

6

D.

Incom. 1764.

6W.8205 (I, IV)

Incom. 1764

Summa hanc decisionum
Roth

de consuetudinibus	i
de Rescriptis	i
de questionibus	iiii
de electione	vi
de remuneratione	vi
de supplicando	viii
de officio procuratorum	viii
de officio vicarii	viii
de officio delegati	ix
de pactis	ix
de procuratoribus	x
de restitutione in integrum	x
de arbitrio	x
de iudicio	x
de foro speciei	x
de iurisdictione	x
de dilacionibus	x
de ea possunt et pro	x
de restitutione spolia	x
de dolo et culpa	xx
ut lite pendente	xx
de sequestratione pos	xx
sessionis et finitimi	xx
de confessio	xx
de probationibus	xxi
de testibus	xxi
de fide instrumentorum	xxii
de presumptionibus	xxii
de iure iurando	xxii
de exceptionibus	xxiii
de finis et reindicatione	xxv
de appellacionibus	xxv
de clavis non residens	xxvi
de preben	xxvi
de questionibus plen	xxvii

de rebus et hereditatibus	xxvii
de locato et conducto	xxvii
de rebus promissionibus	xxvii
de solutionibus	xxvii
de testamentis	xxvii
de decimis	xxvii
de iurisdictionibus	xxvii
de sponsalibus	xxvii
de filiis suis legitimis	xxvii
de donationibus et	xxvii
uxorem et uxorem	xxvii
de accusacionibus	xxvii
de hereditatibus	xxvii
de privilegiis	xxvii
de finis et reindicatione	xxvii

C Summaria sectionum relectarum per R. P.
dominum Bernhardum de bisneto.

De constitutionibus Rica.

Excommunicatus est religiosus vigore statuti de
non consentiendo in promotionem sine licentia su-
perioris si statim consentiat absque illa. fo. i.
Non valet statutum disponens quod archiepiscopus pos-
sit cognoscere de causis subditorum suffraganeorum
etiam eis inuitis in sua propria diocesi. i.

De rescriptis. Rica.

Veniens ad causam pro suo interesse debet de illo
prius docere. folio. i.

Impetrans commissionem etiam contra sua inter-
esse putantes non tenetur illos specificari in cita-
tionis decreto. et potest convenire ultra quatuor. i.
Commissio per presentiam partium impetrata. et
citatio executi in personam procuratoris cuius
renovatio ad sui noticiam nondum devenerat non de-
noluit causam. folio. i.

Surrepticia non est commissio in qua quis tacet
duas sententias contra se latas. et petit se admit-
ti ad dandos obiectos non ob. c. ut circa. de elec.
li. vi. folio. i.

Quia papa cancellat unum solum de contentis in suppli-
catione videtur omnia alia concessisse non obstat stilo
cancellarie. folio. i.

Valet commissio impetrata ante datationem apo-
stolorum. folio. li.

Statutum de rescriptis. li. vi. non habet locum in
executoribus gratiarum et maxime pauperum pu-
rificandarum. folio. li.

Gratia pauperis nolentibus suis executoribus eas
purificare habetur pro purificata stante veritate
idoneitatis. fo. lii.

Non potest dari de excommunicatione contra im-
petitionem impetratam per assertum excommu-
nicatum nomine alieno. quando in eo non est no-
minatus impetrans. fo. lii.

Secundus auditor gratiam si neutri directus pri-
mo auditori eius proprio nomine expresse potest
illam exequi. fo. lii.

Valet secundum rescriptum non faciens mentionem
de primo surrepticio. lii.

Impetrans ad collationem prioris ordinis sancti
Benedicti parisiensis non repellitur pro eo solum
quod tacuit ordinem cluniacensem qui sunt privilegiati quod
non teneantur aliquem recipere non facta mentione de
eorum ordine. folio. lii.

Valet processus in visum litterarum surrepticiarum pre-
ter non opponente. fo. lii.

Restitutus ad primam gratiam non preferatur ei qui aliam
gratiam obtinuit. fo. lii.

De consuetudinibus Rica.

Si consuetudo excludat ingressum religionem a
successione remanebit exclusus licet contrahat matri-
monium apostatando. iiii.

Non valet consuetudo anglicana quod rex habeat iu-
risdictionem in clericos solutos in actionibus civilibus
personalibus. iiii.

Valet consuetudo quod episcopus in locundo adue-
tu possit ponere unum canonicum in ecclesiis sibi
subiectis. iiii.

Apostolicus debet venire ad locum inferiorem stan-
te consuetudine quod inferiores debeant ascendere
ad maiores. folio. v.

Qui non habet ius in prebenda minorum non acquirit
ius in operata maiorum. v.

Si de consuetudine ecclesie antiquior potest opi-
tari primus in data licet secundo receptus prefe-
ratur secundo in data licet primo receptus fuerit. vi.

Non valet consuetudo quod instrumentum non oppo-
natur dies neque locus. folio. vi.

De electione. Rica.

Tempus conferendi currit episcopo a tempore re-
nuntiationis et non ratificationis. vi.

Valet electio prepositi etiam non scrutato voto
ipsius prepositi. folio. vi.

De renuntiationibus. Rica.

Valet collatio beneficii resignati in manibus non
habentis potestatem admittendi resignationes. vi.

Habens potestatem conferendi beneficium vacan-
tium per resignationem non propter hoc habet
potestatem recipiendi resignationem similiter nec
executores gratiarum possunt recipere resignatio-
nes beneficiorum. fo. vi.

Qui renuntiavit in manibus non habentis potestatem
admittendi resignationem non repellitur propterea ab
agendo contra intrusum. vii.

Non valet resignatio beneficii reservati facta in
manibus ordinarii per exemptum ab eius iurisdi-
ctione. secus si non fuisset exemptus sed tantum
beneficium reservatum. quia resignatio et eius ad-
missio per ordinarium facta valet sed non colla-
tio. folio. vii.

Renunciatio simplicium beneficiorum non potest fieri
in manibus collatoris inferioris episcopo. vii.

Si renunciat quis beneficio sub conditione si pla-
cebit patri suo si non placet ei non valet renun-
ciatio. fo. vii.

De supplet. neg. prela. Rica.

Abbate vel prelate regularis vel collegiate eccle-
sie negligentibus conferre beneficium non denolui-
tur potestas ad conventum vel capitulum. vii.

Non potest capitulum se intrudere de fructibus
spectantibus ad archidiaconum mortuo suo procuratore. viii.

De offi. archidia. Rica.

Archidiaconus contra subditos potest agere pos-

sessio pro iure visitandi sine licentia episcopi.
folio. viii.

De offi. vicarii. *Rica.*

Episcopus tenet ad restitutionem damnoz et inluriaz per suum officialem vel vicarium iniuste datorum.
folio. viii.

Vicarius habens potestatem conferendi beneficia potest conferre dignitates.
folio. viii.

Vicarius episcopi habens potestatem dispensandi in omnibus casibus in quibus poterat episcopus dispensare non poterit dispensare super casibus post modum commissis eidem episcopo et dispensatio commissa conscientie episcopi non potest per ipsum alteri delegare.
folio. viii.

Monachus sine licentia sui abbatis non potest esse officialis episcopi. nec locum tenens officialis.
folio. ix.

Vicarius episcopi potest conferre beneficia extra diocesim.
folio. ix.

De officio delegati. *Rubi.*

Licet per solum decretum citationis perpetuet iurisdicctio quo ad iudicem non sic tamen quo ad partem perpetuat.
folio. ix.

De pactis. *Rubi.*

Violator fidei non est privandus beneficio sicut peritrus.
folio. ix.

Potest vxor renunciare marito lucrum quod sibi secum erat communicandum.
folio. ix.

Renunciatio iurata excludit filiam etiam a successione ab intestato.
folio. ix.

De procuratoribus. *Rica.*

Relevatio substituti in fi. procuratoris non inducit substituenti potestatem.
folio. x.

Procurator datus ad audiendam sententiam durat potest appellare.
folio. x.

An procuratorum generale extendatur ad causas futuras allegat et remittit.
folio. x.

Potest quis constituere procuratores ad acceptandum et permutandum etiam beneficia in posterum conferenda in genere.
folio. x.

Qui duxit causas per se ipsum supplendo vices procuratoris et advocati etiam obtinet expensas quas in eis fuisse facturum. et idem si habuit procuratores seu advocatos amicos.
folio. x.

Constitutis duobus procuratoribus insolidum non potest una gesta per preteritum substitutum alterius ratificare.
folio. x.

Sufficit constituere duos procuratores insolidum absque eo quod dicatur cuilibet insolidum.
folio. xi.

Procurator cum libera potest acceptare beneficia.
folio. xi.

Procurator substitutus et effectus dominus litis potest alium substituere: et licet procurator substitutus moriatur ante acceptationem valet processus

cum eo agitur.
folio. xi.

Iudex dando tutorem vel curatorem non potest illi dare facultatem constituendi procuratorem autem li. contes.
folio. xi.

Si procurator transfert in totum vices suas non potest reassumere sine speciali mandato.
folio. xi.

Citatus ad instantiam non procuratoris potest obtinere sibi illum condemnari in expensis. et se absolvi ab observatione iudicis. et condemnari de falso.
folio. xi.

Potest quis constituere procuratores pro se et aliis presentibus et non contra dicentibus.
folio. xi.

Sufficit quod iuramentum factum per curatorem datum adultro referat se ad inventarium factum per tutorem prius.
folio. xij.

Quando in mandato ad permutandum est clausula. quod a die constitutionis inclusive ad unum annum esset sibi sublata potestas. intelligitur quod infra annum tantum habeat potestatem et cetera.
folio. xij.

De restitutione in integrum. *Rica.*

Restitutio adversus lapsum fatalium censetur incidenter peti. nec est tunc necesse peti contra sententiam super desertione latam.
folio. xij.

De arbitris. *Rica.*

Si unus ex arbitris condemat in plus quam alter cum protestatione quod non intendit in minus condemnari non valet laudum.
folio. xij.

Si data est potestas tribus arbitris quod duo soli possunt terminare causam licet in procedendo ad miserunt tertium nichilominus valet sententia duorum tantum.
folio. xij.

De iudicis. *Rica.*

Deputati ad officium querendorum luminariuz in ecclesiis non possunt per illis agere ex officio.
folio. xij.

Frater agens petitione hereditatis contra fratrem debet habere alimenta et expensas a fratre possessore hereditatis lite pendente.
folio. xij.

Valet processus continuatus per legatarium in actione litigiosa interdata per restatorem.
folio. xij.

Pendentia remissionis inter duos colligantes non impedit pronunciarum inter alterum ex eis et tertium.
folio. xij.

Iudex secularis potest dare curatorem clerico coram se litiganti.
folio. xij.

An inferior a papa possit committere causam ut pcedatur summarie remittit.
folio. xij.

Est in electione creditoris an velit continuare processum contra primum possessorem conventum an vero contra eum qui ab illo possessore evicit possessorem.
folio. xij.

De foro competentis. *Rica.*

Licet executio instrumenti fieri potuisset contra laicum mortuum non tamen fieri potest contra clerikum eius heredem.
folio. xij.

De litis contestatione. *Rica.*

Confessio simplex quam fecit reus ad libellum ac

toris non dicendo animo litem contestandi rē. nō inducit litis contestationem secus si haberet conditionem anieram. folio. rliij.

Ubi pcedi potest lite non contestata pars rea nō comparens ob non responſionem libelli nō potest excommunicari. folio. xv.

De dilatoribus. Rlica. Dilatio ad partes danda est procuratori habenti generale mandatum. folio. xv.

De causa pol. et prople. Rlica. Si terminis seruatis in petitorio suspenditur petitorio nō sunt idē termini reitrandi quia sufficiant etiam in possessorio. folio. xv.

Si in partibus suspēso petitorio snia feratur super possessorio tantum et appellatio ab ea comitatur in curia et partes coram auditore procedunt in petitorio et possessorio simul et in utroq; fertur snia non v3 lata super petitorio. folio. xv.

De restitutione spoliatorum. Rlica. Si duabus sententiis super beneficio latis cōtrariis et pendente cā super desertione appellatiōis a prima snia interposite et super nullitate secunde snie habens primam sententiam spoliatus habentē secundā de huiusmodi spolio debet primo cognosci. folio. xv.

Restituendus est aplicus contra permutantē ipsius spoliāntem beneficio ex causa fidei permutatiōis renunciatio. folio. xvi.

Petitores hospitalium per ordinarios spoliati nō possunt peti se restitui. folio. xvi.

Intrusus contra. c. Si hi contra quos non potest petere se restitui contra eum qui obtinuit in possessorio et vigore executorialium spoliavit intrusum prefatum. folio. xvij.

Provisus per papam et inductus in possessionem per executores beneficii quod priuatus de iure licet tenens de facto resignauerat in manibus papae videt aliu spoliasse qui dicto resignante amoto fuerat per ordinariu intrusus in bñficio. xvij.

Religiosus depredatus cappa vel breuiario potest contra predonem agere nomine suo. folio. xvij.

Non obstante suspensione petitorij facta per tertium collitigantem procedetur in petitorio inter alios duos. folio. xvij.

Inductus in possessionem per tactum annuli portae ecclesie clausae si spoliatur veit restituēdus. xvij.

Episcopo cōtra abbatē pbante in interdicto unde de vi. et abbate cōtra ep̄m in interdicto vti possidetis debet sententia ferri pro utroq;. folio. xvij.

Possessor prebende potest agere cōtra acrore possidentes aliquas res spectantes ad prebendā. xvij.

Ex canone reintegranda non veniunt fructus qui percipi potuerunt. folio. xvij.

Si spoliatus conuenit cum spoliato super dilatio

ne soluendorum fructuum et expensarum non impeditur agere interim petitorio. folio. xviii.

Spoliatus pro vna perceptione post admissus potest petere se restitui pro illa perceptione. folio. xix.

De dolo et contumacia. Rubri. Vigore citatiōis in decanum et quosdam canonicos execute non possunt eidem excommunicari per capitulum non comparente. alias possunt appellare et cetera. folio. xix.

Qui obtinet aduersarium compelli personaliter comparere in causa ciuili debet ipse etiam personaliter comparere. folio. xix.

Ut lite pen. nihil inuouetur. Rlica. Intrusus contra. c. si hi contra quos non admittit ad dandum obiectiones. et talis intrusio est per viam attemptati reuocanda. folio. xix.

C. si hi contra quos impedit etiam executores gratiarum quo minus conferre possunt beneficia litigiosa. folio. xx.

De sequest. posses. et fruc. Rlica. Littere confectae ante causam commissam possunt per auditorem arrestari. folio. xx.

Pene clemens ad compescendas locum habent ubi sententia est nulla. folio. xx.

De confessis. Rubri. Confessio facta in absentia partis non plene probat. folio. xx.

Non potest quis condemnari ex sola confessione quam in aliqua alia causa fecit ut testis. folio. xxi.

Sententia lata in confessum que non potest valere ut sententia valet ut preceptum. folio. xxi.

De procuratoribus. Rlica. Sufficit probare tertium iudicem fuisse impeditum tempore quo alij duo processerunt licet non constet eos scuisse ipsum impeditum. folio. xxi.

Non sufficit probare possessionem clericatus per eum qui dat de canone si quis suadente. folio. xxi.

Admittitur qui dedit materiam obiectionum infermino ad probandum postea per testes articulos super recognitione notariorum et sigillorum datos. folio. xxi.

De testibus. Rlica. Sufficit quod iudices remissorie deferant iuramentum testibus in termino remissorie. folio. xxi.

Publicatio testium impedit quo minus admittantur articuli quod racenij maturant de mēse augusti. folio. xxi.

Iudices remissorie possunt recipere partis confessionem. folio. xxi.

Articulus quod ecclesia ē annera hospitali simplici est admittendus. folio. xxi.

De fide instrumentorum. Rlica. Creditor executori attestanti sub suo sigillo quod aliquis acceptauit certum beneficium. folio. xxi.

De presumptionibus. Rlica. Excusatio vnus ex condelegatis presumitur in

dubio precessisse gesta per alios. folio. xxij.

De iurisdictione. folio. xxij.

An primus qui acceptat infra mensem repellatur per pactum iuratum de non acceptando vel non utendo acceptatione factum cum secundo. folio. xxij.

Renunciari potest cessione bonorum cum iuramento. folio. xxij.

De exceptionibus. folio. xxij.

Post tres interlocutorias latas super devolutione cause admittit exceptio excusationis. folio. xxij.

Reus et possessor de cuius iure non constat potest dare obiectus contra actorem. folio. xxij.

Reus exclusus a datione obiectuum propter malas appellationem evidenciam contra actorem admittitur ad probandum unam materiam que est de iure suo admittitur ad dandum de contraria materia licet alias esset obiectiva. folio. xxij.

De sen. et re iudi. folio. xxij.

Preceptum de soluendo non est ferendum in scriptis. folio. xxv.

Uel. ut calumnijs non habet locum in casu in quo ante tertiam sententiam super principali lata fuerit una sententia super nullitate primarum duarum que tamen per tertiam sunt infirmata. folio. xxv.

Item. ut calumnijs non obstat tertio volenti dicere sententias nullas. folio. xxv.

Sententia absolutoria ab impetitione non excludit actorem ab agendo contra tertium. nec econtra prodesset tertio. quia solum transit in rem iudicatam inter easdem personas. folio. xxv.

Sententia lata super crimine ad perpetuum carcerem non preiudicat condemnatum suo beneficio. folio. xxv.

De appel. folio. xxv.

Si post conclusionem labantur fatalia deserit appellatio. folio. xxvi.

Attemptata per actorem post decretam citationem nondum tamen executam sunt reuocanda per viam attemptati. folio. xxvi.

Gesta per apostolicum inquirentem post appellationem et ante dationem apostolorum sunt per viam attemptati reuocanda. folio. xxvi.

Innovata per partem una cum tertio veniunt per viam attemptati reuocanda. folio. xxvi.

Substitutio funeris non reuocatur per viam attemptati. folio. xxvi.

Quando fit prius cognoscendum de desertione appellationis quam de nullitate. folio. xxvi.

Secundus auditor pronuncians male appellatum a gravamine et remittens causam ad primum non potest reponere. folio. xxvi.

Processus iudicis appellationis gravamine super principali obmisso articulo gravamine parte contumace non est nullus ipso iure quando pars a principio fuit citata ad totam causam. folio. xxvi.

Sufficit quod unus ex pluribus delegatis a quibus appellatur deferat appellationem. folio. xxvii.

Iudex appellationis in causis criminalibus non potest cognoscere de causa criminali. civiliter intentata etiam ad penam applicandam fisco. folio. xxvii.

Auditor articuli gravaminis pronuncians bene appellatum non potest sine nova commissione procedere in negotio principali. folio. xxvii.

Si pendente lite cum episcopo episcopus obtinens a papa quod beneficium super quo litigatur alteri conferatur non reuocatur huiusmodi collatio per viam attemptati. folio. xxvii.

Appellatio interposita ad papam si postea moritur papa devolvit causam ad superiorem. folio. xxvii.

Iudex deferens appellationi potest terminare ad prosequendum prefatum prorogare. folio. xxvii.

Si appellans coram iudice a quo petit recipi testes affuturos aut valludinarios non videtur propterea renunciare appellationi. folio. xxvii.

Delatio iudicis a quo cum prefatione termini devolvit causam ad romanam curiam. folio. xxvii.

Non sufficit quod appellans in curia protestetur termino ante portas palatii vel cancellarie vel iter tantum arripit secus si ad curiam. folio. xxvii.

Si iudex a quo defert appellationi interposita a gravamine parte consentiente appellata censetur causa ad curiam devoluta. folio. xxvii.

Appellatio interposita ad metropolitanum si partibus presentibus in curia committatur tacito de metropolitano commissio est surrepticia. folio. xxvii.

Sufficit appellanti iter arripere infra terminum datum ad prosequendum. folio. xxvii.

Per appellationem partis et delationem subdelegati abdicatur iurisdiclio a delegante et transiunt tota ad papam. folio. xxvii.

Si iudex gravamine pronunciat male appellatum et causam remittit ad iudicem a quo potest ille sine nova commissione de causa cognoscere. et iudex non respondendo petenti apostolos censeat deferre appellationi. et iudex qui pronunciat appellationem desertam potest deo de diligentia reponere appellatorem. folio. xxvii.

Si appellans viva voce non facit diligentiam infra terminum prefatum non admittitur ad prosequendum secundam appellationem postea in scriptis interpositam. folio. xxvii.

De cler. non residen. folio. xxvii.

Si canonicus regularis habens prebendam distictam commoratur cum aliquo cardinali potest petere grossos fructus. folio. xxvii.

Si episcopus dispensat cum aliquo ad septennium currit illud tempus post tempus dispensationem pape precedentis. folio. xxvii.

De prebendis.

Rubrica.

Reservatio non expirat per commendam factam per papam. folio. xxxi.
In impetrationibus sufficit expalmere prebendam sed non canonicatum tñ. folio. xxxi.
Beneficium existens in clauſtro cenſetur eſſe i ec-
cleſia ubi bñficiatus tenet facere officiũ. folio. xxxi.
Nō valet collatio ſcā p intruſuz in dignitate refer-
uata ſecus ſi erat boneſidel detētor. folio. xxxi.
Attendit̃ quaſi poſſeſſio iuris conferendi l3 ad ali-
um reuera ius conferendi pertineat. folio. xxxij.
Verbũ vt aſſerit non inducit ſurreptionē. folio. xxxij.
Cle. cum ei quem. in ſi. non habet locum in ordi-
nario collatore nec patrono. fo. xxxij.
Ad prelatũ & capitulũ ecclē collegiate ptinet de
iure collatio prebendarũ in dicta ecclēſia. folio. xxxij.
In conſtitutione execrabilis non comprehendun-
tur beneficia de iure patronatus laicorum quo ad
reſeruatiōem. folio. xxxij.
Obtinens gratiaz ad collationem abbatis . poteſt
acceptare beneficium pertinens ad eius collatio-
nem cum conſenſu epiſcopi. folio. xxxij.
Promotus ad ſacros ad titulum certe penſionis
ſibi p laicũ assignate non tenet de illa facere men-
tionem in ſuis impetrationibus. folio. xxxij.
Impetrās beneficium poſſeſſum p. A. per eius p-
motionem vel alio quouis mō vacans nō pōt illud
obtinere ſi vacat ex perſona alterius. folio. xxxij.
Impetrans certum beneficium vacans tenetur de
eius qualitate facere mentionem maxime ubi non
narrantur equipollentia : ex quibus reſultant ali-
que qualitates. folio. xxxij.
Nova prouiſio facta de beneficio reſeruato ſecun-
do expectant̃. in qua narrat : qd ſi ſibi non obſtaret
reſeruatio vigore acceptationis habebat bonum
ius eſſe ſurrepticia. folio. xxxiij.
Habentes primarias preces non preferuntur apo-
ſtolicis impetrantibus. folio. xxxiij.
Apoſtolicis ipetrantes preferunt̃ noſtiſ p archie-
piſcopum in vim ſpecialis priuilegii. folio. xxxiij.
Impetratio facta de beneficio creato ante tamen
confirmatiōem epiſcopi non valet. folio. xxxiij.
Gratia ad dignitatem non extenditur ad dignita-
tem curatam. folio. xxxiij.
Expzeſſio dignitatis que reuera reperitur eſſe of-
ficium non reddit gratiam ſurrepticia. folio. xxxij.
Beneficium ſemel affectum ſemper durat affec-
tum. folio. xxxij.
Vicaria ecclēſie vnite abbatiffa cum cura non eſt
ad nutum reuocabilis. folio. xxxij.
Valet collatio de beneficio reſeruato nō expzeſſa
reſeruatiōe cum clauſula dummodo non ſit alteri
ius queſitum. folio. xxxij.
Collatio facta .i. menſem datũ expectantibus per

ordinarium l3 expectant̃. non acceptent nō preludat illis q impetrant idē bñficiũ a papa. folio. xxxij.

De conceſ. preben.

Rubrica.

Si primo & ſecundo acceptantibus infra menſem
& ſecundo poſt menſem prouiſo. primus ſit exclu-
ſus per reuocatoriā pape ſequentem. ex hoc ſe-
cundus non habet ius. & que ſit notabilis negli-
gentia pendet ex arbitrio iudicis . & ſecundus de-
culus non iure coſtat non poterit ſpoliatus peteſ-
ſe reſtitui contra ſpoliantem. folio. xxxvi.
Sub gratia conceſſa ad preſentationem abbatis
veniunt beneficia pertinentia ad preſentationem
abbatis cum conſenſu alterius. folio. xxxvi.
Acceptatio impetrantis non conſumit viciffitudi-
nes habentium alternis vicibus preſentare : vel
conferre beneficia. folio. xxxvi.
Valent acceptatio & prouiſio facte ante expeditio-
nem litterarum gratie. fo. xxxvii.
Valet commiſſio per ordinarium alicui vt recipiat
reſignationem certi beneficii & illud conferat cui-
dam alteri. folio. xxxvii.
Per mandatum pape de confirmando collationē
ordinariũ non excluditur expectans a poteſtate ac-
ceptandi. folio. xxxvii.
Acceptatio facta añ purificatiōē gratie valet ſi i
fra menſem poſtea purificeſ ſi poſtea verbo vl fa-
cto renouetur. folio. xxxvii.
Habens clauſulam anteferri de poſteriori data.
preferatur primo qui licet acceptauerat prius non
tamen obtinuerat ſibi prouideri. folio. xxxviii.
Apoſtolicus receptus ad poſſeſſionem ſub condi-
tione ſi ſibi debeatur & non alias cenſetur pur re-
ceptus. folio. xxxviii.
Expectans ad collationem capituli & ſigulorum ca-
nonicorum etiam diuſim non poteſt acceptare be-
neficiũ pertinens ad preſentationē vnus ex ca-
nonicis ratione beneficii quod extra ecclēſiam ob-
tinet. folio. xxxix.
Decretũ quod redactũ eſt ad non cām non inficit
gratiam contrariam. folio. xxxix.

De rebus ecclē. non aliē.

Rubrica.

In vnione non requiritur tractatus. folio. xlii.
Anſo facta ex falſis cauſis ē nulla ipſo iure. folio. xlii.
Creatio dignitatis facta ſine dote cui ſtatiz vnitur
parrochialis ecclēſia valet non obſtañ qd capitulo
remittatur portio prius illi debito cui dignitas cō-
fertur. folio. xlii.
Anſo facta dignitati ad vilitatem capituli non cō-
ſetur facta capitulo. folio. xlii.
Epiſcopus poteſt alteri committere vt faciat tra-
ctatus ſuper alienatiōe rei ecclēſiaſtiche cum ca-
pitulo. folio. xlii.

De locato & con ducto.

Rubrica.

Lex quotiens. de rei vendi. bz locum in locatōe
vt. s. secundus conductor rei cui tradita est posses-
sio preferat primo conductori al's si non haberet
possessionē primus preferetur. xliij.

De rerū permut. Rica.

Beneficium viuētis vnitum alteri nō potest per
eum permutari. fo. xliij.

Permutatio facta de ecclesia minorē quā obtine-
bat nepos episcopi pmutans cū ecclesia pinguiorē
non censetur facta in fraudem. xliij.

Permutationibus perfectis non possunt pmutan-
tes p'pria auctoritate redire ad p'iora beneficia.
z contra facientes de facto non incurrunt penam.
c. de multa. de prebendis. nec. c. eum qui. z cere-
ra. folio xliij.

Non valet permutatio facta de beneficio qd quis
se obtulerat dimissurū per assensionem alterius.
folio xliij.

Sola disparitas valoris b'nficiorum permutatorū
non est sufficiens presumptio fraudis. xlv.

De solutionibus. Rica.

Camera apostolica tenetur ad debita conuersa in
utilitatem ecclesie quādo succedit beneficiario de
functo. folio xlv.

De testamentis. Rica.

Executor testatoris datus pro monasterio edificā-
do potest petere restitutionem aduersus negligē-
tiam prosequende appellationis per testatores in
terposite. folio xlv.

De decimis. Rica.

Priuilēgiū religioni concessum de non soluendis
decimis de terris si est reale extenditur ad colo-
nos al'a non. fo. xlv.

De iurepatro. Rica.

Secundus presentatus per patronum clericū post
q' primo presentatus in manibus patroni tantū re-
nunciavit si per episcopū fuerit institutus prefer-
tur p'ouiso postmodum ab episcopo ac alteri apo-
stolico expectanti. fo. xlv.

Institutio facta per episcopum de presentato a pa-
trono laico excommunicato valet secus in patro-
no clerico. fo. xlvj.

Tempus presentandi currit patrono a tēpore no-
te vacationis. fo. xlvj.

De sponsalibus. Rica.

An vacent statim b'nficia contrahentis m'rimoniū
cū minore. xij. annorum. xlvj.

Qui filij sint legitimi. Rica.

Contra dispensatum super defectu narallum non
admittuntur articuli q' mater fuit filia spiritalis
patris dispensati z q' ante z post dispensationem
tenuit concubinam z sic erat z fuit paterne incon-
tinentie imitator. fo. xlvj.

De dona. inter vi. z vro. Rica.

Non presumitur maritum donasse localia v'ro si
autem alij donat recurrit bz ad cōiecturas. xlvj.

De accusa. Rica.

Priuatus ecclesia que est totum censetur p'uatus
p'ioratu qui est pars. xlvj.

De hereticis. Rica.

Si cōictus de heresi negat se fuisse hereticum z
fateatur se credere quod ecclesia credit est tanq'
hereticus condemnandus. xlvj.

De priu legijs. Rica.

Per huiusmodi verba queta libera z integra cū
suis priuilegijs permaneant inducitur exemptio.
folio xlvj.

De sen. excom. Rica.

Excommunicatus per episcopum visitantem ex eo q'
ipsum ad visitationem non admittit pretendens se
exemptum ante satisfactionem non debet absolui.
folio xlvj.

Canonice seculares non gaudent priuilegio. c. si
quis suadente. folio xlvj.

Excommunicationis snia lata per legatum monitione nō
premissa est ipso iure nulla. fo. xlvj.

Excommunicatus potest acceptare b'nficiū in vi grē
obtente ante excommunicationem. xlvj.

Finis.

Sequuntur quedam conclusiones de consilio venerabilium virosum dominorum sacri palatii apostolici causarum auditorum tempore quo reuerendissimus pater dominus Bernardus de bisigneto sancte romane ecclesie cardinalis vir vix magne scientie et clari intellectus erat eiusdem palatii causarum auditor. per eundem dominum Bernardum de bisigneto recollete.

De constitutionibus.

Numero primo. Excommunicatus est religiosus. Vigore statuti de non consentiendo in promotionem sine licentia superioris si statim consentiat absque illa. b. d.

Generalis augustinoz fecit statutum quod nullus frater de religione eorum audeat consentire electioni de se facte vel pulsioni nisi prius facta resione ordinis omnium que habebat tempore quo consensit. scilicet librorum pecuniarum vel aliarum rerum si quas habebat. et si non premissa restitutione consensit quod sit ipso facto excommunicatus. hoc supposito. papa pronuntiavit quendam fratrem in episcopum in consistorio. qui cum nuntiata fuerunt sibi. non premissa restitutione pulsioni de se facere consensit. Queritur nunquid sit excommunicatus. et videtur quod non. quia incontinenti sicut consentit est exemptus a iurisdictione sui generalis. et extra regulas et constitutiones ordinis. quia incipit esse alterius et maioris status. et matrimonium contrahit spirituale cum ecclesia cui prefectus est episcopus. ergo non videtur ligari premissa constitutione. quia ante non erat ligandus quod consensisset et incontinenti cum consensit est exemptus ab illa ergo per eam non videbitur ligabilis. In contrarium videtur per ea que no. inno. extra de app. preterea. in ioh. et idem cum dico excommunico te si elegeris. per que potest ista questio determinari. et per no. in regula iuris. cum sint partium iura obscura. in q. ibi mota per Jo. an. in nouel. ij.

Non valet statutum disponens quod archiepiscopus possit cognoscere de causis subditorum suffraganeorum. etiam eis inuitis in sua propria dyocesi. hoc dicitur. Item valet statutum vel constitutio facta in consilio pulchrali quod archiepiscopus metropolitanus possit cognoscere de causis subditorum suffraganeorum etiam eis inuitis in sua propria. scilicet metropolitana dyocesi. videtur quod non inuitis subditis suffraganeorum. per ea que no. Jo. an. in nouel. de offi. lega. nouit. sup. l. glo.

ibi per episcopum. et in facto erat ita. quod in quadam prouincia erant multe constitutiones pulchrales. et inter cetera canebat ibi. quod archiepiscopus metropolitanus haberet executionem illarum constitutionum tam in sua dyocesi. et tam in suos et sue dyocesis quam etiam in subditos suorum suffraganeorum. etiam pro excessibus non commissis in dyocesi ipsius metropolitana. Querebatur an virtute harum constitutionum metropolitanus posset exercere censuras et restringere subditos suffraganeorum. et eos vocare ad suam dyocesi metropolitanam pro excessibus per eos commissis. et quidam tenebant quod non sine voluntate ipsorum subditorum. pro quibus bene facit glo. predicta. Item etiam illa glo. facit ad ynam aliam questionem. Nunquid archiepiscopus tholosanus potest dare archiepiscopo territorium tholosanum. ut possit restringere subditos ipsius archiepiscopi tholosani. et erat in facto quod cum quidam officiales regis dedissent aliqua damna seu quosdam excessus commississent auitanis contra episcopum auitanensem. seu eius gentes. et quia morabantur illi officiales regi tholose requirebantur archiepiscopus tholosanus seu eius officialis quod procederet per censuras seu alia iuris remedia contra eos. respondebat archiepiscopus tholosanus non audere propter eorum presentiam. sed libenter dabo vobis hic territorium. et vos pcedatis. put vobis videtur contra eos. Ipsi officiales contradicentes dicebant quod eis inuitis territorium in eorum preludium concedere non possit auitanensem. Querebatur an posset et licet. quidam dicerent quod non. hoc tamen casu crederem quod immo. ex quo ipsemet tholosanus cognoscere in eos poterat ratione domicilij vel originis. vel etiam ex quo auitanensem in sua dyocesi et contra eos poterat cognoscere de excessibus ibi per eos commissis ratione delicti. per no. in e. glo. Jo. an. in. d. c. nouit. sup. l. glo. et de auc. et vsu pal. c. ex tuaz. sup. fil. textus.

De rescriptis.

Veniens ad causam per suo interesse debet de illo prius docere. b. d. Item quando committit causam contra tales et alios quorum interest. si aliquis preterea dens sua interesse. vel it admitti. ad causam et dicendum contra commissionem. prius debeat docere de interesse suo saltem summarie. Sult de causam quod sic per decre. veniens. li. de testi. et quod debet se ostendere qualiter qualitate in commissione descripta. et.

papa non signavit expresse de dignitate. In opposi-
tum allegabatur. quia cancellando illa verba de
electione videtur cetera omnia concessisse. ar. qz
qui de vno negat. p hoc alleg. rex. de testa. mili.
tribunus. ibi cum dicit amplius et si aliquid inter-
leuerit. tamen respondebatur qz ibi nuda volun-
tate miles poterat reficere primum testamentum
vr. l. in fraudem. §. testamentum. hic vero cancel-
laria vt supponitur non recipit nudam voluntate
pape. sed solum signatam expresse. nec ob ratio
predicta qui de vno negat. et quia non est verum
simpliciter immo omissum indubio est relinquen-
dum dispositioni iuris vel stili communis. ar. l. si
cum dotem. in prin. ff. solu. ma. et de lib. et postu.
commodissime. de quo dixi. ff. de pac. dota. inter
focerum. §. cum inter. nam predicta cancellatio
que facta est ad gratie diminutionem non videt
debere operari augmentum seu nouam gratiam
de omissio super quo alias concessio expressa seu
signatio pape requirebatur scdm stilum. ar. l. cum
tale. §. si. ff. de condi. et demon. et de adim. lega.
l. legata inutiliter. et de ver. sig. c. si. sed omnes ma-
iores de rosa et curia romana tenuerunt qz ventat
dignitas. quia stilus cancellarie loquitur simplr
cum papa non signat nec cancellat aliquid. igitur
cum sit contra ius in suo casu simplr intelligatur.
et non cum papa aliquid cancellauit. quasi per cau-
cellationem declarauit se velle recedere a stilo. a
quo nuda voluntate recedere potuit. et sic signatio
simpler remanebit in iuribus iuris communis. et
correspondeat omnibus peritis in supplicatione.
argu. §. preterea. in situ. de inutil. stipu. et de fide
instru. §. cetera.

vi.

Valer commissio impetrata ante dationem apo-
stolorum. hoc dicit. *Trum si appellatur a grauamine. vl iur*
locutoria ante dationem apostolorum pos
fit auditor vel iudex impetrari. et an si de
facto impetretur valeat impetratio. et an possit in
petrans pcedere in causa illius appellationis an
teqz per illum a quo fuit appellatum fuerint dati
apostoli. et an si de facto pcesserit. nec per appela-
latum fuerit exceptum aliquid valeat processus.
Quidam tenent de omnibus qz sic. quia tempus p
sequende appellationis currit appellanti a die la-
te sententie. vel illati grauaminis. vr. c. de ap. in
ele. et ibi nota. igitur tempus dationis apostolorum
non debet sibi auferri quominus possit interim su-
am appellationem prosequi. non obstat si dicatur
qz prius adhuc remanet iudex. qz eius iurisdic-
tio est suspensa. fatentur tame qz si ille reuocaret gra-
uamen et reponeret partes in statu retro. omnia
acta per iudicem super appellatione impetratum

erant nulla. Alij vero tenent contra ppter malitia
ita subito impetrantur vt cito faciat iudici a quo
inhiberi. et quia cancellaria non daret auditorem
sup appellatione si sibi fuisset expresse qz pderet
terminus assignatus ad dandū apl'os. primā tamē
opi. credo verā de iure.

vij.

L. statutum. de rescrip. li. vi. non habet locum in
executoribus gratiarum et maxime pauperum pu-
rificandarum. b. d.

Trum. c. statutum de rescrip. quo ad per-
sonas habeat locum in executoribus gra-
tiarum. et an si de facto cancellaria super
gratia pauperis vel alia deputauit non in dignita-
te constitutum et. sed forsan simplicem clericum
valeat pcessus per talem executozem factus. sup
purificatione gratie pauperis. hanc. q. habui d fa-
cto coram me in causa electen. fuerunt deputari
tres executores cum illa clausula. qz si nō omnes
duo vestrum et. inter quos fuit vnus executor de-
putatus sacrista electen. de quo dicebatur qz non
habet dignitatem nec personatum in ecclesia. sed
simpler officium. et qz est monachus. quia ecclesia
est monachalis. nec fiebat mentio de monachatu
coram quo pauper vna cum quodam alio de ere-
cutoribus tertio se excusante purificauit gratiam
suam. et per eum et illum executozem fuit de ido-
neitate pauperis inquisitum ac fuerunt facti pces-
sus ac deputati sub executores vt moris est. tan-
dem vacante quadam ecclesia cadent. sub gratia.
ille pauper acceptauit infra tempus debitum. si p
vnū subexecutozem sibi fecit prouideri. sed per
vnū sequentem in data qui eandem ecclesia ac-
ceptauit et sibi fecit prouideri. opponebat qz puri-
ficatio facta per primum coram illo sacrista nō te-
nuerat. et per consequens nec pcessus nec accep-
tatio inde secuta. Querebat an bene diceret ille
secundus. et videbat p secundo et contra primum
quia curia romana quo ad psonas seruat dictū. c.
statutum in executoribus gratiarum. vt no. Jo. an.
in nouel. in. c. illo statutum. §. in nullo. super ver-
bo citer. in fi. et ita expresse dixit mlti etiam dñs
penestrinen. et omnes de cancellaria. qz non depu-
tarent executores super gratijs nisi psonas tales
quales requirit. c. statutum. Item p hoc facit qz
executores gfarum possunt sibi assumere pres iu-
dicis. et pcedere siue parte vocata siue non et
habent iurisdictionem et possunt fulminare censu-
ras et. iuxta cle. l. de offi. dele. cum ibi no. Item
no. Inno. in. c. dudum. de psump. igit reputetur
tales quales debent esse iudices scdm formam. c.
statutum. pferet in casu pposito. cum deputari
sint sup gra pauperum. quare videtur deputare su-
per materia iusticie. vt no. glo. in. c. si paup clerici

cus. de preben. et per hoc in cle. cum ei quem. igitur tales persone debuerunt deputari quales in istis iusticie deputantur per. c. statutum. et in ista opi. erant domini decanus de burlaco tunc presens in cancellaria iusticie. et dñs Serbragose tunc referendarius domini. In contrarium videbatur p. primo. quia scdm opi. 30. mo. c. statutum non habet locum in executoribus gratiarum. ut ipse ibi no. in prima parte. nam solum loquitur in iudicibus deputatis ad causas. ergo in deputatis executoribus ad beneficia stabitur iuri communi quo ante illud c. statutum. quilibet erat capax commissi. nisi esset prohibitus. et eandem opinionem etiam tenuerunt Sesselinus. et Guil. de monte laud. in extranagan. sedes apostolica presertim. quia dictum c. statutum est penale. nisi cum annullat in contrarium facta. igitur restringatur. et stricte in deputatis ad causas de quibus loquitur intelligatur. et in suis terminis teneatur. ar. regu. iur. odia. et p. hoc etiam facit quia gratia est quid principale. executoris autem datio est quoddam accessorium. in. c. si super gratia. de offi. dele. li. vi. ergo non tanta excellentia requiratur in tali executore qui sic accessorie deputatur. sicut in iudice qui principaliter in causa deputatur. presertim quia inquisitio super idoneitate facta fuit sine partis vocacione. nec habuit contentiosam iurisdictionem exercere. nec tunc fuit oppositum de sacristia quod non est dignitas. et etiam constabat de idoneitatis veritate. non curabat. et erat intentio sua quod si esset idoneus gauderet gratia. nec p. nunciatio super idoneitate est necessaria scdm no. in. c. cum ei quem. de concess. preben. in cle. et etiam quia pauper ibi in nulla culpa fuit si recepit executores sibi datum in cancellaria. et purificauit coram eo bona fide. et presertim. cum ille p. canonico executore se gereret et reputaretur. et forsitan pauper cum in dignitate credebatur esse constitutum. igitur multum est sibi subuentendum ne ruant processus cum labore morbo alieno. c. de naturali. li. i. legem. presertim ex quo de eius idoneitate constabat. nec pars eam negabat. nec est sibi imputandum si nimium de eius sacristie qualitate non inquisiuit. imo cum sit datus a cancellaria. et pro capaci se gerentem abilem crederet. ar. l. del. i. §. si. ff. de nouari. presertim cum tunc de nullius preiudicio tractaretur. ergo et sibi et cancellarie credere potuit. nec ad exacerrimam diligentiam seu curiositatem fuit strictus. ar. concord. iurum de exercito. l. si. §. interdum. que ita concord. cum. l. i. §. sed si sic acceperit. de in re verso. ff. de iur. et fac. igno. nec suspensa. nec ob. contra quia dato quod cancellarius seruet quo ad personas executorum decre. statutum. non tamen propter hoc sequitur quod de iure habeat locum in eis cum

solum loquatur in deputatis ad causas. ut. §. dicit. Item et si cancellaria non consueuerit nisi tales personas in executores deputare quales erigit. c. statutum. non tamen sequitur quod si de facto alios deputauerit quin valeat cum multa sint que et si fieri non debeant nec soleant. facta tamen tenet. ut. l. i. §. viduum ff. quando appel. sit. de regula. c. ad apostolicam. Item dato quod cancellaria seruet. c. statutum. quo ad personas in executoribus gratiarum. non tamen propter hoc sequitur quod eius pena que est in. §. si. per quam totum quod secus agitur annullatur locum habeat in eis cum pene non sint extendende. sed etiam nec in eis habet locum decre. statutum. quo ad citationes faciendas. nec quo ad modum procedendi ut ibi no. Archi. i. §. in nullo. et 30. an. in nouel. per verbo citet. nec etiam obseruat in eis quo ad subdelegatorum personas. quod parer. quia cotidie deputant per eos subexecutores etiam simplices clerici vel presbiteri. ergo multum debet seruari in eis pena illius. c. nec ob. quod possunt sibi assumere partes iudicis etc. quia illud est incidenter si apparet oppositorum vel contradictorum. et istud etiam est accessorie. s. p. quadam preparatoria inquisitio super idoneitate. ut gra. que est principalis possit per eos effectui demandari. et ideo cum quicunque alius idoneus de iure contra etiam si non sit de personis. c. statutum. sit capax commissionis quo ad executionem. ut gratia que est principalis demandetur effectui. ita etiam erit capax istius iurisdictionis incidentalis et accessorie. licet alias si illa per se et principaliter committeretur. eius non esset capax ar. in simili. c. de iudi. l. quotiens. cum ibi no. c. de ordine iudi. l. i. et l. j. cum concord. nec ob. quod litere pauperum sunt iusticie. quia esto quod illud verum sit. non tamen deputantur in eis iudices ad causas. sed ad p. uisiones de beneficiis faciendis principaliter. et huius gratia quasi pro quodam preparatorio ad inquirendum de idoneitate. et ideo non habet locum in eis. c. statutum. quod loquitur de litteris iusticie cum scribitur eis quibus is ad quem pertinebat p. uisio. al. de necessitate non erat strictus p. uidere. immo tunc magis debet gratia reputari. secus si ille esset strictus al. de necessitate p. uidere. ut in. c. relatum. et in. c. cum secundum apostolum. de preben. et si tunc contrales p. uisiones deputarentur iudices. forsitan haberet locum. c. statutum. et pro ista parte scilicet p. primo. et pro valore processuum suorum fuerunt omnes domini in rota. vel maior pars eorum presertim moti ex equitate. et pro ista parte tuli sententiam de eorum consilio. et longe quod no. Ben. in extranagan. sedes apostolica. ibi quito quero que persone.

Gratia pauperis nolentibus suis executoribus eas purificare habetur pro purificata stante veritate idoneitatis. hoc dicit.

Trum si executores noluerunt gratiam pauperis purificare habetur pro purificata ut sic teneat acceptatio beneficii vacantis. nec expiret gratia per reuocatoziam dum tamen alias constare possit ipsam tunc fuisse idoneam teneant quod sic. et sic dicebant dominum Inno. vi. c. saltum per auditorem voluisse. ex quo per eum non stetit. ar. l. iure ciuili. de condi. et demon. licet quidam tenerent contra. sed quod agat contra executores ad interesse per. c. pastoralis. de iurepa. si ibi episcopus habebat et poterat iure ordinario alia beneficia conferre. secus est in executoribus hoc die reuocatozia hoc continet expresse.

Non potest dari de excommunicatione. contra impetrationem impetratam per assertum excommunicatum nomine alieno. quando in ea non est nominatus impetrans. h. d.

Trum si commissis impetret per procuratorem non inserto nomine proprio. postea titio procuratore causam persequentem. volo opponere sibi. quod episcopus est ille qui impetravit commissionem. et quod tempore impetrare commissionis erat excoicatus excoicatione hois. et sic volo inferre quod commissio si valeat. Querit an ad articulos de ista materia datos teneat respondere. licet quidam dicant quod sic. quia licet tendant ad obiectum. non tamen tendunt ad crimen. dicentes quod cum opponitur de excommunicatione iuris. non tenet respondere quis. quia illa inserti ob crimen. secus de excommunicatione hominis que de iure fertur pro contumacia que non est crimen. tamen communiter omnes tenuerunt contrarium. tum quia tendit ad obiectum. tum etiam quia licet procurator impetrans sit excommunicatus. tamen valet rescriptum pro domino non excommunicato. si impetrando non fuerit oppositum de excommunicatione procuratoris. ut tenet Archi. in c. ipso iure. de rescrip. ad qd. c. d. precii. impe. offe. l. i. et hanc partem tenet glo. extra de procura. consulti.

Secundus auditor gratiam si neutri directarum primo auditori eius proprio nomine expresse potest illam exequi. h. d. Tribebat per papam Titio auditori quod si sibi constaret neutram partium litigantium coram eo habere ius in quodam beneficio reseruato de quo litigabant quod prouideret vni. tamen antequam sibi lre presentarent ipse tulit diffinitivam suam per altera pre ignorantem reservationem

sed ab eius iura extitit appellatum. et cum appellati onis commissio alteri auditori coram quo appellatus nunc presentat lras que primo auditori dirigebantur expresse nomine proprio et petit sibi prouideri per eum. quod sibi constaret obliam reservatione neutri eorum ius quesitum. Queritur an sequens auditor virtute lrarum illarum duntaxat possit sibi prouidere. quidam dicebant quod sic. quia substitutus est loco eius. igitur eius vice fungitur. et quod etiam sibi scribebatur sub nomine auditoris. igitur transeat potestas in secundum sibi in causa iurisdictione succedentem. ar. c. qui abbas. Alij vero dicebant contra. quod exprimebatur in illa nomen proprium primi auditoris. sed quod causa appellationis est alia a prima. et quia hec preas non attribuitur virtute iurisdictionis quam primus habebat in causa vel occasione cause in qua iurisdictione secundus bene substituitur. sed virtute noui mandati. quia nondum primo auditori ante suam fuerat presentatum. in quo nouo mandato secundus auditor non substituitur virtute commissionis sibi impetrare super causa appellationis. virtute cuius non veniunt nisi si ea que erant in causa coram primo auditore. istud autem nouum mandatum non erat tunc in causa coram eo. igitur non venit sub virtute huius commissionis secundo auditori super causa appellationis impetrato. nec obstat si dicatur quod in causa appellati onis non oppositum potest opponi et non oppositum prouidetur. quia verum est dum tamen dependeat et antiquis vel ea concernat et ex eis trahat originem. iuxta non per Inno. in c. fraternitatis. d. testi. quod non est in hoc nouo mandato. ex quo ius novum quesitum fuit impetranti illud ad prouisionem de beneficio obtinendam. ad idem quod non. ipse Inno. in c. cum bertholdus. in fi. de re iudi. pro hac parte etiam alle. l. cum apud sempzonium. ff. iudica. sol. tamen omnes bene concordabant in hoc quod licet secundus auditor non posset prouidere virtute illarum lrarum alteri sub nomine proprio concessarum. tamen bene posset sibi prouidere. per. c. auditor. de rescrip. in cle. sed ibi petebat ut debetum inserta causa a principio nec apparebat reseruatum. et ex illa debebat.

Tri. Valet secundum rescriptum non faciens mentionem de primo surrepticio. h. d.

Titius contra. Scyrum primo quoddam rescriptum apostolicum ad certos iudices tamen surrepticio impetrauit. et postea secundo alios iudices super eadem causa non surrepticio. quod que omiserat exprimere in primo expressit in secundo. nulla tamen facta mentione de primo rescripto contra eundem scyrum rescriptum aliud impetrauit. Querit an valeat secundum non faciens men

tionem de primo. et fuit dictum quod sic. quia in secundo de primo rescripto surreptitio non tenebatur facere mentionem. et presertim si contra primum fuit oppositum de surreptione ar. no. per B. de R. p. et tenore. circa si. magne glo. et de concess. preb. cum nostris. super verbo non vacaret. nec ob. si dicitur. quod cum contra secundum obijciatur de primo quod ipse non potest replicando allegare surreptionem primi. quia sic turpitudine propriam allegaret quia potest allegare hoc sine turpitudine pretendendo se errasse in impetrationem primi omittendo. sed exprimere potest in advertentia vel ignorantia. illa que fuerant exprimenda. ex quorum omissione surreptitium reddebatur. et hoc satis potest dici in surreptione. sed quid in obreptione si in prima expresserat non exprimenda quorum expressio falsa nulla potest excusatione celari. tunc forsitan potest dici. quod non audiat replicando allegans obreptionem primi. cum sic suam turpitudinem inexcusabilem allegaret. per hoc etiam quod plus deligit in obreptione quam in omittendo seu non faciendo. igitur. et. et illud verum quando ex certa scientia et per maliciam. secus si per errorem et non per maliciam hoc fecisset.

etj.

Impetrans ad collationem prioris ordinis sancti Benedicti parisiensis. non repellitur pro eo solum quod tacuit ordinem cluniacensem. qui sunt privilegiati quod non teneantur aliquem recipere non facta mentione de eorum ordine. b. d.

Apa concessit cluniacensem. quod nullum in monasterio suo seu in aliqua aliarum ecclesiarum sui ordinis teneantur recipere auctoritate litterarum apostolicarum. nisi de eorum ordine fecerint mentionem. hoc supposito. quidam impetravit ad collationem seu presentationem talis prioris ordinis sancti Benedicti diocesis talis et ille seu prioratus eius erat ordinis cluniacensis. et de cluniacensem. nulla in litteris mentio habebatur. tamen dem vacante quadam ecclesia ad collationem seu presentationem illius prioris pertinere. impetrans eam acceperat et fecit sibi puideri. prior autem ille dictam ecclesiam uni alteri contulit seu ad eam presentavit. qui dicit apostolicum impetrantem non debere ecclesiam obtinere. quia ille prior est ordinis cluniacensis. et de ordine cluniacensem. nulla mentio in litteris erat facta. et quod ordo sancti Benedicti est alius ordo et distinctus ab ordine cluniacensem. et ideo per litteras illas applicas non potest dici quod ille prior qui non est ordinis sancti Benedicti sed cluniacensem. sit gravatus. Argumentum ad premissa per primam rationem. de R. p. cum ordinem. per secundam in eo. ti. significante. et c. rodulphus. Applicus autem dicitur quod immo ipse debet obtinere dicto privilegio

seu quod de cluniacensem. ordine in suis litteris nulla fiat mentio. non obstat. quia constat de certo corpore prioris seu prioratus gravari per illa que sunt in litteris cum in tota illa diocesi in qua impetravit et de qua fit mentio in suis litteris. nullus sit alius prioratus vel prior eiusdem nominis. immo nec ordinis sancti Benedicti nec cluniacensem. nisi ille. et cum de corpore constet falsa demonstratio vel error qui litteris expresse non viciat. ar. no. per Inno. in dicto. c. significante. et in situ. de lega. si quis in nomine. ff. de condi. et demon. in l. falsa. nec ob. c. cum ordinem. quia loquitur de cisterciensi. et non de cluniacensem. vel satis est facta mentio. ex quo fit mentio sancti Benedicti. in et sub cuius honore patronatu et regula etc. ordo cluniacensem. est fundatus. licet per colores et habitum diversificentur cum sit essentialiter eadem regula et etiam idem ordo. igitur forsitan in aliquibus accidentalibus constitutionibus diversificentur. facit quod no. de elec. c. i. super verbo vel habitus. in cle. nec ob. dictum privilegium concessum cluniacensem. quia loquitur et intelligi debet de ecclesiis sui ordinis regularibus quod patet per verbum recipere ibi positum. quod proprie in suis ecclesiis regularibus puta prioratibus vel aliis beneficiis consuetis illis de eorum religione assignari dicuntur aliquem vel aliquos recipere. hec autem de qua agitur non est ecclesia regularium. nec de eorum religione consueta alicui eorum assignari. immo est etiam secularis consueta secularibus clericis assignari. ad collationem tamen vel presentationem eorum seu dicti prioratus ordinis cluniacensem. pertinens. in qua non dicitur aliquem recipere. sed eam alteri conferre. vel ad eam alterum presentare. nec etiam in litteris apostolicis eis mandatur. quod apostolicum impetrantem recipiant. sed scribitur certis executoribus quod sibi pvideant. ideo dictum privilegium casum istum non attingit nec ob. quod no. per Inno. de preben. per illorum in prima glo. ubi no. quod nomine ecclesiarum suarum venient illa in quibus habet aliquod ius. id est sumitur appellatio illa suarum valde large. quia ibi erat alia forma quam in privilegio predicto. et ad alium effectum scribebatur. ut archiepiscopus burgalensis. in aliqua ecclesiarum suarum. ubi expedire cognosceret competens beneficium illi clerico faceret assignari. et ideo large extenditur verbum suarum. quia quaecumque ius ad eum pertinet. ibi potest clerico proprie beneficium assignare. hic vero concedebatur cluniacensi. ne in suo monasterio aut aliqua ecclesiarum suarum aliquem recipere teneantur nisi etc. et ideo solum intelligitur de ecclesiis in quibus proprie dicuntur aliquem vel aliquos recipere. quod est solum in suis regularibus et consuetis suis religiosis assignari. et de

et pro quibus. cum eis scribitur mandatur quod recipiant vel alteri ut ab eis aliquem recipi faciant. et in eis non autem est ita de ecclesijs alijs secularibus. licet ad eorum presentationem vel collationem vel aliam dispositionem pertineant. in quibus proprie non recipiunt. sed alijs conferant vel ad eas presentant. Item etiam hoc patet. quia dicitur in privilegio ne in monasterio nec in alia ecclesiaz sui ordinis. et sic cum dictio alia et copulatio aliarum ecclesiarum. cum monasterio implicet similitudinem qualitatis. intelligendum est de alijs ecclesijs regularibus sui ordinis. ut in hac qualitate cum monasterio conveniat. nam relatum diversitatis alius vel alia licet referat diversum in subposito. refert tamen idem seu consimile in substantia vel qualitate. ut no. Jo. an. in novel. post Jo. mo. de preben. cum in illis. circa ff. super glo. electio. in fi. et etiam copulatio diversorum copulatum habet ea coniungere vel copulare sub simili qualitate. ff. de fun. instrum. l. sepe. §. gazo. de pen. legat. l. nam quod liquide. §. si. nec ob. c. significante. nec. c. rodolphus. quia ut predicti hic alius constabat de certo corpore prioratus vel prioris gravati. ideo error qualitatis non debet vitare. ar. no. ibi p. Inno. et p. hac pte obtinuit etiam de consilio omnium nemine discrepante.

ciii.

Valer processus in vim litterarum surrepticiarum pte non opponente. b. d.

Trum si sit delatum appellationi in partibus. et prefatus terminus ad psequendum et forsitan appellatio approbata a parte appellata. et sic causa debebat tractari in curia. iuxta. c. oblate. et c. cordi. de appel. pars tamen appellans vel alias tacita de delatione et termini prefatione impetrat quosdam iudices ad partes. an valeat impetratio ipso iure? et sic processus per tales iudices habitus super appellatione si non excipiat a parte valeat. non obstante litterarum surreptione. et videtur quod sic. quia licet littere sint surrepticie. et si exciperetur de surreptione deberet carere viribus. iuxta. c. oblate. et presertim si presentus fuit terminus in impetrando. iuxta. c. sepe in fi. tamen ex quo pars adversa non excipit. processus valere debet. ad hoc facit quod no. idem Inno. in. c. super litteris. eo. ti. vbi videtur hoc expressè dicere de lris impetratis in causa appellationis. que erant surrepticie. quia reuera appellatum non erat. ar. no. de Rp. ad audientiam. et per Inno. eo. ti. c. dilectus. vbi determinatur quod processus habitus per litteras surrepticias cum non excipitur de surreptione tenet. et sic quidam intel ligunt iura illa. c. oblate. et sepe. in fi. Tamen contra. fuit decisum. quia ex quo causa semel fuit de-

noluta ad curiam. ut sit ibi tractanda non potest extrahi. nisi de certa scientia pape. facit bene de cre. puida. de elec.

ciii.

Restitutus ad primam gratiam non prefertur ei qui aliam gratiam obtinuit. b. d.

Quoniam titulus impetravit ad collationem episcopi papa revocavit omnes gratias factas. postea papa fecit gratias. Oseuto ad collationem illius episcopi. et post istam secundam gratiam papa primo Titio fecit gratiam per quam sibi restituit primam gratiam. et voluit primam gratiam et primas litteras valere quas ante gratiam Oseui revocaverat. Queritur an ille Titius preferendus sit Oseulo. dictum fuit quod non. per. c. quamvis. de rescript. li. vi. et per iura ibi allegata. pro quo. ff. de cur. l. ij. in pñci. §. i. C. de consul. l. i. ff. de bo. li. l. si necesse. §. si deponat. et de condi. et demon. intercedit. in fi. de precar. sed si manent. in contrarium facit. ff. qui portiores in pig. ba. l. creditoris accipi. et de sen. ex. in suma ibi dum dicit ita videlicet quod innuat quod nisi sub illa protestatione cum reelegissent primum locum recuperasset.

De consuetudinibus.

Rica.

i.

Si consuetudo excludat ingressum religionem a successione remanebit exclusus l3 corabat matrimonio apostatando. b. d.

Apposito de consuetudine quod religionem ingressus vel ingressa non possit succedere parentibus. immo coipso successio pertinere debet ad seculares filios alios vel parentes. Quedam ingressa fuit ut asserabatur religionem et postea apostatauit et exiit religionem. et contraxit matrimonium. et de facto occupavit possessionem cuiusdam hereditatis cuiusdam parentis sui. Quidam tamen secularis frater agit contra eam petitione hereditatis dicens virtute consuetudinis ad se spectare totam successionem parentis. illa excipit quod ipsa est filia sicut agens. et quod ad eam pertinet pars successionis. Alter replicat quod verum esset nisi fuisset ingressa religionem. sed quod fuerat professsa in religione. virtute consuetudinis erat exclusa. et sic obtinuit per tres instancias. sed in toto processu non fuerat vocata abbatis. nec conveniunt illius religionis cuius religionem fuerat ingressa. Querebat an teneret processus. vel an esset nullus? ista questio erat in cancellaria.

ij.

Non valer consuetudo anglicana quod rex habeat iurisdictionem in clericos solutos in actionibus civilibus.

libus personalibus. hoc dicit.

Trum valeat consuetudo anglicana q rex
rex possit cognoscere et habere iurisdic-
tionem in clericos solutos in actionibus
civilibus etiam personalibus mere vel criminali-
bus ubi agitur civiliter. et videtur q non. per ea
que no. Inno. de fo. compe. postulasti. ultra medi-
um. et per Archidiacono. in. c. romana. in. ii. glo.
de foro. compe. li. vi. presertim quia est contra
utilitatem ecclesiasticam. et sanctorum patrum in-
stituta. igit. et. ar. extra de hiis que sunt a maio-
par. ca. c. i. iuncta. c. ij. extra de fo. compe. Item
quia talis consuetudo est contra preceptum pbi-
bitum et negatum. ut dicto. c. ij. cui renuncia-
ri etiam expresse non potest. ut ibi nota. et probatur
eo. ti. c. si diligenti. et ar. no. C. de fidelit. do. de.
l. i. in fi. ergo multo fortius nec tacite. precepta e-
nim negatiua obligant semper et ad semper. ut fur-
tum non facies et similia. licet affirmatiua obligent
semper et non ad semper scdm theologos. Item
quia talis consuetudo est contra generale statutum
ecclesie. presertim introductum in honorem toti-
ordinis clericalis. nedum cleri anglicani immo et
vniuersalis. igitur clerus anglicanus tacite consen-
tendo aut assentiendo tali abusu non potuerunt
preteriti talis consuetudinis derogare. ar. xrv. q.
ij. sunt quidam. et ar. no. per Inno. de consue. sup
Rica. circa medium. nec obstat si dicatur q eccle-
sia anglicana nec rex non receperunt nec observa-
uerunt illud statutum. et sic non videntur ligari. nec
transgressores illius. ex hoc ar. iij. d. leges. iunc.
no. de treu. et pa. c. i. in fi. ij. glo. Item q papa hoc
statuit et semper tollerant. quia cum fuit ius pbi-
bitum et ab exemptione diuina pcedens. ut no.
Inno. de ma. et obe. si quis. et per consequens con-
trarium esset peccatum. no possunt dici ex hoc ex-
cusati quancumq tempore. etiam in contrarium
sint abusi. quia tanto sunt grauiora peccata et. ut
extra de consue. c. si. cum concoz. nec hoc casu vi-
detur sufficere tollerantia pape. ar. de preben. cu-
iam dudum. in fi. et no. per Inno. in Rica. de con-
sue. et dato q ppter scandalum. quia alias pbi-
re non poterat tollerauerit. non ppter hoc vide-
tur approbasse nec consue. voluisse induci. ar. no.
per Inno. in Rica. de consue. ad hoc de prescrip-
nihil. nec ob. etiam si dicatur q papa non potuit
clerum anglicanum privilegiare in preiudicium re-
gis anglie cui in omes anteq christus veniret iu-
risdictio competebar. quia istud privilegium et hec
libertas concessa est clericis a christo. in que om-
ne imperium fuit translatum. et in spualibus et tem-
poralibus. iuxta no. in. c. nouit. de iudi. et p Inno.
extra de voto et voti redemp. q super hijs. et de
fo. compe. c. licet. et quia clerici sunt spuales. et in

spualibus papam solum seu iudices ecclesiasticos
posse se intromittere. privilegium generale fuit da-
tum a deo. iuxta. c. quanto. de iudi. et no. p Inno.
de sen. ex. c. nouit. circa prin. nec per consequens
ob. quod dicebatur per allegantem pro pte ista.
q papa expresse prestat in iure q non vult de-
rogare iurisdictioni regis anglie. extra qui fi. sine
legiti. c. causam. cum similibus. quia ut ex premis-
sis patet in clericos nullam iurisdictionem habet
nec habere potest.

ijj.

Malet consuetudo q episcopus in iocundo adue-
tu possit ponere unum canonicum in ecclesijs sibi
subiectis. h. d.

Trum valeat consuetudo q episcopus in
iocundo aduentu suo possit ponere unum
canonicum. cui statim respondeatur sicut
vni alteri canonico in qualibet ecclesiarum sue ci-
uitatis vel diocesis. etiam non obstante canonico
rum certo numero etiam iurato vel apostolica au-
thoritate confirmato. in quibus tamen ecclesijs a-
lias prebendarum distinctio non habetur. et videt
q sic. quia in electionibus et beneficio. um collati-
onibus consuetudo spectat. ut no. Inno. de elec.
cum ecclesia vulterrana. ubi de hoc. quia etiam de
consuetudine ad reges aliquos pnter ius conferre
di preben. ut no. Spe. in ti. ne se. va. ad fi. et facit
qd no. de imperato. in ti. de preben. f. restat. ad
fi. et per Archi. de preben. c. ij. in penul. glo. nec
videtur ob stare numerus cum p privilegium possit
derogari numero ut p cortidie in gratijs aposto-
licis. ubi pontif no obstante numero. ad qd de R. pt.
conventus. igit et p consil. q videtur purificari. ar.
no. p glo. de elec. cum ana. in prin. et p Inno. d. co-
sue. sup Rica. ad fi. et clarius p glo. de iudi. nouit
sup verbo consuetudini. sed ad hanc purificationem
potes dare instari. quia interdum possunt privile-
gia qd no pot consuetudo. ut in cle. religiosi. in fi.
cu ibi no. de priuill. et ibi scripsi aliquos alios ca-
sus. Item nec videt ob stare si dicat q p talem con-
suetudinem nimium possit grauari ecclesia cu vel pp
mortem vel ppter translationem nimium possint mul-
tiplicari noui episcopi. q si quilibet eorum poneret
vnu ecclesia nimium grauaret. nec sufficeret oibus
facultates. igit tanq onerosa ecclesie. no videtur
q valeat. ut extra de consue. c. i. li. vi. ar. ad hoc i
aut. ut determi. sit nume. cleri. et in aut. de mensu-
ra. ord. per totu colunc. C. de epis. et cleri. in eccle-
sijs. et no. de institu. c. aut. et de sacrosanc. no plu-
res. quia potest responderi q sustinenda sint do-
nec veniat casus. p que rone talis multiplicatio
grauet ecclesia. et q tunc ad tempus talis consuetudo re-
stringat. nec debet inspicere casus aduersae fortune.

q̄ sic preteritu mortis multiplicentur episcopi. et
etiam sicut potuerint mori episcopi sic et canonici
sic et tunc poterit ecclesia redigi ad statutū canonū
eorum numerum. et non est bona consequentia. cō
suetudo est onerosa ergo non valet. quia secundū
hoc omnis consuetudo que esset ecclesie alicui o
nerosa non valeret quod videtur absurdum cum
sit dare nonnullas ecclesie consuetudines onero
sas que valent. vt patet in cōsuetudinibus q̄ vna
ecclesia de alia eligere teneat. Itē q̄ illi ad quos
de iure pertinet electio teneantur admittere ex
traneos ad eligendum. Item q̄ ad vnū episcopū
vel ecclesiam spectet iurisdicctio pertinet ad aliū
episcopum vel aliam ecclesiam. Item q̄ habet vi
sitationem et procuracionem in alia ecclesia. Item
q̄ vna ecclesia sit alteri pensionaria vel censualis.
Item q̄ vna ecclesia percipiat decimas infra ter
ritorium alterius. Item q̄ archidiaconus percipiat
palafredum in installatione p̄elati. et sic de multis
alijs. p̄sertim si loquamur de consuetudine tan
ti temporis de quo non errat memoria. arg. no.
per Archidia. de elec. general. super verbo ge
nerali. de consue. lib. vi. et ibi per Jo. mo. in scōa
glo. licet adhuc posset euadi. per no. ibi per Jo.
an. in glo. super verbo antiqua. Nec obstat si dica
tur q̄ propter illum qui nouiter ponetur sup na
merum minuentur aliorum positiones. quia dimi
nuto illa modicum cuiuslibet ascendet. puta si sint
ibi. xliij. canōci cuiuslibet diminuet vigesimaq̄rta
pars et de tali modico non est curandum. et p̄ser
tim. quia ceteri per istum supradictum in onerib⁹
per vices singulorum sustinendorū releuabuntur.
quia facile potest redigi ad statutum numerū ali
quo forsan cedente vel decedente. et sic quia etiā
per istū augmentabitur cultus diuinus et seruiti
um ecclesie. et ideo non mirum si preteritu consue
tudinis modicum damnum singulorū aliquid
rolleretur p̄sertim in honore episcopi qui est ca
put diocesis. et quia in iocundo aduentu p̄sident.
consuetudines sibi solite sunt seruande. ff. de of.
proconsul. et lega. obseruare. §. antequā. hoc enī
ex quo fieri preteritu consuetudinis fieri. seu cense
bitur fieri auctoritate iuris. et sic non poterit dici
iniuriosum quāuis durum et rigorosum cum ius ali
quando permittat q̄ aliquis aliquando pariat
p̄iudicium etiam sine culpa quāuis non sine cau
sa. extra vt lite non contesta. quoniam frequenter
§. cum autem de regul. iuris. sine culpa. consuetudo
quod dicitur q̄ executio iuris non habet iniuriā
ff. de iniurijs. iniuriarū. §. i. quod ius maxime ec
clesia cathedralis seu p̄sident in eadem: prout
est episcopus sibi vendicat in subditis ecclesijs et
suis filiabus consuetudo est attendenda. arg. no.
p̄ Inno. de ec. edific. ad audientia. in fi.

liij.
Apostolicus debet venire ad locum inferiorē stā
te consuetudine q̄ inferiores debeant ascendere
ad maiores. b. d.

¶ Si quadam ecclesia ex statuto vel consue
tudine est triplex ordo canonicorum. nāz
quidam sunt inferiores qui vocantur sco
lares qui sunt sub cura et obedientia scolastici. q̄
dam medij qui vocantur emancipati. quidam ma
iores qui soli habent vocem in capitulo et vocan
tur capitulares tamen p̄bende omnium sunt eq̄
les. Et non alter potest quis ascendere ad maio
rem gradum nisi per ordinem primo fuerit in infe
riori et de illo ascenderet ad medium et ille ascen
sus debet fieri secundum ordinem antiquioris re
ceptionis. Nāz moriente vno canonico medij gra
dus vnus scolaris antiquior inferioris gradus in
loco illius mortui ascendit et sic decedente aliquo
de superiori gradu scilicet capitularium antiquo
rum canonicus de medio gradu emancipatorū se
cundum ordinem receptionis ascendit ad superio
rem gradum illius mortui. et in locum illius me
dij ascendit antiquior inferioris gradus et in locū
eius nouus canonicus surrogatur. per istum autē
ascensum non permutant p̄bendas que alij sūt
equales. hoc supposito ponatur sicut fuit de facto
q̄ vnus de antiquioribus superioris gradus capi
tularium mortuus est: quidam apostolicus accep
tat eius canonicatum et p̄bendam sub sua gratia
cadentem. vel papa sibi forsan cōfert illos vel for
san sibi reseruatos vel per p̄uacionem queritur
vtrum ille apostolicus debeat venire ad gradum
vel ad locum suum. vel an secundum statutum vel
consuetudinem ecclesie primo debeat esse in infe
riori gradu. et postea secundum ordinem suū ascen
dere ad alios gradus loco et temporibus oportu
nis. Quibusdam videbatur q̄ expectans debz ve
nire ad infimū gradum primo et postea ascendere
ad superiores gradus secundū ordinem suum. ar.
c. cum in tua. de consuetud. Sed si papa conferat
canonicatum et p̄bendam vacantem per mortem
superioris gradus canonici. tunc dicunt q̄ ille cui
papa confert debeat venire ad locum et gradum
illius canonici superioris cuius canonicatus et p̄
benda collati sunt: quasi reseruatō vel collatio
pape totum afficiat etiam cum suis qualitatibus.
et maxime si habet gratia clausulam non obstante
consuetudine vel statuto ecclesie per que effect⁹
gratie impediri possit quomodolibet vel differri
quia nisi veniret ad locum illum et gradum effe
ctus gratie pape differretur quo ad iura canon
calia: que sunt in habendo vocem in capitulo.
iuxta notata per Inno. in c. cum. D. ferrariē.

de consil. quam vocem iste non haberet forsan de
magno tempore. aut nunquam si veniret primo ad
infimum gradum. et postea ad medium eam non ha-
beret donec ascendisset ad superiores capitularis.
quia ut supponitur ex statuto vel consuetudine so-
li illi de illo gradu habent vocem in capitulo. Et
idem etiam tenerent illi in eo expectant. cui papa
canonicatus contulisset in illa ecclesia sub expecta-
tione prebende cum illa clausula non obstat. pre-
dicta eadem ratione. nam secundum eos statim ha-
berit vocem in capitulo virtute illius clausule non
obstat. ne effectus gratie quo ad iura canonica
impediri contingat quomodolibet vel differri se-
cus in alio expectante cui papa statim non contu-
lisset canonicatum in ecclesia sed forsitan manda-
set generaliter sibi provideri de beneficio vacan-
te vel vacaturo ad certam collationem spectant.
et ipse postea vacantibus ipsis canonicatu et prebe-
da ad illam collationem spectantes eos acceptas-
set. nam tunc primo veniret ad infimum gradum et
gradatim ascenderet. postea ad sequentem. maxime
si non sit ibi aliqua clausula non obstat. sed salva
reuerentia istorum sic opinantium mihi videtur quod
semper apostolicus etiam cui papa istos canonica-
tum et preben. vacat. in gradu superiori contulit.
debet venire ad infimum gradum. et deinde secundum
statutum vel consuetudinem ecclesie gradatim in
ordine suo ascendere ad supremos. Et ratio mea
est ista. quia papa sibi conferendo canonicatum et
prebendam etiam cum plenitudine iuris canonici
videtur indubio sibi conferre cum illis iuribus et
qualitatibus que habet canonicus in illa ecclesia
ubi sunt illi canonicatus et prebenda. quia cum se-
cundum diversitates ecclesie et consuetudines va-
rias iura canonica varientur. quia alia iura et al-
io tempore habent canonici in una ecclesia que et
quoniam non habent in alia et contra papa conferendo
canonicatum in aliqua ecclesia indubio videtur con-
ferre cum iuribus canonicalibus: que competunt
canonicis illius ecclesie secundum eius statuta vel con-
suetudinem. facit ad hoc ar. de consue. cum olim.
cum concor. posset etiam induci in argu. l. ex militari.
ff. de testa. milli. et l. si quis exheredato. §. sed et si
quis. §. nisi forte. ff. de iniusto rup. de usu et habi.
l. plenum. §. equitij. de lega. ii. §. fideicomissa. §. si
non cum. igitur secundum consuetudinem illius ecclesie
de qua queritur questio canonicus non habet ius
habendi vocem in capitulo nisi secundum ordinem
receptionis canonicus ascendat per omnes gradus
ad superiorem igitur etc. Nec obstat quod papa affi-
cit locum canonicalem quia non est verum sed be-
ne affecti canonicatum. tunc enim bene fateor. quod per
pape reservationem vel manus appositionem affi-
citur locus canonicalis et gradus quando ille lo-

cus vel gradus debet illi canonicatu vel illi pre-
bende. sed hic ille locus vel gradus quem habe-
bat ille canonicus mortuus non erat debitus eius
canonicatu vel prebende inquantum talis canoni-
catus vel talis prebenda est sed potius ex eo. quia
persona que illos canonicatum et prebendam ob-
tinebat erat antiquior sed secundum ordinem re-
ceptionis tanquam antiquior canonicus in inferiori-
bus gradatim transiuerat de illis gradibus ad su-
preum. quod patet. quia non erat debitus ille lo-
cus illi canonicatu et prebende. quia aliquando
fuerant illi idem canonicatus et prebenda sine lo-
co illo cum persona fuerat in minoribus gradibus
constituta. non obstat. quod effectus gratie ad iura
canonicalia differretur vel impediretur. quia dic-
co quod non. quia iura canonica habebit saltem ap-
titudine. vel dico. quia iura canonica habebit
illa que canonicis illius ecclesie possunt et debent
competere scilicet que variabuntur secundum quod
variabitur gradus et secundum antiquitatem tempo-
rum secundum ordinem receptionis persone. ad ista
facit in simili questio mota et etiam decisio. de regu.
in. inspicimus. li. vi. in nouel.

v.

Quod non habet ius in prebenda minori non acquirit
ius in optata maiori. h. d.

Trum in ecclesia ubi sunt prebende mino-
res medie et maiores et secundum ordinem
receptionis antiquioris canonici possit et
minoribus ascendere ad medias. et de medijs ad
maiores si vnus qui primo receptus erit in cano-
nicum et auctoritate capituli ad primarias preces
imperiales et obtinuerit de facto vnam prebendam
minorem vacantem per capitulum sibi collatam.
quam magno tempore tenuit bona fide et iusto ti-
tulo ascenderet ad vnam mediam postea vacantem
et dimiserit primam minorem et postea superuenit
ente quodam apostolico impetrante qui primam
minorem quam ipse tenuerat infra tempus debi-
tum et alias canonice acceptauerat. et sibi obtine-
rat provideri declararetur ipsum apostolicum habu-
isse ius in illa minori et sibi adiudicaretur et illius al-
ium ad eas ad preces imperiales receptum nullum
habuisse ius remanere debeat ille imperialis in il-
la media ad quam ascendit. vel vtrum si sequens
eum in ordine receptionis illam eandem mediam
optauerit et dimissa minori quam alias iuste tene-
bat ascendit ad eam debeat esse potior in eadem.
Etiam videbatur quibusdam quod primus imperia-
lis sit potior in media non obstat. quod si habuisset ius
in prima minori ergo eam tenerat et possederat
bona fide quasi fecerat fructus suos et iste ascensus

videretur quidam fructus. argu. c. consultationibus de iurepatro. pro hac allegabat. l. barbarius pbl lippus. 2. que no. Inno. in c. nihil. de elec. p. hoc in speciali allegabatur vnus ter. vbi videtur pro bari q. sola possessio det titulum in beneficiis. c. si a sede. de prebend. lib. vi. pro hoc in speciali allegabat. ff. de dona. inter viru 2 vro. ex anno. cu l. sequen. ad trebel. facta. §. si heres. de resm. uatū tamen fuit contrarium. quia ex quo non habebat titulum canonicum in prima minori non posset habere in secunda media. quia in ecclesijs vbi habz locum optio vel assensus seu permutatio prebēda rum fit transitus de vna ad aliam absq. nouo titulo 2 absq. noua prouisione vel collatione in virtute prouisionis seu tituli habet in prima. iuxta no. per Archidia. 2 Jo. an. in nouella. in. c. cum i tua. de consue. lib. vi. si igitur canonicus titulus si habetur in prima non potest haberi in secunda alias sequeretur q. eam sine canonico titulo obtineret quod ius non patitur. pro hoc. quia patet vbi con sequens fundatur in aliquo antecedenti. sublato antecedenti tollitur consequens. bene facit. ff. de pactis. si cure. de accusa. ad petitionem. pro hoc. l. equi. ff. de excep. rei iudi. pro quo inducebatur. l. qui liber. §. hec verba. ff. de vulga. 2. l. ex facto. §. si. in eo. ti. licet illa aliquantulum videatur ob stare. sed non obstat si bene attendatur. pro hac allegat. ff. de in diem adiect. l. ij. 2. iij. 2. l. vbi. §. sed marcellus etiam. ff. de edic. edic. l. i. §. ij. 2. l. cu3 autem. §. cum redibetur. pro hoc quia resolutio in re fundamenti resoluitur fundamentum. de pig. l. vectigal. ff. vt lega. no. caue. l. i. §. si qs sub conditione. 2. §. qui minorem. q. mōp bō mōs q. q. l. i. v. l.

Si de consuetudine ecclesie antiquior potest optare primus in data licet secundo receptus preferatur secundo in data 13 primo receptus fuerit. b. d.

Non sunt impetrantes primus 2 secundus qui mandantur recipi in canonicos et in fratres. 2 de prebenda cum vacauerit eis mandatur prouideri cum decreto 2 clausulis que hodie sunt de stilo 2 licet primus factis processibus presentauerit capitulo litteras. 2 perierit se admitti 2 super hoc fecerit diligentiam. tamen de facto secundus per capitulum prius fuit receptus q. primus. Quis primus prius petisset se admitti q. secundus tandem vacante prebenda successit in illa ecclesia secundum ordinem eorum quilibz obtinuit prebendam sibi debitam 2 sic reis existentibus canonicis prebendatis vacauit in illa ecclesia vna prebenda maioris valoris quam quilibet eorum optauit secundum consuetudinem ecclesie in qua est consuetudo seu statutum q. antiquior ca-

nonicus secundum ordinem receptus preferatur in optione. modo secundus in data dicit q. fuit primo receptus in canonicum. 2 ideo ipse debet preferri in optione. primus vero in data dicit quod licet ipse fuerit ultimo receptus. de facto tamen quia primus erat in data 2 primo petierat se admitti prius fuerat recipiendus de iure. 2 qd non steterat per eum quo minus primo reciperetur 2 ideo sibi non debet imputari. 2 per consequens dicit q. debet preferri in optione. queritur quid iuris? Videbatur quibusdam q. secundus in data. q. primo receptus fuit preferri debeat propter terminos statuti seu consuetudinis quod vel que habet q. primo receptus preferatur in optione. sed primus agat contra capitulum ad interesse. sic dicimus in duobus successiue presentatis a patre no laico quorum licet primus debuerit admitti per episcopum tamen si secundus de facto admittatur valet admissio sed episcopus tenetur primo non admisso. vt in. c. pastoralis. de iurepatro. Ad hoc respondetur. quia damnum illud non posset resarciri per capitulum cum ista beneficia sint inestimabilia ibi sicut in alio beneficio. 2 propter hoc reseruetur primo sua portio. ex quo per eum non stetit. argu. l. si. §. i. de eo per quem factum est. pro hoc etiam bene facit quod no. Inno. de rescriptis. c. capitulum. in magna glo. circa medium ibi. Si autem secundus receptus esset. sed ibi in litteris primi non erat decretum: hic sic. Et pro ista parte pro qua fuerunt late tres sententie. bene facit qd no. Inno. de prebend. c. relatum. 2 quod no. Composit. de rescriptis. c. capitulum. super verbo mandatum circa prin. in. jo. sed quid si ante vacationes. ad qd no. per Innoc. in. c. cum bertoldus. de re iudi. 2 facit. l. quotiens. C. de rei vendica. pro hoc quia licet per eum non steterit ex fictione seu reputatione iuris debeat perinde haberi ac si tunc fuisset receptus. tandem non videtur sufficere talis qualitas interpretatiua ex quo consuetudo optionis requirit veram prioritatem receptoris. sicut in simili non sufficeret representatiua seu reputatiua presentia. vbi talis potestas optionis secundum consuetudinem competit solis presentibus. vt notat Archidiacono. de consue. c. cum in tua. circa prin. super verbo per alios. Sed respondetur qd illa opinio reprobat per Jo. an. in nouella. Aliquitibus videtur tamen q. primus in data esset portio 2 deberet preferri in optione. per rationes super per eos factas. pro quo. c. tibi qui. de rescriptis. lib. vi. 2. l. iuris ciuilis. de conditio. 2 demon. et quia receptio primi licet posterior videtur retrahenda: ex quo primus erat recipiendus. Et in hac optione fuerunt quasi omnes. Et pro hac parte etiam fuit allegata. l. i. C. de consul. libro duodecimo

2. ff. si quis cautio. l. ij. §. fi. et pro ista parte obtinuit pars tres sententias.

vij.

Non valet consuetudo quod in instrumento non apponatur dies neque locus. h. d.

Trum valeat consuetudo quod in instrumento non apponatur dies neque locus? Quidam quod sic. quia super hoc valet pactum: vel consensus partium. vt. ff. de pigno. cum tabernam. §. l. Alij et maior pars contra. quia posset parere yltim multis malicijs. et quia dies et locus sunt de substantia instrumenti. vt in. c. abbate sane. in fi. et de re iudica. lib. vi. et in autem. de tabellio. et in autem. vt preponatur nomen imperatoris et contra substantia actus non valet consuetudo. vt no. Jo. 96. in glo. extra de consuetu. c. ij. lib. vi. et quia auferret defensionem parti. argu. l. optimam. C. de con. et co. fi. et ideo valere non debet. quia defensionis facultas competit de iure naturali. vt in clementi. pastoralla. §. ceterum. de re iudi. et contra ius naturale non valet consuetudo. vt no. Inno. de consue. super rubrica.

De electione.

§. lica.

Tempus conferendi currit episcopo a tempore renunciar sonis et ratificationis. h. d.

Trum si aliquis resignauerit beneficium in manibus priuati alicuius et postea post annum vel biennium episcopus hoc ratificet currit sibi episcopo tempus lateranensi concilij a tempore resignationis facte ad conferendam et a tempore ratificationis vt sic superior iure de nullo non possit conferre illud beneficium: nisi post negligentiam episcopi a tempore ratificationis. demum computando potest dici quod etiam ante ratificationem episcopi a tempore sue renunciationis incipiat currere episcopo tempus. arg. no. p. Inno. de renunc. admonet. et de concess. preben. quia diuersitatem. in fi.

ij.

Valer electio prepositi etiam non scrutato voto ipsius prepositi. h. d.

Anonici seu capellani compromiserunt tres de ipsis vt scrutatis votis omnium et singulorum de capitulo illum eligeret in episcopum in quem oēs vel maior pars conuenirent ipsi scrutatis votis suis primo et deinde votis aliorum reperiebant quod oēs conueniebant in prepositum ipsius ecclesie ipsi compromissarii elegerunt eum solenniter non scrutato prius voto suo qui presentata sibi electione consensit electioni. queritur vtrum electio teneat quidam dicebant quod non. quia non fuerunt scrutati

vorum ipsius electi qui erat presens et de capitulo propter formam compromissi que habebat: quod scrutatis votis omnium et singulorum et. Ipsi vero non fuerunt scrutati vota omnium et singulorum et quo eum omiserunt. quia forma mandati diligenter est seruanda. vt. c. cum dilecta. de rescript. ff. mandati. diligenter. c. cum expediat. de elec. lib. vi. et in eo. ti. cum dilectus. §. i. in antiquis. Non enim impleta est conditio sub qua data fuit potestas compromissariis eligendi scilicet si scrutatis votis singulorum et omnium et. igitur nec potuerunt eligere. Alij dicebant quod electio erat bona. quia factis consentiendo electioni declarabat votum suum ille prepositus electus igitur et. Item frustra eius votum in scrutinio fuisset per compromissarios inquisitum cum et si fuisset non posset nec debet se nominare. quia sic ambitiosus esset. argu. de insti. c. si. et si aliam nominasset illud nihil profecisset cum necessario ex quo alij in ipsum prepositum conueniebant ipsum eligendo igitur non fuit magnus inconueniens si eius votum scrutati non fuerunt cum et scrutatum non prodesset. vt argu. l. aliquando. ff. ad velleia. cum concor.

De renunciationibus.

§. lica.

Valer collatio beneficij resignati in manibus non habentis potestatem admittendi resignationem. h. d.

Trum si aliquis resignet beneficium in manibus non habentis potestatem recipiendi beneficium vacet beneficium et possit conferri per eum ad quem pertinet collatio. vel patronus ad eam presentare potest dici quod vacet in preiudicium renunciantis et quod superior ad quem pertinet si confert eo ipso ratam videtur habere renunciationem. primum probatur de reuoc. quod in dubijs. secundum probatur. argu. l. illum. §. fi. de acqui. here. sed contra. quia non potest ratum habere quod suo nomine gestum non fuit. Item necessaria est sententia priuationis. vt notat Innoc. in dicto. c. quod in dubijs. et talis sententia requirit iuris ordinem et vocationem partis. quia forte propter metum fecisset. posset distinguere vtrum qui renuntiavit persistat in eadem voluntate vel eam mutauerit.

ij.

Habens potestatem conferendi beneficium vacaturum per resignationem non propter hoc habet potestatem recipiendi resignationem similiter nec executores gratiarum possunt recipere resignationes beneficiorum. h. d.

Trum si episcopus committat alicui potestatem conferendi certum beneficium cum vacauerit per resignationem supposito quod valeat commissio per ea que scripsi.

in illa questione que incipit ordinarius et cetera. possit talis commissarius eo ipso in virtute talis commissionis recipere resignationem a volente sponta nec resignare? Maior pars tenuit quod non. quia etiam opus est ut expresse committatur potestas recipiendi resignationem. ut extra de preben. dudum. circa prin. lib. vi. et hoc tenuerunt per nos. per Archidia. extra de verb. sig. c. sicut. lib. vi. Quidam tamen tenebant contra. per l. ad rem. et l. ad legatum. ff. de procurato. Et per rationes pro hac parte factas per Archidia. in dicto. c. sicut. et bene fatentur quod in terminis illius. c. sicut. de verbo. sig. certe illa opinio est vera. et quod in illo casu certe opus est speciali commissione super admissione resignationis. quod si virtute alterius commissionis de qua ibi fit mentio etiam potestas recipiendi resignationem videre tur concessa per hoc preiudicaretur ordi. quod indubio papa non videtur fecisse nisi in eo quod expresse concessit. nec est interpretandum privilegium pape in preiudicium tertij. ut l. i. §. merito. et §. si quis a principe. ff. ne quid in loco publi. hic autem fuit commissio auctoritate ordinarij et de iure comune. et ideo est interpretanda etiam secundum ius commune ut commissio preparatorio vel preparando posteriori et consequenti videatur commissum preparatorum prius et antecedens. argu. dictarum. l. l. presertim per quod necessario pervenitur ad illud. Nec fit interpretatio aliqua in preiudicium tertij sed solum committentis cui est imputandum. quia alias expresse illam potestatem non obtinuit. Sed iuxta premissa queritur an executores gratiarum deputati ad providendum de beneficiis vacaturis possint recipere resignationem alicuius volentis in eorum manibus beneficium resignare ut sicut ea re precepta provideant? Dicere quod non. per dicta in premissa proxima questione. Item quod tales executores talem resignare volentem non possant inuitum destituere igitur nec eius resignationem recipere. per dicta consequentia per ea que no. Jo. an. in cle. i. de renunc. in gl. sup. verbo manibus. et per Innocentium. de renunc. qd. in dubijs. in fi. ij. glo.

Qui renunciant in manibus si habentis potestatem admittendi resignationem non repellit propterea ab agendo contra intrusum. b. d. Quidam prius in data habens ius in beneficio per eum acceptato illud renunciat in manibus habentis potestatem recipiendi renunciationem. secundus vero in data qui illud idem acceptauerat et fecerat provideri in virtute vacatidis in cuius virtute prius acceptauerat si illa acceptatio et provisio inde secuta non valuerat tenebat de facto beneficium istud. prius agit contra eum et fecit sibi adiudicari et restitui.

Secundus opponit sibi de renunciatione predicta facta in manibus eius qui non habebat potestatem queritur an per hoc eum excludere possit ut sic secundus veniat absolvens ab imperitione prius. Sicut dictum quasi per omnes quod non. quia talis renunciatio non prius iure suo licet per ordinarium possit priuari beneficio. intra. c. quod in dubijs. cum ibi no. per Innocentium. et doc. de renunc. et sic donec fuerit prius agere possit. Et si dicatur quod renunciatio tenet in preiudicium sui dico quod verum esset ubi ageret contra ordinarium de restituendo beneficium. quia cum in eius potestate esset eum etiam possidere. priuare et removere a beneficio ita et eum petentem repellere ratam habendo renunciationem. argu. l. inuitum. §. cui damus secus in casu premisso ubi agit contra secundum in data possidentem qui nullum ius habet vel contra quemcumque possidentem alium. quia tunc donec sit prius possit agere et beneficium repetere. quia ius habet et licet possessionem per renunciationem perdidisset non tamen ius in proprietate et illorum respectu in quorum potestate non est eum priuare vel ratam habere renunciationem. Dicunt tamen quidam quod re integra id est antequam priuaretur per ordinarium vel habentem potestatem potest penitere. bene facit. ff. de cessio. bono. l. iij. et l. quem penitet. et secundum iura communia licitum est penitere et licitum est variare. contra istud versusum super ibi ratam habere renunciationem. et in fine reuertar. ibi dicunt tamen. Item quia reus excipiens ex hoc sufficienter non deducit ius suum quod allegat renunciationem invalidam ergo licet per consensum ordinarij sit validabilis cum etiam ex hoc non fortificaretur ius suum licet elidere vel tolleretur ius agentis eam non possit allegare. quia sic allegaret de iure tertij scilicet ordinarij cuius solius interest ratificare renunciationem vel illum prius presertim autem hoc reo non permittit ex quo sibi non prodesset et alteri noceret. facit quod notat per Innocentium. in. c. cum beroldus in fi. de re. iudi.

Non valet resignatio beneficii reservati facta in manibus ordinarij per exemptum ab eius iurisdictione. secus si non fuisset exemptus sed tantum beneficium reservatum. quia resignatio et eius admissio per ordinarium facta valet sed non collatio. hoc dicit.

Quidam cardinalis obtinens quandam dignitatem ratione cuius ad eius collationem pertinebat unum beneficium auctoritate sua ordinaria illud beneficium in curia contulit cuidam capellano pape prius tunc in curia et collationem huius acceptati tandem idem capellanus cum non posset obtinere pacificam possessionem illius beneficii ipsius.

post aliquod tempus renūciavit seu resignavit p^{re} re & libere in manibus eiusdem cardinalis qui auctoritate sua ordinaria admisit renūciationē. postea vero dictus capellanus impetravit a papa aliud beneficium de illo alio sic renūciato seu resignato non facta mentione. Queritur an valeat impetratio. vel an ista ultima gratia per papam sibi facta surrepticia censeantur. ex eo. quia tacuit aliud beneficium. Et quidam dicebant eam surrepticiam. quia renūciatio quam fecerat in manibus ordinarij non valebat. nec admissio eiusdem auctoritate ordinaria subsecuta. quia beneficia capellanorum pape reservata erant. tunc per papam. Et cum dictus capellanus haberet ius in beneficio. per collationem sibi factam cui consensit etiam si non habuisset possessionem. vt in. c. si tibi absentis de prebend. lib. 2. c. quodam. Ideo nō potuit resignare nisi in manibus pape vel eius commissarij. qui solus posset eum inuitum destituere. cum sit. vt in extrauagant. cum Othobus. que tamen est hodie limitata. vt in alia extrauagan. Et emptus quicumque capellanus pape a iurisdictione ordinarij. quia tunc demum potest auctoritate prestatere renūciationi & coram eo demum potest renūciatio fieri qui potest inuitum destituere. iuxta notata per Innocen. & doctores de renūci. quod in dubijs. Agitur si nō valuit resignatio adhuc habebat ius in beneficio licet enim possit eo priuari. quia eam fecit in manibus non habentis potestatem. Et licet etiam in eius preiudicium superius habens potestatem scilicet papa posset ratificare & admittere renūciationes. Nec ipse posset rescilire nec penitere. nec beneficium repetere tamen nisi eius ratificatio & admissio subsequantur interim habet verum ius in beneficio & remanet in eo inuitatus. iuxta veram opinionem Innocen. in dicto. c. quod in dubijs. adhuc habebat ius in illo beneficio non obstante illa renūciatione facta in manibus cardinalis auctoritate sua ordinaria & si apostolica eam recipiē. & per consequens cū haberet ius in eo de ipso in petitione alterius debuit facere mentionem. de prebend. si motu. lib. 2. secus tamen fuisset si ageretur de beneficio i quo non habuisset ius in re sed ad rem. de quo esto quod quis in petitione debet facere mentionem. iuxta notata per Jo. and. in nouella. de regul. iur. ignorantia. tamen eius renūciatio facta in manibus laici vel alterius potestatem non habentis tenuisset. quia facilius renūciatur beneficio querendo quod quesito. iuxta notata per Innocen. in dicto. c. quod in dubijs. & per Archidia. de offi. lega. deliberatione. in fi. & in ista opinione ego eram. Quidam tamen dicebant quod ista ultima gratia non foret surrepticia. quia secundum eos renūciatio tenuit in ei

preiudicium. iuxta notata per Ber. in dicto. c. quod in dubijs. sed illa opinio non approbat. quia ino non tenet donec eam approbet ille qui habet potestatem. vt supra dixi. quare hec ratio non proficit. sed secundum eos ordinarius potuit eam admittere non obstante reservatione beneficiorum capellanorum pape. quia licet illa reservatio afficiat beneficia eorum quo ad potestatem conferendi nō tamen afficit ea quo ad potestatem renūciandi seu renūciationem de eis fiende admittendi & ideo secundum eos ordinarius potuit eam admittere. sed ego non dixi supra quod potestas admittendi renūciationem impediatur propter reservationem solum sed propter exemptionem qua capellani ab omni iurisdictione ordinaria sunt exempti. & quia ordinarius in iudicio cum non posset inuitum destituere cum in eum iurisdictionem non habeat. ita nec poterit eius renūciationem admittere. quare hec ratio non obstat. argu. notatoz per Inno. in dicto. c. quod in dubijs. Et ideo prima opinio videtur verior.

v.

Renūciatio simplicium beneficiorum non potest fieri in manibus collatoris inferioris episcopo. hoc dicit.

Trum renūciatio simplicium beneficiorum possit fieri in manibus collatoris & ille solus sine episcopo possit admittere renūciationem. Videtur quod non. quia ille solus nō potest destituere igitur nec renūciationem admittere. arg. no. per Inno. in. c. quod in dubijs. de renūci. in fi. mag. glo. imo & si prescripisset vel alia de consuetudine haberet potestatem destituendi adhuc renūciationem admittere non posset nisi etiam potestatem renūciationem admittendi prescripisset vel consuetudinem acquisisset. ex quo alias de iure communi nō poterat destituere. sicut notat Paulus in cle. cum illud. sup. verbo beneficio. argu. contra de simo. ex insinuatione. & quod no. Ber. de preben. significatum.

vi.

Si renūciat quis beneficio sub conditione si placebit patruo suo si non placet ei non valet renūciatio. b. p.

Videtur renūciavit ex causa permutationis sub conditione si patruo suo placeret queritur utrum si patruo displiceat. nihilominus teneat renūciatio. videtur quod sic. quia illa conditio videtur si posse adijci & est de iure reproba cū debeat renūciatio esse pura. ar. no. i. c. ex pte. de of. dele. sup. verbo oino. & sic conditio inutilis videtur rescindenda valere renūciatione. ar. no. in. l. p. seruū. ff. de usu & hab. credo tamen contra per Jo. an. in. c. electionibus. de elec. li. vi. sup. verbo electio. in nouel. c.

vel si ab initio fuit cōfessus tacite vel expresse. ar. C. de exco. mil. anno. l. ij. li. xij. C. de falsa mo. l. i. §. domus. C. de his qui a latro. l. ij. §. domi. ni. C. de incest. amp. l. cū ancilla. §. si vero dñs. p hoc etiam ff. de his qui de sece. vel effude. l. jo. §. positum. ff. de fluminibus. l. i. §. si. p hoc mul. tum bene facit quod no. jo. and. in nouella. extra de sen. excō. c. cū quis. super verbo ratum. lib. vi. et ibi etiam p. jo. ano. *et ibi etiam p. jo. ano.*

et ibi etiam p. jo. ano. Vicarius habens potestatem conferendi beneficia potest conferre dignitates. h. d. *et ibi etiam p. jo. ano.*

Trum ordinarius cui epūs dedit potesta. tem conferendi bñficia possit conferre di. gnitates dato q. de eis si sit specialit. da. ta potestas. Sicut dictū q. sic quia hoc casu bene. cū nomē large sumi debet cū non sit materia ama. biliosa. arg. de ver. sig. tua. de preben. dudum. l. vi. cum ibi no. et per jo. an. circa pñm. super ver. bo. beneficia. *et ibi etiam p. jo. ano.*

Vicarius episcopi habens potestatem dispensan. di in omnibus casibus in quibus poterat epūs di. spensare non poterit dispensare super casib. post. modū cōmissis eidem episcopo. et dispensatio cō. missa consecrante episcopi non potest per ipsū al. teri delegari. h. d.

Episcopus constituit vicariū suū cui dedit. potestatem potestatem et inter cetera capla. mas. m. dedit sibi potestatem dispensandi in oib. casibus in quibus ipse posset siue auctoritate ordi. naria siue delegata. etiam sibi apostolica auctori. te cōmissa vel cōmittenda. post datā istius vicaria. tus papa mandauit episcopo q. dispēaret cū quo. dam illegitimo q. posset ad omnes ordines. pmo. ueri et obtinere etiā beneficia curata si eū reperi. ret idoneū et incōtinentē paternē non imitatorez. ut in forma cōsuetā. querit an vicarius. suus pre. dictus poterit cū eo dispensare. Et hic sunt due. questionēs sub vna. Primo an episcopus possit cō. mittere sibi cōmittenda ut si postea sibi aliq. com. mittant eius cōmissio virtute talis cōmissionis p. prius facere possit illa expedire. Et hic quidā dice. bant q. sic arg. ff. de serui. x. ba. pñd. si seruus §. futuro. et quod no. extra de ecce. edifi. ad aud. entiam. presertim quia episcopus post cōmissionē sibi factā perquirat in eadē potestate ergo. exsic. videatur recōmississe. argu. ff. de offi. pñon. obser. uare. §. si. maxime quia multa transeunt cum vni. uersitate. que cōmittēbant. argu. l. in modic. de cō. trahen. emp. presertim quia facta fuit specialis ex. pressio. argu. l. i. §. illud. ff. de heredi. vel acē. ven. dita. nam etiam sub vniuersitate veniunt futura. argu. l. questum. in fi. l. si. de pecul. que ita con.

cordat cum. l. non potest videri. ff. de iudi. et ibi. no. p. quo. C. de appel. ampliozem. §. si. presertim. propt. idēptatē iurisdictionis que est in potesta. tem seu iurisdictionē episcopi et vicarij seu offici. alis sui. quia eorū idem est cōsistoriū. ut in. c. nō. putamus. de consue. arg. l. in rem. §. itē quēcūq. de rei vendi. C. de adop. cū in adoptiuis. cum con. cor. presertim quia sequi posset magnū periculū si contradiceret. nam si oporteret episcopū longa. absentia vel infirmitate impediri. nec posset vica. rio vel officiali suo etiam sibi auctoritate apostoli. ca vel alias cōmittenda cōmittere. sequeretur qd. multa negocia que romana curia non cōsueuit. si ordinario cōmittere in expedita remanerent. qd. incōueniens videtur. pro hoc allegat quod notat. jo. an. in nouella. extra de elec. si cōfirmationē in illa questione. an metropolitana possit cōmit. tere potestatem cōfirmandi electionem faciendā. alij. vero dicebant contra. quia quod nondū est cōmitti. non potest. arg. l. non potest videri. de iudi. et ga. lurisdictionis seu potestas nondū competens non vi. detur posse cōmitti etiam ut valeat cōmissio in tē. pore quo competat. argu. romana. §. i. de off. ar. chidia. sed jo. an. ibi respondet. et in. c. si cōfirma. tionem. ibi omnino vide. pro quo. quia iurisdictionis que nondū competit non potest rata haberi. ut. l. licet. de iudi. ergo. et. Nec ante mandatu. q. ista. equipantur scilicet postea ratum haberi. vel ante. mandari cum ratihabito retrorahat et mandato. anteriori comparet. ut. l. si. C. ad macedo. Nec ob. stat q. sub vniuersitate madata veniant futura. q. verum est futura que sunt vel erunt de natura illi. us vniuersitatis cuiusmodi non sunt specialit. apo. stolica auctoritate demandanda que non continen. tur sub potestate ordinarij episcopi. imo cōmittūt. sibi extrinsecus et tanq. vni alteri singulari. pñone. et ideo non veniant. Sic etiam in fidei cōmissio. vni. uersali non veniunt ea que pars capit extrinsecus. et non iure hereditario. ut ad trebell. in fideicom. missaria. §. i. et ff. cum concor. Nec obstant. no. i. c. cōfirmationem. quia ibi potestas cōfirmandi ele. ctiones competebar metropolitano iure ordinario. et ideo tempore cōmissionis licet tunc non esset fa. cta electio cōpetebat metropolitano potestas con. firmandi electiones si et cū fierent ratione. sue or. dinarie potestatis. ideo non mirū si tunc poterat cōmittere etiam anteq. fuerat electus cum tūc ha. beret potestatem inclusam sub vniuersitate iuris. dictionis sue ordinarie. licet exercitium nondum haberet actu sed habitu. sed in casu nostro episco. pus predictus nullam potestatem inclusam sub po. testate ordinaria habebat in causis cōmittendis si. bi auctoritate apostolica nec exercitiū actu nec ha. bitu. et ita videt q. ante non potuerat cōmittere

Secunda questio que est in premissis dubio est an episcopus cui est commissa potestas dispensandi per modum predictum possit eam alteri committere? Quidam dicebant q non. per. c. si. d. offi. de lega. vbi videtur ter. Alij vero dicebant q imo et quo cum cause cognitione. s. si ille cum quo est dispensandum fuerit idoneus et non fuerit pater ne continentie imitator. nam tunc ppter cause cognitionem annexam censetur non nudus minister. nec alias constat q persone industria sit electa. et ideo potest committere. quia illud. c. si. debet intelligi quando nudum ministerium dispensandi est commissum sine quacunque cause cognitione. vt ibi no. per. Inno. et Hosti. circa fi. Alij vero dicebant q licet tunc non committitur cum cause cognitione seu inquisitione potestas dispensandi. ea que sunt cause cognitionis committi possunt. ea tamen que concernunt factum commissi dispensationis non possunt committi. et sic dicebat q Pau. intelligit. d. c. si. in cle. iudices. de offi. dele.

Monachus sine licentia sui abbatis non potest esse officialis episcopi. nec locum tenens officialis. hoc dicit.

¶ Monachus possit esse officialis vel locum tenens officialis sine licentia sui superioris abbatis. et si de facto fuerit. an sua vel sine per eum lata vel late sint nulle ipso iure. et si non fuit oppositum ante litem contestatam. vel etiam ante suam. de primo et secundo videtur dicendum q non potest esse officialis vel locum tenens sine licentia sui abbatis. ar. in decre. vi. q. i. c. monachi. ij. de Rp. et si principalis. in cle. ad quod quia non habet velle vel nolle. allegat de elec. si religiosus. de testa. religiosus. lib. vi. igitur et. ar. l. cum preter. de iudi. Item quia nullus potest eis causas committere nisi papa sine licentia abbatis. vt no. spe. ti. de iudice delegato. f. ercipi. h. nuq. nisi forsan abbas est mortuus vel absens. et esset vrgens necessitas vel utilitas monasterij. facit ad hoc. rvi. q. i. qui vere. et quod no. Inno. de re iudi. cum. 3. et A. circa fi. l. glo. et Archi. in dicto. c. religiosus. de testa. Et in hac opinione fuerunt quasi omnes. presertim q non potest esse locum tenens officialis de mandato solius officialis. quia de illo solus erat questio. De tertio quidam fuerunt in opi. q valeant sine. ex quo non fuit oppositum presertim ante litem contestatam. vel suam ar. l. barbarius. et eor. que no. per. Inno. et Hosti. de rescrip. sciscitatus. et de officio delegati. cum super. Alij et maior pars fuerunt in contraria opi. immo q sine sunt nulle. ex quo est tale impedimentum quod impedit eum posse iudicare preterea defectus voluntatis. et cum non possit

fit in eum cadere iurisdictio ipso iure. et sic retro contenditur iudicium nullum. et ideo quoad docuq etiam post sententiam talis exceptio potest poni et pro hoc bene facit quod no. Jo. an. in cle. rell. glosus. super verbo suscipere. et super verbo substinere. et in vlti. glo. in penultimo membro. nec ob. l. barbarius. quia loquitur in seruo qui non potest haberi iudicare. sed ne iudex fiat et qui hoc velle et nolle cum etiam possit naturaliter obligari quod secus in monacho. Prima opi. equior videtur. et in ea postea quasi omnes finaliter declinaverunt. quia ex quo episcopus et eius officialis eum tollerant. presumptio erat q canonice et cum licentia abbatis eum posuisset. et satis est error populi excusatus si eum canonice posuit credidit. sunt. et q non impeditur iudicare ratione defectus iudicii animi seu discretionis nec voluntatis proprie quam hoc de iure naturali. l. 3. ppter subiectionem ea si censetur habere fictione iuris. quia est sub obedientia superioris sui.

Vicarius episcopi potest conferre beneficia extra diocesim. h. d.

¶ Anquid vicarius generalis episcopi habens speciale mandatum ad conferendum beneficia posset ea conferre extra diocesim sicut ipsemet episcopus posset. iuxta no. per. Inno. in. c. quia diuersitatem. de concess. preben. in fi. et extra de offi. lega. nouit. vbi no. per. B. videtur q non. per. c. statutum. de preben. li. vi. fuit dictum q sic. quia est ordinarius. et quia hoc est voluntarie iurisdictionis. et talia possunt extra territorium expleri. extra. fi. de offi. proconsul. l. ij. et l. 3. ter. illius. l. faciat contra solutionem. vt ibi no. nec ob. c. statutum. q ibi speciale in beneficiis vacantibus in curia.

De officio delegati.

¶ lica.

¶ l.

Licet per solum decretum citationis perpetuet iurisdictione quo ad iudicem non sic tamen quo ad premissum perpetuatur. h. d.

¶ Tram decreta citatione ad pres. per auditorem datum in curia contra. A. de iudicem ecclesiam. mortuo ipso. A. antequam citatio fuisset in partibus executum. et sibi surrogato. B. in virtute illius citationis dictus. B. possit citari. et si fuerit citatus. an in virtute illius citationis contra eundem surrogatum procedi possit. etiam coram dicto auditore. Fuit dictum per alios quos q sic. per. c. quia. v. de iudi. Alij vero contra vt ibi no. per. Innocentium. et ad hoc vide no. per. Jo. an. in nouel. extra de offi. deleg. c. licet vndiq. et

plenius de offi. delega. c. fi. in fi. super verbo cita-
tio. ibi notat qd per decretum de citando licet per
petuetur iurisdiclio quo ad iudicem. vt post mo-
tem delegantis non reuocetur. non tamen quo ad
partem. nisi per executiōem citationis et apprehē-
sionem. ar. l. si quis postea qd. de iudi. et ar. ff. d. ac-
quiren. bere. l. si per epistolam. et ad hoc facit. l.
cum postulasset. ff. de dam. infec. et quod ibi no.
vnde dic qd si actor in vna causa impetrauit vnus
auditorum vel iudicem delegatum. qui presenta-
ta sibi commissione mandauit seu decreuit citari
reum. tamen citatus non fuit. et reus in eadez cau-
sa impetrauit postea alium. qui presentata sibi cō-
missione mandauit citari actorem. et citatio fuit p̄s
executa anteq̄ citatio esset decreta per illum au-
ditorem quem ipse impetrauerat. qd causa debeat
tractari per secundum. quia perpetuauit primo su-
am iurisdiclionem. ex quo prius de mandato suo
pars fuit citata. licet enim primo impetrans per
decretum solum vel mandatum de citando per
petuasset suam iurisdiclionem quo ad se respectu
delegantis vt eius more non posset cēseri man-
datum reuocatum. non tamen quo ad partem vt
artet eam coram se litigare tanquam preuenerit
eam antequam alium iudicem impetraret. vel illa
sua iurisdiclio vti cepit. quia non potest dici
pars preuenta que citata non fuit. licet mandata
fuisset citari. ar. l. si quis postea qd. ff. de iudi. de
foro compe. c. penul. et ideo alter iudex qui citan-
do preuenit partem videbitur potior in iurisdicli-
onis perpetuatione. ar. no. in. c. vt debitus. de ap-
pel. super verbo assignate. in glo. que incipit. sed
nunquid. ad hoc facit quod de lite pen. habet. in
cle. i. vt lit. pen.

De pactis.

Sila.

Violator fidel non est priuandus beneficio sicut
periurus. h. d.

Trum violator fidel puta quia fide inter
posita promisit aliquid nec seruauit. sit p̄-
uandus beneficio sicut esset priuandus p̄-
iurus. et videtur qd sic. quia iuramentum et fidel in-
terpositio equiparantur. extra qd metus causa. ad
aures. cum conuoz. pro hoc. f. qd quo ad hanc per-
nam equiparentur est nota. Archi. extra d. sepul.
c. i. super verbo interposita. pro quo videtur tex.
cum glo. de fidelis. peruenit. in fi. sed dic contra
quia penalia non sunt extendenda et. et quia gra-
uius est puniendus periurus iuxta no. de iureiur.
c. peruenit. nec ob. c. peruenit. quia ibi loquitur
complet. in violante fidem et iuramentum. secus
si solam fidem. pro hoc. quia tex. de ista materia

imponentes penam istam priuationis loquitur in
periuro. de iureiuran. querelam. de s. p. c. ij. et
go stricte et proprie intelligantur de periuro. nec
extendantur ad violentem fidem. ar. ff. de penis.
sanctio legum. de libe. et posthu. cum quidam. et in
regula. odia. pro hoc videtur. xxiij. q. v. c. iuramē-
ti. sup verbo in glo. adde subaudi. et glo. se.

ij.

Potest vxor renunciare marito lucrū qd sibi secū
erat communicandum. h. d.

Consuetudo est in quodam loco qd de om-
nibus que acquirunt coniuges seu eorum
quilibet. debet quilibet eorum habere di-
midiam partem. vt si vir etiam de suo acquirat a
liqua bona vel mobilia vel immobilia. de consue-
tudine vxor in illis bonis debet habere dimidia.
et sibi ipso facto acquiratur dimidietas et econtra.
si vxor acquirat aliqua illoz acquiratur viro me-
dia pars. hoc supposito. vir quidam volens eme-
re de sua pecunia domum vel castrum vel vineas
vel aliam rem pepigit. vel conuenit cum vxore qd
ipsa nil peteret in ipsa re per virum acquirenda
virtute illius consuetudinis. et vxor sibi de hoc pa-
ctum fecit. et per pactum renunciauit omni iuri pre-
terito dicte consuetudinis. aut alias sibi in dicta
re acquirendo sibi sibi competituro. Queritur an
valuerit renunciatio? videtur qd non. quia facta
fuit donationis causa. et donatio inter virum et vx-
orem est prohibita. et p hoc alle. in speciali. l. iij.
§. ff. ff. de dona. inter virum et vxor. et l. si. et p hoc
etiam. c. si. l. si sponsus. §. si donationis. et §. si vx-
or vel maritus. et maxime quia si valeret talis re-
nunciatio possent se coniuges mutuo amore spoli-
are. et sic habet locum ratio. l. prohibentis donatio-
nes inter coniuges. ff. de dona. inter vi. et vxor. l. i.
In oppositum videtur. quia per talem donationē
vxor non efficitur pauperior si non acquirat. licet
vir fiat locupletior. igitur videtur qd valeat. ar. ff.
de dona. inter vi. et vxor. si sponsus. §. si maritus.
et §. si q. is rogatus. et l. sed si vir lanam. §. qd vir
vxo. et §. quod vir legaturus. quia non amare.
nec tanquam inter infestos recipienda est prohibi-
tio iuris facta de donatio inter coniuges. vt. l. si.
Id quod. §. si quas. ff. de dona. inter vi. et vxor. et
ad iuris contraria patet responsio quia ibi donas
efficiebat pauperior. hic nō. et hoc latius poterit ex-
ordiri p ea que scripsi in margi. iuxta. §. si marit-
us. de. l. si sponsus. §. alle.

liij.

Renunciatio iurata excludit filiam etiā a successio-
ne ab intestato. h. d.

Truz filia dotata que promisit per pactū
iuratum qd dote contenta nullum ad bo-
na paterna regressū haberet p̄e intestato

decedere possit sibi succedere. prefertim cum aliis
fratribus et sororibus. Sen. ut audiam in c. quam
vis pactus. de pac. li. vi. tenet quod sic. quia pater de
cedendo intestatus videtur tacite propinquo-
reliquisse hereditatem suam ut l. conficiuntur. ff.
de iure codi. constat autem quod si pater eam institui-
sser quod non obstante renuntiatio admittenda esse
ad hereditatem ex novo iure. ar. extra de renun-
c. i. de iure iuran. ad nostram. ij. cum ibi notatis. fa-
cit. ff. de excep. rei iudi. si mater. §. eandem. cum
concor. igitur ab intestato. ex quo sic decedens pa-
ter similiter videtur dedisse prefertim. quia indu-
bitur videtur fuisse intentio renunciantis filie et pa-
tris dotantis ne haberet recursum ad eius bona
contra eius voluntatem infringendo vel impug-
nando eius iudicium si alijs reliquisset. cum igitur
nulli alteri pater reliquerit. et sic intestatus dece-
dens sibi sicut et ceteris reliquerit tacite ut di-
ctum est. igitur sibi possit succedere non obstante
renuncia. et prefertim ubi nulli alij liberi maxime
masculi existunt. quorum favore videtur pater in
dubio eam voluisse renunciare. et per medium fi-
lie ad alium non pervenire hereditatem. secus au-
tem ubi sunt nulli liberi masculi. sed vel sole alie
filie vel soli cognati prefertim alterius nominis
ex feminea linea artinen. quia tunc cessat ratio et
intentio patris eam facien. renunciare et ipsius fi-
lie. ut sic arguatur ab intentione patris et verifi-
millibus arbitrata. ar. iure comuni. Tenent tamen
quidam contra. propter generalitatem renuncian-
tis que etiam concernit et concernere potest succes-
sores ab intestato ut sic. ex quo simpliciter et gene-
raliter renunciavit utriusque videtur
ff. de sac. edic. l. i. §. sed si vendendi. cum ibi no-
tatis. in glo. qui enim effuso sermone loquitur in
promptum incidit periculum. ar. l. si. C. de nup. p.
hoc etiam potest induci quod no. Cy. post p. tiam
C. de rescin. ven. l. rem maioris. in. vi. q. et Joh.
an. in nouel. de emp. et ven. c. penul. super glo. et
respondent ad rationem Sen. quia illa iuris pre-
sumptio que presumit patrem intestato deceden-
tem tacite propinquo-
reliquisse. tunc habet
locum cum pater non fecit aliquem renunciare.
quia tunc quo ad illum ex quo constat quod semel vo-
luit per renunciationem filiam excludere. adhuc
eiusdem presumitur voluntatis. nisi constet expref-
se quod sibi donare voluerit. quia in certis non certis
et. ut l. continuus. §. cum ita. de verbo. obli. Ad
aliam rationem dicunt quod immo indubio videtur
fuisse contentus omni via renunciare. ex quo ge-
raliter et universaliter renunciavit nullus et qui. qui
qui nullum vel omne dicit nihil excludit. ff. de re.
dub. si is qui ducenta. §. vtrū.

De procuratoribus.

Rica.

Relevatio substituti in si. procuratorij non inducit sub-
stituenti potestatem. h. d.

Procurator non dicitur quod dominus
procuratori dedit potestatem substitu-
endi. sed postea in relevatio cauetur quod do-
minus relevat eum et eius substitum vel substitu-
endum ab omni onere satisfaciendi. Queritur an ex
illis verbis videatur sibi dedisse potestatem sub-
stituendi ut vigore mandati et etiam ante iuris co-
restationem possit substituere. videbat quod sic qua-
si faciendo posterius eo ipso v. deatur fecisse p. d.
ar. l. ad rem. et l. ad legatum. de procura. et l. illud
§. si. de acquiren. here. Sicut dictum per omnes
contra. quia illa verba non sunt dispositiva. et quia
verba prolata que supponunt aliud nil disponunt
super eo quod supponunt. ar. l. et facto. de here.
insti. et quia clausula in qua dominus relevat pro-
curatorem venit ad executionem precedentis ma-
dati. Et ideo quanta verba ibi late ponantur. tam-
men non ampliant precedentem commissionem. ar. d. pre-
ben. c. i. ad fi. in cle.

Procurator datus ad audiendam suam duntaxat
potest appellare. h. d.
Nominatus vel substitutus procurator
ad audiendam sententiam duntaxat pos-
sit appellare a sententia lata contra eum
et videtur quod non propter limitationem predictam.
quia erat ad audiendam sententiam duntaxat co-
stitutus vel substitutus. ar. l. diligenter. ff. manda-
ri. et ar. C. de procura. in l. maritus. ubi maritus
intelligitur prohibitus ab alijs que alias potuisset
propter expressionem et limitationem manda-
ri. pro hoc etiam bene facit de periculo et com-
rei vendi. l. si vna. cum no. per Cy. C. de legi. q.
favore. in. ix. opi. Ad contrarium opinionis omnes
faerant inclinari quasi appellare sit de conneris et
dependentibus ipsi mandato. et quia est quasi vi-
cium ipsi mandato. ar. ad hoc. ff. iud. ca. sol. iam
tamē. §. in hac. et facit ad hoc quod no. Compos.
de elec. statutus. li. vi. super verbo in personaz
in. i. q. quam ibi mouet. et est circa medium. r. co-
lump. et quia dominus non videtur in dubio illaz
limitationem fecisse ad impugnandam suam insti-
ciam. quod esset si non posset appellare. ar. ff. de
testa. milli. l. iij. pro quo etiam facit. quia constitu-
tus procurator ad causam licet censeatur limita-
tus ad principalem tantum causam hoc non obsta-
re potest et debet appellare. extra de procura. no-
ministe. et C. eo. ti. in l. i. iustus. ergo et ista non ob-
stante limitatione predicta poterit appellare. fa-

recet tamē q̄ obſtante limitatione predicta non poterit appellationem proſequi. argu. dicte. l. inuitus. cum ſua materia. ⁊ eorum que no. Inno. in c. petitio. de pcur. vbi vide.

liij.

An procuratorum generale extendat ad cauſas futuras allegat ⁊ remittit. b. d.

Trum procuratorum generale extendat etiam ad cauſas vel lites futuras vel ſolum ad tunc preſentes per. l. qui habet. §. finali. ⁊ l. ſeq. ff. de tutel. ⁊ dic vt ibi per Dy. contra de priuile. quia circa. cum ibi allegatis. ſolutio ibi patet.

liij.

Poteſt quis conſtituere procuratores ad acceptandum ⁊ pmutandum etiam beneficia in poſterū cōferenda in genere. b. d.

Trum quis poſſit conſtituere procuratorem ad acceptandum ⁊ pmutandum etiam beneficia in poſterum conferenda. vlt debatur q̄ non. niſi in ſpecie. ⁊ de certo beneficio daretur mandatum. ar. ff. de acquiren. here. ſi q̄ mihi bona. §. ſed vtrum generaliter. tamē omēs tenuerunt q̄ immo. per. l. liij. de procura. ⁊ quia iſti non ſunt de ea ſibus in quibus requiritur ſpecialia mandatum contrahen. ⁊ pro prima parte nota. per Cy. C. etiam per procura. in integrū reſti. peti poſſe. l. i. ſed videtur q̄ ad pmutandum ſufficiat generale cum libera. ar. l. procura. cui generaliter libera. ff. de procura. quod verum eſt. vel ſi habeat mandatum ſcōm formam. c. qui ad agendum. de procura. li. vi. vt no. Job. an. in nouel. in dicto. c. cum in tua. ſuper verbo. per alios. de cōſue. audiui tū q̄ cancellaria nō expediret lras pmutationis virtute. procuratorij facti ad pmutandum beneficia obtinenda.

v.

Qui duxit cauſas per ſe ipſum ſupplendo vices. procuratoris ⁊ aduocati etiā obtinet expenſas quas in eis fuiſſet factururus. ⁊ idē ſi habuit procuratores ſeu aduocatos amicos. b. d.

Non ducens cauſam ſuam propriam qui nō habuit procuratorem in cauſa ⁊ obtinens cui aduerſarius condemnatur in expenſis poſſit petere inter expenſas ſalaria procuratoris ⁊ aduocati que dediſſet. ⁊ ſunt taxata in curia ſi eos habuiſſet. facit q̄ ſic. ff. rem ra. habe. ſi procurator. circa medium. In oppoſitum facit. ff. de fideiuf. l. ſtipulatus es. dic vt no. in Spec. ti. de expen. §. poſtremo. §. quid ab emptore. Sed quid ſi habuit procuratorem ⁊ aduocatus amicos ſuos qui propter curialitates ⁊ beneficia alias ab ea recepta nolunt habere ſalarium. Queritur an tūc poſſit petere expenſas pro procuratore ⁊ aduoca

to? videtur diſtinguendū an illi remittunt ſibi ante mo ⁊ cauſa eum remunerandi vt tunc petere poſſit an non. ⁊ tunc non. per. l. idemq̄. §. ſi. ⁊ l. ſi vero nō remunerandi in prin. ff. mādari.

vj.

Conſtitutis duobus procuratoribus inſolidum non poteſt vnus geſta per pretenſum ſubſtitutū alterius ratificare. b. d.

Non fuerunt conſtituti procuratores. cum clauſula ⁊ quilibet eorum inſolidum. ⁊ q̄ non ſit melior conditio occupantis ad certam cauſam cum poteſtate agendi ⁊ defendendi. ⁊ c. ⁊ omnia alia faciendi que conſtituens faceret ſi preſens intereſſet quorum procurator. vnus ſubſtituit. ſed non reperitur ſcripta ſubſtitutio i actis nec alias poteſt conſtare de ea. quia notarius cauſe coram quo ſubſtituit mortuus eſt. nec reperit manuale ſuum nec prothocollum. tandem multis terminis cum ſubſtituto illo ſeruatis. pars aduerſa pretendit nullitatem proceſſus cum illo ſubſtituto habiti. ⁊ ſubſtituente ſuo etiam mortuo non vult procedere vltorius in cauſa niſi reiteratis ⁊ reſumptis terminis. Alter vero procurator ſuperſtes vult q̄ vltorius procedatur in cauſa etia nō reſumptis terminis ⁊ ratificat omnia acta cuꝝ dicto pretenſo ſubſtituto. Queritur an eo ratificante ſit non reiteratis terminis vltorius procedendum in cauſa. Aliqui inter quos tunc eram dicebant q̄ ſic. ⁊ q̄ ſufficeret ratificatio alterius procuratoris per. l. licet. de iudi. quia procurator ille perſonaz domini repræſentat. vt. l. oſſa. ff. de religioſis. et poteſt in cauſa facere ea que dominus poſſet etiam virtute generalis clauſule. ⁊ c. ſuperius infer te. Quidam tamen in quorum opinione fuit maior pars dicebant contra. tum quia illius procuratoris nomine ſubſtitutus nihil egerat. ſed nomine procuratorio eum ſubſtituentis. igitur non poſſit ratum habere quod ſuo nomine non eſt geſtus vt in regula iuris. ⁊ l. ſi pupilli. de nego. geſt. tum etiam quia ex quo non apparebat ſubſtitutio perinde erat ac ſi non eſſet. arg. l. in lege. ⁊ l. rutila. polla. ff. de contrahen. emp. igitur acta cum tali ſubſtituto perinde ſunt nulla. ac ſi ſubſtitutus nō fuiſſet. igitur rata haberi non poſſunt. quia quod ab initio nullum eſt expoſt facto ratificari non poteſt. ar. l. quod ab initio. tum etiam. quia in preiudicium alterius nō poteſt quis ratificare acta cuꝝ non procuratore. vt dicta. l. licet. ad hoc accedit quod no. B. de reſcrip. in. c. nonnulli. ſuper verbo ſpeciali mandato. ⁊ per Cy. C. in quibus cau. in inte. reſti. non eſt neceſ. l. ſi tutor. ⁊ in cau. premiſſo ex tali ratihabitione preiudicabatur pri aduerſe. quia ſeruatus erat terminus ad ponendum ⁊ articulandum in quo nō dederat obiectus quos

nunc dare volebat si terminus reſtiteretur. tunc etiā quia dicta. l. loquitur in domino ratum habente. acta vel geſta cum non procuratore. non autem loquitur in procuratore ratum habente nomine domini. et quidam etiam dicebant alias fuiſſe deciſū in palacio. quod lex illa locum non haberet procuretoris ratificante ſolū et non domino. et per hoc bene facit quod no. 30. an. in nouel. de procura. c. is qui in pinct. li. vi.

vij.

Sufficit conſtituere duos procuratores inſolidū abſq; eo quod dicat cuilibet inſolidū. h. d.

Utrum conſtituit Titium et Mævium procuratores inſolidū et non dicit et quemlibet eorum inſolidū. ſed ſimpliciter in ſolidū. Queritur an quilibet eorum ſit inſolidū vel abo ſit ad ſolidū et non quilibet. vñ quod non eſt quilibet quia non eſt ibi aliqua dictio diſtributiva. dicunt quidam contra. alias dictio inſolidū nihil operaretur. et pro hoc tex. ff. de procurato. pluribus. et extra de procurato. ſi duo. ubi non ponitur dictio quilibet vel quemlibet. quod ſi conſtituens dicit ego vos et quemlibet veſtrum conſtituo procuratores et non dicat inſolidū. an tunc intelligantur conſtituti inſolidū. dicunt aliqui quod intelligantur in ſolidū conſtituti. arg. eorum que notantur in. l. pluribus. ff. de leg. ij. et pro hoc facit tex. in. c. cū plures. i. Rñ. de offi. delega. li. vi. ubi dicit quod in ſolidū hoc poſuit. licet in forma mandati non apponant illa verba inſolidū. et vide quod no. 30. inno. i. c. in iſta. de procura.

vij.

Procurator cum libera poteſte acceptare beneficia. hoc dicit.

¶ Procurator generalis etiam cum libera non tamen habet ſpeciale mandatum ad acceptandum beneficium poſſit acceptare. videtur quod non poſſet. quia non poſſit adire hereditatem. ff. de acquiren. heredi. Paulus reſpondit. ſed hec ratio non valet. quia in littera dicitur per te vel alium dūteris acceptandū. ſed ad hoc quod requiratur ſpeciale mandatum allegari poteſt. ff. de acquiren. heredi. ſi quis mihi bona. §. iuſſu. et §. ſed virum. et quia ſic debet eſſe in matrimonio ſpiritualli ſicut in carnali ad quod contrahendum opus eſt ſpeciali mandato. vt. c. ſi. de procura. li. vi. licet in omnibus etiā circa iſtam materiam non equiparentur. vt ibi patet per glo. ſup verbo contraxerit.

ſi.

Procurator ſubſtitutus et effectus Dominus litis poteſt alium ſubſtituere. et licet procurator ſubſtituens moriatur ante acceptationem valet proceſſus cum eo agitur. h. d.

¶ Utrum procurator ſubſtitutus a principali procuratore habente poteſtatem ſubſtituendi et ſubſtituendum virtute eiſdem poteſtatis. ſi per litis conteſtationem efficitur domino litis poſſit alium ſubſtituere poſtquam ſic effectus eſt dominus litis. tenuerunt quod ſic ſicut et principalis procurator factus dominus litis poſſet etiam ſi alias non haberet a domino poteſtatem ſubſtituendi. iuxta. l. neq; C. de procura. et iuxta. c. i. §. licet. de procura. li. vi. quia talis ſubſtitutus a principali procuratore virtute poteſtatis ad hoc dare ipſi procuratori ſubſtituendi videtur ab ipſo domino conſtitutus. arg. l. item eorum. ff. quod cuiuſq; vniuer. et l. cum eſſet. ff. de ſeru. ruſti. pñdi. §. ſi. cum ibi no. in ſi. et no. ff. de procura. l. i. in prima glo. per doctores. Item eadem ratio eſt de tali ſubſtituto facto domino litis que eſt de principali procuratore. igitur idē ius in utroq; ¶ Sed pone procurator habens poteſtatem ſubſtituendi. ſubſtituit quendam alium. antequam tamen procurator ſubſtitutus acceptaret mandatum ſubſtituens procurator mortuus eſt. dominus tamen qui cum procuratorem conſtituerat bene viuit adhuc. tandem ſubſtitutus acceptauit mandatum etiam domino cauſe ignoſcente ſubſtitutionē factam et mortem ſui procuratoris et in cauſa proceſſit. Queritur an proceſſus cum eo habitus reneat. quidam dicebant quod non. quia mortuo procuratore ſubſtituente fuit reuocata ſubſtitutio. ſeu mandatum factum ſubſtituto. ex quo deceſſit re integra. id eſt antequam ſubſtitutus acceptaſſet mandatum vel proceſſiſſet. quia mandatum morte mandantis ſoluitur. arg. ff. mandati. l. inter cauſas. in principio. iuſſu. in eodem tit. §. item ſi adhuc ff. de procura. ſi defunctus. cum ibi notatis. a contrario ſenſu. Alij vero dicebant referre. an procurator mortuus ſubſtituiſſet tanquam dominus litis. quia cum eo fuerat lis conteſtata. et virtute illius domini litis per conteſtationem litis ſibi queſiti. et tunc vera eſt opinio predicta quod per eius mortem re integra expiret mandatum. an vero ſubſtituiſſet forſan ante litem conteſtatam non factus dominus litis. vel forſan poſt. non virtute illius litis nec tanquam talis. ſed virtute poteſtatis ſubſtituendi a domino ſibi date. et tunc non expiret. ex quo dominus cauſe a quo talis ſubſtitutus videtur potius conſtitutus per predicta ſupra prima queſtione. aut adhuc viuit. et ſic mandatum quod ab ipſo videtur potius factum. per miniſterium tamen mortui procuratoris non poteſt dici reuocatum morte. ex quo ipſe viuit. et pro hoc facit. quia talis ſubſtitutus a procuratore virtute poteſtatis de ſubſtituendo a domino ſibi dare mandatum ſibi factum non poſſit ab ipſo procuratore

substituente reuocari expresse. vt in. c. is qui. de procura. l. vi. ergo multominus nec tacite p mortem. secus tamen in membro precedere vbi substituit tanquam dominus litis. quia tunc non censetur constitutus a domino. sed ab ipsomet procuratore. et esset per eundem reuocabilis expresse. et ideo ibi per mortem eius re integra reuocatur. et hec opinio pluribus placebat. Alij vero distinguebant an virtute potestatis date ad substituendum substituisset certam personam de qua substituenda sibi fuerit mandatum. et tunc ex quo dominus sciebat personam que substituenda fuerit p mortem substituents procuratoris non expirare mandatum. sed potius inspiciatur vita domini scientis substitutum. an vero esset sibi data potestas substituendi incertum. et tunc non inspiciatur vita domini ignorantis substitutionem et personam substituti. sed potius scientiam et vitam vel mortem procuratoris. sic q eius morte reuocetur substitutio. sed precedens opinio magis placet. quia virtute potestatis substituendi etiam in incertum facta substitutione videtur substitutus a domino constitutus. et eius personam seu eius electionem videtur dominus commississe fidelitati procuratoris et postquam per eum talis substitutus fuit electus videtur etiam per eum electus qui totam incertitudinem et eius determinationem contulit in procuratoris determinationem. iuxta ea que habentur in. d. c. i. §. licet. cum dicit etiam expresse certa persona cum ibi no. de. procur. l. vi.

Iudex dando tutorem vel curatorem non potest illi dare facultatem constituendi procuratorem ante lit. contest. b. d.

Trum iudex dando alicui tutorem vel curatorem possit illi tutori vel curatori dare potestatem constituendi procuratores ante litem contestatam. Sui dictum q non. qz tutor vel curator licet dentur a iudice. tamen a iure et non a iudice suam recipiunt potestatem. quam iudex no debet nec potest diminuire nec augere. sicut nec testator facit. l. Titium et Menium. §. i. ff. de administra. tuto. iuncta. l. ius publicum. ff. de pactis.

Si procurator transfert in totum vires suas non potest reassumere sine speciali mandato. b. d.

Procuratori datur potestas substituendi in procuratorio in quo constituebatur procurator. in suo robore nihilominus duraturo. non tamen sibi data potestas substitutum reuocandi. tandem ille procurator simpliciter et in totum sine quacunque retentione transferendo vires suas substituit. et substitutus causam occupa-

uit. et durit aliquo tempore. Queritur nunquid procurator substituens possit causam resumere. et videtur q non. ex quo in totum transulit vires suas. et sic non remansit procurator. quasi functus officio suo. ar. extra de procura. is qui. cum ibi notatis. super verbo aliud. In oppositum videtur propter illa verba procuratorio in suo robore nihilominus duraturo. primam partem credo veriorum quia in totum transulit vires suas quasi se totaliter et omni potestate exuerit. licet secus crederetur si simpliciter substituisset. propter predicta verba.

Citatus ad instantiam non procuratoris potest obtinere sibi illum condemnari in expensis. et se absolvere ab obseruatione iudicii et condemnari de falso. hoc dicit.

On procurator impetrat commissionem nomine alterius et facit citari partem ad obicendum contra. modo cum ille vult procedere in causa ille dicit se non procuratorem nec habere mandatum. Queritur quod remedium dabitur sibi contra illum impetrantem commissionem sic eum verantem. scilicet q absoluator ab obseruatione iudicii. et condemnatur sibi ille verans in expensis. arg. l. eum quem temere ff. de iudi. nec ob. si dicatur q iudex nullam iurisdictionem habet. et sic non potest condemnare in expensis. quia immo habet in hoc. ar. extra de rescript. nonnulli in fi. cum ibi no. Item ille ipetrans tanq falsarius est puniendus. de Rp. nonnulli.

Potest quis constituere procuratores p se et alijs presentibus et non contradicentibus. b. d.

Trum si constituam procuratorem p me et quibusdam alijs in causa quam mouebamus. seu mouere volebamus contra quendam alium. vel in causa que contra nos mouebatur seu moueri debeat illis alijs in constitutione procuratoris presentibus et non contradicentibus. sed racentibus et patientibus valeat procuratoris constitutio quo ad illos. vt sic talis procurator debeat admitti ad agendum pro illis vel ad eos defendendum virtute talis procuratorij. videtur q sic. ar. l. qui paritur. ff. manda. et arg. l. si procuratori present. ff. de verbo. obli. et quia sunt consores eiusdem litis. l. i. et ij. de consti. cum in ferrarien. cum ibi notatis. et quia ibi contradicendo potestati. quo ad se procuratorem impedit. igitur tacendo videbantur consentire. arg. extra de regulis iuris. qui tacer. et notatur. ff. de pig. ff. de inf. §. par.

Sufficit q inuentarium factum per curatorem da

tum adulto referat se ad inventarium factum per tutorem prius. h. d.

Item inventarium factum per curatores datum adulto quod se refert ad inventarium tutoris sit sufficiens. puta dixit curator inventarium factum et inveni in bonis illa bona que sunt descripta in inventario quod talis fecit qui fuit tutor illius adulti cum esset pupillus. Queritur nunquid istud inventarium sit bonum. vel an sit necesse specificare singula enumerare. quidam dicebant quod esset necessaria singularum rerum expressio. propter earum rerum medio tempore mutationem forte augmentum vel diminutionem. Alij vero reputabant non esse necesse expresse res exprimere. immo talis expressio esset sufficiens. quia refert se ad certum. ar. l. in summa. ff. de re iudi. C. de sen. que sine cer. quanti. pro. l. ij. ff. de verbo. obli. vbi autem. §. sed qui vinu. et nisi alio constaret de multitudinem augmento vel diminutione deberet intelligi esse eiusdem qualitaris vel bonitatis cuius tunc erant. et imputandum esset sibi si forsan fuissent diminute vel deteriore. ar. l. fi. C. arbi. tu.

ro.

Quando in mandato ad permutandum est clausula. quod a die constitutionis inclusive ad unum annum esset sibi sublata potestas. intelligitur quod infra annum tamen habeat potestatem. et. h. d.

Adam constituit procuratorem ad permutandum beneficium suum cum tali. et subiunxit in procuratorio quod volebat quod a die illius constitutionis inclusive ad unum annum dicto procuratori esset sublata omnis potestas. procurator autem ille post annum permutavit. Queritur an valeat permutatio vel non. quia dicebat is cum quo permutaverat quod volebat eam tenere. quod predicta verba a die illa ad annum etiam intelligi debebant quod infra annum non haberet potestatem sed post. constitutus vero qui eandem permutationem impugnabat dicebat quod immo erat sensus. quod infra annum duntaxat haberet potestatem et post non. et pro ista parte fuit indicatum propter verbum sublata quod denotat privationem. et per consequens supponit potestatem fuisse datam infra annum et post sublatam. quia privatio supponit habitum. ut. l. manumissiones. de iusti. et iure. et. l. cum dotem. ff. de ver. ob. et igitur ad annum sumebat. post. l. post annum.

De restitutione in integrum.

Etica

.i.

Restitutio adversus lapsum fatalium censetur incidenter peti. nec est tunc necesse peti contra sententiam super desertione latam. h. d.

sententiam super desertione latam. h. d.

Item lata sententia super desertione appellatōis propter lapsum fatalium de quo notorie constabat in actis si postea pars contra quas lata fuit petat se restitui preterea minoris etatis vel alias adversus illam desertionem et lapsum fatalium censetur peti restitutio principaliter vel incidenter. dubium stat in hoc. quia si incidenter dicatur peti tunc procurator cause etiam si ad hoc non habeat speciale mandatum posset eam petere. secus si principaliter. Intra notata in. c. suscitata. de in integ. resti. omnes tenuerunt quod censetur peti incidenter per dictum. c. suscitata. et presertim. quia causa ex qua petitur. et id adversus quod petitur habet ortum ante et ex lite pendente precedent. Alij tamen contra. et ad. c. suscitata. respondunt ut ibi no. Dicitur. Sed an sit necesse peti etiam restitutionem adversus sententiam latam super desertione. tenuerunt quod non licet esset consilium per notata per Innocentium. in. c. coram in fi. eodem tit. sed non est necesse attento quod illa sententia non est novum iuris inductoria. sed potius prioris declaratoria. et ideo sufficit restitutio adversus id quod declarabat.

De arbitris.

Etica

.i.

Si unus ex arbitris condēnat in plus quam alter cum preestatione quod non intendit in minus condemnare non valet laudum. h. d.

Item arbitri electi pronunciant. unus condēnat in centum. alter vero dicit ego non consentio. nec pronunciare nec condemnare intendo in aliquo. nisi condemnatio in centum. etiam fiat per socium meum coarbitrum et sic in. cc. consentiet et condemniet. ergo in. cc. condēno. Queritur nunquid valeat condēnatio in. c. per. l. diem proferre. §. si arbitri. Josi. inde queritur. ff. de arbitris. videtur dicendum quod non. quia expresse abnegat pronunciare in minori summa. et ideo non potest dici quod in minori ambo consenserunt. ar. quia plus est expresse denegare quod tacere vel alio tacite consentire. extra de sumo. sicut. de homici. petrus.

ij.

Si data est potestas tribus arbitris quod duo soli possunt terminare causam licet in procedendo ad miserunt tertium nihilominus valet sententia duorum tantum. h. d.

Impromissum est in tres. et in unum ex ipsis quemcumque sit. sic quod ipsi tres et duo ex ipsis habeant potestatem cognoscendi et pronuntiandi prout sibi placebit. etiam non fer

uato iuris ordine. et tanquam arbitri et arbitratores. aut amiables compositores. postea omnes tres inceperunt cognoscere et procedere in negotio. et processerunt usque ad sententiam simul. sed postea duo soli non vocato tertio qui tamen erat presens. nec erat alias impeditus pronunciauerunt. Queritur an pronuntiatio tenuerit. et quidam tenebant quod non. ex quo omnes tres simul inceperant cognoscere. per. c. cum plures. de offi. delega. li. vi. et per. c. si. extra de arbit. li. vi. iuncta. l. item si unus. §. si. cum. l. sequen. ff. de arbitris. dicebant quod hic erant duo compromissa. scilicet in tres unus et aliud in duos. ex quo ergo partes et arbitri elegerunt unum compromissum. scilicet in tres eorum. omnibus tribus et ipsi omnes tres procedendo dimiserunt aliud compromissum factum in duos. et per consequens de isto compromisso est iudicandum tanquam de compromisso simpliciter facto in tres. constat autem quod si simpliciter compromissum fuisset in tres sententia lata per duos non teneret si tertius esset contentus. ut in iuribus. §. allegatis proxime. igitur. et cetera. Item ex quo omnes tres simul occupauerant et de negotio cognouerant. videtur etiam quod omnes tres simul debebant pronunciare. ar. ff. de iudi. l. de qua re. Item si dicatur quod duo poterant procedere sine tertio. ex quo tamen tertium admiserunt. videtur quod admisso tertio viciet eorum processum. argu. c. cum super. extra de offi. delega. Item sicut est in procuratoribus ita debet esse in istis arbitris. probatur similitudo. quia sicut arbitri a privatis partibus compromittentibus suam recipiunt potestatem. sic et procurator a constituentibus. sed sic est in procuratoribus pluribus etiam in solidum singulis constitutis cum clausula quod non sit melior conditio occupantis. quia ibi locum habet occupatio instantum quod si saltem unus occupaverit alius se non poterit intromittere quamdiu occupas vult prosequi. vel non est alias impeditus. ut in. c. si duo. de procura. li. vi. igitur et cetera. Idem dicatur in arbitris. cum igitur hic omnes tres occupaverint non videtur quod duo soli potuerint procedere tertio nullatenus impedito. et cum eis procedere parato. Alij tamen cum quibus tunc licet dubius ego eram tenebant contra quod immo valeret sententia duorum. ex quo partes etiam solis duobus quicunque essent ex eis pronuntiandi dederant potestatem. ex quo enim soli duo potuissent in omnibus processisse. licet in cognoscendo vel deliberando admiserunt tertium. non propter hoc minus ipsi duo cognoverunt. immo melius. igitur et propter hoc non minus debet valere quod ipsi duo posita fecerunt. immo longe plus. si enim fecerunt

plus quam facere tenentur in cognoscendo longe melius valere debet eorum sententia. quia qui facit quod plus est facit vtius quod est minus. quod sub illo pluri includitur. pro hac parte posset iudaci quod notat Innocen. in. c. cum ex offi. de prescriptionibus. nec ob. c. cum plures. de offi. dele. quia ibi non negatur quin si omnes tres cognoscere simul. duo aut unus posset etiam alio vel alijs non vocatis diffinire. posset enim dici quod posset. esto quia omnes tres cognoverunt. non minus. immo magis quilibet cognovit. et ideo cum nulli tota iurisdictio saltem quo ad exercitium competat. ex quo quilibet occupavit. et quilibet eam exercuit. videtur quod si duo aut unus occupat sibi potestatem pronuntiandi. postea soli sine alio vel alijs pronuntiando debeat tenere sententia. sicut et totus processus per duos aut unum a principio occupantes vel occupantem sine alio vel alijs tenuisset. quia quod iuris est de toto processu quo ad totum. ita debet esse et de qualibet eius parte iuxta. l. que de tota. ff. de rei vendi. sed hec solutio non videtur bona. quia immo si omnes inceperunt ab initio cognoscere omnes haberent diffinire. ut no. glo. in dicto. c. cum plures. super verbo. uno eorum. pro quo facit. quia in pluribus ordinarijs quorum quilibet habet potestatem in solidum. si omnes incipiunt procedere in simul. postea unus sine altero non posset procedere nec diffinire cessante impedimento. ut. l. pomponius. ff. de re iudi. et ibi no. et notatur in. l. duo ex tribus. in principio. in eodem tit. et no. docto. in. l. i. ff. de offi. consul. quod secus est in terminis. c. cum plures. quando ab initio unus solus occupat. quia tunc per occupationem instantis sibi appropriatur tota iurisdictio saltem quo ad exercitium. quod penes alios. nisi iste occupans impediatur procedere est ligata. ut ibi notatur. et ideo non mirum si alij non possint procedere. et per eundem modum posset responderi ad. c. si quem. de procura. li. vi. et dicendum eadem ratione est. quod si tres procuratores in solidum cum clausula quod non sit melior conditio occupantis deputati ab initio omnes simul occuparunt quod duo aut unus soli sine alio vel alijs etiam non impedito vel impeditis procedere possent. et si de facto procederent sic sibi occupando appropriarent potestatem. quod alij postea nisi eis impeditis vel violentibus procedere intromittere se non possent. non ob. c. si. de arbit. nec. l. item si unus. §. finali. nec. l. seq. quia ibi simpliciter fuisset compromissus in tres. hic vero in tres et in duos. nec ergo mirum si duo possint. nec ob. quod dicitur hic fuerunt duo compromissa. scilicet in tres unum. et aliud in duos. quia dico quod non. sed

solum vnum habens duas partes scilicet qd omēs tres et possunt procedere vel etiam soli duo. cum enī dixerunt cōpromittimus in tres et in duos illa copula et nō copulat inter oratōes. vt sit sens⁹ qd facimus vñ cōpromissum in tres et qd facimus aliud in duos sic nōt cōcludere illa oratio sed copulat inter terminos: et est sensus qd nos facim⁹ vñ cōpromissum in tres sic qd ipsi tres et duo ex eis possunt cognoscere seu pcedere. et ideo lzo mēs tres simul a principio pcesserunt etiā soli duo poterunt pcedere. p hoc enī facit qd nō. Innoē. in c. quinquaginta. de iureiu. vbi tenent qd in vna parte possunt pcedere vt arbitri: seruato iuris ordīne et econtra. Non obstat. l. de qua re. quia fateor qd teneret punciā. eius qui cognouit nisi p aliū vel alios qui soli habent potestatem punciandi pueniat. vt hic. Non obstat. c. cū sup. de offi. de lega. quia ibi adhibuit illū qui nullam habuit potestatem hic duo adhibuerūt tertiu qui etiā vna cū eis habuerat potestatem. nec ppter hoc intēdebant suā dīminuere potestatem qñ ipsi duo cūz vel lent pcedere possent cū non videantur elegisse viam ad impuganda sua iudicia. argu. l. iij. ff. de test. mili. argu. tamen contra extra de elec. cūz vñ ton. et quod ibi nō.

De iudicijs.

Rica.

1.

Deputati ad officiū querendorū luminariū i ecclesijs non pñt p illis agere ex officio. b. d.

Nō isti qui in ecclesijs constituunt ad querendū p luminarijs possunt agere p his que debent illis luminari. puta ex causa legati vel alias. et in facto erat qd in vna ciuitate vel de cōsuetudine vel statuto si excoicatus lter i excoicatione p mensem et vltra post menses teneatur ad libram cere p quolibet mense quo postea remanebit excoicatus applicandū luminarijs ecclesiarū in quarū parochia morat mō cōtigerat qd episcopus illas penas pretendēs sibi applicand. p nōnullos annos spoliauerat ecclesias ill' penis. modo oēs luminarij ecclesiarū quilibet pro se seu officij sui nomine et nomine ecclesie cuius erat luminarij seu questor constituerat pcuratorē vñ qui petebat nomine pcuratorio se restitu ad inscipiendi dictas penas contra episcopū queritur an libellus ille esset admittendus: et talis pcurator ad agendū nomine talis officij et cuiuslibet ecclesie: fuit dictum qd non. nisi rectores ecclesiarū de quarū iuribus agitur et ad quos principaliter pertinet negligenter psequi ius ecclesiarum suarū predictarū. argu. notatorū per Innoē. et in c. cum

ollm. de testi. Alij dicunt hoc verum si officiū talium luminariorū seu questorū non est certū nec perpetuum in ecclesijs. quia tunc non vident pos se agere nomine ecclesiarum alias sic. argu. l. sanctimus. C. de sacrosanc. eccle. et argu. nō. p Innoē. in c. cum deputari. de iudi. p parte tamen luminariorū qd possent admitti seu eorum procuratores. allega. l. pomponius. ff. de procur. et dicta. l. sanctimus. et hoc credo verum qd ex quo sunt constituti ad huiusmodi negocia pcuranda ergo p his agere possunt et libere et quādoqz procuratores alios deputare. argu. de procura. c. i. lib. vi. in fi. sed aliqui intelligant illud de substitutione ad negocia. qd secus si ad iudicia tuncenim non possunt nisi post lris contestationez. vt. l. neq. C. de pcur. ij.

Frater agens petitione hereditatis contra fratrem debet habere alimenta et expensas a fratre possessore hereditatis litpenden.

Trum filius agens petitione hereditatis contra fratrem qui eum faretur filiu possit in pñtia instantia petere qd per fratrem possessionem hereditatis lite pendere sibi miltentur expense seu alimenta. per. l. si instituta. ff. de in offi. testa. Et videtur qd non. quia illa lex loquitur in causa appellationis cum filius iam obrinuerat vñam sententiā pro se secus forte si nō. obrinuitz vt ibi nō glo. p hoc etiam facit. ff. de libe. agno. si quis a libe. §. item rescriptum est heredes. pro hoc. l. qui de inofficio. ff. de inoffi. testa. tamen domini tenuerunt contra. quia equitas. l. si instituta. sibi vendicat locū etiam in casu pñcipali seu in pñtia instantia.

tij.

Malet processus continuatus per legatarium in actione litigiosa intentata p testatorem. b. d.

Trum si testator legauit actionem litigiosam suo nomine iam pper eum in iudicio deductam et legatarius continuet processum seu prosequatur litem teneat processus: Et videtur aliquibus qd non. per autem. nunc si heres. C. de litigiosis. In oppositum quia legatum valuit. vt. l. si. in fine. C. de litigiosis. ergo actio transiit in legatarium. C. de legi. ex legato nominis. ergo illam vñlter potuit deducere in iudicium et in eius virtute litem prosequi. Nec obstat autem. nunc si heres. quia licet in fauorem rei dicat herede debere pseq assistere legatario ne forte de se sibi aliq silr legatari⁹ actor q forte sibi eet potentior tamen non negat quin si legatarius ageret et

sibi nil opponeretur valeret processus cum eo haberi preteritum herede et reo non contradicentibus sed agere patiensibus. sed illi qui tenent primam opi. dicunt q. l. si. C. de litigio. est correcte per autem. nunc si heres. ut ibi no. et in autem. de litigio. §. l. ego vero opi. secundam credo veriorē quia dato q. legatarius non posset agere si tamen de facto a gens obtineat processum propter hoc non est nullus. sed iniustus si sibi per debitorem opponebat. vel iustus si nil sibi opponebatur de vitio litigiosi. quia iudex non debebat diuinare nec de facto supplere et ideo tenet processum nisi appelletur. vel si appelletur et obtineat legatarius per tres instantias. ius enim actoris vel rei non reddit processum nullum sed iniustum saltem quo ad se et re ipsa et actio oriens ex tali sententia per non habente ius vel actionem lata recipit fundamentum in illo quasi contractu q. fit in iudicio tempore litis contestate. ff. de pecul. l. iij. §. idem scribit. sed an supposita ista opi. posset legatarius continuare processum inchoatum per testa. vel an oporteret eum de nouo incipere. et an si de nouo non incepit processum sed primum continuat valet processus. et videtur q. immo fit opus de nouo omnia reiterare. arg. no. per gl. ff. de procura. que omnia. in. ij. gl. p. hoc quia non transfertur persecutio litis de persona ad personam nisi in heredibus vel universalibus successoribus vel in dominos qui per procuratorem agunt. vel a filio in patrem. ut no. per Inno. de iudi. quia. v. et ibi alleg. iura. ad hoc. p. hoc. quia agens directa alio modo agit q. agens vtili. aliud enim est medium concludendi in vtili q. in directa. cum igitur tali legatario non competit nisi vtilis actio ex legato nominis ergo etc. Ad h. satis potest induci quod no. per Ly. C. de actio. et obli. l. i. in. viij. q.

iiij.

Pendentia remissionis inter duos collitigantes non impedit pronuntiarum inter alterum ex eis et tertium. b. d.

Res veniunt ad causam beneficalem et inter primum et secundum reum et possessorem postquam primum probabat intentionem suam concludit in causa. et constat q. primum respectu secundi debet obtinere sed tertius qui venit pro interesse suo dedit bonos articulos de iure suo exclusionis iurium primi articuli qui sunt admissi quia eis probatis beneficium illi tertio esset adiudicandum primum tamen petit ferri suam per se contra secundum contra quem probavit intentionem suam et est conclusum tertius dicit q. non est ferenda donec venerit remissio sua et tota causa quo ad eum expediat. querit an bene dicat facit q. causa est expedienda inter primum et secundum. ff. de rei ven. l. is a quo. et qd. no. p. Inno. de coe. preben. quia cunctis. circa prin. ij. gl. q.

tertius non venit ad causam per defensione. secundum possessoris sed solum per se et ideo. quia non imiscet se cause que vertit inter primum et secundum de fendendo possessionem secundum. imo solum contra quem libet deducit ius suum id iusticia inter primum et secundum quorum causa distincta est a causa tertii si retardabit propter tertium quin per primo contra secundum ferat suam statim ex quo primo constat de iure suo. ar. no. p. Inno. de re iudi. cum super.

v.

Iudex secularis potest dare curatorem clerico coram se litiganti. b. d.

Clericus minor. xv. annis agit per debito vel alia actione personalis vel reali contra laicum et coram iudice seculari. iuxta. c. si clericus. de fo. coe. querit an tali clerico ille iudex secularis coram quo agit possit dare curatorem ad litem vel an sit sibi dandus curator ad litem per iudicem ecclesiasticum. quidam dicebant q. non possit dari curator nisi per iudicem ecclesiasticum suum. arg. c. si diligenti. de fo. coe. tunc maior pars tenuit q. imo possit dari per iudicem secularem. et q. esset dandus ab eo coram quo agebatur. per. l. si. §. si. C. de admini. tuto. quia et quo ille habet iurisdictionem in causa principali etiam habebit in incidenti et accessoriis sine quibus causa dici non potest. ar. l. ad rem. et l. ad legatum. de procura. C. de iudi. quotiens. de ordi. iudic. l. i. et ij. cum concoz. sed primi qui tenent q. non possit dari per iudicem laicum coram quo agebat. sed per iudicem ecclesiasticum. respondebant q. quia in isto accidenti seu accessorio tangebatur subiectio persone clericalis seu spiritualis et ecclesiastice que per dationem curatoris subiciebatur in hoc iudici seculari et etiam curatori et eius liberum arbitrium restringebatur. vr. l. si curatores habes. C. de in lite. resti. mino. quod debebat adeo spirituale et ecclesiasticum reputari quod non debebat terminari per iudicem secularem cause sed potius per iudicem ecclesiasticum. arg. c. tuam. de ordi. cog. cum concoz. sed aliqui replicabant q. non erat spirituale incidentis nec ecclesiasticum sed potius civile et temporale ex quo solum cause et non persone erat dandus tutor. et preteritum quia curator non datur persone sed rebus. Institu. de curato. §. curatorem. Nec obstat q. in hoc clericus subicitur iudici seculari quia etiam subiciebatur sibi in causa principali in qua contra eum per illum poterit sententiarum et condemnari in expensis ergo etiam eodem modo subiciebatur sibi in casu principali et in isto casu accessorio. causam ipsam concernente. arg. reg. in. accessorium. preteritum quia non videtur aliud posse dici q. cum curator sit dandus ad litem presentem non potest dari nisi per eum coram quo est lis. quia si aliter litem dari debet per iudicem ecclesiasticum tunc potius daretur ad litem

fol. 101
futuram qđ esse non pōt. ar. l. q. h. 3. §. si. cum. l. se.
ff. de tutel. 2. l. item eorū. §. si decuriones. p. 13.
si ita. ff. qđ cutusq; vniuer. nom. necesse aut esset
qđ an litem motā sibi daret cum nō an possessionē
litem mouere nec esse in iudicio cum nō haberet p
sonam legitimā standi in iudicio. C. qui dant tuto.
pos. in vniuersis. ergo 2c.

vi.

An inferior a papa possit cōmittere cām vt pceda
tur summarie remittit. h. d.

Trū valet minor seu inferior a papa com
mittere cām de cōsensu partiū cum pote
stare pcedēdi simpliciter 2 de plano sine
strepitu iudicij 2 figura. dicit vt nō p. Jo. an. in. c.
fi. de here. li. vi. iura si. magne gl.

vij.

Est in electione creditoris an velit cōtinuare pro
cessum cōtra p̄mū possessōrē cōuentū an vero cō
tra eū qđ ab illo possessōre euicit possessionē. h. d.

Notus abbatibus cōtendētibz sup so
lo possessōrio corā quodam cardinali sup
quodā monasterio qđ quilibet ipsozū ad
se pertinere p̄tēdebat cōtigit qđ quidā creditor
agit cōtra illum abbatem qui tunc monasteriū pos
sidebat de facto in partibus petens ab eo certis
pecuniarum debitum qđ sibi ex certis causis mo
nasterij debebat forsan ex aliquo cōtractu celebra
to cū quondam abbate p̄decessore 2 cōuentu il
lius monasterij ad vilitatem filius monasterij. et
cum per iudicem coram quo causa vertebatur que
dam grauamina in p̄cessu cause illata fuissent isti
creditori ipse ab eo ad sedem apostolicam appel
lauit 2 ei fuit delatum 2 p̄fixus terminus ad p
sequendum 2 per partem abbatis 2 cōuentus ad
pellatio extitit approbata 2 cā p̄ncipalis etiam
ad sedem apostolicam deuoluta de cōsensu parti
um 2 cū ibi obmisso appellatiōis articulo de con
sensu partium creditor dedisset libellum super ne
gocio p̄ncipali iste abbas tūc p̄cessor cum cre
ditore incepit litigare cōtra eum succubuit. Istis
pendētibz in possessōrio per alium cōtra eū sup
monasterio int̄rato coram cardina. 2 ille alius ab
bas fuit per suam restitutus ad possessionē mo
nasterij 2 iste cōtra quem creditor litigauerat ex
pulsus 2 remotus de possessōe 2 alter inductus.
licet adhuc super petitiōe illius monasterij cau
sa 2 lis duraret inter eos 2 cum creditor p̄fatus
peteret per illum p̄mū abbatem cōtra quē ege
rat respōderi libello super petitiōe debiti p̄dicti
cōtra eum dato excipit qđ nūc nō tenetur respō
dere quia monasterium nō possidet ipse sed alius
qui cōtra eum in possessōrio obtinuit suam 2 dicit
creditori qđ agat cōtra eum si vult. creditor vero
dicit qđ ipse adhuc p̄tendit se abbatem 2 se as

addi de p̄uio
serit habere ius in petitiōe seu in abbacia seu in
monasterio. 2 ideo pōt 2 debet respōdere p̄fatus
ex quo causa cōtra eum extitit inchoata nomine mo
nasterij dato qđ monasterium nō possideat. Item
petit etiam qđ procedatur cōtra cōuentum contra
quem etiam simul cum dicto abbate causa extitit
inchoata sed dicitur sibi qđ cōuentus non tenetur
venire ad causam cum isto abbate p̄fatus qui nō
est in possessōe monasterij. Sed si creditor ageret
cum illo abbate restituto qui nunc possidet abba
tiam seu monasterium cōuentus qui soli sibi nunc
habent possessionem 2 administrationem mona
sterij tenetur assistere 2 obedire tunc veniret ad
causam. Et p̄missis queruntur quattuor. P̄mi
mo nunquid p̄m̄us p̄tensus abbas qui nūc per
dit possessionem abbacie seu monasterij teneatur
respōdere libello et creditor possit agere contra
eū. vel an creditor necesse habet agere cōtra al
ium restitutum nunc abbatiam seu monasteriū pos
sidentem. Secundo an possit p̄cedere cōtra con
uentum 2 cōuentus possidens teneatur respōdere
seu venire ad causam illo p̄mo: cum quo causa
fuit inchoata causam defendente 2 in causa respō
dente. vel an nō aliter teneatur venire ad causam
nisi agatur cōtra alium qui nunc possidet. Tercio
si creditor etiam possit agere cōtra illum qui nūc
possidet 2 p̄cedere cōtra illum. Quarto an cau
sa sit deuoluta cōtra eū sic qđ virtute p̄missae de
uolutionis cause facit contra alium etiam proce
di possit contra eum. Quinto an dato qđ creditor
nō procedat contra alium nunc possidentem sed
vult cōtinuare processum contra istum et obtine
at quero an p̄iudicetur alteri sic qđ executio pos
sit fieri contra eū in bonis monasterij. De p̄
mo dubio videbatur quibusdā qđ p̄m̄us abbas
p̄tensus qui nunc nō possidet non teneat r̄ndere
libello. quia ex quo non habet administrationem
monasterij nec bonorum eius non potest causam
defendere nec agere nec conueniri. p̄mo quo facit
quod notat extra de electi. querelam. in secunda
glo. Sicut nec tutor vel curator cui esset admini
stratio interdicta. argumē. eorum que habent de
offic. delega. venerabili. cum sua materia. institu.
de suspecti. tuto. §. si quis autem. Et quia alter q
nunc possidet ratione possessionis quam ipse ha
bet auctoritate superioris est de omnibus iuribz
respondendus. vt notat per Innocen. de electi.
c. nihil est. per eundem de restitu. spol. in litteris.
circa p̄ncipiū. ergo 2 ille debeat cōueniri et cre
ditoribus respōdere tamen maior pars dñorum:
immo omnes exceptis tribus teneuerūt cōtrarium
qđ imo ille p̄m̄us licet nō possideat: ex quo adhuc
p̄tendit se verū abbatem 2 habere ius i petiti
o abbacie seu monasterij possit cōueniri 2 teneat

tur respondere creditori sic qd fit in electione cre-
ditoris quem velit conuenire lite pendente sup
monasterio inter eos an illum vel possidentem .
sicut duobus cōtendentibus de hereditate et lite
inter eos pendente sup petitione hereditatis cre-
ditores possunt agere contra petitorē vel contra
possessorē hereditatis sicut eis placet . vt . l . fi . c .
de peti . here . cū ibi no . p . glo . sup . jobo cantione .
et ff . si cui plus q . p . l . falcid . l . hoc autē . § . si duo .
cū si . Nec ob . qd non hz administrationē qz hic de
fendēdo cām nihil concernens possessionē mona-
sterij videt administrare . nec est vep simpliciter .
qd sibi sit interdita administratio l3 sibi sit abla-
ta possessio . nec est simile de tutore vel curatore .
vel alio administratore cui est administratio inter-
dicta . qz illi nudi sunt administratores . nec habent
ius in re seu administrationē hic abbas pretendēs
se habere ius in petitorio hz ius in re et in admi-
nistratiōe . p . hoc facit quod no . v . q . li . j . quia epi-
scopi . ad fi . l . glo . et ideo rōne illius iuris pōt con-
ueniri et valebunt creditori acta cū eo si forsā po-
tēst obtineat in petitorio . et si succumbat in peti-
torio imputet sibi creditor . qz eum elegit . sed an
fiat executio cōtra possessorem dicā in quarta que-
stione . Nec ob . no . in dicto . c . nihil . nec in dcō . c .
in lris . p . Inno . quia ibi loquitur de debitoribus :
cui tenetur rēdere . et ibi vcrū est qd possidenti au-
toritate superioris soluendo sunt liberati et qd p
eum qdū possidet pōt conueniri . in casu autē pre-
misso loquimur de creditore agere et querim⁹ quē
possit cōuenire et hic est verū est qd pōt eligi vel
possessorē vel petitorē . p . quo videt Inno . in dcō
c . nihil est . nec ob . gl . ij . in . c . querelam . de electi .
quia l3 gl . dicat ibi agi possē cōtra possessores ec-
clesie qui etiā petebat remoueri nō tamē denegat
qn etiā agi posset cōtra aliū qui se alleret verum
prelatū seu rectore ecclē l3 nō possideat .

De foro cōpetenti .

Rica .

1 .

Utz executio iussū fieri potuisset cōtra laicū mor-
tuū nō tū fieri pōt cōtra clericū eius heredē .

Obligatus est laicus antonēsi . in certa pe-
cunie quantitate ad vires sigilli montis
pessulanti que obligatio hz vim rei iudi-
cate et absqz quacūqz alia cognitiōe executiōi mā-
dāt nec admittit nisi certe exceptiōes . s . solutiōis
et rei iudi . et mortuo debitore succedit sibi cleri-
cus creditor cōtra bona dicti debitoris : exposito
clamore dicti sigilli . pcurat fieri executionē p illā
curiā requirens officialem antonēsi . in lris subfi-
diū vt faciat bona distrabi . opponit se dictus suc-
cessor clericus et vult opponere debitas exceptio-

nes qd executio nō debeat fieri . et coram eo petit
se admitti ad eas pbandas officialis remittit eū
ad curiā dicti sigilli vt ibi opponat illas exceptio-
nes et ob hoc debitor predictus appellat . querit
an bene et officialis grauauerit : et videt qd nō gra-
uauerit . quia predecessor laicus huius clerici fuit
preuentus imo et cōdemnatus imo etiā cum obli-
gatio habeat vim cōdemnationis ergo videt qd
idem iudex debeat facere executionē nō obstante
qd psone cōditio sit mutata imo et cognoscere pro-
pter preuentiōē . arg . no . per Jo . de oblig . ad
ratio . c . i . et in . c . postulasti . de foro cōpe . ff . de iu-
di . si quis posteaqz . Sed potest dici illa vera cuz
eadem persona esset preuenta . hic autem sunt di-
uerse persone debitoris laici et heredis clerici q
re videtur aliquibus contra qd immo clericus de-
beat audiri super oppositiōe sua in foro ecclesia-
stico quia clericus in reali debeat gaudere de iu-
re privilegio clericali et cōueniri in foro ecclesia-
stico . iuxta no . in auten . vt omnes obedi . iudi . pro-
uinē . § . hec cōsiderantes . et per Archidia . de cle-
cōinga . c . i . lib . vi . et per Jaco . et Lpū . de duello .
et presertim quia vbi cōtra heredem debet fieri
executio oportet premiti vocatiōem et aliquam
causē cognitionem quam in clericum iudex secula-
ris pmittere non potest . argu . ad hoc quod no .
per Inno . de iudi . quia . v .

De lris cōtestatione .

Rica .

1 .

Cōfessio simplex quam fecit reus ab libello acto-
ris non dicendo animo litem contestandi et non
inducit lris cōtestationem secus si haberet cōditi-
onem annexam . b . d .

Acto libello per creditorem contra debi-
torem creditor reus nulla ficta contradi-
ctione confitetur debitum non tamē di-
cit animo litem contestandi . Queritur vtrum indu-
bio videtur habuisse animum litem contestandi :
vt sic postea sit necesse ferri sententiam et in scrip-
tis . vel an sufficiat preceptum de soluendo : et di-
cebant quidam qd indubio videatur habuisse ad
contestandum . nec sit necesse ferri sententiam in
scriptis . quia confitens indubio non videtur ha-
bere animum ad litem sed potius velle euadere
litem . Alij vero contra . qd immo indubio videtur
litem contestata . et sit sententia in scriptis ferenda
per ea que notantur in . l . vna . c . de lris contest .
et in . c . dudum . de electiōe . § . lris . super verbo re-
sponsum . et super illa glo . tenet Jo . and . in no-
uella . quod cum glo . ibi dicit qd per confessionem
fit lris contestatio indubio censetur fieri animo
litem contestandi : nisi de contrario protestetur .

pro hoc Anno. de li. confessa. c. vno. in p[ri]ma p[ri]ma
opinio videtur verior secundum legistas modernos
argu. l. si reus. ff. de procura. quod intellige quan
do est simplex confessio vel pura secus si haberet
contradictionem annexam ut si confitendo debitum dice
ret se soluisse vel factum pactum de non petendo vel
quid simile. et tunc p[re]cedant p[re]dictae note. et vide
circa hoc quod no. per Cy. C. de li. conte. l. i. i. f.
q. et C. de iura. calum. l. ij. vbi de hoc per eundem
Cy. iunge. q. positam. i.

ij.

Ubi p[re]cedi potest lite non contestata pars rea non
comparens ob non responsum libelli non potest
exco[m]municari.

Inquit in causa in qua pot[est] procedi lite
non contestata p[ar]te rea citata non comparente
in termino assignato possit exco[m]municari? q[uod]da[m]
dixerunt q[uod] n[on]. q[uod] pot[est] procedi ad vltima in causa
etiam vsq[ue] ad suam in contumacia p[ar]te et tunc non est
necesse p[ar]te q[uod] p[ar]te aliqua remedia iuris cogat venire
et tunc cessat missio in possessionem. ex de eo qui
mit. c. eu. qui. li. vi. in fi. c. Aliqui vero dixerunt co
tra. q[uod] interest actoris ut veniat responsurus. q[uod]
forsan p[ar]te eius r[ati]one poterit p[ro]bare et non alias.
Alij dixerunt an citet ad li. confes. vel ad alios ter
minos q[uod] obmittit p[ar]te vel sunt sup[er]flui et tunc non.
aut ad alios terminos essentielles et tunc aut ser
uari possunt etiam sine parte. ut sunt termini ad lu
randum et libellandum et ad ponendum et ad p[ro]ducendum
o[mn]ia. et ad dicendum contra articulos et contra produ
cta et declarandum qui o[mn]es ad voluntatem p[ar]tis p[ar]te
servari melius reo abite non veniente q[uam] si veniat
eu[m] p[re]sentis potius interest rei abitem nil dicere
contra commissio[n]em nec dare libellum nec iurare nec
deliberare sup[er] libello suo. q[uod] semp[er] eo vivente po
terit petere q[uod] iuret de calumnia. vel eo recusante
puniat pena iuris et et actoris interest rei si dare
positiones vel articulos. nec dicere contra p[ar]te
datos ac p[ro]ducere aliqua. nec dicere contra a se
p[ro]ducta. nec eius interest ream non concludere cu[m]
in termino ad hoc assignato in eius contumacia co
cludi poterit et tunc reo si comparente in termino
vel terminis tali vel talibus non possit exco[m]municari
nec debeat cu[m] non possit nunc contumax dici cum
quo adversarij non intererat eu[m] venire nec etiam ali
as puniri eius contumacia. potius eni[m] dici d[icitu]r iuri
suo renunciatis q[uam] contumax vel inobediens. aut cita
re ad terminum qui non pot[est] servari eo abite ut ad
r[ati]onandum de positionibus. non video quare non sit
eadem ratio in r[ati]one ad libellum seu ad petitiones
vel ad deliberandum quia et forte veniens confiteat[ur]
et tunc q[uod] actoris interest. quia forsitan alias p[ro]bare
non potest intentionem suam vel in probando ni

hilum gravaret et tunc nisi reus citatus velat pos
sit tanq[uam] contumax exco[m]municari. Alij autem distinguunt.
an quis citetur ab homine et tunc possit non ven
iens exco[m]municari. aut a iure et tunc non. ad hoc fa
cit quod no. Specu. in ti. de expen. §. iuxta. §. f. f. f.
quid inde si causa sit talis. Alij distinguunt an ca
est talis in qua p[ar]te p[ar]tis p[ro]pter eius responsio
nes et confessiones poterit prodesse actori et tunc
reus citatus non veniens possit exco[m]municari vel
al[ia]s rati[on]e contumacie puniri an sit talis in qua
confessio vel responsio adversarij sibi non p[ro]des
set puta causa matrimonialis consanguinitatis vel
affinitatis. et idem in causa beneficii ibi non sta
ret confessioni rei ad adiudicandum vel beneficiu[m] p[ro]
videndum de beneficio actori: nisi alias de iure
suo canonico appareret ut no. Jo. an. in novella.
de eo qui mit. c. cum qui. super verbo terminari.
et tunc non veniens citatus non possit exco[m]munica
ri. quia p[ro]prie actoris tunc non interest ne etiam
possit alijs remedijs ad conparendum cogi. et sic
loquitur dict[us] ter. c. eu. q[uod] de eo q[uod] mit. in pos. tu
plenius et omnibus p[re]missis opinionibus collig
endo dicas talem distinctionem. aut quis est ci
tatus a iure et tunc non possit exco[m]municari non ve
niens. quia mitius agitur cum lege q[uam] cum homi
ne eius ministro. ut in membris sequentibus. ar.
l. celsus. ff. de arbi. aut est citatus ab homine. et
tunc nisi veniat in termino ad respondendum li
bello possit exco[m]municari vel alias ad venien
dum iuris remedijs compelli si alias non posset
in causa procedi. extra ut lite non contestata. quon
iam frequenter. §. fi. In alijs autem terminis post
litem contestatam. dic ut in sequentibus membris.
et causis. Aut in causa in qua potest procedi lite si
contestata vel summarie et de plano. et tunc aut e
citatus ad terminum qui in tali causa non est ne
cessario servandus. iuxta clemen. sepe contingit.
de verboru[m] signi. et tunc non sit exco[m]municandus
nec alias arctandus venire. quia non est contumax
Aut ad terminum essentiali et necessario servan
dum. iuxta illam clemen. Vel alias de stilo et tunc
aut interest actoris potius q[uam] non veniat q[uam] quod
veniat in termino et tunc non veniens non possit
exco[m]municari vel alias ad veniendum coherceri.
ut supra de pluribus terminis declaravi. aut acto
ris interest q[uod] veniat in termino. quia est tal[is] cau
sa in qua staretur confessioni rei et per eam res pe
tita adiudicari posset actori. et tunc nisi veniat ci
tatus possit exco[m]municari vel alias iuris reme
dijs ad veniendum cogi. Aut est talis causa in qua
non staretur confessioni eius nec ferreretur sen
tentia pro actoris nisi alias doceret. legitime de
iure suo: tunc non debet exco[m]municari non ve
niens: nec alias ad veniendum compelli.

quia frustra venire cogeretur cum eius aduentus non prodesset. arg. l. aliquando. ff. ad vellei. et hec omnia intelligerem vera ad instantiam partis siue actoris presentis. nam si iudex perperderet reum citatum nolle venire ex contemptu iudicis vel maliciose contumaciter et insuriose tunc posset dici quod posset eum excommunicare vel alias eum punire vel coercere et iam si eius aduentus non prodesset per presentem ne eius auctoritas condemnatur vel eludatur. arg. ff. si quis ius di. non obtem. l. si. ff. de no. ope. nunc. l. ij. in prin. ff. de iudi. l. si pzetor. in fin. l. si. bene facit ad hoc arg. l. sed eximendi. §. item si quis eum. ff. ne quis eum qui in ius vo. e. vi eximat.

De dilacionibus. *Rica.*

Dilatio ad partes danda est procuratori habenti generale mandatum. b. d.

Tru si procurator generalis alicuius habens potestatem etiam ad lites futuras apprehendas in curia romana et sic per eius presentiam causa debeat esse in curia debeat dilatio dari sibi ad diem consulendum: dic quod sic. per. c. dilectus. de procura. secus si specialiter ad causam illam constitutus fuisset. ut ibi no. Inno. et in. c. in tractandis. de iur. calum.

De causa possessionis et ppetat. *Rica.*

Si terminis servatis in petitorio suspensus petitorum non sunt idem termini reiterandi quia sufficienter etiam in possessorio. b. d.

Tru pro pre possidentis dato libello in solo petitorio in beneficiis contra impediens vel se opponens et pretendens ius habere et postea dicto dante libellum per adversarium spoliato suspensus petitorio post dationem articuloz in petitorio pro pre spoliato volens in illo possessorio pcedere sit opus reiterare oes precedentes terminos super possessorio: et videtur quod sic. ex quo solo petitorio erat actum et non erat datus libellus in possessorio presertim quod tunc datus libellus possidebat nec conquiri de spoliacione poterat et etiam quod non fuit iis contestata super possessorio cuius occasio nondum erat exorta. fuit dictum quod non quod in beneficiis si solo possessorio pcedat non est necesse dare libellum nec litem contestari. imo potest pcedere summarie et de plano et hoc locum in solo possessorio super beneficiis. de dispendiosam. Tre quia deducto etiam prius petitorio satis quo ad sui naturam erat deductum possessorium: non formaliter ad finem restituende possessionis: sed potius tuende. igitur sufficere videatur. ar. ff. de excep. rei iudi. si cum ar. et

l. si fundi. presertim quia possessorium restituende est multum favorabile per spoliato et celeritatem desiderat et presertim in odium spoliantis. ut sic dicamus quod possessorium retinende quod in libello petitorio fuit deductum tunc nunc in possessorio restituende. arg. in si. ff. de secun. tabu. l. ij. §. si sub conditione. ubi secundum tabu. mutat contra tabu.

Si in prius super petitorio sententia fuerat super possessorio tunc et appellatio ab ea committitur in curia et partes coram auditore pcedunt in petitorio et possessorio simul et in utroque fertur sententia non valet lata super petitorio. b. d.

Ergo in prius super ecclesia petitorio et possessorio tandem in casu suspensus possessorio et lata sententia in solo possessorio appellata ab ea et deferatur appellacioni et virtute appellacionis causa appellacionis illius committitur in curia audienda. et partes procedunt coram eo in possessorio et petitorio simul et fertur sententia in utroque. queritur an valeat in petitorio? Quidam dicunt quod non ex quo appellatio erat emissam duntaxat a diffinitiva in solo possessorio. Alii contra. quia per illam appellacionem totum fuit devolutum ad curiam. et peti. et posses. et presertim ex quo originaliter fuerat super toto processum et ne cause continetur dividatur. et si causa appellacionis commissa totum negotium eo modo quo erat apud primum iudicem in partibus commissum videtur. coram eo atque potuissent partes procedere in petitorio ergo et coram isto auditore. pro prima parte erant plures. quia sub possessorio non venit petitorium. ar. c. si. de sequestra. cum ibi no. nec possessorium trahit ad se petitorium: sed secus econtra. ut ibi. et ar. c. si a non cope. iudi. si de ppetate. facit. l. naturaliter. §. nihil. ff. de acqui. pos. et.

De restitutione spoliatorum. *Rica.*

Si duabus sententiis super beneficio latis contrariis et pendente causa super desertione appellacionis a prima sententia interposita et super nullitate secunde sententie habens primam sententiam spoliatus habentem secundam de bulis modi spolio de primo cognosci. b. d. Rm in data obtinuit unam sententiam contra se et tunc in data reu. et possessore a qua secus in data appellavit et in causa appellacionis secus in data pretendens preteritum cuiusdam reservationis prius et clusus et se de novo obtinuisse mandatum a papa quod sibi in vltimo illius reservationis pvideret et in possessionem reducere non obstat. litis pendens. si non foret alteri ius quesitum obtinuit sententiam per se et per secundum auditorem quod cognovit de causa appellacionis sibi obtinuit pro videri postea prius in data obtinuit unam commissioem

qui se non defenderet preteritu reservationis nec ei inniteret. ar. ff. de vi et vi ar. l. i. C. qui vi. a me possi. l. i. §. si. 7. ff. de preca. qui precario. hec opti. non approbat. quia cum preteritu reservationis impeditur possessionis acquisitio instanti quod non censebatur habere aliquam possessionem nec naturalem nec civilem. ergo nec poterat sibi competere iudicium possessorium. arg. l. i. §. de iur. ff. de vi et vi ar. ma. 7. arg. no. in dicto. c. vt nostru. de appel. p. In no. ad quod facit quod no. glo. de dolo 7. contu. contingit. in fi. glo. nec etiam credere eum habere conditionem ex canone reintegranda. iij. q. i. q. a credo quod illa supponit veram possessionem precessisse: vel naturalem vel civilem. Et esto quod sufficeret sola detentatio adhuc non crederem istum per eam posse restituui. quia detentatio sua obstante reservatione erat infecta 7. vitiosa quicquid eam ignorasset ab initio. propter decretum ei annexum quod afficit ignorantem. vt. c. si eo tempore. de elect. nec predestinatio etiam quod vadit contra tertium spoliante vel inuadente. quia cum ille possideat vincit actorem istum petentem se restituui per non ius suum. quia ex parte actoris ius metimur. arg. l. fi. C. de rei ven. ff. si pars here. peti. l. i. 7. p. hoc bene facit. ff. de test. mili. l. militis codicill. §. veteranus. d. secundum tab. qui liberis. §. fi. Alij tamen tenent quod beneficium reservatum potest vere possideri vel naturaliter vel civiliter 7. iniuste. quia iniuste vel iniuste non diversificant essentiam possessionis. ar. l. iij. §. ex contrario. in fi. ff. de acqui. pos. ad quod allegant tex. in l. i. §. si vir. ff. de acqui. pos. iuncta. l. iij. §. sciendum ff. de dona. inter virum 7. uxorem. quia ex inutili contractu transferri possessio etiam ubi non posset transferri dominium. vt ibi. Sed an iste secundus si esset restitutus vel nunquam fuisset spoliatus quod 7. beneficium reservatum in quo nullum ius habebat postea obtineat sibi iudicari in virtute reservationis seu provisionis per secundum auditorem sibi facte indigeat nova inductione in possessionem. vel an sufficiat sibi quod remaneat in prima quam antea tenebat quod 7. tunc illicita nunc fiat licita. Quidam dicunt quod non indiget nova inductione. sicut nec emptor qui prius rem tenebat non indiget nova traditione. ff. de rei vendi. quedam mulier. alij vero dicunt quod indiget nova inductione. ar. de insti. ex frequentibus. 7. de consec. preben. post electionem.

ij. q. i. §. si. Quidam dicunt quod restitutus est apud eum contra permutantem ipsum spoliante beneficio ex causa fictae permutationis renunciato. h. d.

7. B. ex causa permutationis inuicem faciente resignauerunt sua beneficia in manibus ordinarij. Quidam vero expectantius apostolicus post premissam resignationem antequam per ordinariu

esset expedita permutatio idest antequam beneficium unius permutantiu inuicem alteri contulisset acceptauit beneficium ipsius 7. fecit sibi de eo prouideri 7. in possessionem induci pretendens quod dictus a tempore resignationis beneficij erat senex 7. infirmus 7. quod in fraudem expectantiu permutationem illam fuerat machinatus 7. eadem die qua expectans apostolicus acceptauit 7. fecit sibi prouideri 7. in possessionem se induci ordinarius precepit dictam permutationem videlicet beneficium ipsius. A. conferendo ipsi. B. 7. e contrario. modo dictus. B. videns quod dictus apostolicus fecerat se induci in possessionem beneficij quod fuerat ipsius. A. 7. nunc fuerat ipsi B. collatum ex causa permutationis in crastinum ipsum expectantem apostolicum spoliavit 7. omnia ista facta fuerunt adhuc viuentem ipso. A. postea vero per septem dies dictus. A. ex sua infirmitate decessit. 7. post predicta dictus expectans apostolicus sic spoliatus renunciavit iuri 7. possessioni 7. petitioni restituentis medio iuramento. sed non obstanti renunciatione predicta apostolicus predictus contra dictum. B. petebat se restituui in possessionem dicti beneficii quo fuerat spoliatus opponebatur sibi per ipsum. B. quod non potuerat acceptasse: nec possedisse predictum beneficium quod non vacauerat nisi per resignationem per ipsum. A. facta ex causa permutationis cum ipso. B. fide. 7. beneficia permutata non veniunt sub potestate expectantiu. in. c. i. de reru pnu. li. vi. Item opponebatur sibi de renunciatione predicta dictus vero expectans dictam permutationem seu renunciationem eius preteritu factam dicebat fraudulentam 7. machinatum in fraudem expectantiu 7. ideo ipsum potuisse nihilominus acceptare 7. sibi facere prouideri 7. per eam fuisse inducram veram vacationem in preiudicium resignantis 7. in fauorem expectantis. ulterius etiam assererat quod si possessio sua respectu ipsius. A. possit reputari vitiosa tamen respectu ipsius. B. qui ipsum spoliare non debuit nisi eo primitus vocato 7. auditore poterat reputari canonica 7. erat contra eum restituendus. nec obstat sibi renunciatio. quia eam fecerat post spoliacionem predictam. 7. ideo sibi non preiudicabat quo minus esset restituendus. arg. c. sollicite. de resti. spo. querit quid iuris.

ij.

Petitores hospitalium per ordinarios spoliati si possunt petere se restituui. h. d.

Unquid isti quibus committuntur hospitalia xenodochia leprosarum 7. talia huiusmodi si sint spoliati seu priuati per ordinarios suos a quibus administratio eis fuit commissa possint petere restitutionem. vide que scripsi de reli. domi. quia contingit. §. vt autem. iuxta glo. super verbo committatur.

Intrusus contra .c. Si hij contra quos . non potest petere se restitui contra eum . qui obtinuit in possessione . et vigore executorialium spoliavit intrusum prefatum . b . d .

Unquid si mortuo reo contra quem de beneficio litigabam et obtinueram sententiam in possessione lite adhuc pendente . fuisti surrogatus per ordinatum contra .c. Si hij contra quos . et possessionem auctoritate te surrogantis assecutus . Ego postea virtute executorie emanate super et pro sententia quam in possessione obtinueram contra defunctum sui in possessione inductus te non vocato nec audito . tu possis tanquam spoliatus petere te restitui . Quidam dicunt quod sic . quia non debuisti sine cause cognitione remoueri de possessione tua . vt . c . l . 3 . de preben . li . vi . Item quia licet illud . c . si hij contra quos . irritet collationem vel presentationem sic lite pendente factam . non tamen possessionis adeptione et licet collatio sit inutilis seu surrogatio de te facta . tamen ex ea nihilominus potuit transferri possessio vera . ar . l . i . § . si vir . ff . de acquir . pos . Et pro hac parte videtur Innoc . de iudi . quia . v . in fi . Contrarium tenuit pars maior . quia ex quo ego auctoritate executorie sum inductus non censeor spoliatus . ar . quia iuste possidet et . nec fuit ille surrogatus . quia nullum ius habet . nec aliquam causam contradicendi . ar . ff . solu . matri . l . ij . § . voluntate . Nec cogitare debebam illum possidere . nec vocandum fore quem surrogari non debere sciebam . vt dicto . c . si hij contra quos . et per consensum eum possidere credere non debebam . nec executor . et si nunc facta executione ipse pretendens se spoliatum petat se restitui . ego potero excipere attemperata surrogatione et occupatione suis lite pendente . quia cui damus actionem multo fortius exceptionem . vt . l . inuitus . § . cui damus . de regu . iur . modo contra eum possum agere propter attemperatam per eum surrogationem seu occupationem lite pendente factam reuocandam . ergo multo fortius potero excipere presertim quia illud decretum quod est in illo . c . videtur nedum afficere collationem seu titulum . immo et possessionem . quia multum interest actoris ne nouus possessor surrogetur vt possessio remaneat vacans ut si eum contingat obtinere in causa facilius fiat executio . ar . no . per Innoc . § . testi . veniens . in . li . j . glo . Et ille textus nedum voluit prouidere contra collationem seu presentationem . immo potius contra possessionis occupationem que etiam multum concernit preiudicium et prorogationem litis presertim quia per possessionem surrogari magis posset impediri effectus iusticie actoris quam propter solam

collationem vel presentationem . igitur magis debet reputari irrita et inanis possessionis assecutio surrogari quam collatio . vt sic caret defectibus et ad minuculis . nec sit sufficiens talis possessio ad pariendum iuris remedia possessoria . sicut etiam dicit de reservatione que propter decretum annexum afficit etiam possessionem adeo quod si quis de facto possideret beneficium reservatum sine auctoritate apostolica non daretur ei restitutio . vt seruat palacium . ar . no . per Innoc . in . c . vt nostrum . de appel . et decretum iuris non debet esse minoris efficacie quam hominis . ar . ff . de iurepa . si libertus . Nec obstat dictus . § . si vestri . de lega . i . ff . de acquir . pos . quia ibi non acquiritur donatori possessio rei donate contra prohibitionem iuris . quia donator designando animum habere possidendi etiam perdidit . Et ideo sua non interest si donatario acquiratur . presertim cum sint in culpa donando . et propter talem translationem possessionis nulli alteri preiudicium generatur . nec illa iuris prohibitio concernat incomodum tertij . hic vero esset preiudicium actoris et prorogarentur negocia ecclesiastica in preiudicium ecclesiarum propter diutinas vacationem in fauorem . quare talis iuris prohibitio cum decreto irritante facta fuit . Nec obstant notata per Innoc . in dicto . c . quia . v . in fi . quod ibi non intelligo ubi poterat aliquis iustus possessor surrogari in locum mortui qui poterat forte defendere ex aliqua causa possessionem . Et ideo saltem talis per edictum generale in executione erat vocandus . vt in iuribus ibi allegatis . hic autem non poterat aliquis debite esse surrogatus pendente lite propter iuris prohibitionem et decretum ideo non est necesse in executione premittere aliquod edictum generale nec aliquem vocari . fateor tamen quod si in executione aliquis se opponeret quod esset audendus . ar . no . per Innoc . de appel . et ratione . circa prin . vel si facta executione petat eam renocari quod erit audendus . sed contra eum vt predicti poterit de innouatis replicari . et et de prohibitione et decreto . c . Si hij contra quos .

v .

Prouisus per papam et inductus in possessionem per executores beneficii . quod priuatus de iure licet tenens de facto resignauerat in manibus pape videtur alium spoliatus quod dicto resignante amoro fuerat per ordinarium intrusus in beneficio .

Apposito de consuetudine in ecclesia quod precentoria non conferatur nisi canonico prebendato . et quod si precentor qui etiam est canonicus prebendatus dimiserat canonicatum et prebendam censeatur etiam dimisisse precentoriam . Quidam precentor resignauit canonicatum et pre

bendam. sed adhuc de facto voluit retinere precentoriam. tamen ordinarius ad quem illius spectabat collatio contulit eam cuidam canonico illius ecclesie tanquam vacanti. per dimissionem canonici catus et prebende. et eum induxit de facto in possessionem ipsius precentorie. et fuit receptus per capitulum non vocato primo precentore qui secundum se possessionem precentorie adhuc retinebat. nec credebatur eam perdidisse. et postea ille primus precentor venit ad curiam romanam. et in manibus pape vel commissarii ab eo deputati resignavit precentoriam. et eam papa cuidam contulit tanquam vacantem in curia per resignationem illam in eius manibus factam. et ille cui papa contulit fuit inductus per executores suos in possessionem. venit alter cui ordinarius contulerat. et pretendit se spoliatum. et petit se restitui. Queritur an sit restituendus. Quidam dicunt quod non. quia ex quo primus precentor non dimiserat possessionem quando ille fuit inductus per ordinarium non potuit assequi possessionem donec primus precentor vocatus fuisset amicus de possessione. ar. c. si per vim vel alio modo. l. si. quia esto quod alias per renunciationem non solum perdat renunciatus ius in proprietate. sed etiam in possessione. immo facilius in possessione. posito quod quo ad proprietatem non teneat renunciatum. vt no. inno. in c. q. in dubijs de renunc. tamen non sequitur quod preterea dicere consuetudinis dimisso canonicatu et prebenda pendens proprietatem in precentoria. propter hoc perdidit possessionem. ar. c. licet. de preben. l. vi. sed hec ratio concluderet quod primo precentore si in continenti quasi continuando ordinarium eiecisset de possessione eiecto ciuisset. quia respectu ordinarii non posset dicere se spoliatum. ar. ff. de acqui. ren. pos. clam possidere. §. qui ad nundinas. et l. si id quod. Sed quia hic non venit ad causam primus precentor. sed ille cui papa post eius resignationem contulit secus est. quia respectu huiusmodi apostolici et cuiuslibet alterius. ille cui ordinarius contulit possidebit per prius. ideo apostolicus vel eius executor non debuit eum eicere sine cause cognitione. nam non est dubium quod etiam tempore ante resignationem factam in manibus pape per primum precentorem ipse quem ordinarius induxit in possessionem saltem habuit naturalem. licet precentor primus in animo retineret ciuilem. vt. §. qui ad nundinas. que quamuis clamestina. tamen parte restitutionis. interdictum contra quem cumque preterquam contra primum precentorem a quo fuit clamestina si vellet eam retinendo defendere. vt. l. i. §. si. ff. vt pos. iuncta. l. i. §. de iur. de vi et vi ar. Cum igitur primus precentor non defendat eam. immo nec habens causam ab eo.

quia iste cui papa contulit non habet causam a predecessore. sed potius a papa. videtur quod ille sit restituendus quem ordinarius prius induxerat.

Religiosus depredatus cappa vel breuiario potest contra predonem agere nomine suo.

Item religiosus depredatus cappa vel breuiario vel alijs rebus suis possit nomine suo agere contra depredantem vel ad recuperationem rerum vel extinctionem fuit dictum quod sic. ar. l. in. c. si per vim vel alio modo. et. ff. de iudi. si longius. et no. in spe. th. de accusa. in. §. sed quod si cappa. viij. colup.

Non obstante suspensione petitorij facta per tertium colligantem procedatur in petitorio inter alios duos.

Richardus et Robertus et Thomas super quodam beneficio contendebant. ita quod

Richardus pretendens se spoliatum per robertum egit possessorio restituendo et suspendit petitorum et obtinuit sententiam in possessorio pro se. et fuit per sententiam restitutus. sed quia antequam ferretur forte sententia vel saltem mandaretur executioni. Robertus secundum se fuit spoliatus per thomam. idem robertus egit contra thomam possessorio et petijt se restitui. ac suspendit contra eum petitorum. sed quia non bene probauit robertus intentionem suam fuit dictus thomas ab eius intentione in dicto possessorio absolutus. dictusque robertus appellauit et procurauit causam illius appellacionis committi in possessorio alteri auditori. tandem robertus volens procedere in petitorio contra richardum. petijt eum citari ad procedendum in petitorio. tunc autem venit etiam thomas et videns robertum contra richardum procedere in petitorio petijt etiam se admitti ad petitorum. quia sua interest. opponitur sibi per robertum quod ipse contra eum suspendit petitorum. et cum adhuc pendeat iudicium possessorum quod ipse ante intentauerat contra eum. et nunc in secunda instantia pendet. non debet donec possessorum sit terminatum admitti ad petitorum. Queritur quid iuris. reuenerunt omnes quod non ob. dicta suspensione petitorij. dictus thomas sit admittendus ad petitorum. quia sua interest. ex quo videtur dictus robertum procedere in petitorio contra richardum Item quia imputandum est eidem roberto quod procedit in petitorio donec possessorum per eum contra thomam intentatum sit finitum. videtur enim eo ipso quod procedit in petitorio quodammodo renunciare possessorio. presertim autem est admittendus thomas. quia non venit voluntarius ad petitorum. sed quasi coactus ex facto dicti roberti

quē videt procedere in petitorio contra richardum. et sua inter est admitti ad petitorium ne tacendo sciens causam petitoris agi inter eos. sibi possit preiudicium generari. iuxta. l. sepe. de re iudi. et c. cum super. et c. quamvis. cum ibi no. per Brno. de re iudi. c. i. §. de sen. et multummo c. d.

Inductus in possessionem per tactum annulli po-
re ecclesie clausse si spoliatur venit restituendus.
N inductus in possessionem per annulum
sere ecclesie clausse cuius clausse erant pe-
nes eum ad quem pertinebat custodia ec-
clesie tempore vacationis apprehendat possessio-
nem. vt sic si postea non admittatur tanquam spo-
liatus. vel si alius in possessionem inducatur sit re-
stituendus. tenebunt q. sic. quia talis annulus est
pars rei. argu. ff. de fundo instruc. questum. §. si
stulis. de ac. emp. fundi. in principio. ergo et cete-
ra. argu. l. iij. in prin. ff. de acquiren. pos. preser-
tim quia inducens habebat potestatem tradend-
possessionem. et tunc in tali possessione apprehensa
sufficit rei presentia cum visa. argu. l. i. §. si iusse-
ris. et l. q. meo. §. si venditorem. in eodem ti. et i-
am tunc talis possessio est extendenda. iuxta nota.
per Innocen. in. c. in litteris. de resti. spol. et in. c.
transmissa. de elec. et ibi per Compos. nec obstat
q. custodia erat penes alium. quia non ppter hoc
erat possessio penes eum. iuxta no. per Innocen.
in. c. ex pte. de arbi. sed q. alius esset in posses-
sione tunc possessio talis n. est extendenda. sz restrin-
genda ad ea sola que traduntur. seu de quibus
possessio vatur. vt notat Compos. de elec. trans-
missam.

Episcopo cōtra abbatē p̄bante in interdicto vni
de vi. ⁊ abbate cōtra ep̄m in interdicto vti possi
detis d3 s̄nia ferri p̄ vtrog.

Abbas pro ceteris iuribus episcopalibus i
quorum possessione se asserit egit contra
episcopum eum turbantem et inquietantē
interdicto vti possidetis. et contra episcopū egit
contra abbatem pro eisdem iuribus quibus per
eum se assererat spoliatam interdicto vnde vi. p
eorum restitutione. et tandem vtrūq; probat iussu
cienter intentionem suam. Queritur an pro vtro
q; sit ferenda sententia. an pro solo episcopo. de
quo plenissime no. Innocen. de prescriptionibus
veniens. in maiori glo. super verbo nisi in aliquo
sed non ita plene. C. vti poss. l. i. in. v. et. vi. q. et
Innocen. vbi supra tenet secundum quosdam qd
in vtroq; interdicto. et p. vtrāq; parte feratur sen
tentia. sed tamē sola lata pro episcopo interdicto
vnde vi mandabitur executioni. et non lata p. ab
bate interdicto vti possidetis. Secundum alios

autem tenet q̄ solum pro episcopo interdicto vñ
de vi feratur sententia. ⁊ non pro abbate interdi
cto vñ possideris.

Possessor prebende pot agere contra actorem posside-
 tem aliquas res spectantes ad prebendam.
 Oratio quodam ambrosio qui pacifice pos-
 sidebat prebendam cuiusdam petri. quas
 post eius obitum optinuerat. ego vigo. e
 consuetudinis ecclesie acceptant et feci mihi pro-
 uideri. et de facto per capitulum admissus fui. an-
 te tamen quam ego inducerer in possessionem illius
 prebende quidam alter pretendens eam reserva-
 tam in personam dicti petri eo viuente. cui per pa-
 pam de ea tanquam de reservata fuit prouisum. fuit
 auctoritate executorum suorum assensus posses-
 sionem quarundam rerum seu terrarum pertinentium
 um ad eandem prebendam. et easdem res detinet
 non tamen aliter fuit assensus possessionem illius
 prebende. nec per capitulum admissus. et agit con-
 tra me pro prebenda illa petens eam sibi adiudi-
 cari et mihi silentium imponi. et pendente lite in cu-
 ria. ego ante omnia suspensio peritorio peto noie
 prebende illius in cuius possessionem sum inductus
 restitutionem illarum rerum et terrarum quas ille
 aduersarius occupauit. pretendens illis prebendam
 meam spoliaram. prefertim cum ambrosius per cu-
 lus obitum ego acceptant prebendam res et ter-
 ras illas ratione prebende illius pacifice posside-
 rit. Alter dicit quod cum ego illarum rerum et terra-
 rum possessionem nauquam habuerim nec eis fue-
 rim spoliatus non possum nomine meo restituti-
 nem petere. nec etiam nomine prebende agere.
 cum sit dubium an ius habeas in eadem. quousque
 de iure veriusque partis fuerit discussam. Quidam
 de quorum opinione tunc eram dixerunt quod pos-
 sum agere. quia ex quo me oportet agere nomine
 prebende. non aliter videtur me non posse agere
 nisi confiteri quod ius habeo in prebenda. quia ista
 exceptio aduersarij dicentis quod non habeo ius in
 prebenda videtur preiudicialis. et per consequens
 prius terminanda. Item pro hoc bene facit quod per
 talem petitionem restitutionis rerum prebende.
 videtur fieri aliquale preiudicium questioni prin-
 cipali que vertitur super prebenda et eius iuribus
 igitur cum hec questio spoliationis sit minor alia
 non permittatur donec alia sit discussa interpreta-
 ri. ar. ff. de iudi. per minorem. pro hoc. l. fundum.
 et l. fundi. ff. de excep. ff. famil. hercis. l. i. in prin.
 Item aduersario videtur permittendum in viam
 retentionis illas res penes se habere. quia sibi
 concederetur petitis si ius haberet. put haber se
 cundum se. ar. l. inuitum. §. cui damus. nec obstat
 quod ego habeo possessionem prebende. quia non

propter hoc habui possessionem rerum istarum p
alium occupatarum. ar. l. quod meo. §. fi. ff. de ac
quirren. pos. nec ob. q. prebenda fuit spoliata no
mine cuius ago. quia dico q. non est verum. quia
etiam aduersarius possidet eas res nomine pre
bende in qua pretendit se ius habere. et ratione
cuius istas res apprehendit. et in cuius prebende
possessionem dicit se inducendum fore. et me inde
bite intrusum fore. ergo pedit. hoc ita iuste no
mine prebende possit illas res retinere sicut ego
eas petere. cum eque coloratum titulum preten
dat in prebenda sicut ego et forte plus propter re
seruationem quam ostendit. quia in pari casu. et.
potior debet esse conditio possidentis. vt. l. si ser
uum. §. sequitur. ff. de ver. obli. de preben. si a se
de. Quidam etiam alij in quorum opi. fuit maior
pars dicebant q. immo ante omnia sim restituen
dus. ex quo sum in possessione prebende. et ago no
mine eius de qua constat q. aliquando fuerim pos
sessor istarum rerum et terrarum. quia in talibus
multum attenditur possessio. vt is qui est in pos
sessione alicuius beneficij vel dignitatis auctori
tate superioris possit agere eius nomine p rebus
et iuribus et pertinentijs ad illud beneficium vel
dignitatem auctoritate superioris. etiam si de iur
illius possessoris sit dubium. pro quibus bene fa
cit quod no. Spe. ti. de acto. §. i. l. iij. colup. in. fo.
sed pone quidam dicens. et per Inno. de restitu.
spol. in litteris. in fi. l. colup. et d. elec. nihil. et me
lius in. c. transmissam. pro hoc etiam multum be
ne facit quod no. per eundem Inno. de ap. consti
tutus. super verbo effectum. in. q. quam ibi mo
ner. et per ea que ibi subiungit videtur responde
ri posse. ad. l. fundum. de excep. supra in contrariu
pro alia parte allegatam. pro hoc etiam videtur
textus in simili. C. de edic. di. adri. tol. l. fi. ibi du
dicit. earum rerum que mortis tempore fuerunt.
et cum ibi no. super verbo fuerunt. pro quo etia
l. tantum. al. s. et tantum. ff. de peti. here. sed sal
ua eorum gratia credo primam opinionem verio
rem. per supra pro ea allegata. nec ob. ea que p
parte ista allegatur. primo non ob. q. dicitur pos
sessor dignitatis vel beneficij agere posse pro
iuribus. quia fateor contra illam qui non preten
deret se habere ius in dignitate vel in beneficio
nomine cuius agitur. et qui vellet ea ad que et pro
et super quibus agitur nomine beneficij posside.
Item non ob. quod no. Inno. in dicto. c. consti
tus. quia licet innuat possidentem fundum de cu
sus dominio agitur posse lite pendente pete ser
uitutem ad illum fundum. Istud fateor si petit ser
uitutem ab eo qui se non pretenderet dominum
fundi ad quem petitur seruitus. licet enim solum
dominium denegaret. secus si ab eodem. q. tunc

questio domini esset preiudicialis questioni ser
uitutis. et primo terminanda. nec permitteret que
stioni domini tanq. maior parari preiudicium p
questionem seruitutis que minor est. iura. l. p. mi
nozem. de iudi. §. all. nec etiam Inno. expresse di
cit contrarium. nec ob. q. ibi dicit possessore pre
bende posse agere pro iuribus prebende. licz sibi
moueat questio super prebenda. quia ibi ageba
tur contra illos qui non pretendebant se habere
ius in prebenda. nec illa iura pro quibus nomine
prebende possessor agebat volebat nomine prebe
de retinere. sed solum ex hoc indebite retinere.
quia pretendebat agentem non habere ius in pre
benda. et eius nomine seu ratione illas res seu ter
ras pro quibus agitur vellet retinere. et eode mo
do respondeo ad. l. fi. de edic. di. adri. tol. na ibi
missus in possessionem ex edicto diui adri. no mit
teretur in possessionem earum rerum que detine
rentur per eum qui se pretenderet heredem. et q
monstraret etiam testamentum scriptum pretertu
culis reuocaretur in dubiu ius alterius quousq
esset de iure vtriusq. discussum. vt sic qui potiora
iura allegaret obtineret. ut ibi patet. immo quod
est fortius nec si prederet ad se pertinere tales
res esto q. non referret questionem domini sup
rebus. q. illud edictu no impedit volente referre
qonem dñij illius q. petit se mitti in possessionem
scdm glo. illam.

Et canone reintegranda no veniunt fructus qui p
cipi potuerunt.

¶ In conditione ex canone reintegranda
veniant fructus qui percipi potuerunt. si
nisi ex materia violentie. et contra violē
tum competat. ar. l. inuasor. cu3 ibi no. circa prin.
glo. C. vnde vi. l. 3. Archi. in. c. reintegranda. l. ij. q.
ij. videtur tenere simpliciter q. veniant. s3 maior
ps fuit in opi. prima q. non.

xlj.

Si spoliatus conuenit cum spoliato sup dilatione
soluendoru fructuu et expensaru no impedit agere
interim petitorio.

¶ Spoliator condemnatus ad restitutionem
ecclesie et in fructibus pceptis. et in expē
sis restitue. ecclesia componit cum spo
liato pro fructibus et expensis in certa pecunie qn
titate. et spoliatus dat sibi certos terminos certo
rum annorum ad soluendum illaz quantitatem pe
cunie. quibus terminis nonduz elapsis. nec adhuc
soluta illa pecunia spoliator vult procedere i pe
titorio. spoliatus dicit q. nondum est plene resti
tutus. quia nondum habuit restitutionem fructuu
et expensarum. alter dicit q. nondum tenetur sol
uere ppter conuentionē et terminos. et q. ex hoc

videtur renunclasse spoliatus illi exceptioni. Que-
ritur an bene dicat. dic q sic. si causa fuit nomina-
ta. alias non. ar. ff. de re iudi. l. iij. §. si ex conven-
tione. C. de execu. rei iudi. l. ij. ad quod ar. l. q id
quod. ff. de dona. cū concor.

riij.

Spoliatus pro vna perceptione post admissas po-
test petere se restitui pro illa pceptione.

Recentor et capitulum consueverunt reci-
pere torticia et candelas que ponuntur in
funere in ecclesijs parrochialibus totius
clustatis vbi ipse et canonici interfuerunt cum pcessi-
one in sepultura. contigit q quadam die in qua
dam ecclesia nō permisit rectro ip fuis ecclesie re-
cipere torticia et candelas que ibi obuenerant in
quadam sepultura in qua illi interfuerant. sed in
sequentibus funeribus bene fuerunt permisi re-
cipere et etiam in ceteris ecclesijs agebant tamē
possessorio tanq spoliati possessione sua p illa se-
pultura et petebant se restitui. erat questio an be-
ne agerent. nam videbatur eos non posse petere
restitutionem possessionis. quia aut peterēt se re-
stitui ad possessionem iuris recipiendi. et non pos-
sunt. quia iam illam possessionem recuperauerunt
exquo in sequentibus funeribus fuerunt admissi
et permisi recipere. aut peterēt se restitui ad pos-
sessionem illorum torticiozum et candelarū illius
diei seu sepulture. et non possunt. quia illorū pos-
sessionem nunq habuerunt. fuit tamen dictum q
inimō possent petere se restitui. per no. per Inno-
cent. in c. querelam. super verbo substractam. ibi.
sed quid si postquam spoliauerunt cum lerit ad ca-
pitulum.

De dolo et contumacia.

Algoze citationis in decanum et quosdam canoni-
cos execute non possunt eidem excommunicari. p
capitulo non comparente. alias possunt appellare.
et cetera.

Itatis decano cum capitulo cuiusdam ec-
clesie vt comparerent certa die in curia
processuri in quadam causa prophana ad
singulos actus vsq ad sententiam. et execute cita-
tione in persona cuiusdam. a. modo decani. et b. et
c. et d. tunc canonicorum capitularium certis alijs
canonicis tunc ab illo capitulo absentibus. et in
termino citationis assignato nullo pro eisdem de-
cano et capitulo comparente. Queritur an dicti. a.
decanus. et b. et c. et d. canonici in quorum tunc ca-
pitulantium personis fuerat execute citatio pos-
sint excommunicari. videtur q sic. quia illi exquo
erant tunc capitulantes videntur culpabiles de co-

tumacia capituli. igitur in eos singulares sic cul-
pabiles ferri possit excommunicatio. arg. c. roma-
na. §. in vniuersitatem. de sen. excom. li. vi. Corra-
rium credo. et in hac parte fuit maior pars domi-
norum. quia licet tempore citationis fuerāt in ca-
pitulo. non propter hoc constitit de culpa eorum.
quia possibile fuit q postea superuentibz alijs
canonicis. vel ad deliberandum super ipsa citatio-
ne et missione procuratoris ad curiam ad compa-
rendum in termino vocati cum eis habuerint di-
ligentiam competentem. et forsitan non potuerūt
feliciter concordare. vel non poterant ad hoc ne-
cessaria habere. vel alia fuerunt impedimēta. mo-
do ad hoc vel propter factum vel contumaciam
capituli vel vniuersitatis possint excommunicari
singulares oportet q constet de culpa eorum. iux-
ta illum. §. in vniuersitatem. cum ibi no. p Inno.
nec ob. si dicas q presumitur eorum culpa vel ne-
gligentia. exquo non docetur de diligentia. quia
dico q non presumitur. exquo erant canonici cum
quibz fuit super articulo preiudicate ecclesie tra-
ctando et declarando. et verisimilius est q citatio-
nem alijs dixerint q non. et licet postea nō om-
nes miserint procuratorem in termino non cōstat
q dicti. a. et b. et c. et d. de hoc fuerint culpabiles
magis q alij. nec in qua culpa fuerint. nec ob. si vi-
catur q saltem decanus qui personaliter fuit ci-
tatus debet comparere vel mittere. quia illud ve-
rum esset si fuisset citatus pro causa eum tangēte
specialiter vel decanatum suum. et pro eius iuri-
bus separatis a iuribus capituli. Sed ego pono
q omnes citabantur cōmuniter pro causis tangen-
tibus omnes et vniuersos et totam ecclesiam. hoc
enim casu non est concernendus decan. vt distin-
ctus et separatus a capitulo. sed vt inclusus in ca-
pitulo et vnitus et vnum corpus faciens cum capi-
tulo tanq caput cum membris. faciunt no. de con-
stit. cum omnes. et de concess. preben. post electionē
et in cle. vt hij qui. de eta. et quali. super. §. eisdē
Sed pone q propter hoc. a. et b. et c. et d. fuerint
excommunicati. quia non comparuerunt in termi-
no. postea vero tractu temporis antequā scirent
excommunicationem in eos latam. capitulum etiā
inter quos fuerunt. a. et b. et c. et d. miserant pecu-
ratorem ad causam predictam nomine decani et
capituli citatorum. Queritur nūquid ille possit ap-
pellare pro grauamine excommunicationis predi-
cte late in dictos a. b. c. d. pro contumacia preten-
sa capituli. et videtur q non. quia illi. a. b. c. d. nō
fuerunt excommunicati vt capitulum. quia sic non
tenuisset sententia. nec sic poterant excommunica-
ri. vt dicto. §. in vniuersitatem. igitur excommuni-
cati fuerunt vt singuli. et cuz dictus procurator nō
sit procurator singulorum sed capituli. nō videtur

q. possit pro gravamine eis illato ut in singulos
cum causa singulorum. nec eorum gravamen nō sit
capituli vel universitatis. ar. l. sed si hac lege. §.
qui manumittitur. de in ius vocan. de rerū divi. l.
tantum. §. universitatis. pro hoc videtur ter. ff.
q. culus. vniuer. sicut. §. si quid. ubi actor vel sin
dicus universitatis non potest agere vel convent
re pro iuribus singulorum. Dominus tenuerunt cō
tra q. fuerunt isti excommunicati pro pze tenfa cō
tumacia capituli. et eius occasione. videtur igitur
q. tanq. ad capituli redundet iniuriam et preiud
cium. igitur procurator capituli possit appellare.
pro hoc bene facit quod no. Inno. de ap. dilect.
de sen. excom. romana. §. in universitatē. in glo.
fi. §. sed queritur. nec obstat si dicatur q. non va
luerit procuratoris constitutio. quia erant excom
municati constituentes. ar. c. consulti. de pcura.
quia immo ex quo tunc ignorabant. ar. de cler. ex
com. mīn. apostolice. vel etiam ad prosequendū
causam ad quam erant vocati ut rei. Et quia ad
appellandū a gravamine illato vel inferendo et
am constituerant procuratorem. argu. de iudi. c.
intelleximus. de excep. significauerūt. de rescrip.
c. i. li. vi.

Qui obtinet aduersarium compelli psonaliter cō
parere in causa ciuili debet ipse etiam psonaliter
comparere. Trum si aliquis obtinuerit commissionez
cum potestate citandi psonaliter. et in
eius virtute fecit aduersarium citari per
sonaliter teneatur etiam ipse actor impetrans cō
missionem psonaliter comparere. ita q. al's re
citatus in termino non comparens non possit con
tumax reputari. nisi etiam actor tunc psonaliter
compareat. et ista questio supponit q. ageretur ci
uilit. quia si criminaliter actor qui tenetur se in
scribere ad penam talionis bene tenetur sine du
bio psonaliter comparere. sed cum agitur ciuili
ter. et actor ex speciali gratia obtinuit q. aduersa
rius posset citari psonaliter. est questio fortis.
et quidam dicebant q. non teneatur actor psona
liter comparere. ex quo cause natura hoc non re
quirat. nec alias per iudicem vel superiorem ad
hoc expresse est citatus. nec q. ex speciali priuile
gio sibi contra aduersarium concessum est sibi de
beat in lesionem redundare. argu. l. terminato. C.
de fruc. et lit. expen. et C. de rescrip. vendi. l. ratas.
et argu. illius equitatis tituli quod quisq. iuris.
nam interesse potest aduersarij ipsum debere per
sonaliter comparere. quia super defensionibus
suis sciet forsitan melius veritatem q. pcurator.

Ut lite pendente nihil innovetur. §. lica.
Intrusus contra. c. si hij contra quos. nō admittit
ad dandū obiectus. et talis intrusio est p viam at
temptati reuocanda.

Anquid reo et possidene lite pendente
mortuo. si de facto in beneficio de quo
illis pretendebatur surrogatur alius p or
dinarium contra. c. si hij contra quos. extra ut li
te penden. li. vi. posset iste surrogatus possidens
qui nullum ius habet in beneficio isto. per dictū
c. dare obiectus contra actorem qui petebat be
neficium. et videtur q. sic. quia reus qui nullū ius
habens in beneficio. etiam si per confessionem su
am vel alias de hoc constet vincere debet per nō
ius actoris. saktē ut ab eius impetitione absol
uatur ut no. Compos. de rescrip. mandatum. pro
quo facit. C. de rei vendi. l. si. de eden. qui accu
sare. pro quo etiam facit. ff. qui. mo. pig. vel ipo.
sol. l. paulus. §. si. ibi si qualiscunq. possessor.
pro hoc etiam facit. quia verus debitor excludere
facit creditorem deducendo ius alienum ut cō
cludat non ius actoris. et tamen ipse quantum ad
se cum re vera debitor ipse esset condemnandus
erat. sed propter non ius actoris vincit et absolui
tur ab eius impetitione. sic deduco. ff. ad trebel.
l. i. §. quantū. ff. de carbo. edic. l. iij. §. cum extar
de bonis lib. l. qdū. C. de noua. l. iij. no. per Ep.
de seruīs fugitiuis. cū seruū in noua addi. Cre
do contrarium in hoc casu. q. si talis reus et pos
sessor nouiter contra ius surrogatus lite pendēte
admitteretur ad litem. vel ad impugnandum ius
actoris. frustra esset facta dicta decretalis. si hij
contra quos. nam per tales nouos possessores qui
malitiose surrogarentur interdum litigia in eccle
siarum dispendium prorogarentur contra rationē
dicti. c. nec hoc ius sustinere debet. immo ex offi
cio suo talem nouum surrogatum debet a litigio
repellere. ex quo in preiudicium litis penden. fue
rat surrogatus. immo et ante omnia eum a benefi
cio reuocare. reuocando attemptata lite pendēte
ut per totum ti. ut lit. pen. Item quia talis surro
gatus non habet fundamentum alicuius colorate
possessionis vel detentionis. immo eius possessio
seu detentio est affecta et adeo nulla. q. carere de
beat omnibus iuris adinaculis. ppter decretū
appositum in dicto. c. si hij contra quos. sicut ali
bi dicitur de possessore beneficij reseruati. q. non
habet aliquam possessionem vel detentionem iu
ris adinaculis coadiuuabilem. ar. no. per Inno.
de appel. ut nostruz. et ar. de preben. inter cetera
cum conqoz. nec ob. opi. Compos. nec iura. §. alle
gata. quia omnia illa vera sunt in reo qui habuit

possessionem seu retentionem antequam lis contra eum vel aliquem alium inchoaretur. et sic non cum haberet eam in preiudicium litis pendens. poterat admitti ad litem. et per consequens ad impugnandum ius actoris. ut sic per non ius illius ipse ab solvatur ab eius impetitione. et de tali etiam si non constaret de non iure suo. crederem quod posset dare obiectus. secus autem in casu nostro. quia ut supra dixi iste surrogatus lite pendente est repel lendus et remouendus a possessione et retentione renouando omnia per eum lite pendente attemp tata. et ita fuerit quasi omnes in opinioe. Sed an talia attemptata lite pendente possint renouari p iudicem ex officio suo nobili. etiam parte non pe tente. videretur quod sic. quia talia attemptata ne dam concernunt preiudicium vel iniuriam partis immo et irreuerentiam et iniuriam iudicis. igitur etc. ar. ff. de postulan. l. quos prohibet. ff. de pac. iure gentium. §. si paciscar. pro hoc etiam quia talis re uocatio attemptatorum hoc casu tangit abbrevia tionem litis et est notoria iudici. ut iudici attemp tata. ex quo talis surrogatus pretendit se posside re. et petit se admitti ad litem. igitur etc. ar. C. de temp. ap. l. ij. §. si. si cer. pera. quidam extimaue runt. Item quia talia attemptata. tangunt pericu lum anime attemptantis. et utilitatem ecclesiarum et publicam. ne propter diuturna litigia ecclesie diu vacent et iudicis illusionem. igitur hoc casu iudex posset supplere de facto. ar. no. per glo. de elect. cupientes. §. ceterum. super verbo contumacia. li. vi. et per Archi. de excep. pia. in ultima glo. eo dem li. sup. hoc nihil fuit determinatum nec dictum nisi per me quod hoc moui.

Et si hijs contra quos. impedit etiam executores gratiarum quominus conferre possunt beneficia litigiosa. Trum. c. si hijs contra quos. impediatur ere cutores gratiarum apostolicarum quomi nus impetrantibus acceptantibus bene ficia litigiosa tanquam vacantia per obitum litigan tium qui lite pendente mortui sunt valeant prouide re. vel an habeant expectare. donec ad instan tiam litigantium supersitum lites huiusmodi fi niantur. fuit dictum quod sic. propter generalitatem illius. c. cum dicit nullatenus. licet contra videat ur facere quod super illo. jo. no. Archi. a contra rio sensu. cum tales executores non censeant con ferre iure suo. sed potius ex necessitate iure alle no. bene tamen crederem tales impetrantes acce prantes admittendos ad prosecutionem cause tanquam illos quorum interest. per fi. illius. c. nisi superue nisset renouatoria per quam tollerentur gratie eo rum quibus in re nondum extiterat ius acquisitum

prout superuenerat in casu questionis. ubi preten debatur impetrantem. licet de facto per executo rem suam lite pendente fuisset prouisum. exclusi per renouatorias. quia illa prouisio executi. propter prohibitionem dicti. c. si hijs contra quos. non va lebat. et sic per eam ius in beneficio minime fue rat acquisitum. et sic unus alius qui post renouato riam et lite finita illud impetrauerat si non fuerit alteri ius quesitum fuit potius reputatus. De sequestratione possessionis et fructuum. Littere confecte ante causam commissam prius per auditorem arrestari. Primo et secundo in data impetrantibus ad eandem collationem. et id beneficium ca. iudens sub gratia acceptantibus in data pri mus in possessionem fuit inductus. et postea cum quodam alio beneficium illud. permutauit in curia romana. confectis litteris super permutatio ne. prius in data fecit committi causam in curia quam super ecclesia seu beneficio per eum accep tato. moturus erat contra eos. et fecit arrestari lit teras illius cum quo secundus in data permuta uit illud beneficium. ille tamen petebat eas rela rari. Querebatur an essent relaxande. Quidam dice bant quod sic. quia ex quo erant confecte ante cau sam commissam per auditorem non poterant reti neri. et dicebant quod palatium seruabat illam practi cam in litteris retinendis. quod ubi littere super be neficio quo litigabatur erant confecte et expedite ante causam commissam. tunc non poterant per au ditorem cause retineri. quia cause commissio non tollebat potestatem executoris. secus si postquam cau sa fuit commissa impetrarent vel ageretur an de beret expediri. quia tunc licet pro expediendo in cancellaria deberent relaxari. tamen eis expeditis debebant auditori reportari. et per eum poterant retineri. et hoc dicebant de litteris gratiarum. que impetrarentur ad indices ut de causa in partibus cognosceret. bene dicebatur quod semper bene po terant retineri. quia ex quo papa causam retinuit in curia eam committendo. et illa commissio iam erat auditori presentata. iam aduocabant iurisdic tionem a ceteris ubi scienter. vel etiam ubi de hoc in commissione facta auditori non fieret men tio. etiam adhuc illa commissio debebat potius re putari. ex quo prius presentata. ar. c. ut debitus. de appella. et presertim in hoc proposito etiam qui dam dicebant litteras non fore retinendas. quia iniquum esset quod ille cum quo secundus in data p mutauit non assequeretur possessionem illius be neficii ex quo suum dimisit. quod ille secundus po

terat pacifice assequi. et sic cogeretur esse quādu
lis penderet absq; beneficio. vel eius possessione
Alij tamen et maior pars tenuerūt hoc casu. q; im
mo littere erant retinende. vel si relaxarentur ex
rat inhibendum sub pena ne in earum virtute ali
quid circa affectationem possessionis innouaretur.
nec fierent aliqui processus. et super hoc esset per
illum cuius erant littere cautio prestanda. et est ra
tio. quia ex quo primus in data nunc reperlebat
possessionem vacuum eius plurimum intererat ne
per illum presertim qui pretendebatur potentior
alio aliquid innouaretur. nam forsitan si ille semel
foret affectus possessiones nunq; vel cum magna
difficultate posset eam habere. et ideo erat sibi su
per hoc providendum. ar. no. per Inno. de test.
veniens. ij. nam. et si facebantur primi talis posses
sionis adeptio esset facta ventret reuocanda tan
q; attemptatum lite pendente. ergo multo fortius
ne fieret erat impedienda. quia multa impediunt
contrabenda. et nec obstat si dicatur q; causa non
dum erat in statu inhibendi. cum nondum esset lu
ratum et deliberatum super libello. quia et si stilus
curie haberet q; ante non consuevit fieri inhibi
tio. tamen ubi emergere potest tale periculum be
ne posset ante inhiberi. presertim cum ius inhibi
beat post primam citationem. vt in cle. fi. vt lite
pendente. ad hoc etiam faciunt no. per Inno. de
ap. c. significante.

Pene clemen. ad compescendas. locū habent ubi
fina est nulla.

Trum pene constitutionis ad compescen
das habeant locum si factus fuerit seque
strum per litteras apostolicas obtentum
virtute sententie diffinitive late in curia romana
que est nulla. licet tunc aliqua putaretur et aliquis
violauerit illud sequestrium et videtur q; talis non
incidat in penas illas ex quo sententia erat nulla.
quia tunc decretum sequestrationis videtur fuisse
factum seu interpositum ex falsa causa. igitur nul
lus sit effectus. ar. ff. ne vis fiat ei. l. i. §. hec ver
ba. et quia constitutio illa est penalis. igitur restri
genda. sed verius est tenere contrarium. propter
rationem illius textus et propter temeritatem. et
in odium violentis sequestrium. anteq; esset decla
rata sententie nullitas. et quia propria auctoritate
attemperare non debuit quod iuridice et via ordi
nis prosequi potuisset. et quia indubio sequestrium
et manus appositio pape seruari debuit propter
eius auctoritatem. et pro hoc etiam q; non ob. nul
litate sententie. ex quo aliqua credebatur puni
tā et teneat violator illis penis. facit finis illius cle.
ad compescendas. et ff. de fal. l. si quis legatum.
et quia sequestrium non est nullum. licet factum ex

falsa causa. cum sententia vel interlocutoria lata
ex falsa causa. nisi habeat errorem iuris expressus
ipso iure teneant. licet ope appellantis reuocari
possint. facit quod no. ff. de acquir. her. si is ad
quem. facit. ff. de exclu. tu. qui testamento. iuncta
no. per Inno. de renunc. in presentia. nec ob. iura
que ad hoc possunt in contrarium allegari. vt dixi
in illa questione. quam quere supra folio. an
vno facta ex falsis causis sit nulla ipso iure. et q;
sequestrium violans violat possessionem tenendo
q; esset penes sequestrium. vel etiam tenendo q;
ad hoc penes partem prius possidentem remansis
set. sed per sequestrium sibi conservaretur. ar. no.
C. de prob. se. l. i. per Cy. cuius quidem possessio
nis essentiam cum sit facti iustum vel iniustum. vt
cause falsitas non diuersificat nec eius acquisitio
nem vel retentionem impedit. sicut nec acquisitio
nem domini. vt. l. cum in corpus. et per totum ti.
de condi. et demon. facit. l. rem que nobis. et l. ij.
§. e contrario. de acquir. pos. iuncto. c. cum no
stris. de concess. preben. et de preben. licet episco
pus. li. vj. et sequestrium etiam facti est. ff. de cu.
fur. l. consilio. §. fi.

De confessis.

Rica.

Confessio facta in absentia partis non plene pro
bat. hoc dicit.

So misi aliquas litteras cuidam amico
tuo continentes q; ego debebam tibi cen
tum ex causa mutui vel venditionis. vel
alla. et me excusabam q; tibi non soluebam. quia
amicus ille tuus mihi scripserat q; ego tibi sol
uerem. tu postea agis contra me ad illa centum.
et non potes alias probare debitum nisi per illas
litteras quas misi amico tuo. Queritur nunquid
faciant sufficientem probationem contra me. et
quidam dicunt q; sic. quia talibus litteris credit
contra scribentem. ar. ff. de positi. publici. §. fi. §.
consti. pecu. l. titius. et l. quidam. ff. de adm. tu.
lucius. §. tutor conuentus. presertim quia licet di
rigerentur alteri q; tibi. tua tamē intererat. ergo
perinde queratur tibi commodum talis possessio
nis ad probationem faciendam. ac si esset tibi di
recte. ex quo tua interest. ar. ff. de lega. ij. fideico
missa. §. interdum. cum concoz. ibi allegatis. quia
nil videt referre ad quez verba quis dirigat. sed
cuius causa. ff. de lega. ij. cum pater. §. donatio
nis. sic etiā in simili nō inspicit cui donec. s; cuius
cōtemplatōe. ar. ff. so. ma. si vero negociū. §. item
quicq; d. de vul. et pu. s; si ples. §. ad substitutos.
cū cōcoz. ibi. alleg. p. hac pre videt textus. quia si

epistola per aliquem surripiatur ei demum queritur actio furti cuius interest non ei cui dirigit vel portanti nisi alias eorum interesset rōne custodie. ff. de fur. l. cum qui. §. si epistola. Item talis littera ad minus operatur confessionem extrajudicalem dum tamē causa sit sufficiens ad probandum secundum opinionem Petri de bella pica. vt no. per Ep. C. d. non nomen. pecunia generaliter. in. §. quarto querit. Item de iure canonico si pmitto tibi q. dabo tunc teneor. vt no. glo. l. q. vij. quotiens. ergo sicut ex pacto alterius alteri queritur obligatio etiam hic ex facto amici tui recipientis epistola tibi queratur comodum confessionis alij vero dicunt contrarium: quia confessio extrajudicialis emissā ab sentia partis non sufficiens probat. vt no. ff. de pba. cum de indebito. §. si. de interro. acti. l. si. et l. i. §. si. cum ibi no. extra de confes. c. si. presertim. quia non intendebam ad confitendum principaliter sed potius ad me excusandum. Item pro hac parte videtur tex. C. de proba. l. instrumenta. nec ob. l. publi. §. si. nec. l. ticius. nec. l. quidam. supra i. contrarium allega. quia ibi littere dirigebantur patri cui proderant et animo obligandi. et ideo is constituitur verba pferantur prosum sibi et inducit obligatio et probatio. Non ob. l. iulius. §. tutor. ff. d. admi. tuto. quia ibi de libro rationum qui erat autentici publice factus per argentarium. vt ibi ut datur per glo. innuere cum allega. in. l. argentarius. et allega. in. ti. ff. de eden. nec. §. inter dum. de l. fideicommissa. quia ibi in ultima voluntate et eodem modo respondetur ad. §. donationis. Nec obstat quod dicitur de contemplatione alterius. quia nunquam alteri per alterum queritur aliquid licet eius contemplatione fiat vt filius vel seruus sit. §. itē q. quid. et §. ad substitutos. nec ob. l. cum qui. §. si epistolam. quia ille tex. non probat q. ppter epistolam alteri missam probaretur alicuius intentio contra mittentem nec ppter hoc quereretur sibi licet eius possit alias interesse pro cuius utilitate mittebatur. nec obstat opinio price no. p. Ep. i. dicta. iij. q. l. generaliter. quia glo. omnes sūt in contraria opi. sed tu teneas quā volueris.

Non pōt quis condemnari ex sola confessione quā in aliqua alia cā fecit vt testis.

Uldam agebat contra duos debitores suos conreos debendi ad certam pecunie quantitatem per eos sibi promissam illi preterdentes se soluissē pecuniam debitā eisdem p. nomine creditoris recipienti cui etiam creditor voluerat per eos eam tradi. et ad hoc probandum produxerunt in testem quendam executores testamenti illius. p. cui pecuniam tradiderant quia tunc

ille mortuus erat. qui quidem executor de hoc dīsposuit dum ille. p. mortuus pecuniam ab illis cōreis debendi habuerat nomine dicti creditoris a cōreis et eam sibi portare debebat tunc creditor agit contra illum executores illius. p. vt illā pecuniam per illum cuius ipse erat executor receptam eius creditoris nomine vt sibi portaret et redderet rationem sibi illa omnia asserta per ipsum actorem negat. actor vero inducit ad probandum cōtra eū q. ille. p. receperat depositionem illius executoris quam fecerat cum fuit productus in testem p. debitozem contra actorem. ille dicit q. virtute illius depositionis non poterat condemnari. quia non fuerat confessus ista in isto iudicio sed in alio et in illo alio nō vt pars sed vt testis querebatur qd iuris fuit dictum quasi per omnes q. nō poterat condemnari ex illa confessione facta in depositione. quia tunc deposuerat vt ipse et non vt executor illius. p. quia testis deponit de sibi notis et suo sensui corporeo vel sensibus corpori subiectis nunc p. conuenitur nomine executoris. et ideo depositio sibi nocere non potest ex quo alio nomine conuenitur quia reuera sibi non noceret sed potius executori vel heredibus illius. p. mortui cuius est executor et res inter alios acta et c. p. hoc facit. ff. de postu. l. si. de aucto. tuto. l. accipientis. Sed quid si conueniretur nomine proprio an tunc depositio sibi noceret si deposuisset in illa alia causa se pecuniam creditoris nomine recepisse a debitoribus portandam creditori? Videtur q. sic. quia confessio vel depositio quam facit quis in vno iudicio nocere debet in alio. argu. c. per inquisitionem. vbi casus videtur extra de elec. pro quo faciunt ibi no. per Immo. pro hoc etiam videtur tex. ff. de proba. l. his vero qui. et quod no. in feu. que sit prima causa beneficii. amit. §. sed quia delata. super Jobo per dicit. facit etiam. ff. de bo. libe. l. qui cum maior. §. is demum. §. sed et sine. ff. de inoffi. testamē. l. si. In contrarium videtur q. immo sibi non noceat. quia etiam deposuit vt testis. et ideo sibi nunc vt parti nocere non debet. argu. no. per Innocē. de fide instru. inter dilectos. super verbo alios. pro hoc etiam faciunt no. in dicto. c. per inquisitionē. de elec. in glo. si. pro hoc etiam. quia confessio in vno iudicio non nocet in alio. presertim inter alias personas. C. de libe. cā. l. interrogatiua. que ira concor. cum. l. iubemus. eo. ti.

iii. Sententia lata in confessum que non potest valere vt sententia valet vt preceptum.

Trum si contra reum confitentē debitum ante litem contestata et nō dato libello p. actore iudex tulit diffinitiuam sententiam et eū

condemnavit ad solvendum talis sententia diffinitiva que valer e si potest ut sententia valeat ut preceptum de solvendo tenuerit quasi omnes q sic ut actus qui non valet ut agitur valeat ut valet potest argu. l. an inutilis. et ut verbum condemnatio ibi positum sumatur large idest pceptio secundum subiectam materiam. de ver. sig. c. in his. de cond. et demon. l. pater fecerim. §. conditionu. et ut fiat interpretatio ut actus magis valeat q pereat ut l. quotiens.

De probationibus. §. lica.

Sufficit probare tertium iudicem fuisse impeditum tēpore quo alij duo processerunt licet non constet eos scivisse ipsum impeditum.

Ribus executioibus deputatis super gratia sua cum illa clausula q si non omnes duo vestrum duo ex illis processerint sine tertio nec constet per eorum processum an eis cōsiterit de excusatione vel impedimento tertij. sz ille in cuius gratia fuerunt deputati vult docere q tunc tertius fuit longa distantia absens querit nunquid sufficiat sibi dictum fuit q sic. per no. p. Archidia. de offi. delega. cum plures. circa fi. li. vi. et per Innocē. in c. prudentiam. circa prin. super verbo canonice. de offi. delega. et optime in reg. in eum qui certus. p. Jo. and. in novella. ibi vide arg. p. et contra et solutionē.

Non sufficit pbare possessionē clericatus per eum qui dat de canone si quis suadente.

Contra quendam obijciatur q non valet pmissio seu collatio de beneficio sibi facta: ex eo quia erat excommunicatus tunc rōne manus iniectionis violente in clericū vel presbyterum queritur an sufficiat probare manus iniectionem in eum qui pro clerico vel presbytero habebatur et reputabatur et erat in possessione habitū vel consura presbyteratus vel clericatus vtrū concludent predicti obiectus: vide q non. qz in criminibus obiectus debet esse luce clariores. C. de pba. scilicet.

Admittitur qui dedit materiam obiectuam in termino ad probandū postea per testes articulos super recognitione notarioz et sigilloz datos.

Liquis dat articulos obiectivos post terminū ad ponendū et articulandū et in termino ad pducendū omnia pducit instrumenta p que pbant illi obiectus sed p aduersa negat illa pducta sz notarios et sigilla querit nūquid dāns articulos illos obiectivos salte sit ad mittendus ad pbandum notarios et sigilla produ-

ctorum: quidam dicebant q non. quia nulla pbatio recipi debet super materia articulorū repellēdozum. ad hoc facit quod no. glo. de electio. constitutionem. in fi. super verbo legitime. Alij vero tenebant contra. quia licet sit exclusus ab articulando et sic approbando per testes in illa instantia ex quo non dedit articulos in termino non tamen fuit exclusus a producendo monumenta. quia terminus ad ponendū et articulandū statuitur ut contenta in eis probentur per confessiones vel per testes et ab illis modo probandi p testes bene est exclusus non autem fuit ad finem quā supposita pars velit per instrumenta probare sit audie da producendo ergo etiam si non articulasset proponere censetur et productio in termino sibi cōceditur ergo et omnia que pertinebant ad productionem scilicet probatio notarioz et sigilloz si negentur. Nec obstat glo. in dicto. c. constitutionem quia loquitur de probatione facta per testes a q erat exclusus iterum loquitur de probatione fienda de materia obiectiva a qua per constitutiones ut circa erat exclusus que perpetuo et irreparabiliter excludit et eius exclusio habet vim vel indicatē. et hoc placet. qz pbationes si sunt augmētande nisi quatenus reperitur expresse.

De testibus. §. lica.

Sufficit q iudices remissorie deferat iuramentū testibus in termino remissorie. Trū duo menses qui pfigunt iudicibz in remiss. infra quos testes probatores recipiant et examinent pfigunt soli receptioni ut sic examinatio possit fieri post duos menses. vel an etiam examinatio ut sic etiam examinatio facta postea non valeat. formam autē scdm quam sunt tales remissiones habes extra de proba. licet. circa finē. pme colūne. ibi magistris. m. t. p. precipimus ut testes quos super hac excepti one pcurator fauentiorū duxerit pducendos infra mensem recipere ac examinare curarent quidā dicunt q pfigitur tale tempus et receptioni et examinationi propter copulam ac que videtur copulare etiam quo ad tempus quia copulat cōsimilit facit. ff. de fun. instruc. seie. §. galo. cum concord. cum igit pductio testiu esset faciendā infra tēpus illud ergo et examinatio. p hoc. quia illa verba infra duos menses vel infra menses que in pcedētibz dicunt etia in sequentibus repetita intelliguntur ut l. ticia. §. idē §. n. ff. de jo. obli. eē. de ap. secūdo requirit. pro hoc allegat quod no. Archidia. de excep. pia. super verbo probaverit ibi no. q infra tempus ibi pfectum ad probandū excommunicatū

de Repetitio
feli
addi
XXII
non sufficit testes, pducisse nisi etiam infra tempus deposuerint. maior pars tamen de equitate dicebat qd sufficeret testes fuisse pductos et iuratos infra tempus prescriptum in remissis. dato qd examinatio fieret postea ne pbationum materia que est favorabilis nimis angustetur. C. de here. l. quoniam. et quia forsitan testes pducendi sunt de longinquo vel de diversis locis ppter quod sepe occurrit qd vix pductio et receptio potest impleri infra illud tempus et ideo postea fiet examinatio que oportet qd habeat magnum tractum ppter scripturam attestationum et interdum multipliciter articuloz et interrogatorioz.

ij.
Publicatio testium impedit quo minus admittantur articuli qd racenij maturant de mense augusti.

Ille qui obtinuit beneficium tanq vacans per contractum matrimonij agens contra illum qui illud obtinuit tanq vacans per resignationem volens ostendere qd predecessor ipsoz cuius erat beneficium prius contraxit matrimonium qd renunciarer dat articulos de certo mense anni quo contraxit matrimonium precedere mense renunciationis scilicet de mense augusti cum renunciatio sit facta de mense septembris. et testes sup hoc producti deponunt eu contraxisse tpe quo racenij incipiebant maturari et nil deponunt de illo mense augusti. sed publicatis attestationibus actor vult probare qd de mense augusti de quo in articulo dederat racenij communiter in partibus illis inceperunt maturari et vrayare prout eo tempore quo contractum asserebant testes. matrimonium dicebant incipere maturare seu vrayare. maior pars tenuit qd non sit audiendus et qd obset publicatio arg. no. per Innoc. de test. cum clamor. et c. frater nitatis. et quia ista declaratio etiam reprobat non releuaret ea cu sit nimis incerta cu vno anno et in certis territoriis citius incipiat vrayare qd in alijs.

Indices remissorie pnt recipere pnt confessionem Ecce remissione ad partes virtute littere apostolice que dirigitur iudicibus per quam papa mandat eis qd super articulis qui eis mittunt inclusi recipiant testes et infra que utraq pars duxerint pducenda queritur nunquid possint illi iudices recipere confessionem partiu. vt sic si vna pars respondeat articulis alterius et confiteatur aliqua et teneat talis confessio. et sufficiens prober sicut confessio iudicialis. maior pars tenuit qd sic. quia nomine instrumentoz ea omnia accipienda sunt quibus causa instrui potest. ff. de fide instr. l. i. sicut continentur et testes extra de testi. cogen. peruenit. pro hoc videbatur in specul. ali glo. que est extra de integ. testi. coraz. super

verbo munimenta. pro hoc quia indices recipiendo confessionem quasi iuxta mandatum et si non mandatum faciunt igitur et arg. ff. iudi. sol. ia tamen §. in hac.

iii.

Articulus qd ecclesia est annexa hospitali simpliciter est admittendus.

Atur articulus qd ecclesia est annexa hospitali et tanto tempore qd non extat memoria sed non datur qd hospitalale sit locus religiosus nec auctoritate episcopi institutus queritur an articulus sit admittendus. Videtur qd non argum. eorum que no. glo. de prebend. per litteras in clem. super verbo ecclesias. tamen omnes tenuerunt qd sic. presertim ex quo datur de tanto tempore et cetera. nam omnia presumuntur sollemniter acta. per no. de eo qui furti. ordi. suscep. c. innotuit. per Innoc. Et quia per lapsum tanti temporis presumitur auctoritatem episcopi interuenisse. argum. C. de peti. heredi. si filius. ff. de acquir. heredi. qui aliena. in principio. et quia articulus est de iure suo.

De fide instrumentorum.

Creditor executori attestanti sub suo sigillo qd alius accepit certum beneficium.

Trum creditor executori attestanti sub suo sigillo in littera sua sigillata illum super cuius gratia fuit deputatus executor accepit. Quidam dicebant qd non. quia non testificatur de facto suo sed de facto alieno scilicet impetrantis. tunc enim creditor littere et sigillo executoris cum testificatur de facto suo super his que fuerunt sibi commissi. vtpote quia ei prouidit vel eam fecit recipi. vel in possessionem induxit. iuxta notata per Compot. in c. capitulum. de rescript. facit. l. magis puto. §. si eis. de rebus eorum que sub tutore vel cura sunt. Tamen maior pars tenuit qd satis credi debeat saltem cum iuramento partis. quia satis talis acceptatio que communiter interdum consuevit fieri coram executore est de circumstantiis negocij sibi commissi cum sit necessaria ad prouisionem per eum faciendam et satis vicina mandato. facit. ff. iudica. solui. l. iam tamen. §. quid tamen. pro hoc quia creditor litteris executoris per modum actorum confectis designatis loco et tempore de et super appellatione per partem interposita vt per eam causa ad curiam de uoluatur. vt notat Compot. de electio. statutus in quarta columna. Jos. item queritur. de. iiij. pro bandum.

De p[re]sumptionibus. *Rica.*

I.

Excusatio unus ex cōdelegatis p[re]sumitur indu-
bio p[re]cessisse gesta per alios.

Ribus delegatis cum clausula q[ue] si nō om-
nes t[er]tio se excusante duo p[ro]cesser-
unt non apparet autem an excusatio p[re]-
cesserit p[ro]cessum. quia excusationis littera et p[ro]-
cessus sunt eiusdem date. nec apparet q[uo]d p[re]cessit
queritur an excusatio debeat itelligi indubio p[re]-
cessisse. Videtur q[uod] sit necesse probare excusatio-
nem p[re]cessisse. arg. nō. per glo. extra de sen. exē.
venereabilius. in fine. et de p[re]ben. si a sede. i. no-
uella. lib. vi. et de rescrip. litteras. in cle. sup. ver-
bo creatum. ibi. Item q[uod] si dubitatur. fuit tamen
dictum q[uod] indubio p[re]sumi debeat executionē p[re]-
cessisse et omnia sollempniter acta. argu. extra d[icitur] his
que sunt a p[re]la. ea noscitur. et argu. nō. in auten.
de tabellio. §. nos quidē. super verbo inunctum
et a rg. insti. de fideius. §. si. de inuti. stipu. §. si scri-
ptus. de ver. obli. sciendum. et eorū que nō. per Ju-
no. de eo qui furti. ordi. suscep. innotuit. et p[er] Jo.
an. in nouella. de re iudi. sicut. super si. lli. glo. fa-
cit in ratione de acqui. here. l. illud. in fi. de cons-
di. insti. multis. §. i. ff. de statu homi. a recusa. nec
obstant contra. quia non erant talia ad quorū essen-
tialē valorem unū p[re]cedere deberet aliud de
sui natura q[uod] sic.

De iureiurando. *Rica.*

I.

An primus qui acceptat infra mensem repellat p[er]
pactū iurātū de nō acceptando vel nō v[er]edo acce-
ptione factū cum secundo.

Primus in data medio iuramento fecit pa-
ctum secundo in data q[uod] nunq[uam] aliq[uod] bñfi-
cium cadens sub gratia acceptabit donec
secundus qui impetravit ad collationem eandem
obtinuerit beneficium ex gratia sua et si eum con-
tingeret acceptare bñficiū quod secundus vellet
acceptare et nunc prout extunc renūciat iuri ex ta-
li acceptatione seu p[ro]missione eride sibi competi-
turo queritur an si postea vacante beneficio cadē-
te sub eorū gratia quilibet eorū acceptat infra
mensem et quilibet sibi faciat p[ro]videri. secundus
vero sit prior sic q[uod] obstet primo pactū et renūcia-
tio supradicta que fecit. Quidā dixerūt q[uod] sic. q[uod] p[er]
pactū etiam iuri futuro renūciari potest licet non
per simplicem repudiationem. C. de pac. l. i. que
ita concor. cum. l. si ita scriptum. §. sub conditōe.
de lega. ij. et quia quis potest renūciare iuri p[er] se
introducitur. C. de pac. l. fi. et quia etiam beneficio
iam quesito in sui p[re]iudiciū renūciare possit. vt

in. c. quod in dubijs. et per totū titulū. de renūc.
ergo multo fortius querendo. vt nō. Innocē. in di-
cto. c. quod in dubijs. et probatur eo. tit. veniens.
quia multa impediunt contrahenda t[er]c. Et quia q[uod]
posset primo facere facto scilicet non acceptando
infra mensem in fauorem secundi hoc posset etiā
pacto vel conventionē p[ro]mittere. et quia etiā re-
nūciatio facta medio iuramento etiam super re-
minus licita dum tamen iuramentum sit obserua-
bile absq[ue] p[re]iudicio eterne salutis debet seruari
q[uod] metus cau. ad aures. de iureiuran. debitorēs.
et. c. si vero. et. c. quēadmodum. argu. contra de re-
gu. iuris. non est obligatoriu. lib. vi. In oppositū
tamen videtur. quia ex quo primus acceptat infra
mensem decretum in litteris suis appositum forti-
tur vires et reddit irritum et inane quicquid p[er] se-
cundum seu eius executores fuerit attemptatum
vt in. c. cum ei quem. de conces. p[re]ben. in cle. et
potestas decreti seu eius vires cum dependant
ex facto p[ri]ncipis et sic de iure publico non vide-
retur esse sub dispositione partium. ar. ff. de pac.
pacifet. et de lega. l. nemo potest. et. C. de iurisdic.
om. iudi. p[re]iudiciorum. et. C. cōmu. vtriusq[ue] iudic. l. i.
ij. p[re]sertim. quia acceptare facti est. et est tale fa-
ctum quod absq[ue] quocunq[ue] ministerio iudicis for-
titer effectum decretum in litteris appositum er-
go non ob. pacto vel renūciatione si fiat tenebit
et fortiter vires licet iste secundus de iure forte
agere possit contra eum ad interesse succedens in
obliga. facti. sicut in simili notat in eo qui iurauit
non vendere vel non secundo testari. vt nō. Inno-
cen. de p[re]ben. dilecto. et Jo. an. in nouella i que-
stione sup. regu. quod semel. et in alijs nō. cōibus
hec dubitatio non fuit determinata tunc in consi-
lijs sed bene mota.

Ij.

Renunciari p[ot]est cessionē bonorū cū iuramento.

Trum possit renunciari cessionē bonorū
cum iuramento vt sic renunciāns postea
non sit admittendus ad cessionem facien-
dam. nec possit cedendo bonis euadere credito-
res. Et videtur q[uod] non. quia talis renūciatio vide-
tur contra bonos mores. ar. nō. per Cy. et. qui bo-
nis cede. pos. l. i. in vltima questione. per. l. alla.
§. eleganter. ff. solu. ma. ligit t[er]c. arg. regu. iu. nō
est obligatoriu. Itē scdo sic. q[uod] p[er] talē renūciatōē
restringeret ad penā seu detractionē carceris. per
nō. in. l. i. in fi. et. q[uod] bo. cede. pos. Ex quo sequeretur
p[ri]mo inhumanitas et crudelitas sine cōmodo credi-
toris. quia forsan ibi detrusus debitor inhumanit[er]
verabatur et fame forsan morietur propter in-
opiam. allegat. l. reo criminis. ff. de solutionibus.
Nec ex hoc cōmodum creditor reportabit. cum
ibi existēs nil lucrari vel acquirere poterit. quod

forſitan extra faceret ⁊ ad pinguiorem fortunā ve
niens ſatiffaceret creditor. igitur cum talis renū
ciatio debitori noceat ⁊ creditori non proſit non
teneat ne ex hoc creditor ſit canius. vt veniatur
contra preceptum charitatis. argumē. ff. de euic.
in creditoze. inſti. de lege ſuſa cani. ff. de appel.
non tantum. Nec vinculatur iuramento. quia de/
ducit ad illicitum. vel ſaltem poteſt deducere. vt
notat per Archidia. de pactis. quāvis. lib. vi. ſu/
per verbo eterne ſalutis ⁊ cetera. ¶ Item ſecun/
do ſequeretur qd debitor ſic detruſus in carcereꝝ
non poſſet audire diuina officia. nec recipere ec/
cleſiaſtica ſacramenta pro libito voluntatis. Nec
audire verbum dei. nec predicationem ex quo poſ/
ſet forſan deduci ad infidelitatem. igitur talis re/
nunciatio que poſſet deduci in peiozem exitum ſa/
lutis eterne non poſſit vinculari iuramento. arg.
notatorū per Archidia. in dicto. c. quāvis pactū.
ſuper verbo eterne ſalutis. ¶ Item tertio ſeque/
retur damnum reſpublice: cuius intereſt habere
omnes liberos ⁊ ſibi deſeruire potentes. arg. ff.
ſolu. matri. l. i. in fine. ¶ Item quarto preiudiciū
vxoꝝis ⁊ liberoꝝum quibus nō poterit debitor ne
ceſſaria querere nec miniſtrare. nec eos alere. er/
go ꝛc. arg. l. neca. de libe. agnoſ. igitur non poſ/
ſit vinculari iuramento. arg. c. cum contingat. de
iureiuran. ¶ Item quinto per talem renunciatio
nem reſtringeretur ad quandam ſpeciem ſeruitu/
tis ⁊ ius eius libertatis infringereſetur. quod eſſe
non pōt. ff. de condi. ⁊ demō. ticio centuꝝ. §. ticio
ff. de libe. homi. exhiben. nihil agitur. ꝛc. C. de a/
ctio. ⁊ obliga. ob es. ⁊ quod notat. ff. de libe. cā.
l. ij. de lega. i. in fine. Item ſi talis renunciatio ya/
leret ſequeretur qd debitor cogetur perpetuo
remanere ercōmanicatoꝝ. quia ſi pro debito ercō/
manicaretur non abſolveret donec bonis cederet
vt notat in. c. odoardus. de ſolutio. nunc auteꝝ p/
pter renunciationem cedere non poſſet igitur ꝛc.
hoc autē videret iniquū ⁊ ſaluti anime ſue multū
preiudiciale igitur ꝛc. arg. c. cum contingat. de iu/
reiuran. ⁊ c. quāvis. ſup. allegato. Item p hoc qd
ſecundū cōmunem opinionem ſimplex renunciatio
non valeret iuxta no. per Cy. in dicta. l. i. in fi. C.
qui bo. cede. poſ. igitur nec vinculabitur iuramē/
to. arg. l. non dubium. in fi. C. de legi. Itēꝝ videt
qd iuramento non obſtante ſi cedat bonis nullo
mōdo valet ceſſio ſed cedens eſt periurus. ſicut
dicitur in ſimili de iurante nō vendere. vt no. In
no. in. c. dilecto. de preben. vel de iurāte nō teſta/
ri. vt no. xliij. q. ij. vltima volūtas. cū in ceſſioe bo/
noꝝ nō ſit opus cōditione iudiciali. ff. de ceſſi. bo
no. l. ſi. nec etiā videat neceſſariū factum iudicis
admittendū vel ea admittēda decernentis ſed o
ſe forſitur effectum ex facto ſolius cedentis cum

ſufficiat eius ſola confeſſio voluntatis. C. qui bo.
cedere poſ. in omni. ſicut in ſimili ſufficit ſola ag/
nitio bonoꝝum poſſeſſoꝝum coram iudice. nec eſt
opus qd iuder eam decernat. C. qui aduſit. ad bo.
poſſeſ. poſſunt. l. ſi. igitur ſi contra iuramentū fiat
facta tenebit. argu. no. per Jo. an. in nouel. de re/
gul. iuris. quod ſemel. lib. vi. In contrariū videt
quia quilibet renunciare poteſt iuri ſuo. vt. l. ſi qd
in conſcribendo. Itēꝝ qd per iuramentū vel cōuen/
tionem quis poſſit ſe aſtringere ad talē carcereꝝ
patet. quia talis carcer pro debito debet eſſe que/
dam detentio in aperto ⁊ liberi. ⁊ cauſa cuſtodie
hominū conſtituta. C. de erat. tribu. l. nemo. ex q
non poteſt ſequi crudelitas nec inhumanitas nec
ibi exiſtens poterit operari. Item quia talis eſſe
ſub cuſtodia non videtur tenere niſi quedā obſta/
cia ad que tenenda quis poteſt ſe obligare. vt ex/
tra de iureiuran. c. ex reſcripto. cum ibi no. poteſt
reſponderi qd poteſt renunciare beneficio ceſſiois
per iuramentum. quia illud ſcilicet non cedeſ bo/
nis eſt obſeruabile ſine preiudicio ſalutis eterne
cum nō cedere ſit in poteſtate renūciantis igitꝛ ꝛc.
argu. dicti. c. quāvis. de pactis. lib. vi. Nec obſtar
contraria. Pro quozū ſolutione ſciendum pro cui/
dentia qd triplex eſt effectus ceſſiois bonoꝝum.
Primus quia liberatur a pena carceris. iuxta no. in
dicta. l. i. C. qui bo. cedere poſ. Secundus quia ha/
bebit priuilegium ne conueniatur niſi in quantum
facere poſſit quo ad poſtea queſita. vt. l. is qui bo/
nis. Tertius ſecundū quorundā opinionē. quia ſi
tollitur obligatio ciuilis nec naturalis ſed eius ef/
ficatio differtur donec facere poſſit. de hoc tamen
plenius no. per Cynū in dicta. l. i. C. qui bonis ce/
dere poſ. in. ir. queſtione. modo dico qd talis renū/
ciatio ne cedatur bonis prodeſt ⁊ valet in preiū/
diciū renūciantis in preiudiciū ſecundi ⁊ ter/
tij effectus videlicet qd amodo non poſſit cedi bo/
nis vt gaudeat priuilegio ne conueniatur donec
facere poſſit. immo ſemper de quibuſcuqꝝ querē/
dis etiam tenebitur inſolidum etiam non habita/
ratione ne egeat. nec obſtar ad hoc. l. alia. §. ele/
ganter. ſolu. matri. quia illud verum in eo cui cō/
petit priuilegium tale ob reuerentiaꝝ perſone. ſe/
cus vbi competit ratione contractus vel alia rōne.
vt no. glo. ff. de re iudica. l. ſi conuenerint. vel eti/
am illud in eo cui priuilegium tale tempore renū/
ciationis competeſt. ſecus ſi competiturū erat
priuilegium. quia tunc facilius impediri poteſt ne
comperat. quia multa impediuntꝝ ꝛc. argu. l. pa/
tre furloſo. ff. de his qui ſunt ſui vel alle. au. ſicut
in ſimili per argumē. iuris ciuilis. licet non tolla/
tur obligatio naturalis tamen per prohibitionēꝝ
iuris naturalis bene poteſt impediri ne oſiatur.
ff. de dona. inter virum ⁊ vxorē. l. iij. §. ſciendum.

que ita concordat cum. l. iulianus. ff. de condi. ide
bi. Ad quod etiam quod notat per Cynum. C. de
in integrū restitut. mino. l. si curatorem habens.
Quantū vero ad primum effectū scilicet ne de
trudatur in carcerem potest dici q̄ non valet re
nunciatio etiam cum iuramento vbi ex tali intrusi
one sequi possent seu sequi deberent incōueniētia
scilicet r̄ deducta immo ad tales casus non se extē
dit sed vbi intrusio fieret ex aliqua humanitate.
iuxta. l. nemo. de erac. tribu. et posset ex ea verifi
militer sequi cōmodū creditoris. puta q̄ forsan
habebat debitor amicos qui anteq̄ permetterent
eum capi vel saltem diu intrusum eum in carcere
morari soluerent pro eo debitum. vel forsan quia
fugere volebat et sibi de propinquo sperabat ob
uenturum vnde totum debitū vel pars solui pos
set. vel forsan erat homo vagabundus qui nō cu
rabat operari cum esset artifex bonus et retentus
in certo loco bene posset operari et per suo artifi
cio lucrari vnde satisfacere posset creditori vel in
totum vel in partem tunc crederem renunciatio
nem sibi preiudicare etiam quo ad primū effectū
et sic cedendo non posset se liberare quo min⁹ pos
set detrudi in carcerem dum tñ ex tali detractione
adeo sibi non adimeret libertas quo minus pos
set et percipere ecclesiastica sacramenta et cetera
saluti anime sue incūbentia facere et ne aliquod sa
lutis eterne preiudiciū posset incurrere. nec ni
mia inhumanitas vel crudelitas sequi possint. Et
ideo non obstant argumenta in oppositum facta.
Alio mō possum dicere q̄ renunciatio valeat cum
iuramento. quia est in eius potestate non cedere.
Nec obstat cū dicat q̄ detrudetur in carcerē fate
or. et cum dicatur q̄ sequantur inconuenientia p̄di
cta et cego. quia si iudex videret q̄ illa incōueniētia
sequerent tunc relaxabit eum. quia talis intrusio
debet intelligi q̄ fiat civili modo. et ne aliq̄ cru
delitas vel nimia inhumanitas. vel salutis eterne
preiudiciū sequatur. arg. ff. de seru. l. si cul. ibi
cum dicit civili tñ modo. et ex hoc credo q̄ valeat
renunciatio etiam simpliciter sine iuramento quia
quilibet potest renunciare fauori pro se introdu
cro. vt dicta. l. si quis in conscribēdo. p̄ quo. l. si.
C. qui bo. cede. pos. vbi tacite renūciat bñficio.
cessionis recipiendo dilationem quinquennalē. er
go etiā multo fortius possit renunciare. Pro hoc
faciunt alie rationes recte per Cyn. in dicta. l.
fi. in vltima questione. nec hoc est contra bonos
mores. quia p̄uilegiū quod per talē renunciatio
nem perdit scilicet ne conueniat nisi inquantū fa
cere possit non debebat sibi rōne p̄sone reueren
tie. vt erat in dicta. l. alia. §. eleganter. sed alia ra
tione et ideo renunciare potest illi p̄uilegio. iux
ta. in dicta. l. si conueniant. de re iudi. p̄sertim

cum tempore renunciationis nondum sibi compe
teret illud p̄uilegiū sed per cessionem illud cō
petiturum erat. et ideo facilius potest impediri ne
incipiat competere. nec p̄uilegiū de nō lucra
cerando protendatur ad aliquem casum qui esset
contra bonos mores vt p̄dicti. Nec obstat respō
sio vltima q̄ si non obstante renūciatione cedat
bonis tenebit cessio licet periculum incurrat. qa
esto q̄ illud esset verum q̄ teneret cessio. quo ad
bona vt eorum perderet dominium et possessionē
tamen nō teneret quo ad effectus iuris p̄dictos
quoniam non obstante cessione possit incarcerari
Civili tamen et humano modo et in solidum etiā in
postea quesitis etiam non deducto ne egeat con
ueniri. quia licet perditio domini et possessio bo
norum sint in sua potestate tamen non gaudent di
ctis p̄uilegiis ergo renūciavit. vel etiam pos
set dici q̄ postq̄ cessionem bonorum renūciavit quo
ad perditionem bonorum vel possessionem eorum
etiam non teneret cessio. in p̄iudiciū credito
ris. vt puta si sint talia bona que non essent vilia
creditori que forsan possunt vendi et ex eis redigi
pecunia. et sic creditor haberet vendere. vel ven
ditionem eorum procurare nimirum veraretur vel
laboraret vel non posset ita facilius reperire em
ptorem sicut ipse debitor qui cessit. nam certe tñ
crederem q̄ non valeret cessio. immo adhuc esset
etiam q̄ alias adhuc essent bona sufficiētia ad ex
soluendum debitum crederem compellendum iu
ris remedijs ad resolutionem debiti. vel per car
cerationem vel alias. non obstante tali cessione ut
sic ipsemet eorum distractionem faceret. vel p̄ca
raret vt erinde debitum solui posset propter re
nunciationem. nam debitor ex tali facto suo nō de
bet creditor p̄iudiciū generare et parere. arg.
regul. iuris. alteri per alterum. Et non obstat alia
ratio cum dicitur q̄ semper remanere habebit ex
cōmunicatus si non potest cedere bonis. quia ne
go. nam dico q̄ si doceat de inopia et impotentia
soluendi alias q̄ per cessionem. puta per testes vt
iuramentum. vel quia est notorius. vel quia potest
docere de casu fortuito per quem perdidit bona
sua ab excōmunicationis sententia est absolueñd⁹
nam dicta decre. odoardus. de solut. non exigit a
liud nisi q̄ constet q̄ non possit soluere in totum
vel in partem quod alias bene constare potest p̄
cessionem. Et licet doctores dicant ibi de reme
dio cessionis hoc dicunt. quia ille est vn⁹ modus
per quem clare et facilius potest constare sed non
negant quin si per alium modum q̄ per cessionem
constare possit quin esset absolueñdus etiam si bo
nis si cederet. p̄sertim si cedere non posset obsta.
renūciatione vel iuramento q̄re nō ob. vbi tñ cedē
posset q̄ nō obstat renūciatio l3 et si nō cederet

constituo alias de impotentia solvendi esset absolu-
uendus ab excoicatione tamen cum ventret ad pin-
giore venturam bene conveniet. nec inq̄tū facerē
possit nec alio privilegio cessione gaudebit. sic in
telligo illum tex. c. odardus. in fi. secus tamen si
cessionem bonorū fecisset et per hoc interdū vtili-
est cedere bonis qui vtilitate non gaudet cum re-
nunciationis beneficio cesser.

De exceptionibus.

Rica.

Post tres interlocutorias latus sup. devolutio-
ne cause admittit exceptio excoicationis.

Ausa fuit pronunciata devoluta per tres
interlocutorias nunc impugnans devolu-
tionem pretendens nullitatem pronun-
tationis et processus tunc habiti dicit procuratorē
qui impetravit cōmissionem fuisse tempore impe-
trationis excoicatum queritur an sit audiendus.
Et videbatur qd nō donec dicte interlocutorie ob-
tinuissent effectum suum. per. c. vi. calumnijs. de
re iudica. in clemen. fuit dictum qd audiretur. qd
preiudicialis fuerat exceptio. Item quia post finitū
processum et post sententiam esset audiendus:
et post hec antequā videretur procederet erat me-
lius eum audiri. t̄m̄us malum esset qd post finē
cause et vt lites breviarentur et nec tres interlo-
cutorie fecerunt valere quod nullum erat. arg. l.
si expressum de appella. Nec. c. vi. calumnijs. ob-
stat. quia loquitur in sententijs: quarum pōt esse
mera executio et fieri sine cause cognitione. sed ef-
fectus huius interlocutionis non est talis de sul-
natura. sed est qd cognoscat et procedat in cā prin-
cipali. p̄t de iure fuerit qd fieri nō pōt sine cau-
se cognitione. et tō ibi est diversa ratio q̄ h. vt cla-
re patet ex illo tex.

Reus et possessor de cuius iure non constat potest
dare obiectus contra actorē. Quidam dixerunt qd non. quia per
hoc non fortificat ius suum licet noceat adversa-
rio et cetera. argumē. notatorū per Innocē. de re
iudica. cum Beroldus. in fine. Et quia non solēt
audiri quorum non interest. de electio. cum inter
cetera. pro quo etiam facit quod notat p̄ Innocē.
de accusa. super his. super verbo concludatur. Et
videtur glo. ordinaria immo tex. secundum tertiū
intellectum glo. de concess. preben. c. post electio

nem. in glo. fl. Josi. vel Ideo. rē. Aliqui tamen et
credo qd melius tenebant contra qd immo possit
dare obiectus. quia sufficit reo qd ipse vincat per
non ius actoris etiam si constat de non iure suo.
puta per confessionem vel alias. argumē. notatorū p̄
Composit. de rescript. mandatum. et per Innocē. de
procura. ex insinuatione. iuncta. l. fi. c. de rei ven-
dica. Item melius est qd ille remaneat in sua pos-
sessione quāvis iniusta vel viciosa q̄ si alter vitio
se ingrederetur. nec propter hoc ille iniustus pos-
sessor remanebit in beneficio. quia ordinarius ex
officio illum poterit removere. per. c. ordinarij. d.
offic. ordina. lib. vi. Ad contraria responderetur
quia dictum Innocē. potest intelligi in actore nō
possidente. Vel potest dici qd interest rei possessoris
vt remaneat in possessione ex eo. quia dando
obiectus apparebit de non iure actoris quod sibi
sufficit vt solvatur. vt in dicto. c. mandatum. nō
per Composit. Quidam dixerunt qd non. quia obsta-
te termino peremptorio exclusus est. pro hac opi-
nione facit. quia adeo excluditur per lapsum termi-
ni ab obiectibus qd post nō restitueretur etiam rē.
vt nō. glo. de procura. non potest. circa finem. et se-
cundū istos vis illius exclusionis transit ad secun-
dam instantiam. Alij vero dicebant contra et cre-
do qd melius. quia in causa appellationis. nō op-
positum opponam rē. vt. l. per hanc. c. de tēpos.
appella. Item quia in prima instantia licet non fu-
erunt obiectus dati et procurator fuerit oblatre la-
psu termini exclusus tamē appellatō subducit om-
nes terminos et vim eorum. argumē. nō. per Jo. mo.
de appella. licet. lib. vi. pro quo notat per Innocē.
de testi. cum venissent. Et non obstat. c. de procu.
l. ita demum. quia illa lex loquitur in dilatoria nō
in peremptoria loquimur vbi aliud est. arg. p̄re-
dict. c. licet. Sed quid si in prima instantia in termi-
no ad ponendum non dedit obiectus sed postea i
termino ad declarandum et ita fuerunt repulsi ob-
iectus ex eo. quia non fuerunt dati in termino nū
quid postea in termino ad ponendum in secunda in-
stantia assignato poterit eos repetere. Quidam di-
cebant qd non. quia fuerant expresse repulsi in pri-
ma instantia. quia illa repulsio fuit quedam inter-
locutoria que transiit in rem iudicatam. de elec.
cum dilecti. Sed alij et credo melius dicebant cō-
tra. quia illa repulsio non fuit reprobatio eorum
cum cause cognitione ergo rē. ff. de contra. emp.
quod in diem. §. si rationem. de nego. gestis. l. si
autem. §. si de contra. iudici. tu. l. iij. §. preterea
immo idem si cum cause cognitione: dum tamen
per aliam cām fuerit repulsio puta lapsum termi-
ni in prima instantia sicut qd p̄pter ineptitudines
vt ele. cum a repulsione. de appel. immo idem scz
qd poterit eos repetere etiam si propter eandem

causam in prima instantia fuisset repulsus: vt pre-
dicto. c. 13. de appel. li. vi. dñ tñ non fuisset trina
repulsio. vt in predicta cle. cū a repulsione.

iii.

Reus exclusus a datione obiectuū ppter malā ap-
pellationē extra indicia contra actorē admissum
ad probandū vnam materiā que est de iure suo
admittitur ad dandum de contraria materia licet
al's esset obiectiua. b. d.

Offensor canonicatus et prebende qui ob-
tinuerat illa per expectationem appellat
contra quendam alium apostolicum qui im-
petrauit a papa tanq̃ per reservationem talem vlt
delicet si ille per quē vel cuius obitū vacauerat:
obtinerebat vnam dignitatē electiua in vna alia ec-
clesia et in appellatione nullū expressit obiectum.
postea in curia. quia actor reservationis dat arti-
culos q̃ illa dignitas quā obtinebat ille per cuius
obitū vacauerant dicti canonicatus et prebenda
de quibus agitur erat electiua. et sic dicti canonicatus
et prebenda erant reservati reus et possessor li-
cet obstante mala appellatione in qua nullus de-
derat obiectus non posset dare obiectus et sic nec
de ista materia q̃ illud beneficium quod dicitur di-
gnitas electiua nō est dignitas electiua s; simpli-
citer beneficium vult tamen dare de hoc ex eo.
quia actor admittit ad dandū q̃ sit dignitas electi-
ua querit nunquid possit. Ego de consilio omniū
iudicauit q̃ sic. et admisi articulos hincinde. qz licet
articuli rei et possessoris dantis de illa materia q̃
illud aliud beneficium non esset dignitas electiua:
reuera deberent repellī tanq̃ obiectiui obstante
mala appellatione tñ quia actor dabat q̃ erat di-
gnitas electiua et sup̃ suis articulis petebat se ad-
mitti ad pbendam ad partes et remissus ideo re-
ne claudicent iudicia etiam admitti debet ad pro-
bandū contrariā materiā presertim articulu ex si-
mili equitate legis petende. C. de tēpo. in integ.
restu. peten. ad quod no. per Innoc. de sen. excō.
c. solet. sup̃ verbo octo dierū. presertim etiam ex
quo actor dat q̃ est dignitas electiua reus appel-
latur non exprimēdo obiectus nunc dās de cōtra-
rio ppter nō censet dare obiectū sed potius se de-
fendere idest dare exceptiones aduersus assertio-
nem actoris. et nemini sua defensio est deneganda
vt in c. pastoralis. de re iudi. in cle. Itē etiam ga-
llcet articuli rei in se sint obiectiui tñ quia sūt de
eadē materia de qua dat actor: l; det contrarios
articulos articulus rei est admittendus et cōcurrere
debent pbariones. quia etiam testes debēt in-
terrogari pro teo cū debeant deponere. p. vtracq̃
pre. C. de epi. et cleri. auten. sed iudex. et no. in. c.
fraternitatis. de testi. igit̃ non est magnū inconue-
niens q̃ etiā possit dare articulos et super eis pro-

ducere testes. quia in effectū testium productio p
vtracq̃ parte erit ad pbarionem eiusdem materie
Item quia decre. vt circa. repellens male appel-
lantem ab obiectibus loquitur cū quis veller da-
re obiectus directe et ideo stricte cum sit penalis
in suis terminis teneat. iste vero non vult dar ob-
iectum istū directe sed potius indirecte in viā ex-
ceptionis seu defensionis igit̃ sit admittendus. et
cum fuisset appellatū a me etiā maior pars tenuit
idem. Quidā tamen fuerunt in contraria sententia
dicētes q̃ non admittant etiam in viā exceptio-
nis. Nec obstat secundū eos equitas legis peten-
de. quia exclusio que fit per decre. vt circa. habet
vim rei iudi. vt ibi no. doc. ergo non audit etiam
in viā excep. argu. l. an eadem. ff. de excep. rei
iudi. Item sequeret q̃ decre. vt circa. seu eius ef-
fectus non haberet locū vbi quis veller obijcere
contra id quod actor habet necesse pbare. patet
hoc quia si tunc cum actor habet dare de aliqua
materia puta quia est pars gratie sue reus nō ob-
stante mala appellatione admittat in viā excep-
tionis ad dandū de contrario ergo in effectū sibi
tunc mala appellatio non obstat et tamen contra-
rium videt de mente illius decre. nam illa decre.
loquitur vbi quis opponit in formā electionis vt
pulsionis quā electus seu prouisus semp habet p
bare. argu. no. p. Inno. de dolo et contu. cū olim.
In gl. Sed ad istas rationes potest rīderi pmo ad
primā q̃ licet decre. vt circa. seu exclusio que fit
per eam quo ad quid habeat vim rei iudicate scz
vbi virtute male appellationis veller dare obiectus
non sic tamen vbi non vult dare obiectus nec
venire in virtute appellationis sed in via defensio-
nis tanq̃ puocatus per actorem qui dat de cōtra-
rio cui fauendū est ne forte actor per falsas et ma-
las pbariones obtineat. quia multum fauendū est
volenti se defendere presertim quando puocatus
vult se vlcisci. arg. §. cum arietes. l. i. ff. si q̃dru.
pau. se. di. et ff. de ope. liber. l. qui cum maior. §.
si libertus. Et etiam quia exclusus ex vno capite
admittit ex alio. ff. de succes. edic. l. i. §. quibus. et
dicta cle. cum a repulsione. de appel. unde iste ve-
niens ex alia causa secundū hoc non potest nec de-
ber repellī excep. rei iudi. argu. l. cum queritur. ff.
de excep. rei iudi. Item licet obmissio forme. c. vt
circa. habeat quo ad aliquā vim rei iudicate non
tamen est res iudicata sed pena et ideo restringē-
da. q̃ autē non sit res iudicata nec vim rei iudica-
te debeat habere apparet quia non fuit statuta. p-
pter pbariam iusticiā partis volentis obijcere de
qua constaret per cause cognitionē sed ppter alt-
am causam in principio illius constitutionis infer-
tam ergo et. arg. l. q̃ in diem. §. si rationē. ff. de
cōpen. cum concoz. Itē non ob. si dicat q̃ videtur

tacte renunciasse non exprimendo in appellatōe obiectus. 22. quia non est verum. nam si de obiectibus per confessiones partis vel alias legitime constaret non ob. mala appellatōe appellat⁹ repellatur. vt in cle. constitutionem. in fi. cum tamē secus esset si appellatus renunciasset obiectibus. vel esset contra eum iudicatum. Item non obstat alia ratio. quia potest esse qd appellatus probabit per instrumenta formam sue electionis. nec indiget remissione ad partes. 7 ideo tunc appellas si male appellauerit non auditur ad probandū cōtrarium per testes licet sibi si vellet excludē actorem incurreret probatio eorum in quibus esset peccatum in forma. ar. no. per Inno. de accu. sup. blis. circa fi. magne glo. tunc ergo 7 non aliter ille qui male appellauit admittitur ad probandam per testes contrarium eius quod appellatus proponit quando appellatus vult pbare p testes.

De iura 7 re iudicata.

Alia.

Preceptum de soluendo non est ferendum in scriptis. hoc dicit.

¶ Preceptum de soluendo sit ferendum in scriptis. dicebant qd non est necesse. quia non est iure cautum. videtur tamen cōtrariam. quia est eiusdem effectus sicut sententia. ex eo qd dicitur actio in factum vt ex sententia. vt notat spe. in ti. de ere. foie. §. qualiter. in fine. sed hec ratio non concludit. quia etiam ex interlocutoria que continet aliquid dari vel fieri. oritur actio in factum. vt no. Jo. an. in. c. cum cessante. de ap. su. per prima glo. 7 Inno. in. c. sacro. super verbo reuocare. in prin. glo. sue. de sen. excom. cum tamē sententia interlocutoria de necessitate non est ferenda in scriptis. sed sufficit qd in actis scribatur. vt in. c. quoniam.

ij.

Cle. vt calumpnijs non habet locum in casu in quo ante tertiā sniam sup. pncipali lata fuerit vna snia sup. nullitate primarum duarum que tñ per tertiā fuit infirmata. b. d.

¶ Alidam obtinuit duas sententias concordantes pro se 7 tertiā contra se super nullitate duarum primarum per quam prime due fuerunt nulle declarate. 7 quartam p se confirmatoriam primarum duarum. 7 infirmatoriam tertie late sup. nullitate. pars vero rea contra quam sunt late tres snie appellauit a quarta confirmatoria primarum duarum pretendens 7 deducens earum nullitatem. p qua 7 sup. qua nullitate obliuerat p se tertiā sniam. actor petit anteqm reus audiat sup. illa nullitate mandari tres snias con-

cordes executioni. iuxta. e. vt calumpnijs. de re iudi. in cle. reus dicit qd. c. vt calumpnijs. non hēat locum in hoc casu. quia ipse de nouo post tres sententias concordantes non proponit nullitatem. imo ante tertiā licet post duas sententias primas pposuerat de nullitate. 7 sup. ea p se vna sniaz iam reportauit. querit qd eorū bene dicat nō fuit de terminata sed mora erra cōfilla.

iii.

Cle. vt calumpnijs nō obstat tertio volenti dicere snias nullas. b. d.

¶ Trum latis tribus sententijs contra capitulum episcopus pretendens eas nullas quia ipse non vocatus fuit ad cām possit impedire eorum executionem vel obstat sibi cle. vt calum. de re iudi. nam aliqui doc. ibi intelligūt qd licet ille contra quem late sunt non possit executionem impedire pretextu nullitatis. tamen tertius bene impediret. super quo vide Pau. ibi. et Benzelinum.

liij.

Sententia absolutoria ab impetitione non excludit actorem ab agendo contra tertium. nec econtra pdesit tertio. qz solū transit in rem iudicatam inter easdem psonas. b. d.

¶ Trum si beneficij petitor pbanus de iure suo pmitrat vel metu vel alias sine quacūq; pactione tamen illicita. 7 sine renūciatione reum intrusum absoluti ab impetitione sua 7 non appellat possit illo reo mortuo. 7 alio in locum eius surrogato seu intruso non obstante exceptione agere contra nouum surrogatum seu intrusum. 7 iterum beneficium petere. videtur qd non. ex quo contra eum lata fuit sententia nec appellata. In contrarium videtur. quia nūc reus est alia psona que non habet causam a primo qui fuit absolutus ab impetitione actoris. immo ab eo qui sibi contulit. 7 ideo non prodest sibi exceptio re iudicate. argu. l. cum queritur. 7 l. an eandem. in prin. de excep. rei iudi. pro quo in eo. ti. si a re. §. iulianus. ij. §. si mater. §. si quis hominem. eo. ti. cum glo. p hac parte facit de concess. preben. post elec. vbi primo repulsus seu non admittus iterum potest petere. procedit hoc presertim ex eo qd non fuerat per sententiam primo intruso beneficium adiudicatum. nec actori abiudicatum. nec impositum perpetuum silentium. absolutō enī ab impetitione potuit fieri ex diuersis causis ppter inepititudinem libelli. 7 ppter alias causas ptes. 7 sic non videtur obstat exceptio agentis de vno contra alium. nisi esset sibi impositum silentium ppetuum. vt fuit in. c. prealle. post electionem. sic loquit. l. cū titio. cū glo. ff. de ac. Item sicut snia lata contra primū non nocuisset isti superuenienti

et ex alio iure agentis. ita nec sibi proficere debet. C. quibus res iudi. non noceat. l. ij. nec obstat qd non. ff. de excep. rei iudi. l. si quis ad exhibendū. z. l. si quis in rem. z. per Cy. in l. neq. in fi. C. eo. ri. quia illud verum contra eundem reum. hic cōtra alium. Item indubio non potest dici qd iudex tulit sententiam absolutoriam ex eo quia actor nō probabat intentum suum. quia contrarium supponit. s. qd intentionem suam probauerat. z. sic nō potuit se referre nec debuit ad falsam causam. oportuit ergo presumere qd ex alia causa psonali. vel alia qua cessante cesset effectus sue fuisse. ad hoc potest induci. l. hec enim cause. ff. de suspic. tu. z. l. si ptes. ff. de penis. sic enim elegisset viam ad impugnationem sue sententie si eam tulisset falsa causa. ar. no. ff. de acquir. her. si is ad quem. §. si. quod non esset verisimile. l. ij. ff. de testa. mili. nec ob. quod nō. Hosti. in summa. de snia. §. quot sunt eius species. §. sed nūquid est hoc simpliciter verum qd sententia z. lata in causa beneficii transeat in rem iudicatam inter easdē partes hic sunt diuerse. Item pro hac parte facit egas que debet mouere superiorem. ne actor iste de cuius iure constat illud perdat. z. ne reus intrusus indebite teneat respectu cuius supioris nō transit sententia in rem iudicatam lata in cā beneficii. ad quod nō. per Inno. de Rp. constitutus. in fi. z. de re iudi. cum bertoldus. ar. ad hoc. eo. ti. lator cum concordan.

v.

Sententia lata super crimine ad perpetuum carcerem non priuat condemnatum suo beneficio. hoc dicit.

Cusatus coram ordinario suo. seu is contra quem inquiritur per eum de homicidio vel alio crimine captiui ex quo quis non priuatur ipso iure beneficio. licet possit priuari per sniam pendente accusatione vel inquisitione. constituit pcuratores ad renunciandum beneficiū suum in manibus pape. postea ipse condemnat ad perpetuum carcerem per ordinarium. non tamē per sniam priuatur beneficio suo. lata snia. pcurator ante sententiam per eum constitutus renūciat beneficio ad manus pape simpliciter nulla scā mētionē de dicta accusatione vel inquisitione vel sententia. z. papa etiam illa ignorans recepta resignatione illud beneficium confert alicui tanq̄ vacans in curia z. reservatum. quia presuppono qd omnia beneficia vacantia in curia sunt reservata. expectans tamen apostolicus illud beneficium incontinenti lata snia ante renunciationem z. collationem pape illud acceptauit tanq̄ vacans per priuationem. dicens qd ex quo lata fuit contra eum snia perpetui carceris. eo ipso consequenter etiam fuit priuatus beneficio.

Queritur quis istorum sit prior z. videtur qd apostolicus expectans. quia eo ipso qd condemnatus fuit ad perpetuum carcerem de crimine. videtur priuatus beneficio. ar. no. p. In no. de excess. pzel. c. inter dilectos. in l. glo. vbi dicit vel sententialiter de crimine condemnatus. z. per Archi. viij. dis. quo iure. intra glo. z. p. Com pos. in c. sicut. in §. si vero confirmatio. de elec. Item constat qd condemnatus de crimine est infamis. ff. de hijs qui no. inf. l. athletas. §. si. infamia autem ipso iure priuat quem dignitate sua et quesita. vt pbatur. C. de decurio. l. infamia. li. r. ergo z. beneficio. Item condemnatus ad perpetuum carcerem videtur condemnatus in metallum. vt no. Inno. extra de accusa. c. qualiter z. quando. el. ij. super verbo ad diminutionem. in §. si. scdm canones. ibi secunda autem pena. damnatus autem in metallum efficitur seruus pene. ff. de hijs qui p. non scrip. ba. l. in metallum. seruus autem non potest beneficium obtinere cum pro nihilo reputetur. vt. l. nec ex pretorio. ff. de reg. iur. imo mortuus reputatur. vt. l. seruitutem. ff. de reg. iur. ergo sequitur qd perdit ius quod habet in beneficio. Item condemnatus ad perpetuum carcerem cum habeat perpetuo esse absens a beneficio suo non poterit ammodo beneficio suo deservire. nec ibi facere officium. cum non sit spes qd reuertatur a pena. ar. l. intercidit. in fi. ff. de condi. et de mon. ergo nec debet illud retinere. quia propter officium datur beneficium. de rescrip. c. fi. li. vi. z. sic videtur priuatus beneficio ex quo est astrictus alibi ad residentiam sicut vbi quis assequitur aliquod beneficium quod residentiam requirit. priuatur ipso iure primo residentiam requirenti. quia incompatibilia reputantur. vt no. Inno. in c. fi. d. clerici. non resi. z. in c. cum iam dudum. de preben. z. Archi. in c. gratia. de rescrip. li. vi. Sed hec ratio non vgeret. nisi in beneficio requirente residentiam. Item nil videtur referre an per sententiam z. verbo euz priuet beneficio. an imponat factum sibi penam talem per quam videatur cum priuare. quia nil refert an fiat facto vel verbo. arg. ff. de hijs qui no. inf. l. ij. §. ignominie. §. est ignominiosa. pena autem carceris per quam perpetuo habebit esse absens a beneficio z. ei⁹ regimine totali satis videtur talis per quam videtur eum priuare z. expellere a beneficio. igitur. z. cetera. Item constat qd talis criminofus est priuand⁹ beneficio. z. est prouidendum beneficio de persona. hoc autem non posset ammodo fieri. ex quo de crimine semel extitit condemnatus. quia iudex semel functus est officio suo ferendo sententiam super crimen. ergo ammodo non posset aliam sententiam super eodem crimine ferre priuationis. quia non

De appellationibus.

¶ **S**exta p apostolicū inquirentē post appellationē
ante dationē apostolorū sunt p viā attemperati
renocanda: b. d. **I**nditrore delegato a papa inquirentē con
tra quendam prelatum super mala admi
nistratōe fuit appellatum. ab eo p pre
latum a quodam grauamine pretenso. sed inde
post appellationem ante dationem apostolorū nō
minus interdixit ei administratōem ne lite pen

dente administraret. Ille coram superiore cognoscente de appellatione petit illam interdictionem reuocari tanquam attemptatam. Queritur an sit reuocanda, quidam q̄ non. quia nō censetur innouatum vel attemptatum cum etiam ante appellationē fieri potuisset talis interdictio. vt. c. vene rabili. de offi. dele. ergo. 2c. ar. l. postq̄. §. i. ff. ut in pos. lega. 2 ibi no. per illam. l. hoc non tenebā Alij vero quasi omnes contra. quia ante dationē apostolorum suspensa fuit eius iurisdictio. de ap pel. vt. §. ii. vi. igitur quicquid fecit nullum fuit. nec obstat. l. postq̄. §. i. quia ibi in ordinario. 2 qz iam responderat appellatōi 2 dederat apostolos refutatorios. vel ibi appellatum fuit a diffinitua 2 erat iudex ordinarius. ad cuius officium etiam post appellationem multa pertinent. c. cum teneamur. 2. c. ad hec. 2. c. proposuit. de appel. vel melius hic non constabat an ista interdictio esset faciēda ante appellationem. quia non constabat an esset suspectus de mala administratōe. vel an in quilitio super hoc facta esset sufficiens ad illam interdictionē faciendā. 2 ideo nō potuit fieri post ibi verō constabat cautionē ante appellationē fuisse prestandā. quare nō obstat.

Item. Innouata per ptem vna cū tertio veniunt p vlam attemptati reuocanda. b. d.

Item. Innouata per tertium vna cum pre veniant reuocanda per modum attemptati. 2 videtur q̄ non presertim per iudicem delegatum vel alium iudicem. qui alias non esset habiturus iurisditionem in illum. tertium. vt. c. romana. §. in alium. de appel. nam licet communiter cum parte subiecta iurisditioni talis iudicis innouet non propter hoc subicitur eius iurisditioni. quia communio illa vel conuerio licet sit sufficiens vt ad eundem iudicēz debeat remitti non tamen ipso iure subicit eum eius iurisdictiōi nisi expresse contra eum sibi causa committat facit ad hoc quod no. Inno. 2 Compos. de R. p. c. cum. m. ferrariensi. circa fi. preferrim. quia talis iurisdictio delegata non est extendenda extra personas inter quas causa commissa est. ar. c. p. 2. g. de offi. dele. Item pro hoc. quia persona tertij ē diuisibilis. immo diuisa a parte modo innouante in quam iudici competit iurisdictio. tunc atrez arguitur sic. nam aut per eos innouatum simul ē diuisibile vt possit discerni quid bacterus innouatus sit a tertio. 2 quid a parte. 2 tunc diuidatur et solum reuocetur quod innouatum est a parte. nec vel de propter hoc inutile indiuiduuz videretur. aut in

novatum per eos est indissolubile, nec possit innovatum aperre dissolvibiliter revocari, quin revocet innovatum a tertio. et tunc videtur quod neutrum valeat revocari, immo utile per inutile vicietur in materia individua, iuxta no. per Dy. in regula iuris utile. et per Cy. in l. sancimus. C. de dona. pro hoc quia pars tertij impediens revocationem attemptatorum videtur quod trahat ad se partem impediensem, nam in exercitio iurisdictionis pars impediens et inutilis attrahit ad se partem bonam et utilem. vt extra de offi. dele. super questionum. §. si vero duo. et c. cum super. Item pro hoc, quia tertius in quem non competit iurisdicatio, profitur parti in quam competit ne propter tertium fiat revocatio attemptatorum. et quo ad partem iure in totum stetit, donec alius iuris ordine revocentur, facit. ff. de libe. causa. l. liberis. §. si duo. in fi. ne partis factum tertio noceat. ar. l. non solum. §. l. ff. de libe. cau. quia non debet alteri per alterum. et c. vt in regula iuris, non debet alteri. ff. de regu. iur. nec debet tertius alterius odio pregrauari. vt extra de regu. iur. non debet aliquis, pro hoc facit ff. de reg. iur. domum suam. Item quod in revocatione istorum attemptatorum magis inspicitur quod nocet, si factum tertij quod prodest. ff. ad fil. l. si quis in grau. §. final. maxime quia quod fiat revocatio attemptatorum civiliter ex officio iudicis non est ordine iudiciario, sed summarie et de plano, hoc est de iure speciali, quod autem fiat iuris ordine servato et dato libello coram iudice competente hoc est de iure communi, igitur in ista revocatione fienda civiliter ex officio iudicis summarie et de plano ex privilegio attemptatorum plus attendimus factum tertij quod nocet, quam factum partis quod prodest, quia id quod nocet est de iure communi, seu facit fieri revocationem, per viam iuris communis, id vero quod prodest faceret eam fieri de iure speciali, igitur plus attendatur quod nocet quod est de iure communi, quam quod prodest quod est de iure speciali, et vt fiat reductio ad ius commune, argu. de consue. cum consuetudine. ar. l. et al. mili. §. milicia missus. et ad hoc faciunt notata per doctores in l. si. ff. quibus ad li. procla. non licet preteriri, quia non multum preiudicatur parti contra quem attemptatum est, quia salva sunt alia remedia iuris communis contra vtrumque coram iudice competente, vel impetret ad eundem iudicem ne causa diuidatur, vt in ti. de quibus rebus ad eundem iudicem adeatur, pro ista parte bene facit. ff. de iure codicillorum. l. penul. in fine, vbi legata pro parte filij grauati prestari debebant nullatenus prestantur si sunt individua propter possumum agnatum, qui prestare pro parte sua non tenebatur, ergo nec hic revocatur et

temptata quo ad partem ex quo erant indiu-
dua. nec possent pro parte reuocari. quia tan-
getur tertius contra quem non possunt reuoca-
ri propter defectum iurisdictionis. Pro hoc
etiam bene facit communis opinio de illa que
an domus communis in totum destrui debeat
propter delictum unius duorum. ubi tenet do-
ctores communiter qd non. sed eligantur alie
vie per quas puniatur delinquens solus. vt no-
tat Archidia. de penis. felicis. super verbo. in
ruinam. li. vi. et Cy. C. de hijs qui no. in fa. l. 1.
si seniorior. in fi. pro hoc. quia non est ius quo
caueatur qd delinquens cum alio subiciatur iu-
risdictioni illius cum quo deliquit. nisi al's per
modos iuris communis sortiretur forum eius
quia certi sunt modi faciendi forum de quibus
non est iste. ergo. et cetera. nam erubescimus
cum sine lege loquimur. vt in autentico. de tri-
en. et semis. §. consideremus. pro hoc bene fa-
cit quod no. Innocentius. extra de penis. c. di-
lectus. ibi sed quid si aliquis extra. Spe. in ti.
de iudi. delega. §. sequitur videre. circa princ-
pium. Joss. quid si aliquis extraneus. C. In op-
positum est glo. extra de appella. non solum. li.
bro. vi. in longa glo. si ibi cum dicit. hec autē
omnia. de tali tertio intelligas qui cum parte
vel tertio nihil attemptat. et cetera. Igitur in-
nuat glo. qd cum parte vel indice tertius attem-
ptaret qd illa veniret etiam contra tertium re-
uocanda. pro hoc etiam facit. ff. de aqua plu-
arcent. artheus. §. si. cum. l. sequenti. ff. com. e-
mani diui. si is cum quo. pro hoc qd quis inno-
uans contra quem competit priuilegium reuo-
cationis attemptatorum attrahit ad se illu ter-
tium vt etiam contra eum fiat reuocatio. facit
ff. de serui. rusti. predi. si communem. et quod
notat glo. extra de iurepatro. c. i. lib. vi. C. de
appella. l. precipimus. §. fi. Item nisi talia at-
temptata per partem cum tertio possent reuo-
ri. sequeretur quod multis daretur materia ma-
lignandi. quia cum vellent innouare semper in-
uocarent tertium. ne propter eum posset fieri
summario reuocatio. quod non esset conceden-
dum. argu. l. in fundo. ff. de rei vendi. Item si
propter tertium esset opus qd ageretur coram
ordinario. et iuris ordine seruato. vlt super hoc
nouiter commissionem impetraret. posset esse.
qd lites in infinitum durarent. nam postea lite
pendente super hoc fieri posset alia innouatio
cum alio tertio. et postea super hoc lite ordina-
ria inchoata. posset cum alio tertio fieri alia in-
nouatio. et sic in infinitum. hoc autem esset in-

conueniens. quia sic lites ex litibus orirentur.
quod esse non debet. immo bonus iudex debet
lites abbreviare. argu. pro premisis. C. de iu-
di. properandum. C. de fruc. et lit. expen. termi-
nato. ff. si cer. pera. quidam extimauerunt. Ite
plus videtur dicendum qd propter partem ter-
tius non potest impedire reuocationem attem-
ptatorum. qd qd pars propter tertium gauderet
d malignitate sua. bene facit ad hoc. ff. ad ma-
cedo. l. sed nihil. §. non solum. Item in obscu-
ris potius fauendum est repetitioni qd aduenti-
tio lucro. ff. de reg. iur. non. §. in re obscura.
Igitur hic indubio potius fauere debemus re-
uocationi attemptatorum per quam fit repeti-
tio seu reductio in statum pristinum. Item pro-
pter aliud interdictum quis consequitur quod
non consequeretur alias. argu. extra de cocef.
preben. auctoritate martini. igitur propter par-
tem innouantem is contra quem innouatus est
consequi posset reuocationem etiam contra ter-
tium. quam consequi non posset si solus tertius
innouasset. et contra eum solum ageret. qd mo-
dicum fermenti. scilicet ipsius partis innouan-
tis. totam massam innouationis corrumpit. et
sic quo ad tertium. argu. l. nihil. ff. de ac. emp.
in prin. et l. si finita. §. si vnica. ff. de dam. infe.
et quod ibi notatur in glo. presertim quia tertius
cum parte innouans dat operam rei illicite. sic
propria auctoritate occupando. quod seruato
iuris ordine petere debuisset. vt l. extat edi-
ctum. ff. qd metus cau. igitur teneatur de casu
attemptionis in preiudicium litis pendens
et puniatur de illo casu eo modo quo casus ille
attemptionis puniendus est. argu. l. in hijs.
in principio. ff. solu. mati. extra de homici. c.
fi. li. vi. cum concordant. pro et contra possunt ad-
duci iura allegata per Job. and. in questione
reposita in regula iuris. in pari. in nouel. de re-
gu. iur. li. vi. et pro predictis facit. c. ad petiti-
nem. de accusa. non obstat. c. licet. de preben.
li. vi. quia illa decretalis loquitur quando est
dubium de iure detinen. vt dicit Archidia. in
c. ordinarij. in glo. super verbo conferant. de
offi. ordi. li. vi.

Exhumatio funeris non reuocatur p viam attē-
ptati. hoc dicit.

¶ Im partes litigarent de funere quo-
dam iam sepulto in vna ecclesia quod
vendicabatur per vnam aliam ecclesiā

pars ecclesie vendicantis lite pendente erbu
nauit funus de ecclesia contra quam agebar ⁊
portauit ⁊ sepeluit in sua. pars rea petit ea re
uocari tanquaz attemptata ⁊ ante omnia redu
ci in primam sepultoram dictuz funus. Querit
an hoc sit faciendū. fuit dictū q non. qz funera
seu corpora mortuorum non sunt sic tractanda
nec transmutanda. per no. per Inno. de sepul.
cum liber. ⁊ hoc de equitate de rigore iuris.
forte secus per notata ibidem per Hostien. cir
ca principium.

vj.

Quando fit prius cognoscendū de desertōe ap
pellationis q de nullitate. b. d.

Trum prius sit cognoscendum de de
sertione appellationis q de nullitate
sententie. credo sic dicendum q aut
iudex qui cognoscit de appellatione non pote
rat cognoscere de nullitate nisi in virtute ap
pellationis. vt quia est iudex delegatus super
causa appellationis illius. vel erat metropoli
tanus. vt de foro compe. romani. in prin. li. vi.
quia si appellatio est deserta tunc non deuol
uit ad talem iudicem cognitionem super nulli
tate. si non est deserta tunc sic. quia appellatio
nedum deuoluit iusticiam vel iniusticiam cause
inmo ⁊ nullitatem sententie. vt no. per Inno.
de appella. dilecto. ⁊ per argumenta de appel
la. cordi. li. vi. super verbo partium. in fi. quar
te colum. ⁊ ideo cum desertio sit prejudicialis
hoc casu ad cognitionem de nullitate. ideo pri
us de ea est inquirendum. argu. C. de adultr.
quoniam. C. de ordi. iudi. l. i. ff. famil. hercis.
l. i. §. i. cum concor. si autem poterat cognosce
re de nullitate etiam sine appellatione puta. qz
expresse erat causa nullitatis commissā ⁊ etiam
causa appellationis. vel quia erat talis ordina
rius superior qui adiri poterat nedum per viā
ordinariam. inmo etiam per viā simplicis que
rele sic delegatus. de offi. delega. c. l. tunc ar
gu. no. per Cy. C. de accusa. l. absentem. in. iij.
opinione. credo q si causa nullitatis habz pm
ptam indaginem. quia est notoria vel apparet
ex actis. tunc credo q primo debeat cognosci
de nullitate ⁊ pronunciarl. argu. pro hoc. quia
incipienda est cognitio ab illis de quibus faci
lior est probatio. extra de elect. si forte. ⁊ no.
Inno. in. c. audit. super verbo constituit. d. pre
scrip. Item quia illa est prejudicialis ad deser

tionem. quia si sententia fuit nulla. per conse
quens appellatio non fuit necessaria. ar. ff. de
appella. si expressim. inmo nec tenuit ad finez
cognitionis iusticie vel iniusticie prime senten
tie. ⁊ sic per consequens nec appellatio potest
dici deserta vel non deserta. nec aliquem esse
ctum concernens iusticiam vel iniusticiam cāe
se habere. Si autem cognitio super nullitate
habet altiorē indagine tunc possit simul cog
nosci super vtraq ⁊ pronunciarl super ea que
primo poterit terminari. sed dato q primo sit
pronunciatum super desertione appellationis
postea apparebit cum pronuncietur de nulli
tate. an illa desertio potuerit sortiri effectum.
vel non.

vij.

Secundus auditor pronuncians male appellati
a grauamine ⁊ remittens cām ad primū nō po
test reponere. b. d.

Trum si appellatur ab interlocutoria.
⁊ iudex cui appellatio illa committit.
vel qui de ea cognoscit pronunciet be
ne processum ⁊ male appellatum. ⁊ causam re
mittit ad primum iudicem. ⁊ ab ista secunda p
nuntiatione fuerit appellatum possit reuocare
grauiamen seu pronuntiationem suam ⁊ partes
reponere in statu. per. c. si a iudice. de appel.
li. vi. ⁊ c. cum cessante. eo. ti. in antiquis. ⁊ per
l. quod iussit. ff. de re iudi. tulerunt q non. qz
functus est officio statim pronunciendo sup ar
ticulo appellationis sibi commissō. ⁊ ideo sicut
iudex post diffinitiuam ex eo. quia functus est
officio suo nō posset aliquid reuocare nec par
tem reponere. sic nec ipse. argu. l. iudex. ff. de
re iudi. pro hoc. quia per remissionem desijt
esse iudex. vt no. Archi. de excep. pia. sup ver
bo condemnans. ⁊ pro hoc optime. c. significā
tibus. extra de offi. delega. ⁊ quod ibi no. glo
sa. cum ergo iurisdictionem abdicat a se pronun
ciando super hoc equiparatur iudici pronunc
anti diffinitiuē. argu. tamen pro hoc in. c. cum
appel. friuolis. li. vi. in prin. ⁊ qd no. Inno. et
Archi. in dicto. c. pia.

viii.

Processus iudicis appellationis grauiamine su
per principali omisso articulo grauiaminis par
te contumace non est nullus ipso iure. quando

fol 3 addna de appellacionibus xxviii
pars a principio fuit citata ad totam causam.
hoc dicit.

Item processus habitus coram iudice
appellationis . articulo appellationis
a grauamine omisso parte non vocata
nec presente nec per contumaciam absente re
neat. et an valeret pronuntiatio parte sic absen
te. aliqui dicunt qd sic. ar. eorum que no. Inno
cen. et Ber. de procura. c. auditis. ad quod. ff.
de arbitris. diem proferre in prin. sed econtra
credo et dictu Inno. pcedit quando pars alte
ra alias in causa illa citata fuerat ad totam cam
et ibi vide per eum.

.ix.

Sufficit qd vnus ex pluribus delegatis a quibus
appellatus deferat appellationi. b. d.

Item si a grauamine fuit appellatum
a tribus iudicibus delegatis in causa
per sedem apostolicam. et vnus eorum de
feret appellationi. et remittit causam ad sedem
apostolicam. ac terminum prefigat ad prose
quendum appellationem. Alij vero non vel nil
respondeant causa censeatur deuoluta ad curiam
et ibi debeat terminari. videtur qd non. quasi sit
standum maiori parti. ff. de re iudi. duo ex tri
bus. ff. de arbitris. sicuti. et quod notatur per
Innocen. de procura. in nostra. In oppositum
videtur propter reuerentiam sedis apostolice
argu. de appella. si duobus. et vt malus trahat
ad se min. ad hoc quod no. per glo. et Archi
dia. de inreparationis. c. l. in fi. li. vi. et per gl.
de concess. preben. si capitulo. in fi. de preben.
si a sede. et vide quod no. Jo. an. in. c. cu appel
lationibus. in nouel. in glo. dubitat.

.x.

Iudex appellationis in causis criminalibus non
potest cognoscere de causa criminali ciuilliter
intentata etiam ad penam applicandam fisco.
hoc dicit.

Item iudex appellationis deputatus su
per causis criminalibus possit cognos
cere de appellatione interposita a sen
tentia lata in causa criminali in qua agebatur
ciuilliter ad penam pecuniariam fisco applican
dam. et non ad penam corporalem. tenebunt

omnes qd non. quia tunc non censeretur causa cri
minalis. sed potius ciuillis. et quia terminus ano
logus si per se sumatur pro sumuario significa
to. et ideo intelligatur proprie de causis cri
minalibus vbi agitur criminaliter non ciuilliter
de simonia. c. per tuas. sic etiam in simili lex di
cit qd in causis criminalibus non potest interue
nire procurator. ff. de publi. l. penult. §. ad cri
men. et tamen si ageretur ciuilliter bene posset
extra de procura. c. tue. pro hac parte facit. ff.
de iudi. solent. §. lairunculator. nec obstat. l. ex
eo. C. de agentibus in rebus. quia ibi erat iu
dex in criminibus. vt ibi notatur per doctores
sed quid si agatur criminaliter sed sententia la
ta est ciuillis. puta quia iudex ex causa commu
tauit corporalem in pecuniariam. adhuc dicunt
quidam potius inspicere genus sententie que est
ciuillis et ad finem ciuilem qd genus illati crimi
nis. ar. l. qd statum. ff. de penis. vt sic talis iudex
nequeat cognoscere.

.xi.

Auditor articuli grauaminis pronuncians bene
appellatum non potest sine noua commissione pcedere
in negotio principali. b. d.

Appellatum est ab vno auditore qd ad
misit articulos partis aduerse. et quia
cum instantia requisitus noluit admit
tere articulos appellantis. quos tamen alij ex
presse non repulit. et articulus solum appellati
onis committitur. et non negotium principale
alteri auditori. qui secundus auditor pronun
ciat male processum et bene appellatum. et hoc
facto incontinenti admisit articulos appella
tis ad probandum in curia et extra quos primus
adhuc auditor noluerat admittere. Queritur
nunquid illa admissio sit nulla. videtur qd sic. qz
secundum stilum palacij auditor cui committitur
articulus grauaminis sine expressa commissio
ne non potest procedere in negotio principali
etiam si pronunciauerit male processum et bene
appellatum. modo postquam ipse pronunciauit
super articulo grauaminis. s. fuisse male proces
sum et bene appellatum. in hoc qd admisit arti
culos processit in negotio principali quod non
potuit. et quidam tenebant ita. et credo qd bene
supposito stilo palacij. quia forte in via iuris
posset et sine noua commissione procedere in ne
gotio principali. ex quo pronunciauit male pro
cessum et bene appellatum per ea que no. per

Inno. in. c. vt debitus. Sed illam opinionem licet procederet in iudiciis delegatis preferim impetratis ad partes curia non seruat i audis in curia ubi est presens papa. et potest commissio de facili impetrari super negocio principalis. Quidam tamen tenebant contra. quod immo etiam supposito stilo poterint admittere articulos appellatis. quia illa admissio est directe de articulo appellationis sibi commissio. quia cum sit appellatum a grauamine non admissio. et articulus grauaminis admittitur sicque per suam sententiam debeat reuocare grauamen illatum. ad cuius reuocationem debeat remediare appellatio et commissio super ea facta. non aliter potest dici reuocari grauamen nisi articulos admittat. ex quo iuste a non admissione fuerat appellatum. et iniuste admissio fuerat retardata. Item limitatis terminis ponatur quod appellatum est ab auditore. quia repulit articulos appellatis. et quia admisit articulos partis aduersae et auditor cui causa appellationis huiusmodi committitur pronunciat solum in ea parte qua pars admisit articulos partis appellantis male processum et bene appellatum. in ea vero parte qua repulit articulos appellantis nihil pronunciat immo tacuit. Queritur nunquid tacite in illa parte videatur primi auditoris sententiam confirmasse. ex quo in alia parte eam infirmavit. Quidam volebant dicere quod sic. quia quod de vno dicit. et de vno negat. et credo tamen contrarium per. l. questum. §. si. de procura. et per no. per Innocen. de re iudi. cum inter. in fi. et per Cy. C. si aduersus rez iudi. l. i. in prima et secunda questione.

xiij.

Si pendente lite cum episcopo episcopus obtinet a papa quod beneficium super quo litigatur alteri conferat non reuocatur huiusmodi collatio per viam attemptati. b. d.

Trum si inter appellatum impetrantem et episcopum contra eum opponentem vertente questione super titulo beneficii. episcopus pretendens beneficium vacare per non promotionem appellati infra tempus supplicet pape vt tanquam sic vacans conferat alteri et papa conferat si facta alia mentione de lite. talis collatio sit reuocanda tanquam acceptata. et videtur quod sic quia facta est procurante et instante episcopo qui erat pars in causa. et sic videtur quod in preiudici

um tertij non habentis gratiam ex procuratio ne partis sit reuocanda. argu. no. in. c. non solum. de ap. li. vi. sed contra fuit determinatum.

xlij.

Appellatio interposita ad papam si postea moritur papa deuoluit causam ad successorem. hoc dicit.

Trum appellans ad dominum papam Cle. vi. eo mortuo possit introducere appellationem ad dominum Inno. papam. v. successorem suum. et an talis appellatio deuoluat sic causam ad curiam quod tempore successoris predicti debeat ibi tractari. et videtur quod non. per. c. si gratiose. de rescrip. li. vi. In oppositum videtur. quia ex quo causa est semel in curia seu in manu pape non debet erigere. Item potius videtur appellans concernere sedem apostolicam quam certam pape personam et hanc partem credo veriorum. nec obstat. c. si gratiose. quia habet locum in futuris que per papam viuentem non fuerunt semel affecta. nec fuerunt semel in eius manu. et c.

xliij.

Iudex deferens appellationi potest terminum ad prosequendum prefixum prorogare. b. d.

Trum iudex qui appellationi detulit et terminum prefixit ad prosequendum possit postea ex intervallo forisitan circa finem illius termini illum terminum prorogare. videtur quod non. quia ex quo semel functus est officio suo. et presertim si partis appellare interest terminum non prorogari. tamen fuit terminatum contra quod immo. verum tamen casus in quo proponebatur questio erat talis ubi non erat pars appellata. quia iudex processit ex officio suo.

xv.

Si appellans coram iudice a quo petat recipi testes assuturos aut valitudinarios non videtur propterea renunciare appellationi.

Trum postquam iudex ordinarius detulit appellationi si pars petat coram eo recipi testes assuturos vel valitudinarios ad probationem eorum que validant et approbant appellationem suam videatur renunciare appellatori. fuit dictum quod non. et quod iudex possit eos recipere per piculum. allegabat de ap. cum teneamur.

et quod notat per glo. in. c. si a iudice. de appel-
lat. lib. vi. et quod notat per Innocen. in. c. pa-
storalis. de offic. delega. circa principium. tertie
columnne. et presertim si iudex non exaudiuit par-
tem nec voluit testes recipere non preiudicat
parti quo ad renunciationem. facit. c. ca. venissent.
de eo qui mittit in possessionem. cum ibi notatis. su-
per verbo coram eo.

xvi.

Delatio iudicis a quo cum prefixione terminat
deuoluit causam ad romanam curiam. b. d.

Trum cum appellatur ad papam a dis-
finitiva delatio iudicis cum termini pre-
fixione faciat causam esse tractandam
in curia et partes teneantur mittere procurato-
rem ad causam tractandam licet Specul. va-
riet. in. §. qualiter. §. porro. de appella. tamē
palacium seruat quod non sufficeret mittere procura-
torem ad impetrandum et quod ea est in curia.

xvij.

Non sufficit quod appellas in curia protestetur in
termino ante portas palacii vel cancellarie vel
iter tamen arripiat secus si ad curiam. b. d.

Unquid autem infra terminum prefixum
per iudicem ad prosequendum appel-
lationem sufficiat appellanti protesta-
ri in curia quomodo comparuit infra tempus:
licet Specu. videatur tenere quod sufficiat et iter
arripere infra tempus. in titu. de appella. §. i.
Comuniter tamen tenetur quod immo debet iudi-
cem impetrare vel saltem diligentiam suam fa-
cere. argu. notatorum per Compotel. de electi.
statuimus. in fi. secunde columnne. Sed prima opi-
nio videtur verior. per id quod ibidem sequit
in principio tertie columnne. pro quo videtur recte
de re iudica. cum causa. ibi cum dicit. iter non
arripueras. Sed nunquid cum causa in curia
est tractanda sufficiat protestari in porta pala-
cii vel coram auditore contradictarum: tene-
runt quod non. immo debet fieri in cancellaria ubi
dantur iudices qui dantur in curia. facit quod
no. 30. mo. in decre. cupientes. quod credo verum
de appellationibus que in curia interponuntur
sed de his que veniunt extra curiam. quia tunc ve-
rissimiliter tales potuerunt ignorare stilum possit
tollerari dicta diligentia.

xviii.

Si iudex a quo desert appellationi interposita
a gravamine parte consentiente appellata cen-
setur causa ad curiam deuoluta. b. d.

Gravamine vel interlocutoria appella-
tum est viva voce non in scriptis: iudex
tamen appellationi detulit et remis-
sit. et pars appellata consensit et approbavit que-
ritur nunquid talis appellatio deuoluat causam
ad curiam romanam: Dictum fuit quod non in vir-
tute appellationis. sed in virtute remissionis et
etiam propter consensum partis. bene facit ad
hoc quod dixi in virtute remissionis non appel-
lationis. quod notat Archidia. c. cum appella-
tionibus frivolis. super verbo transfusa. ibi hoc
est nota dignum. Sed quid si iudex non detu-
lit nec remisit sed sola pars consensit dicendum
propter consensum suum quod verum si erat ap-
pellatum ad papam cuius audientiam per con-
sensum possunt libere adire: secus si metropo-
litanum vel alium cuius auditorium non possunt per
consensum adire. iuxta. c. romana. de foro com-
peten. lib. vi. Sed quid si nec iudex detulit:
nec pars appellata approbavit sed alias est cau-
sa que de natura sua per appellationem deuol-
uitur ad curiam ut causa beneficialis: an talis
appellatio sine scriptis cum non teneat deuol-
uat: dic quod sic appellatio prosequente. quod in pre-
iudicium appellantis reputabitur legitima nec
ipse appellans suam propriam appellationem
poterit impugnare. argumen. notatorum per Com-
postel. in. c. statuimus. in tertia columna. in. §.
si autem solus appellatus alias si appellans pro-
sequitur non. de appella. c. cordi. circa fi. ibi.
quod sit appellator. Sed quid si talis appellatio
nisi sine scriptis interposita iudex a quo fuit ap-
pellatum non datis apostolis ab eo petitis pro-
cessit ulterius in causa an valeat processus: vi-
detur quod sic. ex quo appellatio non tenuit. im-
mo fuit ipso iure nulla. et sic non videntur dan-
di apostoli. nec talis appellatio videtur presta-
re impedimentum processui ex quo de iure non
fortitur effectus. ut in regula iuris. non prestat
impedimentum. Nec obstant notata in. c. ut su-
per. cum ibi notatis. per glo. in fine. et Archidia.
quia ego intelligo illam glossam. et ibi no. ubi
appellatio non est ipso iure nulla. quod non pete-
bat in forma: fuerat formalis alias tamē frivo-
la peccans in materia propter falsitatem vel inu-
siciam cause. quod talis appellatio cum sit contra ius

patris vel iudicis bene tenet in se et suspendit iurisdictionem donec dentur apostoli secus crederem si esset ipso iure nulla. et hoc videtur ibi innuere textus circa principium. cum dicit. Iuxta constitutionis tenorem. etiam ubi loquitur de constituto. eodem titulo. c. cordi. ubi cum textus inbet peti apostolos per appellantem loquitur de appellante formaliter et in scriptis vel innuens quod ubi appellasset in scriptis cum appellatio esset nulla esset etiam frustratorum petere apostolos cum etiam dati nullatenus possent appellanti. ergo et cetera. argumens. quia frustra expectatur quod expectatum non prodesset alii quando. Ad premissa bene facit. l. si quis legatarius. in principio. ff. de falsis. Ex hoc etiam posset idem dici de appellatione interposita a provisione voce vna quod non repellat ab obiectibus et cetera.

xix.

Appellatio interposita ad metropolitanum si presentibus in curia committatur tacito de metropolitanis commissio est surrepticia. b. d.

Et officiali auditione appellatum est a gravamine ad archiepiscopum arelatensem. solum et non ad papam ante antequam appellans suam appellationem introduceret coram eo appellatus causam appellationis et negotii principalis obtinuit committi in curia romana cuiusdam auditori non facta mentione quod partes in curia essent presentes et cum reuera partes essent in curia fecit citari appellantem ad dicendum contra commissionem. et vult quod causa tractetur in curia etiam dimisso appellationis articulo. appellans vero excipit quod causa non debet esse in curia. quia non erat appellatum ad papam sed ad solum metropolitanum. nec presentia partium facit causam esse in curia ex quo primo coram ordinario pendebat. et quod si hoc fuisset expressus pape scilicet quod causa penderet coram ordinario et quod ad solum metropolitanum fuisset appellatum causam in curia non commisisset. et pro hac parte etiam quod ista commissio esset surrepticia. multi et maior pars fuerunt. Tamen ego et quidam de dominis tenebamus contra. et credo quod melius. quia presentia partium semper facit causam esse in curia coram alio non pendente. quia romana communis patria est. l. roma. ad municipales. hic autem causa non potest dici pendere coram aliquo ordinario saltem in prejudicium appellantis. quia non coram primo officiali a quo ap-

pellavit. quia appellando quantum in se erat discesserat ab eo. et non potest conqueri si non redeat coram eo ex quo ab eo appellatus erat et et renunciantium putavit. argumens. l. generaliter §. primo. c. de iurisdictione. Nec etiam pendebat coram secundo scilicet coram metropolitano: ad quem appellavit. quia supponitur quod nodum introducerat coram eo. igitur ex quo papa preuenit et commisit ad instantiam appellati causam negotii principalis causa erat in curia ex quo veritas subsistebat scilicet quod partes in curia erant presentes. et credo quod bene supposito stilo palatii quia forte in viam iuris posset et sine nova commissione procedere in negotio principali ex quo fuit appellatum. secus autem crederetur: si appellatus retento themate causam obtinisset committi in curia. quia tunc appellato declinante iurisdictionem eius interest redire ad iudicem primum a quo ad quem redire debebat in eum tum quo appellatio mala pronunciaretur et quo invito non potest procedi in principali negotio appellationis obmissio articulo. et cuius respectu causa potest dici pendere coram primo: vel saltem pendet sub dubio. quod pendet ex eventu appellationis. ut predictum est. cuius quidem appellationis in curia romana merita non possunt manere ex quo ad papam non extiterat appellatum non potest dici quod causa debeat remanere in curia propter presentiam partium.

xx.

Sufficit appellanti iter arripere infra terminum datum ad prosequendum. hoc dicit.

Et certus terminus prefigatur per iudicem extra curiam ad prosequendum appellationem sufficit appellanti infra tempus iter arripere. ut notat Speculum. titulus. de appellat. §. nunc breuiter. §. si. Item quid scilicet pars. Et allegat de re iudica. c. cum causam. de electio. statuimus. Ratio. quia cum terminus assignatur ad prosequendum dumtaxat sufficit inchoare vel incipere ultima die: secus si assignaretur terminus nedum ad prosequendum sed etiam ad presentandum se apostolico conspectui: tunc enim non sufficit itineris arreptio: nisi se quatur talis presentatio: si potuit habere presentiam domini pape alioquin fiat protestatio in valuis palatii. ut est moris. Et quando debet se presentare apostolico conspectui vide Joban. an. in. c. quous. super verbo sedi apostolice.

lib. vi. hec procedunt quando appellatur. Et terminus per hominem extra curiam ad prosequendum assignatur: secus si in curia quia ibi requiritur maior diligentia in prosequendo ut ne dum vadat vel iter arripiat versus cancellariam sed etiam ad ipsum cancellarium vel eius locum tenentem accedat si poterit alioquin de hoc protestetur et presentet commissionem signandam: que si infra terminum prefatum signata vel presentata non fuerit sibi non nocebit. quia quod per me non stat. et cetera. de eo qui mittitur in possessionem. c. ij. de regu. iuris. quod per me. lib. vi. pro prima conclusione facit optime. c. memini mus. de appellat. quod. c. allegat Archidiaconus. in simili materia de diligentia facienda. ne sede vacante. c. i. super verbo mora. lib. vi. Nunquid infra terminum prefatum per iudicem ad prosequendum appellationem sufficiat appellanti protestari in curia quomodo coparuit infra tempus: licet Specul. videatur tenere quod sufficeret etiam iter arripere infra tempus in titu. de appellat. tamen tenetur quod immo debet iudicem impetrare vel saltem diligentiam suam facere argumen. notatorum per Compotell. de electio. statuimus. in fine. secunde columnae. sed prima opinio videtur verior. per id quod ibi sequitur in principio tertie columnae. pro quo videtur rex. de re iudicata. cum causa ibi dum dicit. iter non arripuerat. Sed nunquid cum causa est in curia tractanda sufficiat protestari in porta palatii. vel coram auditore contradictarum: Tenetur quod non. immo debet fieri in cancellaria ubi dantur iudices qui datur in curia. et facit quod no. 30. mona. in decre. cupientes.

et.

Per appellationem partis et delationem subdelegati abdicatur iurisdictio a delegante: et transfunditur tota ad papam. b. d.

Si subexecutore vel subdelegato deputato per executores vel iudices delegatum a papa qui commiserat vices suas donec ad se duceret reuocandas appellatum est ad papam licet friuole. et pars appellata approbavit appellationem ad finem deuoluendi causam ad romanam curiam ac terminum ad prosequendum prefixit. et etiam ipse subexecutor vel subdelegatus a quo appellabatur deuoluit appellationi. tandem ad instantiam appel-

lari ipsemet executor vel delegatus principalis ad se reuocans causam: et vices ulterius processit in causa forsitan ulteriores processus vel agnationes processuum faciendo. vel in causa procedendo. Queritur an talis processus valeat: Et videtur quod sic. quia subdelegatus suus deferendo appellationi saltem friuole nec pars appellata eam approbando non potuerunt ab eo ignorante vel inuito abdicare: vel auferre iurisditionem. nec causam ad curiam deuoluere. quia quod nostrum est. et cetera. ut in regu. iuris. Constat autem quod iurisdictio adhuc est sua propter clausulam donec ad se. et cetera. appositam in subdelegatione. ut in. c. si delegatus. §. primo. de offic. delega. lib. vi. et propter hoc ad eum fuit appellandum non ad papam. ut eodem titu. §. si iuncto extra eodem titu. super questionum. §. porro. igitur et cetera. Et ad hanc partem quidam et premissa tenere uidebantur tamen contra credo. et maior pars etiam credebat quod immo per approbationem partis et delationem subdelegati abdicaretur iurisdictio a delegante et tota transfunderetur ad papam. quia subdelegatus deuoluit antequam delegatus reuocasset ad se vices. ergo quicquid fecit ualuit ex quo omnimoda iurisdictio erat penes eum donec. et cetera. Item quia partes de consensu suo et inuito delegato poterant adire curiam romanam et ibi litigare cum sit communis patria. l. roma. ad municipa. licet enim obmisso suffraganeo ordinario partes non possunt adire metropolitanum nec coram eo voluntarie litigare cum nec eius iurisditionem possent prorogare ut. c. romana. de foro competen. lib. vi. tamen papam adire possunt etiam inuito quocumque ordinario vel inferiore pape. et pro tanto ab ordinario appellari potest ad papam: obmisso medio. ut. c. dilecti filii prior. de appella. Nec obstat quod appellatio fuit friuola. quia licet virtute appellationis causa non deuoluatur: tamen virtute delationis et remissionis bene deuoluitur. argumen. notatorum per Archidiaconum. in. c. cum appellationibus friuolis. de appella. lib. vi. et preterea propter consensum partis appellate. argumen. c. cordi. eodem titulo. Nec obstat etiam quod dicitur quod ad delegatum fuit appellandum. et sic videtur appellatio fuisse nulla que fuit interposita ad papam. quia immo tenuit. iuxta ea que notant per Archidiaconum. in dicto. c. si delegatus. in fine. Et per Innocentium in. c. cum Bertholdus. de re iudicata. in glossa ordinaria. Et licet parte appellata excipiente et petente eam

esse alias remittendam ad delegatum. ut dicto loco habetur. tamen in nostra questione non potest reprobare appellacionem semel probatam argu. l. pomponius. ff. de nego. gest. ad hoc. c. de pact. si quis in conscribendo. Nec obstat. l. si conuenerit. ff. de iurisd. om. iudi. quia ibi cōsenserat in eum qui alias non habebat iurisdictionem in eum. et ideo re integra potest discedere. hic vero in papam qui alias habet in eū sicut et in omnes iurisdictiones. igitur et cetera. sic concordat glo. ibi illam. cum dicta. l. si quis in conscribendo. Et ita non obstat.

ccij.

Si iudex grauius pronunciat male appellatū et causam remittit ad iudicem a quo potest ille sine noua cōmissione de causa cognoscere. et iudex non respondendo petenti apostolos cēsetur deferre appellacioni. et iudex qui pronūciat appellacionem desertam potest docro de diligentia reponere appellatē. b. d.

Stauamine appellatur ab aliquo audire et petuntur apostoli. ipse nullos apostolos dat licet debite requisitus appellans prosequitur appellacionem et finaliter succumbit quia auditor alius impetratus super articulo grauius pronūciat bene processum per primum auditorem et male appellatū ab eo et causam sibi remittit queritur vtrum primus possit in causa procedere sine noua cōmissione? Quidam dicebant qd non. quia ex quo non dederat apostolos rota iurisdicito ab eo erat ipso iure reuocata intantū qd processus totus quē post appellacionem et ante inhibitionem faceret eēt nullus. ut. c. vt super. et. c. ab eo. §. si. l. ind. de appella. lib. vi. et in clemē. quāuis. §. si. eo. titulo. Alij vero dicebāt contrarium videlicet qd non respondendo appellacioni. vel non dando apostolos non plus abdicatur ab eo iurisdicito qd si expresse detulisset. quia non plus potest tacitū qd expresse. Constat autē qd si expresse appellacioni detulisset et ea postea pronūciata mala vel friuola causam sibi remitteret ipse virtute prime cōmissionis absq; noua cōmissione posset cognoscere. ut notat in. c. cum appellacionibus friuolis. ergo et nunc. Nec obstat iura in contrarium allegata. quia bene fateor qd interī donec sit cognitum de appellacione et causa sit remissa bene est aduocata seu potius suspensa eius iurisdicito. sed postea si est pronūciata ma-

la eam resumit. nec iura allegata dicunt contrarium et cetera. Si auditor pronūciat super desertione appellacionis tantum si appelletur et iterum doceatur de diligentia appellantis potest reponere. nam quo ad hoc censetur interlocutoria et remanet iudex reuera quam potest semper reuocare. de appel. cum cessante. et. c. si a iudice. lib. vi.

ccij.

Si appellans viua voce non facit diligentiam infra terminum prefirum non admittitur ad prosequendam secundam appellacionem postea in scriptis interpositam. hoc dicit.

Pellatum est a diffinitiva viua voce et illico iudex a quo detulit appellacioni et prefiruit appellanti terminum decem dierum ad prosequendam appellacionem. tandem idem qui prius appellauerat viua voce infra decendum iterum appellauit ab eadez sententia in scriptis et petijt apostolos iudex autē secunde appellacionis non respondit nec apostolos dedit. vel si dedit non tamen terminum prefiruit ad prosequendam appellacionem appellans ille non fuit prosecutus appellacionem infra decem dies prius ad prosequendum appellacionem primam sibi prefiros. nec diligentiam fecit vult tamen prosequi secundam appellacionem quam infra decendum interposuit scriptis queritur an possit? Quidam et quibusdam alijs uidebatur qd sic. quia infra decendum pluries potuit appellare. et vnaqueq; appellatio tenuit. iuxta notata per Innocē. de appella. dilecto. in fine. Et ideo licet prima sit deserta per nō prosecutionem infra tempus prefirum: secunda tamen non cui non fuit prefirum tempus ad prosequendum. pro hoc optime facit. ff. de verbo. obligat. qui bis. cum ibi notatis. vbi bis idem stipulando licet promissor in effectu amplius qd semel non teneatur. quia semel promissum solvendo liberatur. ex vtraq; tamen oritur obligatio. et potest esse effectus si forsitan prima stipulatio sit sublata prescriptione vel pacto agi poterit ex secunda. ut ibi notat. igitur et hic. ideo discam ut vtraq; appellatio teneat. altera tamen prescriptione sublata vel desertione possit altera remanere licet per viam prosecutionis non possim in effectu nisi ex altera consequi reuocationem sententie que appellatio sublata remanet. Item appellatio est quedam species defensionis et quilibet pluribus defensionibus vti potest.

reprobo
appellacionem

Quidam vero et maior pars tenebant contra. Primo. quia iudex non debuit artari per multiplicati-
onem mearum appellationum ad mihi pluries re-
spondendum. sed hoc ideo non obstat. quia licet a
respondendo excusaretur iudex: si secunde appel-
lationi noluit respondere non tamen propter hoc
mea secunda appellatio redditur inutilis. Et rez
etiam alia ratione. quia ex quo prime appellationi
detulit functus fuit iudex penitus officio suo et in
totum desistit esse iudex. iuxta. c. cum appellationi
bus frivolis. Et sic etiam si vellet secunde appel-
lationi respondere non posset prefigere terminum
appellanti. nec ulterius dare apostolos ex quo se-
mel detulit et dedit apostolos deferendo et sic pos-
set appellans eludere primam prefinitionem termi-
ni sacram per iudicem quando respondebat prime
appellationi que erat talis et rite ut supponitur i-
terposita. quod videtur inconueniens. sed salua eo-
rum gratia dico quod istud non est verum. immo
credo quod iudex secunde appellationi possit respo-
dere et super ea dare apostolos reuerentiales: et
prefigere terminum eidem ad prosequendum licet
esset functus officio suo quo ad cognitionem cau-
se ulteriozem sed non tamen quo ad responden-
dam et terminum prefigendum sicut patet. quia etiam
per sententiam diffinitivam iudex functus est offi-
cio suo et tamen nihilominus postea potest prefi-
gere terminum. vt. c. cum sit romana. immo etiam
sicut detulit prime appellationi potuit prefigere
terminum non obstante quod deferendo causam re-
miserit sic etiam et secunde. quia hec potestas pre-
figendi terminum potius sibi conservatur a iure ad
restringendum et refrenandum malicias et dilator-
nes appellantium. Item etiam hoc dicebant per
notata per Innocentium. in. c. sollicitudinem. in fine.
de appella. ubi renunciando quis appellationi eri-
am tacite. puta eam deferendo videtur approbare
grauamen a quo appellauerat. nec potest ulterius
appellare. sed illud non obstat. quia illud verum qui
renunciat appellationi vnicuique quam solum interpo-
suerat. tunc enim licet renunciet prime appellatio-
ni tacite eam deferendo non ob hoc renunciat scilicet
que sola sufficiebat sibi contra grauamen. nec tunc
videtur renunciando prime approbare grauamen
quia poterat in vim secunde et de illa confideri ex
quo illa sola sufficiebat. Item etiam ad hoc alle-
gatur decisio vnius questionis morte ut dicebatur
per dominum Jo. calda. circa. c. quibus. de appella.
in cle. de appellante die late sententie cui iudex
prefixit terminum ad dandum apostolos ad terti-
am diem proxime sequentem quo non veniente:
nec petente apostolos illa die prefixa an postea a
sententia infra decendum adhuc existens posset
appellare: tenet quod non. quia non petendo aposto-

los in termino assignato videtur renunciasse ap-
pellationi. vt dicto. c. quibus. §. primo. et sic appro-
basse sententiam et sic sententia transit in rem iu-
dicatam. Sed dato quod hoc verum sit solue ut sup-
proxime solui ad notata per Innocentium. in. c. sollici-
tudinem. fortior ratio est. quia non prosequendo
in primo termino assignato in prima appellatio-
ne cadit a causa huiusmodi appellans. vt in. c. cum sit.
et sic questum est eoispo ius appellato quod per
secundam appellationem non poterit auferri ab
eo. vt in. c. ab eo. de elec. li. vi.

De clericis non residentibus.

Alia.

Si canonicus regularis habens prebendam distin-
ctam commoratur cum aliquo cardinali potest petere
grossos fructus. hoc dicit.

Tram si canonicus regularis habens locum
cum canonicatam et etiam beneficium cum
administratione commoretur cum cardina-
li in curia romana possit petere virtute priuile-
giorum dominorum cardinalium grossos fructus qui
ultra distributiones quotidianas de consuetudine
vel statuto ecclesie dantur cuilibet canonico qui non
resideat in monasterio. Quidam tenebant quod sic.
quia administrationem habet cui potest acquirere
illos fructus et cuius respectu potest habere pro-
prium. et quia priuilegium alias eius respectu nil
habet operaretur quod habet quod de beneficiis possunt
fructus prebendarum vel beneficiorum suorum in
absentia percipere. Alii autem dicebant contra. quia
regulares non proprie habere possunt prebendas
nec portiones distinctas. argu. notato per Innocentium.
de prebend. dilectus. circa finem. et extra de voto.
c. si. in principio. Et quia priuilegium in regularibus
sic duplicem specialitatem operaretur scilicet de
residendo cum cardinali et de fructibus in absentia
percipiendis et hoc esset absurdum. argu. l. i. c. de
profes. et non obstat quod potest habere proprium. quia
verum est ratione administrationis et in quantum eam
habet non in quantum canonicus monasterij tales
perit fructus licet primam partem maior pars re-
nuerit attenta consuetudine ecclesie que habebat
distinctionem prebendarum seu portionum grosso-
rum fructuum quas vel quos etiam percipere so-
lebant in absentia.

Si episcopus dispensat cum aliquo ad septennium
currit illud tempus post tempus dispensationis pa-
pe precedentis. hoc dicit.

De p[re]bendis.
Papa contulit ecclesiam parochialem mino-
ri quindecim annorum habenti solum vi-
ginti annos et secum dispensauit sup[er] eta-
te et quod non teneretur promoueri donec esset viginti
quingentis annorum. tandem factus maior postquam
attigit viginti quintum annum. et sic incepit me-
tam ad suscipiendum ordines sacros obtinuit dis-
pensationem causa studij ab episcopo suo ad sep-
tennium. iuxta. c. cum ex eo. queritur an in illo sep-
tennio computetur tempus precedens viginti
quintum annum? Videtur quod non. quia illud tempus
computatur a tempore dispensationis facte per or-
dinarium non a tempore sibi commissi regiminis ec-
clesie. iuxta no. in dicto. c. cum ex eo. super verbo
septennium. etc.

De p[re]bendis.

R[ati]o.

l.

Reservatio non expirat per commendam factam per
papam.

Tru[m] per commendam factam per papam de be-
neficio reservato expirat reservatio sicut
per provisionem. Et videtur quod non. quia
commenda non dat ius in beneficio. nec comenda-
tarius facit fructus suos. nec est prelati in bene-
ficio sed simplex procurator habens causam legit-
timam administrationis. nec habet ius perpetuum
sed temporale. pro et contra faciunt que no. in. c.
nemo. cum ibi notatis. de elect. lib. vi. et hec pars
obtinuit de consilio maioris partis. C Sed quid
si commenda fiat ad incertum tempus. puta donec
affectus fuerit possessionem episcopatus: cui de
ipso fiebat provisio videtur quod per talem comen-
dam expirat reservatio quasi videatur dispositio
perpetua propter dubium eventus conditionis que
potest non existere igitur etc. argu. l. sufficit. ff. de
condi. indebi. Item postquam est commenda non cen-
setur vacare beneficium. ut no. in dicto. c. nemo.
et quia commendare est vnus modus disponendi de
beneficio ergo ex quo pape placuit per istum mo-
dum disponere videatur alio modo disponendi re-
nunciasse prefertim. quia reservationes sunt odiose
et restringende. et ut fiat reductio ad ius ordinari-
um et commune.

ij.

In impetrationibus sufficit exprimere prebendam
sed non canonicatum t[ame]n. b. d.

Tru[m] si canonicus prebendatus impetrat
gratiam de aliquo beneficio facta mentio-
ne de prebenda quam obtinebat non ta-
men facta mentione de canonicatu censetur suffre
prebendam gratia: tenuerunt quod si. sed quod econtra si fecit
mentionem de canonicatu sed si de prebenda.

liij.

Beneficium existens in clauistro censetur esse in ec-
clesia ubi beneficiatus tenet facere officium.

Tru[m] beneficium censetur in ecclesia cum
est in clauistro vel in continentibus edificij
eius ecclesie? Facit pro et contra. l. ij. ff. de
verbo. signi. de consecra. eccle. vel alia. c. l. ii. vi.
de sen. excom. si ciuitas. Et videtur attendendum
an teneatur facere officium in ecclesia. vtpote ce-
lebrare et in huius interesse ut tunc in ecclesia cense-
atur. argu. l. cum quidam. ff. de fun. iustit. ad hoc
facit multum destinatio patrifamilias seu funda-
toris vel communis reputatio ubi censetur desti-
natum. aut quod beneficium in ecclesia sit: et ibi
quotidie distributiones recipiat et seruiat vel no.
ad hoc faciunt iura. ff. de leg. liij. l. i. seruus urbanus
C. de predi. mino. l. si predium. de supelle. lega.
l. quemadmodum. de fun. iustit. questus. §. alfenus
et §. si quis eodem iustit. ff. ad municipa. et
qui. §. si. que leges probant quod non attendatur lo-
cus. quia est extra ecclesiam sed alia qualitas de-
stinationis more et seruitij licet in aliquo etiam ser-
uiat in capella seu ecclesia que est in clauistro. Et
dicebant quod ab antiquo et pluries obtinuit in pala-
cio quod si talis beneficiatus non habet alios puen-
tus quam illos quos percipit in ecclesia propter ser-
uitium quod ibi facit quod censetur in ecclesia licet
etiam habeat in clauistro celebrare. vel in aliquo
seruire. secus si haberet dotem et redditus pro illo
beneficio aliunde et extra ecclesiam destinatos il-
li beneficio. quia tunc est extra et sic vtrobique vide-
tur attendendum ubi est dignius officium et ubi
frequentius etiam fiant. de deci. ut apostolice. ff.
ad municipa. l. eius qui. §. si. et l. si quis istructus
et pro hoc de sepul. cum quis. lib. vi. et quod ibi no.
Jo. an. in nouella.

liij.

Non valet collatio facta per intrusum in dignitate
reservata secus si erat benefidei derentor. b. d.

Tru[m] intrusus in decanatu reservato: si
conferat beneficia pertinentia ad collatio-
nem decani qui est ibi pro tempore vale-
at collatio quadiu est in possessione et est habitus
et reputatus pro decano: cum forsitan ibi reserva-
tio decanatus esset ignota? Videtur quod sic. per no-
tata per Innocentium. in. c. nihil. de electio. sed etiam
ibi facit contra. in fine prime colune. tamen dominus
tenent contra. propter reservationem que afficit om-
nia et ligat ignorantes propter decretum. et quia ta-
lis intrusus non habet possessionem decanatus refer-
uati saltem tale que habeat iuris adminicula. et sic per
consequens non debet facere aliquos fructus suos

etiam ratione possessionis sue. ar. no. in. c. v. nostrum
de ap. credo contrarium si erat bonifidel detentor.

Attendit quasi possessio iuris conferendi l3 ad alius
revera ius conferendi pertineat.

Quidam impetrant ad collationem episcopi
aut alteri ad collationem cuiusdam prioris.
quedam ecclesia vacat cuius collationis
possessionem habet episcopus et est in possessione
conferendi eam. alter vero vult probare quod immo
proprietas collationis illius reuera pertinet ad col-
lationem prioris queritur nunquid sit admittere
dus. Et videtur quod non. quia probatum eum non
relevaret ut videtur. quia in talibus plus attendi-
tur possessio. nam si ille qui est in possessione con-
ferendi vel presentandi conferat vel presentet va-
let eius collatio vel presentatio. argu. c. consulta-
tionibus. de iurepatro. et de elec. querelam. et de
causa posses. cum olim. et presentat illi cui ille ad
quem de iure pertinet non tamen est in possessione
contulisset vel quem presentasset. ergo etiam im-
petrans ad collationem eius sit preferendus im-
petrans ad collationem alterius. quia eius executor
tenet vicem illius collationis. et est perinde ac si
ab eo fuisset facta collatio. Item quia ultimus sta-
tus tenendus est. argu. l. si pater. C. de statu de
fune. Item imputetur priori qui non prosequitur ius
suum. et quousque eo prosequente ad quem principa-
liter pertinet consilio de contrario servandus erit
iste status et presumendus pro iure episcopi possi-
dentis. et impetrantes ad collationem eius obtri-
nere debebunt quod ipse erit in possessione confe-
rendi. Et pro ista parte fuit maior pars. Sed in op-
positum videtur facere. quia papa sic scribendo de
beneficio pertinente ad collationem episcopi po-
tius videtur intelligere et concernere veritatem iu-
ris et proprietatem quam possessionem. quia proprie-
tas potentior est possessione. ergo etiam is qui im-
petrat ad collationem eius cuius est proprietas.
collationis erit potior eo qui ad collationem eius
qui solum possedit impetravit. argu. de causa posses.
cum dilectus. Item quia veritas probata debet cedere
opinionem. ut dicit. c. cum bertoldus. extra de re iud.
Item quia verbum pertinere est analogum ad proprie-
tatem et possessionem. Item per ista posset induci. l. ij.
§. i. ff. de reli. et sumpt. fu. Item non videtur posse ne-
gari quod verbum pertinet ad collationem proprius
dicitur de proprietate licet latissime sumptum dicat
de possessione. ut l. verbum illud pertinere. ff. de
ver. sig. ergo simpliciter sumptum sumatur pro pri-
mario vel proprio significato. Ad hanc. q. allegari
possunt iura allegata per Jo. an. in novella de re-
iuris. mora. lib. vi. in prima questione. et decisio il-
lius questionis facit pro prima parte. et pro prima

parte obtrinit et fuit lata sententia. et pro hoc quia
aliud est cum dicitur collatio pertinet episcopo. a-
liud cum dicitur ius et proprietas collationis. ut probant
iura predicta.

vi.

Verbum ut asserit non inducit surreptionem.

Papa confert titulum ecclesiam vel benefi-
cium: cuius fructus redditus et proventus
summam. xx. marcarum ut asseritur non ex-
cedunt queritur nunquid si excedunt debeatur im-
petranti. vel an sit gratia surrepticia. Quidam di-
cunt quod sibi debeatur. ex quo constat de corpore ec-
clesie. nec est gratia surrepticia. quia illa verba ut
asseritur cum sint impersonalia non debent intelligi de
impetrante quod ipse asseruit. argu. C. de consti. pe.
l. si quando. nam tunc debuisset dici ut asseris. et
ideo cum non appareat fuisse asseritum per eum neque
suggerit illud falsum. talis falsa demonstratio non
vitiat gratiam. nec habebit necesse impetrans
probare beneficium esse infra illam summam. Alii
vero dicunt contra. quod immo si excedat sibi non de-
beatur. et gratia debeat surrepticia reputari. nam
verisimile est quod ipse hoc pape asseruerit. Non est
enim verisimile papam hoc posuisse in gratia seu
litteris nisi impetrans in supplicatione hoc posu-
isset. Item surreptio alterius in tacendo veritatem
ita reddit gratiam surrepticiam sicut si ipse idem
pro quo beneficium impetratur veritatem taceret.
ut probatur in. c. si motu proprio. in. jo. secus. et i.
c. sequenti. §. i. de prebendis. lib. vi. quanto magis
debet nocere factum alterius exprimendo falsita-
tem. Dicunt etiam quod impetrans teneatur probare
quod sit infra summam cum hec quantitas sit pro gra-
tie sue. crederem tamen quod hoc casu sufficeret pro-
bare asseritionem communem. Sed aliquid presume-
tur esse infra illam summam nisi probetur excessus
videtur quod sic. argum. ff. de probat. l. cum de
lege falcidia. cum ibi notatis. dicunt hoc casu con-
tra. quia ex quo ipse asseruit esse infra summam. et
hoc est pars gratie sue ideo suam asseritionem de-
bet probare. argu. ff. de probat. l. et qui dicit. cum
ibi notatis. Et vide pro hoc quod no. Jo. an. i. c.
exceptionem. de litis contestata. lib. vi. in novella.
Sic in simili incumbit probatio asserenti aliquid
esse vel non esse solvendo. iuxta notata. ff. qui sa-
tisda. cog. l. si vero. §. qui pro rei qualitate. et etiam
am asserenti quem esse vel non esse maiorem vel
non idoneum. argum. notatorum. ff. de minoribus.
l. de etate. et notat. C. de integritate restitutio. l. si
minorum. Et per Archidia. de rescriptis. si eo tem-
pore. super verbo non idoneus. Et facit quod no-
tat Jo. an. in. q. super regula infamibus. de reg. iu-
li. vi. et hoc credo verum in terminis predictis. et

In gratijs factis sub ista forma speciall. quia tunc summa est p^o gratie. ergo 2^a. ar. ff. de eden. l. i. §. editione. secus forte in forma pauperū. q^o ibi summa n^o est. p^o parte pars gratie cū ibi gratia sit generalis de oī bñficio cōpetenti. sed postea ponit in fine gratie exceptio ibi cū dicit. Nostre autē intētionis existit q^o sibi p^ovideat de beneficio cui⁹ fructus 2^a. talē summā non excedunt. 2^a iō cum omne bñficiū contineat sub regula d^o qualescūq^o bñficiū quod impetrans acceptat reputari cōpetēs et presunt nisi aduersarius qui se. p^ossionē eiusdem pauperis opponit p^ober illud n^o cadere sub expectatione 2ª excedere summā 2ª sic et incūbit p^oratio non pauperi qui h^o regulam p^o se. ar. ad hoc. ff. d^o p^oba. ab ea parte.

vij.

Cle. cū ei quem. in fi. non habet locū in ordinario collatore nec patrono.

Trū vacante bñficio incipiat currere tēpus patrono ad presentandū vel collatori ad conferendū a tpe note vacationis in ecclesia sicut impetranti currit ad acceptandū. vt in cle. ei quē. in fi. de conces. preben. vel a tēposcientie patroni vel collatoris. quod videt per. c. quia diuersitatē. in fi. de conces. preben. 2^a no. in. c. ij. de preben. 2^a in. c. licet. de sup. negli. prela. vel a tpe quo scire potuit. quod videt per. l. si. circa p^oncipiū. ff. quis ordo in bo. pos. serue. 2^a no. in dīcro c. licet. Dñl tenent q^o a tpe quo scire potuit 2ª debuit p^opter verbū neglexerant positū in d. c. licet. 2ª ideo epūs qui scire d^o cū habeat suā diocesim visitare vel archiepūs suā. p^ouincia habet etiaz visitare a tēpore quo scire potuerūt 2ª debuerūt ignorauerunt ab illo tpe incipiat eis tēpus currere vt no. Inno. in. c. ex pte assen. de cōces. preben. secus in tali ad quē non p^olineret visitare qui al^os non tenebat. de vacatione inquirere. 2ª cle. ponit casum specialē de impetrantibus. vt ibi no. Sed pone quidā renūciauit bñficio in manibus n^o habentis potestātē querit an incipiat statim currere tēpus patrono vel collatori si hoc sciuerit vel scire potuerit seu debuerit etiā a^oq^o illa renūciatio per illū ad quē p^oinet fuerit admissa vel ratificata vel tunc demū cum is ad quē p^oinet eam admiserit vel ratā habuerit p^ot dici q^o si ad collatorē vt patronū admissio vel ratificatio renūciationis nō p^oinet tñ potest iurare ad superiorē ad quem p^oinet vel eam admittat vel ratificet vel renūciatē redire faciat. 2ª ideo si hoc n^o faciat sit in culpa. et sic si a tpe quo renūciat sciuit sibi currat temp^o. argu. no. per Inno. in. c. admonet. de renunc. 2^a d^o conces. preben. quia.

vij.

Ad prelatū 2ª capitulū eccle collegiate p^oinet de

iure collatio prebendarū in dicta ecclesia.

Verū ytrum ad prepositū vel decanū et capitulū in eccle collegiata de iure cōl p^olineat collatio canonicatū 2^a prebendarū an ad epū? Videt q^o non p^olineat ad episcopū sed ad prelatū illius collegiate ecclesie de cōsilio sui capituli. q^o ad prelatū p^olineat collatio sed epūs non est prelatus igit^o 2^a. vt in. c. a collatione. cum no. per Archi. de appel. p^o no. per Inno. de excep. venerabilis. in fi. 2^a ibi per Hostiē. de iurepa. p^ostulasti. circa fi. p^ome glo. ibi fatemur 2^a. a contrario sensu. p^o hoc quia in collegiatis ecclesijs electio prelati p^olineat ad collegiū. vt no. in. c. i. de elec. ergo singulorū canonicorū seu canonicatum 2^a prebendarū ad prelatū. p^obatur ista cōsequentia. per ea que no. Hosti. de elec. cū eccle vulturana §. mandauimus. sup^o p^obo postulauit. ibi si non h^o patronū 2^a. credo q^o prelatus 2ª canonici inferioris ecclesie habeat eligere canonicos 2ª conferre prebendas illius ecclesie 2ª non epūs. ar. ad hoc imo est tex. in. c. ex transmissa. in fi. de renunc. 2^a in. c. ex insinuatione. de simo.

ix.

In cōstōne execrabilis n^o cōprebendunt bñficia d^o iurepatronatus laicorū quo ad reservationem.

Apposita quadā cōstōne dñi Clementis sexti q^o si ipse contulisset aliq^o bñficiū reservatū 2ª collatio non sortiret effectū vel ille cui contulisset a^oq^o esset possessionē pacificam affectus moreret remanere sub prima reservatione. 2ª supposito q^o dñs Innocē. sextus noluit vt in bñficijs collatis per eū met predicta cōstitutione Clemen. imo voluit q^o si ipse Inno. cōferret bñficiū reservatū dum tñ collatio al^os teneret consumere reservatio etiā si is cui conferret a^o possessionē habitā moreret. formatur tal^o questio. dñs Clemens contulit cuidā ticio vñū bñficiū a se p^osonaliter reservatū tandē mortuus est ipse dñs Clemens post ipsum Clementē mortū tictus a^o tñ possessionē affectuā dñs Inno. successor suus illō contulit cuidā alteri et si esset reservatū si n^o foret alteri ius questū tñ post mortē Clementis 2ª ante collationē dñi Inno. ordinarius in partibus illud contulit cuidā alteri querit an valuerit collatio ordinarij vel dñi Inno. videt q^o non valuerit collatio ordinarij. quia illud bñficiū remansisset sub p^oma reservatione dñi Clementis p^opter premissam suam cōstōnem. nam ex quo semel habuit papa illud bñficiū in manibus suis 2ª fuit affectum per reservationē. dato etiā q^o reservatio fuerit personalis semp^o remanet in manibus pape 2ª successoris donec de illo fuerit dispositū. arg. eorū que d^orl iuxta no. per Archi. in. c. si gratiose. de rescrip. non censet autē dispositū fuisse ex quo dispositio

non fuit sortita effectum. ar. l. si p. patre. §. versu ff. de in rem verso. 2. c. si electio. §. elec. li. vi. Si enim dominus clemens in vita sua non disposuisset certum est per ea que scripsi iuxta. c. si gratiose. q. beneficium remanisset reservatum. non obstat q. personalis fuisset reservatio. ergo et nunc ppter constitutionem suam per quam voluit eo moriente ante adeptam possessionem remanere sub prima reservatione. presertim autem dicta constitutio debet habere locum hoc casu dato. q. ille cui contulit Clemens post eius obitum decesserit 2. dato q. illa constitutione in beneficiis a se collatis 2. reservatis. successor suus Innocentius non utatur. quia origo istius negocii tota fuit de tempore clementis. igitur inspecta origine huic constitutioni declaratorie mentis domini clementis erit locus. faciunt iura que dicunt inspicere originem. Tamen domini contra tenuerunt. q. immo non remaneret reservatum. ex quo dominus Inno. noluit acceptare predictam constitutionem Clementis nec ea vi. imo ex quo collatio dñi clementis fuit canonica. 2. ille cui facta fuit supervenit post eum. scilicet per domini clementis obitum dicta constitutio fuit in rebus evacuata. ppter non admissionem illius a successore debuisset fuisse consumpta reservatio per illam collationem solam. etiam non habita possessione. ar. c. si tibi absent. de preb. li. vi. 2. impeditur reincidente vel remanere in prima reservatione virtute revocationis. vel non admissionis successoris de dicta constitutione clementis virtute cuius debebat fieri illa reincidentia vel remansio. etiam si cum retractione. q. sub lata constitutione clementis. 2. sic fundamento retrahente submouet vel impedit retractionem seu ei effectus. ar. l. q. balneus. §. si. cu. concoz.

et.

Obtinens gratiam ad collationem abbatis. potest acceptare beneficium pertinens ad eius collationem cum consensu episcopi. b. d.

Meretur an impetrans ad collationem cuiusdam abbatis qui habet aliqua beneficia que solus potest conferre libere. et quedam que habet conferre cum consensu episcopi. possit obtinere virtute gratie. etiam beneficium quod habet conferre etiam cum consensu episcopi. videtur q. non. ex quo gratia potest sortiri effectum in alijs vt sic eam restringam? ne alteri possit esse prejudicialis q. abbati. quem papa solum aggravare voluit. Tamen tenuerunt omnes q. immo habet beneficium etiam conferendum de consensu episcopi. quia etiam illius reuera collatio est abbatis. ne sede vacante. c. l. li. vi. p. quo qd. no. Jo. an. in nouella. §. de preben. cu. in illis. sup. verbo tñ. ibi. Itē mutatis terminis.

et.

Promotus ad sacros ad titulum certe pensionis sibi p. laici assignate non tenetur de illa facere mentionem in suis impetrationibus.

Item intitulus ad certam pensionem annuam ad vitam suam super certis bonis cuiusdam laici. 2. ad illum titulum ad sacros ordines promotus. impetrans a papa beneficium vel gratiam ad beneficium in forma communis pauperum teneatur de illa pensione facere mentionem. per. c. postulasti. 2. c. si pponente. de rescrip. Domini tenent q. non. quia talis pensio non est beneficium ecclesiasticum. nec titulus perpetuus 2. spiritalis. quia eo moriente expirabit. et tunc solum tenetur facere mentionem cum obtinet beneficium ecclesiasticum 2. spirituale. presertim tale quod post obitum eius esset alteri conferendum. 2. sic intelligunt illa iura. 2. ita obrinuit pluries. contra tamen istam opinionem videtur esse Archi. in rosario. l. q. si. c. postulasti. de sp. in nouella. sup. glo. inter. 2. p. ibi no. patet q. optalis est verior.

et.

Impetrans beneficium possessum p. a. per eius promotionem vel alio quouis modo vacans si potest illud obtinere si vacat ex persona alterius.

Papa mandavit conferri cuidam vnum beneficium cum vacaret per munus consecrationis petri vel alius preterquam per mortem ipsius petri. reuera autem cum petrus nullus in haberet in beneficio. non potest vacare per munus consecrationis petri. vel alius per factum petri. nec per modum aliquem contingentem in personam ipsius petri. immo vacauerat dudum per mortem Johannis in cuius persona etiam fuerat eo vivente reservatum. Queritur nūquid veniat sub gratia predicta virtute illius clausule vel alius quouis modo vera vacatio contingens in personam dicti Johannis. maior pars tenuit q. non veniat in viam iuris vacatio aliqua contingens extra personam dicti petri. quia papa intendebat solum cedere ius quod dictus Petrus habebat in beneficio. Item quia persona extrinseca in dictis verbis. vel alias quouis modo adiectis ad personam petri non est subaudienda. argu. l. ita stipulatus. §. grifogonus. de verbo. obl. Item illa verba vel alias quouis modo. debent restringi ad personam petri. i. contingentem in personam ipsius. qd. deo erat exceptio sequens limitata ad eius personam. sed preterquam personam ipsius. que quidem exceptio vt fit de regula limitat regulam. 2. sibi dat restrictum intellectum. vt. l. nam quod liquide. §. finali. de penu. lega. ff. de legatis. li. j. questum in fi. cum ibi notatis. Item quia papa intendit

concedere seu facere gratiam de beneficio vacaturo. cum dicit vacabit. vel cum vacare contigerit. igitur non videtur quod debeat venire iam vacans. licet hec ratio tolli posset per no. in cle. et quem. super verbo noticia. de concess. preb. Qui dam tamen tenebant contra etiam in viam iuris. quia ex quo beneficium erat in manibus pape. et debebat per eum conferri falsa demonstratio vacationis non impediebat gratiam. ar. l. falsa. ff. de condi. et demon. Sed huic rationi respondetur. quod falsa demonstratio impedit gratiam que est circa vacationem impetrantis tanquam ambitiosa est restringenda ad vacationem damtarat narratam in gratia. Item hoc tenebant alia ratione. quia illa verba vel alias quouis modo. referuntur secundum eos ad prebendam seu beneficium de quo fit gratia non ad personam petri. et sic includunt omnes modum per quem prebenda vel illud beneficium vacare poterat. etiam contingentem extra personam petri. Item quia dicta verba. vel alias quouis modo. latissime sunt interpretanda in preiudicium concedentis qui non presumitur fuisse auarus. ar. no. p. immo de dona. pastoralis. circa prin. immo liberalissimus. ar. in auten. de non alie. q. et si minus. et presertim ne beneficia diu vacent. et pro hac parte dicebant alias fuisse obtentum in palatio. et presertim propter quadam declarationem domini clementis. qui declarauit quod si reseruaret et conferri mandaret beneficium quod obtrinet titius cum vacabit per contractum matrimonij. vel alias quouis modo quod per mortem ipsius. quod sic etiam reseruaret si titius illud non obtrinuisset de iure sed de facto. etiam si de iure non possit vacare per personam ipsius. sed vacauerat alias per personam alterius. Item quod large fiat interpretatio in preiudicium concedentis. etiam circa modum vacandi vel potestatem conferendi. facit cle. si de beneficio. de preben.

.xliij.

Impetrans certum beneficium vacans tenetur de eius qualitate facere mentionem maxime ubi non narrat egpollentia ex quibus resultant aliquae qualitates. hoc dicit.

Item cum quis impetrat certum beneficium vacans teneatur de eius qualitatibus facere mentionem puta de cura et imminenti vel quod sit electum. licet multi tenuerunt in palatio quod non. quia ex quo papa confert certum beneficium vacans videtur conferre illud qualecunque sit. et meliori modo quo potest. tamen maior pars tenuit contra. nisi sit tale beneficium quod de sui natura et de iure communi haberet illas qualitates. ut archidiaconatus qui de iure communi habet curam. ut in. c. ad hec. de offi. archi. et

quod sit necesse facere mentionem videntur non. doc. in cle. si dignitatem. de preben. et de hoc no. 30. an. in nouella. in. c. et col. de preben. li. vi. circa prin. super verbo mandatum. ibi tenet quod etiam cum papa prouideret est opus de talibus qualitatibus facere mentionem. Premissa igitur opt. supposita suggestum est pape quod quidam prioratus monachorum in quo sunt septem monachi cum priore simul viuentes vacat. et papa illum confert vel mandat conferri opponitur quod erat beneficium electum et quod de electione non fecerat imperans mentionem. Queritur nunquid ex hoc gratia videtur fuisse dictum quod non. quia licet dictum non esset quod esset beneficium electum satis expresse egpollens. quia eoispo quod expresse quod erant ibi septem monachi cum priore simul viuentes eoispo est presumptio quod sint ibi collegialiter seu conuentualiter indubio. quia sunt regulares et simul viuentes. et indubio omnis ecclesia regularis et cathedralis ubi sunt multi. et dos sunt constituta per multis. indubio presumitur quod sit collegiata. ut notat Hosti. de iurepa. c. nobis. licet secus sit in alijs ecclesijs secularibus inferioribus. iuxta no. p. Innocen. de iurepa. postulasti. et per consequens si est ibi collegium. prior qui est caput est eligendus de iure communi per collegium vel conuentum. ut. c. i. de elec. sed tempore meo rota tenuit contra. scilicet quod impetrans dignitatem ecclesie collegiate electum. licet faciat mentionem de collegio. sed non facit mentionem quod sit electum non sufficit per cle. i. de preben. et est ratio. quia ideo voluit papa quod fieri deberet mentio quod esset electum. ut veritas sibi esset nota de hijs que in facto consistunt cum alias facta ignorare posset. ut in. c. i. de consi. li. vi. considerauit ergo quod sibi notificaretur veritas facti. sed non sic est exprimendo ecclesiam collegiatam esse. quia potest in facto esse quod dignitas ecclesie collegiate pertinet ad collationem alicuius. et non probat hoc esse quod ab hoc contingit abesse. quoniam ergo dispositio iure communi nulla necessitate et veritates facti infallibiliter. verbi gratia impetratur dignitas exprimendo quod potest excoicare. et quod tenet audire confessionem et conferre ecclesiastica sacramenta et homini. certe quod in hijs et dispositione iuris communi inferi de necessitate et infallibiliter quod talis dignitas sit curata. tunc bene sufficeret et veniret dignitas curata. licet ista verba videlicet quod esset curata non expresse. quia per predicta facta expresse de cura et infallibiliter. Sed exprime do conuentum vel collegium non est sic. quia cum hoc stare potest in facto quod non pertinebat electio ad conuentum. per hoc facit. quia materia istarum impetrationum est odiosa et restringibilis.

.xliij.

Nova pūisio facta de beneficio reservato secundo expectati. in qua narrat qd si sibi nō obstarēt reservatio vigoze acceptationis habebat bonū ius est surrepticia. h. d.

Primo et secundo in dara acceptantibus unum beneficium reservatum alias tamē cadens sub eorum gratia secundus in data obtinet gratiam per quam papa narrans in literis ei alias si non obstitisset reservatio fuisse canonice pūisum. et tunc tanq̄ de reservato sibi pūidet vel mandat pūideri si non fuerit alteri ius questum. Queritur an hec gratia sit surrepticia. aliqui dixerunt qd non. ex eo quia papa non consideravit illam canonicam provisionem. cum reservatione obstat. eam sciret nō potuisse fore canonice. tamen maior pars tenuit qd immo. quia papa fuit motus. vel est verisimile qd potius fuerit motus ex eo quā existimabat eum alias canonice provisionem obtinuisse. qd tūc nō obtinuerat etiā si reservatio nō obstitisset. propter primum cuius decretum ligauisset.

rv.

habentes primarias preces nō preferunt apostolicis imperantibus. h. d.

Primum illi quos imperator nominat. seu super quibus dirigit primarias preces. p aliquibus ut recipiantur in canonicos. et eis pūdeat de prebenda. prime vacatura preferatur apostolicis postea impetrantibus in prebenda postea vacatura. et teneat qd nō ppter clausulas non obstat. que apponunt in litteris apostolicis. ubi dicit non obstat. si aliquis apostolica aut alia quavis auctoritate in canonicos forsitan sint recepti. vel ut recipiantur insistant. et presertim qd imperator ut dicit habet ius illarum primariarum precum auctoritate apostolica. ut no. spe. in ti. d. preben. §. restat. circa fi. in. jo. item no. qd imperator in quarta parte. igitur sui censent auctoritate apostolica recipi. et id sicut receptus etiam p predecessores summos pontifices papa suos vult preferri.

rvi.

Apostolici impetrantes preferuntur nominatis p archiepiscopum in vim specialis privilegij.

Primum si sit concessum alicui archiepiscopo etiam in perpetuum ecclesie sue pro quolibet anno. vel quilibet archiepiscopus qui p tempore preficiet ibi semel in vita possit conferre tria vel quatuor beneficia in qualibet ecclesiarum sue pūicie. non obstat. impetrationibus apostolicis. et qd illi apostolicis preferantur. nominati per illum preferantur apostolicis. et fuit dictum qd non ppter clausulas non obstat. et quia papa qui hoc concessit non potuit successoribus manum seu potestatem claudere et limitare.

.xviij.

Impetratio facta de beneficio creato ante tūc confirmationē episcopi nō valet.

Utdam patronus fundavit quoddam beneficium perpetuum in quadam capella cuiusdam ecclesie dando dotem seu pretuos redditus annuos. et ordinando qd ibi debet esse unus perpetuus sacerdos qui haberet pro eius anima celebrare. et in choris in ecclesia deservire anteq̄ aut episcopus seu superior ad quem pertinebat pūisio dicti beneficii fundacionem et instructionē approbaret. et illud esse beneficium ecclesiasticum perpetuum decerneret. seu ipsum in beneficium ecclesiasticum institueret. ego impetraui ad collationem eiusdem episcopi tandem post gratia meam episcopus premissam beneficii fundacionem approbavit. et illud beneficium ecclesiasticum instituit iuxta ordinem fundacionis. et ego illud tunc acceptavi ut tanquam cadens sub gratia mea. opposui mihi qd non cadit sub gratia mea tanq̄ creatum post datam dictarū litterarū mearū. et p. c. lras. de R. p. in cle. ego dico qd immo cadit. qd ante grām meā per fundatorem erat fundatum et dotatum l3 nondum esset per episcopum approbatum seu confirmatum. et sic ante gratiam meam censebatur creatum. Querit quid iuris videatur qd cadat sub gratia mea. quia ex quo ante fuit inceptum videt perfectum. ff. de au. et ar. lega. l. et si non sint. §. quid ergo. cum concor. ibi all. p hoc potest induci totum illud Brocardicū. qd inspicitur origo et initium de quo de elec. dudum. ff. de verbo. obli. si filius p hoc potest induci illud Brocardicū inspicitur causa originalis. de dona. qui id quod cum concor. pro hoc quia sicut cinctus videtur qui de primo miles cingendus est. ut. ff. de testa. mili. l. penul. sic etiam deinde beneficium ante gratiam meam factum seu creatum videatur ex quo de primo approbandum et confirmandum erat. et ad hoc faciunt etiam concordata. in dicta. l. penul. per glo. alle. Pro hoc quia post natus videtur cum conceptus est. ar. l. qui in utero. ff. de sta. homi. p hoc bene facit. ff. unde cogn. l. i. §. si quis proximior. insit. de here ab testa. cum autem. cum concor. alleg. in glo. in dicta. l. qui in utero. pro hoc etiam facit quia ante gratiam meam beneficium per fundatorem fundatum erat. Et sic orta erat causa seu ratio future approbationis. igitur talis origo multū attenditur. sicut dicitur in simili de incendio orto. ff. ad. l. acq. l. i. si qs fumo. §. si. ff. qd vi aut clam. l. si alius. §. est et alia. jo. servus. ibi qd si nullo et p hoc etiam facit. ff. de pigno. l. si rem. §. si. cum ibi no. p glo. et doc. Item etiam beneficium erat spe quasi indubitata ad confirmandum ex quo rationabiliter erat fundatum. igitur perinde sit ac si

nunc esset confirmatus. quia quod est in spe quasi indubitata censetur in actu. et ideo mulier censetur domina dotis vel rei. quia est in spe domina. ar. ff. qui satisda. cogun. l. sciendum. §. si fundus. lunc. cto. §. in rebus. de iurijis. alias. l. in rebus. d. in re dotum. et ad hoc vide omnes concor. quas ad hanc viam allegavi. ff. de testa. milli. l. ij. §. de pōtati. in secundo folio. presertim quia deus in cuius honorem beneficium fundatum erat iam illud acceperat et confirmasse videbatur tunc incontinen- ti cum per fundatorem fuit fundatum et dotatum. ex quo rōnabiliter fuit factum. cum deus q. omnia nouit inquantum sint bona illa acceperit. cum eni de actu et beneplacito agat ipse tenendo cōsentire videt. qui etiam si velet posset impedire. facit ad hoc quod no. per Cy. C. de sacrosanc. eccle. id quod pau. in fi. iudicat. no. per Anno. de elec. i. ge- nesi. et per glo. in regula iuris. qui tacet. ergo cuz non restaret nisi nudum ministerium epi declaran- tis illud debere esse beneficium prout rōnabiliter fundatum erat. et per consequens deo acceptum. videt q. ante gratiam satis possit dici creatus sal- tem approbatione diuina. quasi factus episcopi po- stea confirmantis nil noui faciat. sed quod adeo factum erat declararet. ar. ff. si serui. vendi. l. sicut. §. sed si querat. ff. de acquir. re. do. l. adeo. §. cuz quis. In oppositum videt q. immo non cadat sub gratia cum post gratiam meam creatum seu for- matum fuerit beneficium. qz nō pōt dici essentiali- ter beneficium ecclesiasticum. quod nec esset etiā ius spāle anteq. p. epm fuerit cōfirmatum et appro- batum. seu potius institutum. qz ad eum solum et eius superiores pōtner institutio seu creatio iurū spūalium et eorum tractatio. ar. ff. de re. diu. l. sa- cra. in prin. et melius. insti. de re. diu. §. sacra. in aut. vt nullus fibricet oz. do. §. i. colla. v. in aut. d. sanc. epis. §. si quis oratorij domū. extra de iudi. c. decernimus. et c. quanto. extra de reli. domi. c. ad hoc de conse. di. i. nemo. p. ipsam enim epm vel supiorem eius ad quem pōtner in materia per fundatorem prius destinata introducitur et creat forma beneficialis. p. quam res ille que prius erant pphane et luce pphani efficiunt iuris spūalis. et spūales seu informate iure spūali p. quam formaz sic introductam distinguunt specificē a ceteris re- bus non beneficialibus et pphanis. sicut recte in embrione postq. est organizatus in ventre matris introducitur et creat a deo anima rōnalis que ē eius forma rōnalis p. quam specificē distinguunt a ce- teris animantibus. et ideo sicut ante introductionē et creationem anime rationalis que est forma ho- minis. Embrio etiam organizatus non est homo. sicut habetur. xxxij. q. ij. quod verum. et c. moyses et probatur. ff. de sicarijs. l. muliere. de penis. si

aliquid. §. qui oblationis. et l. cicero. in fi. et ex- tra de homici. c. si aliquis. et c. sicut ex litteris ibi vide. sic etiam in proposito potest dici quod ma- teria disposita pro beneficio per fundatorem non autem est beneficium quamuis per episcopum vel eius superiorem sit ibi introducta forma beneficii alio. et per eum sit beneficium. quia forma est que dat esse rei. vt. l. iulianus. §. sed et si quis. ff. ad ex- hi. pro hoc facit. quia non aliter aliquid quis fe- cisse dicitur nisi formaz propriam que ex consuma- tione consistit ei dederit. ff. de falsis. l. si is q. qua- dringenta. §. quedam. pro hoc etiam. quia incep- tum non debet reputari factum. facit. ff. de lega. iij. librorum. §. quid tamen cassius. ff. de auro et argen. lega. vestimentum. et l. quintus. §. cui aurū xpi. seruius. et §. si factum. et ff. de verbo. signi. l. quinta. §. opere. et l. edificia. §. perfecisse. nō enī aliquid videtur factum cum aliquid restat ad agē- dum. C. ad filie. l. cum filieianum. in fi. pro ista pre- in speciali bene facit quod no. per Innocen. d. se- pul. c. abolende. circa principium. pro hoc etiam bene facit. quia qui confirmat dat. ff. d. verbo. sig- nifi. l. lege obuenire. in auten. de defen. ciui. §. in- terim. p. hoc qd no. C. de cōfir. tuto. l. neq. circa principium. et cetera.

.viiij.

Gratia ad dignitatem nō extendit ad dignitatem curatam. b. d.

Trum prepositura ecclesie collegiate mō- tis edilie que consuevit conferri actu ca- nonico ecclesie tralecten. et non alij. et est dignitas maior et caput in illa ecclesia collegiata montis edilie. l. in ecclesia cathedrall tralecten. non est dignitas sed officium. et habet visitare et corrigere canonicos ecclesie montis edilie solum per subtractionem fructuum seu prebendarum. et non alias veniat sub gratia cuiusdam impetratis canonici tralecten. qui impetravit ad quodcunq. officium et personatum vacans et vacaturus in illa ecclesia tralecten. vel alia consuetum cōferri actu canonico tralecten. etiam si inibi dignitas repete- tur. non tamen fuit facta mentio in gratia. etiam si eidem cura imminet animarum. maior pars im- mo quasi omnes tenuerunt q. non. quia ex quo est dignitas curata. quia habet corrigere et v. visitare. saltem per subtractionem fructuum. bene facit q. ex hoc censeatur habere curam. quod no. s. de monte landuno. de supplen. negli. prel. quia re- gulares. circa principium. super verbo prelari. et ideo non venit sub gratia. argu. de preben. cuz in illis. §. i. et quia caput ecclesie. et sic non censere- tur sibi prou. deri de dignitate in ecclesia. sed po- tius de ecclesia. iuxta no. p. Archi. de concess. pre- ben. detestanda. glo. no. verbū.

Expresio dignitatis que reuera reperit eē officii
nō reddit gratiā surrepticiā.

Adidam obtinuit gratiam de quadam pre
positura in quadam ecclesia quam ipse as
seruit esse dignitatem. postea apparet q
reuera illa prepositura in ecclesia illa non est dig
nitas sed simplex officium. Queritur an eius gra
tia sit surrepticia. et videtur q sic. quia suggessit
falsum. igitur. et. ar. c. susceptum. de r. p. li. vi.
Nam expresio falsitatis etiam si esset talis que si
mouisset concedentes ad concedendum viciat lit
teras gratiosas. vt dicto. c. susceptum. nec in istis
beneficialibus locum habet decretalis super lit
teris. de rescrip. que loquitur in litteris ad lites
non gratiosis. vt no. glo. de preben. si motu pro
prio. super verbo teneatur. in si. presertim quia et
si distinctio illius decretalis super litteris. locum
habeat in litteris gratiosis ad beneficia potest di
ci q hic est expresio falsitatis et omissa veritas que
vere mouit principem ad concedendum. et si veri
tas fuisset expresio etiam forte motus fuisset ad si
concedendum. quia aliquibus personis prouiden
dum est de dignitate quibus non esset puidendū
de simplici officio vel administratione. ar. decre
talis de multa. de preben. in si. licet enim qui dig
nus est maioribus sit dignus et minoribus. cū ma
iora illa et minora sunt eiusdem qualitatis. non ta
men vbi sunt diuersarum qualitatum. vt dignitas
et officium. Nam aliqui solemnes viri et eminentis
scientie vel magne nobilitatis et generositatis sūt
boni pro vna dignitate que forsan habet magnas
prerogatiuas. vel forsan iurisdictionem. qui tamē
non essent boni pro vno officio vel administratio
ne. vbi opus est forsan bono negotiatore sacrista
et temporal. et sic de similibus. pro hoc etiam qd
gratia sit surrepticia facit. quia licet expresse sit q
litate maiorē. non tamen propter hoc sub ei
gratia venire debet qualitas minor. ar. c. cui de nō
sacerdotali. §. i. et §. ff. de preben. li. vi. pro hoc
etiam. quia presumitur dolose expresse falsum
indubio. licet enim quis indubio non presumitur
dolosus nec dolus nisi probetur. vt. l. quotiens.
§. qui dolo. ff. de proba. tamen in istis impetran
tibus expresio vel omissio tacende vel expimen
de qualitatis vel circumstantie presumitur indu
bio fieri dolose. ar. no. per Inno. in c. dilectus. d.
r. p. super verbo viribus carere. circa prin. ibi cū
dicti presumit esse dolose. et. igitur non valeant.
ar. dicti. c. super. et per premisas rationes quidaz
hoc tenuerunt. Alij tamen cum quibus etiaz ego
eram tenebant contrarium. ex quo impetrabat cer
tum corpus beneficii vacanti. et constabat de corpo
re beneficii impetrati. et persona impetrans sup

ponebatur idonea ad vtrumlibet. et ad officium et
dignitatem falsa demonstratio non debet viciare
gratiam. hec enim qualitas dignitatis videtur fa
lisse adlecta gratia demonstrationis. igitur eius fal
sitas gratiam non viciet. ar. l. falsa ff. de condi. et
demon. pro hoc etiam. quia ex quo supponitur im
petrans idoneus ad vtrumlibet. etiam sibi prin
ceps concessisset officium. quod est minus cui con
cessisset dignitatem quod est maius. seu concedere
debuisset. quia quem reputauit dignum maiori re
putasset vtiq minor. et ideo ex quo gratia demon
strationis expresse qualitatem maiorem que po
tius retrahere poterat papam a concedendo non
inocuit. similiter ex quo constat de corpore bene
ficii licet sit minoris qualitatis. quia expresio prin
ceps etiam sibi concessisset. ar. dicti. c. super litte
ris. Nec videt fecisse dolose. ex quo expresse qua
litate potius principem retrahentem. et per ista
satis patet. c. super litteris. non habere locum in
beneficialibus litteris gratiosis vbi expresio fal
sitas etiam que principem non mouit viciat re
scriptum. vt dicto. c. susceptum. quia dico illud ve
rum vbi exprimitur falsitas gratia taxationis vel
limitationis gratie rei vel modi ipsius. quia tunc
non veniunt alie res vel alius modus non expres
sus etiam si princeps illam rem vel sub illo. alio
modo seu secundum eam gratiam concessisset. et
sic loquitur dictum. c. susceptum. et. c. cui de non
sacerdotali. et idem etiam crederem de litteris
iusticie vbi adiceretur falsitas gratia taxationis.
vel limitationis. quia etiam tunc non continebit
illud si fuisset expresse etiam fuisset concessum.
ar. no. per Innocen. in dicto. c. super litteris. in
glo. super verbo in communis forma. vltra mediū
ibi et no. quod generaliter. secus autem vbi exp
mitur falsum gratia demonstrationis. quia tūc cre
do q distinctio illius. c. locum habeat vt in litte
ris gratiosis et beneficialibus vt distinguatur. an
expresio illius falsitatis mouere possit seu debu
erit principem vel non. et vtrum per simplicitatez
vel ignorantiam sit facta expresio. an dolose. vt
si non fuisset motus princeps seu moueri non de
buisset ad non concedendum propter expressionē
falsitatis factam potius per simplicitatem vel ig
norantiam sicut hic in terminis nostre questionis
nihilominus valeat gratia. nec falsa demonstratio
eam viciet. alias verō sic. facit etiaz pro premissa
distinctione. an causa taxationis vel demonstratio
nis concor. iur. ff. de vino tri. et oleo lega. l. cum
certus. et. l. et eo. et ff. de lega. l. i. quod testamen
to. et. l. si seruus. §. vere. cum concor. nec obstat
q presumitur expresio falsitatis facta dolose. ar.
no. in dicto. c. dilectus. de r. p. per Inno. qz non
est verum. quis expresse hic qualitatem principē

potius retrahentem ibi vero exprimebat qua-
litatem potius inducentem. et omitebat seu tace-
bat potius retrahentem. et ita non ob-
indubio enim dolus non presumitur. ut dicta. l. quotiens.
§. qui dolo. de pba.

Beneficium semel affectum semper durat affe-
ctum. hoc dicit.

Papa reservavit omnia beneficia officialia
et familiarium suorum. Quidam fuit capel-
lanus comenialis suus vel alias famill-
aris vel officialis suus. sed postea dimissa capel-
lania vel officio vel familiaritate. decessit postq-
desijt esse officialis vel familiaris. Queritur nū-
quid beneficia que obtinebat cum erat familiaris
ve officialis sint reservata videtur q- non. ex quo
tempore mortis desijt esse officialis ve familiaris
quia effectus illius reservationis dirigebatur in
tempus mortis talis officialitatis vel familiarita-
tis. et ar. l. quod sponse. cum concoz. C. de dona.
ante nup. pro hac parte facit. ff. de pigno. cum ta-
bernain. in prin. ibi respondi secundum ea etiam.
et ff. de lega. iij. l. item legato. §. si vroz. et ff. de
ventre in pos. mlt. l. i. §. remississe. et ff. de legatis
iij. l. legatis servis. §. si ex officio. Item propter
hoc. quia si concedatur alicui potestas conferendi
beneficia familiarium suorum. et unus de famulis
suis desijt esse famulus et postea moritur non po-
terit conferre beneficia illius. ut no. Jo. and. de
verbo. signi. c. si. li. vi. in novella. In oppositum fa-
cit q- immo. quia attendi debet tempus reserva-
tionis. ar. l. si. ff. de au. et ar. lega. p. hoc bene fa-
cit. quia si sit monasterium exemptum. ex eo quia
erat monialium. adhuc durat licet efficiatur mo-
nachorum vel canonicorum secularium vel regu-
larium. ut de capel. mona. dilectus. §. ad hec. iun-
cta subscriptione de qua in prin. pro hoc quia ex
quo fuit semel familiaris beneficia que tunc obti-
nebat iam fuerunt reservata et in manibus pape.
igitur ex quo semel fuerunt non desinant nec veni-
ant ad man- inferioris donec disposuerit. ar. no.
in. c. dilectus. de exce. prela. per Inno. pro hoc
bene facti quod no. Archi. de sp. statutum. super
verbo committantur. pro hoc etiam videtur ter.
in ratione. ff. de rebus dubijs. l. si cognatis. et de
noral. l. ij.

Vicaria ecclesie vntre abbatisse cū cura nō est ad
nutum renocabilis.

Medaz vicaria vnus ecclesie. vntre abba-
tisse cuiusdam monasterij est abbatissa pre-
tendens q- vicarius instituendus in illa
ecclesia ad eius presentationem per quendam ar-
chidiaconum ad quem pertinet institutio de con-

suetudine est renocabilis ad nutū illius abbatisse
et ideo dat articulos in ista materia contra quen-
dam vicarium qui impetravit vicariam. seu contra
quendam ibi ad eius presentationem institutum.
Queritur an sit bona ista materia. dicebatur q- nō
per. c. dilectus. de capel. mona. li. vi. nec obstat
quod ibi loquitur cum sit institutio per episcopū
quia idem in alio ad quem pertineat auctorizabi-
lis institutio que per consuetudinem potest archi-
diacono competere. ar. no. per doc. in. c. cum sa-
tis. de offi. archi. Item etiam materia ista ex eo
videtur reproba. quia si talis vicarius esset reuo-
cabilis ad nutum. igitur cura non esset penes eū.
quia tunc non esset intitularis. ar. no. de offi. vica-
rij. ad hec. de preben. extirpande. et sic oportet q-
cura esset penes abbatissam vel conventum. quod
videtur inconueniens. Sed quid si dicte abbatisse
esset ecclesia illa subiecta pleno iure et per quen-
dam archidiaconum vult ibi instituere vicarium
temporalem. nunquid poterit. facti q- sic. qd. no.
per Inno. de preb. in lateranensi. et per glo. in. c.
cum et plantare. §. in ecclesijs. de priuile. nam ta-
lia ut cure commissio licet non bene possunt cade-
re in mulieribus quo ad exercitium actuale. tamē
ius potest competere monasterio ut exercitium fa-
ciat per virum capacem illius potestatis. ut etiā
dicitur in simili de exercitio iurisdictionis spiri-
tualis in hijs que concernunt potestatem clauis
cuius ius ad abbatem seu monasterium compete-
re potest. et exercitium fieri per virum omni po-
testate capacem. s. de malo. et obe. dilecta. cum nō
ibidem per Hosti.

Valer collatio de beneficio reservato nō expressa
reservatione cum clausula dummodo non sit alte-
rius questum.

Trum si papa conferat vel mandat con-
ferri beneficium reservatum non facta me-
ntione in litteris de reservatione. sed pos-
sita illa clausula si non fuerit alteri ius questum.
valeat collatio. Quidam q- non. tamen rota tenet
q- sic ut large fiat interpretatio in preludicij co-
cedentis. et nec pape auaritia seu cupiditas vale-
at imputari si aliquid renuere videtur. arg. C. de
bonis vacan. si qñ. faciunt no. p. Inno. de dona.
pastoralis. et faciunt ad hoc rōnes quas teti gi in
dicta decretali licet. de preben. li. vi.

Collatio facta infra mensem datum expectantibz
per ordinarium. licet expectati. non acceptent. nō
preludicat illis qui impetrant idem beneficium a
papa.

Um ad collationem cuiusdam episcopi
essent impetrantes apostolici expectant.

tes cum potestate acceptandi infra mensem iuxta
 cle. cum ei quem. §. sequitur. de concess. preben.
 vacan. quodam beneficio cadente sub gratia im-
 petrantis episcopus infra mensem contulit cuidā
 et paulo post papa illud beneficium reservavit. et
 tanq̃ reservatum contulit impetranti. tamē illud
 beneficium nunquam acceptarunt nec infra men-
 sem nec post. Queritur quis sit portor. an ordina-
 rius. i. ille cui episcopus contulit an apostolicus.
 cui papa in virtute reservationis contulit. Quidā
 dicunt q̃ ordinarius est portor. quia manus epis-
 copi infra mensem ita demum erant et censebant
 ligate si expectantes infra mensem acceptassent.
 quia in eorum favorem mensis fuit appositus. tūc
 enim eis vel eorū altero acceptantibus retro col-
 latio ordinaria appareret nulla. et tunc apostolicus
 cui papa ante acceptationem expectantis contu-
 lisset esset portor. Sed quia impetrantes infra mē-
 sem non acceptant. idcirco retro manus ordinarii
 non censebuntur ligate fuisse. et valebit collatio
 eius. ar. no. per Jo. mo. in c. statutum. de preben.
 li. vi. et sic intelligunt. §. secus. in cle. ei quem. de
 concess. preben. Alij vero tenent contrarium. s. q̃
 immo sit portor apostolicus. quia manus ordinarii
 scdm̃ eos sunt ligate per totum mensem infra quē
 expectantes acceptare potuerunt. et si infra mensem
 postea non acceptaverint propter formam inhibi-
 tionis. et decreti que apponuntur in litteris eorū
 ubi dicitur districtius inhibentes venerabili fra-
 tri nostro episcopo. et. ne de illis interim etiam
 ante acceptationem huiusmodi disponere quoquo
 modo presumant ac decernerent. et. vel saltem est i
 pendulo per totum mensem. an valeat vel non.
 etiam si teneatur opinio precedēs. donec post mē-
 sem scilicet an expectans infra mensem acceptave-
 rit. Cum igitur siue sit nulla siue i pendulo ante
 quam illa pendulitas seu dependentia aut suspen-
 sio declaretur interim reservatio pape supervene-
 rit. et eius collatio que totum absorbet etiam ius
 expectantium. idcirco etiam si postea non accep-
 tent cum etiam si vellent non possent non valida
 bitur collatio ordinarii que si ab incipio sint nulla
 tractu temporis. prefertim superveniente eam im-
 pediente validari nō potest. ut in regula iuris nō
 firmatur. vel si sūt i pendenti retro non pōt fin-
 gi tenuisse. quia istam retrotractionem impedit si
 eri posse reservatio pape et eius collatio que po-
 tuit reuocare ius ipsorum impetrantium et ordina-
 rij eis nondum quesitum perfecte. ar. de R^ep. quā-
 uis. et c. si p^o te. et l. portor. in prin. et l. qui bal-
 neum. §. si. ff. qui po. in pign. habet. p^o hoc bene
 facit quod no. Jo. an. in novell. in c. duobus. de re-
 scrip. super verbo eligere. ultra medium glo. ibi
 ad rationem imparitatis. non enim minoris effica

cie et virtutis debet esse reservatio et collatio pa-
 pe q̃ sola acceptatio impetrantium seu expectantium
 que sola retrofaceret censeri collationem ordina-
 rij nullam. et eius valorem impediri seu valoris ef-
 fectum. igitur et pape reservatio et collatio etiam
 impediunt. p^o ista parte videtur casus in c. quo-
 dam. extra de preben. li. vi. nec obstant no. p. Jo.
 mo. in dicto. c. statutum. quia eius opinio non ap-
 probatur. per dictum. c. quoddam. de preben. li.
 vi. et etiam ibi no. Jo. an. in novella.

De concessione preben. R^eica.

.i.
 Si primo et secundo acceptantibus infra mensem
 et secundo post mensem p^ovisio. p^omus sit exclu-
 sus per reuocatoriam pape sequentem. et hoc se-
 cundus nō habet ius. et que sit notabilis negligē-
 tia pendet ex arbitrio iudicis. et secundus de cu.
 nō iure constat nō poterit spoliatus petere se re-
 stitui contra spoliante.
 R^eimus et secundus in data acceptaverūt
 infra mensem vnam ecclesiam. post men-
 sem bene per alium vel duos menses se-
 cundus fecit sibi p^ovideri. sed p^omus non. imo
 antequam p^omus faceret sibi p^ovideri supervenit
 reuocatoria pape. Queritur an secundus habeat
 ius. et videtur q̃ sic. quia acceptatio p^omi reddi-
 tur inutilis et inefficax propter reuocatorias. ergo
 non videtur q̃ secundo p^ostari possit impedimē-
 tum. quia non prestat impedimentum quod de iu-
 re non sortitur effectus. Contrarium fuit determi-
 natum. per. c. quodam. de preben. li. vi. Accepta-
 tio enim p^omi cum ab incipio tenuerit fecit ut de-
 cretum positum in litteris p^omi omnia facta p^o-
 secundo irritaret. et hoc verum nisi tunc cum secū-
 dus fecit sibi p^ovideri. p^omo possit sibi notabilis
 negligentia imputari. quia tunc propter eam p^o-
 mus sit exclusus. ut in. c. tibi qui. in fi. de R^eptis.
 et in. c. si clericus. de preben. li. vi. secundus possit
 sibi facere p^ovideri. Sed quando debet reputa-
 ri notabilis negligentia p^omi est in arbitrio iudi-
 cis atq̃ circumstantijs attendendis. cum non sit
 tempus a iure statutus. dicitur tamen commulter
 q̃ executores secundi. vel ordinarius possit mo-
 nere p^oimum ut sibi faciat p^ovideri. et ad hoc si
 bi p^ofigere tempus competens infra quod hoc
 faciat. alias extunc ipsi potuerint p^ovidere. arg. in
 simill. extra de restit. spoli. frequens. §. solet. et ff.
 de here. insti. si quis instituatur. in prin. cum con-
 cor. ¶ Sed pone retento themate predicto Se-
 cundus qui fuerat in possessione inductus post p^o-
 visionem sibi factam fuit spoliatus per p^oimum.
 secundus agit contra eum possessorio et petitorio

simul. Queritur quia constat de non iure suo sicut etiam de non iure primi: an secundus sit restituendus: videtur q[ue] non. ex quo constat de n[on] iure suo. ar. no. in. c. constitutus. de fil. p[re]s. per. Innoc. et per Jo. an. in nouella. Et quia cum sit par eorum causa ex quo neuter habet ius videtur q[ue] sit portio conditio possidentis. Item quia cum simul possessio et petitio actum est licet in pronuntiatione sit possessio premitenda. in executione tamen debet proprietas preuolare. licet enim feratur sententia super possessione cum proprietas non sit sua immo quo ad proprietatem absolvendus sit reus ab impetitione actoris. ergo talis sententia lata in proprietate preualebit in executione. vt impediatur pronuntiationem possessorij mandari executioni. argu. c. cum dilectus. de causa pos. et p[re]s[ent]a. In oppositum videtur q[ue] licet in petitio debet at absolvere primum ab impetitione secundum: tamen in possessione simul intentato debeat eum cōdemnare et secundum restituere. ex quo constat de spoliatione. quia vtilis possessorij petitio propter vtilem petitionem petitio adiectam non debet viciari. ar. regule. vtile. et p[re]sertim in odium spoliantis. et quia si non fuisset spoliatus. et primus ageret contra eum fuisset ab eius impetitione absoluitus. et quia melius est possessionem esse penes eum qui primo possedit qui sine vicio suo cecidit a possessione. pro quo de resti. spolia. in litteris. et c. sepe contingit. cum ibi no. per Innoc. nihil fuit determinatum. sed motu t[em]p[or]is.

ij.

Sub gratia cōcessa ad presentationē abbatis veniunt beneficia penitentia ad p[re]sentationē abbatis cum consensu alterius.

Acta est per dominum papam gratia illi cui de beneficio spectante ad p[re]sentationem talis abbatis. Queritur nūquid veniat beneficium spectans ad eius p[re]sentationem de consensu alterius. et est dicendum q[ue] sic. ar. ne sede vacan. c. unico. l. vi. vide quod scripsit Jo. an. in. c. cum in illis. de p[re]bendis. l. vi. in nouella. super verbo tantum. Jo. Item mutatis terminis. et cetera.

liij.

Acceptatio impetrantis nō cōsumit vicissitudines habentium alternis vicibus p[re]sentare vel cōferre beneficia.

Apposita quadam compositione legitima per quam quedam abbatissa debet cōferre vel p[re]sentare quandam ecclesiam vel ad eam in primis duabus vacationibus. et in tertiam quidam decanus. et postea ad subsequens. duas primas abbatissa. et in sequenti tertia decanus et sic deinceps in perpetuum abbatissa que erit ibi pro tempore conferret bis et in duabus vacationibus seu p[re]sentationibus solum decanus. postea in sequenti vacatione hoc actio q[ue] vacationes in quibus impetrantes apostolici obtinerent dictam ecclesiam auctoritate apostolica eisdem abbatisse et decano in predictis vicissitudinibus conferendi nequaquam in numero computentur. immo dictis vicissitudinibus conferendi vtantur cessantibus impetrantibus apostolicis perinde ac si mille alie vacationes contigissent. contigit q[ue] post dictam compositionem in primis duabus vacationibus in quibus abbatissa debuit conferre vel p[re]sentare. impetrantes apostolici obtinuerunt dictam ecclesiam. et sic abbatissa non potuit conferre. nunc tertio vacat. dicta ecclesia veniunt duo apostolici impetrantes quorum unus impetravit ad collationem seu p[re]sentationem abbatisse. alter vero impetravit ad collationem seu p[re]sentationem illius decani predicti. et quilibet infra tempus debitum acceptat ecclesiam predictam. et sibi facit p[ro]videri. Queritur quis eorum debet esse portio. Quidam tenebant q[ue] ille qui impetravit ad collationem decani. quia secundum ordinem vicissitudinis ista vice tertia debet spectare collatio seu p[re]sentatio ad decanum. et in preceditis duabus ad abbatissam. si non superuenissent apostolici impetrantes. licet enim fuisset actum in compositione q[ue] apostolici impetrantes non deberent consumere vices. hoc fuit actum in favorem dictorum abbatisse et decani cum cessarent impetrantes apostolici. non autem in favorem impetrantium igitur videtur q[ue] apostolici impetrantes debeant servare ordinem vicissitudinis inter se. vt sic impetrantes ad collationem abbatisse debeant solum in primis duabus vacationibus obtinere. quibus eis cessantibus abbatissa conferret vel p[re]sentaret et in tertia. s. in qua conferret vel p[re]sentaret decanus debeant habere impetrantes ad collationem decani vel p[re]sentationem. alias videretur sequi inconueniens q[ue] posset esse q[ue] impetrantes ad collationem abbatisse semp obtinerent dictam ecclesiam. et impetrantes ad collationem decani nunquam possent iam obtinere. et sic suis gratiis frustrarentur. q[uo]d iniquum videtur. Alij vero et maior pars tenuerunt q[ue] immo impetrantes ad collationem seu p[re]sentationem abbatisse sint potiores. quia non est dubium q[ue] secundum tenorem compositionis ista

Vice abbatisse esset collatio vel presentatio si cessarent apostolici impetrantes: ex quo secundum compositionem due prime vacationes non consumperant vicissitudinem abbatisse: ergo impetrans ad eius collationem seu presentationem debet ecclesiam obtinere. Nec obstat quod dictum est: quod dicta clausula est apposta mere in fauorem abbatisse et decant. quia licet hoc factum fuerit tamen per eam apparet ad quem pertinere debeat collatio seu presentatio. ergo cum ad abbatissam hac vice pertineret. ex quo prime due vacationes propter impetrantes non consumperant eius vicissitudines impetrans ad eius collationem seu presentationem obtinebit. Nec potest dici quod impetrantes teneantur sequi ordinem dictarum vicissitudinum. quia inferiores non potuerunt arctare papam nec eius impetrantes ad illum vicissitudinis ordinem. Nec obstat prefatum inconueniens quod sequeretur. quia non est inconueniens aliquid si impetrantes ad collationem vel presentationem abbatisse semper obtineant quoad ad eam pertinere debeat collatio vel presentatio id est quousque ipsa cessantibus impetrantibus apostolicis bis contulerit. Nam tunc etiam impetrantes ad collationem vel presentationem decant semper obtinebunt quoad ad decanum spectare debet collatio vel presentatio que ad decanum spectare debet donec post abbatissam ipse solus semel contulerit. Et istam opinionem maior pars dominorum secuta fuit. pro qua videtur facere quod notat Jo. and. in nouella. de preben. cum in illis. super verbo vel presentatione. et in. c. si de beneficio. de preben. in clem. pro hoc etiam facit. quia verba compositionis sunt repetitiva iuris seu potestatis conferendi. ergo non obstatibus vacationibus occupatis per impetrantes abbatisse est repetita potestas conferendi. argum. l. si in annos. in principio. ff. quibus modis usufructus amittitur. igitur impetrantes ad eius collationem obtinebunt ex quo ipsa virtute repetitionis habet potestatem conferendi. et.

Ualeat acceptatio et pmissio facte ante expeditionem litterarum gratie.

Ignata supplicatione per papam. de gratia ad collationem episcopi et. vel de canonicatu sub expectatione preben. antequam conficerentur littere vacante uno beneficio: vel una prebenda cadente sub gratia expectans acceptauit per quendam decanum tanquam executores suum sibi fecit prouideri et postea etiam ante confectionem litterarum dictarum vel post non cura-

papa contulit illud beneficium seu prebendam si non foret in re alteri ius quesitum. Tandem prius expectans fecit confici litteras super gratia sua et in his litteris obtinuit executores eundem decanum qui sibi prouiderat que littere fuerunt confectae sub data signate gratie. et sic data litterarum bene precedit acceptationem et prouisionem queritur an dicte acceptatio et prouisio facit ante confectionem litterarum et sic antequam ille executor reuera esset datus executor. vel sciret se datum executores cum nondum sibi essent littere presentate. Immo nec confectae valuerunt sic quod per eas expectanti fuerit ius quesitum. et per consequens secundus cui papa contulit si non foret alteri ius quesitum non habeat ius obtinui in palacio per tres instantias quod valuerunt acceptatio et prouisio ex quo datam litterarum precedit. et quia datio executoris est potius accessoria ad gratiam et eius gratia argum. de officio delegati. si super gratia. ergo potius gratia iam satis est attendenda. Item faciunt ad hoc notari per Archidia. in proemio secundi libri. Item non obstat quod reuera nondum dati erant executores. quia immo saltem destinatione. quia papa seu eius cancellaria dabit executores quos elegerit dum tamen alias sint idonei. igitur ex quo impetrans iam elegit illum decanum ut idoneum ex quo per eum tanquam per executores sibi petijt prouideri: ideo iam sibi ex destinatione pape reuera datus videbatur. quod patet. quia postea eundem dando ponit in executoria datam signate gratie non datam expeditionis seu confectionis vel bullationis littere. et sic nunc apparet retro ipsius habuisse potestatem et iurisdictionem: cum iurisdictione atque tur ignoranti. ut l. cecus. ff. de iudi. alias si furiosus. Nec obstat si dicatur quod non habet exercitium nisi a tempore presentationis litterarum. argum. de appella. c. super eo. quia iam sibi presentatur per partem verbo et scit vel credit per eius assertionem se executores ex quo pars eum elegit: et scit cancellaria electum per eum ponit in litteris et omnia ista vera deteguntur postea per reales exhibitionem litterarum. Contra istam opinionem videtur quod faciat quod notat Archidia. de officio delegati. si is cui. et de procurato. is quis.

Ualeat commissio per ordinarium alicui ut recipiat resignationem certi beneficii et illud conferat cui dam alteri. hoc dicit.

Adinarius commisit alicui: quod cum tunc vellet suum beneficium ex certis causis eum

mouentibus resignare reciperet illius resignatio-
 nem si causas veras et rationabiles reperiret et ea
 recepta conferret illud beneficium cuidam alteri
 queritur an talis commissio de iure valeat et rece-
 ptio resignationis si alias fuerit legitima ac col-
 latio in virtute eiusdem commissionis secute? Et
 quidam magni tenuerunt quod non. per. c. constitut[us]
 de concessio. p[re]bend[is]. cum ibi notatis p[er] doctores
 et per ea que notat Innocen[ti]us in. c. ex parte. el. i. de
 offic. delega. quia per talem concessionem aperit[ur]
 via ad beneficia vacatura quod soli pape permit-
 titur. vt ibi notat. et alias fieret contra concilium
 generale de concess. p[re]bend[is]. c. ij. et hoc represen-
 tat ter. in. §. prohibemus. in. c. deliberatione. de
 offici. lega. lib. vi. vbi hec prohibentur legato ergo
 multo fortius episcopo et ordinario qui est minor
 legato. et hanc opinionem ibi tenet Archidiaconus. Et
 idem tenet in. c. susceptum. in. prin. de rescript. li.
 vi. Et pro hac parte quidam in diuersis causis tu-
 lerunt sententias. Sed contra fuit determinatum
 in causa David Marci. et in quibusdam alijs cau-
 sis in quibus etiam fuit obtentum per tres instan-
 tias et sententias contrarium scilicet quod valuerit co-
 missio facta per ordinarium et collatio et receptio
 resignationis virtute illius secute. et hoc propter
 potestatem ordinariam que est lata ad omnia non
 prohibita de iure communi. nec per talem commissio-
 nem fit contra concilium generale. quia concilium
 generale prohibet aperiri viam ad vacatura scilicet
 et generaliter viam iniquam per quam veniret
 etiam modus vacandi per mortem. vt cum gene-
 raliter permittitur primum beneficium vacaturum. vel
 mandatum conferri sub qua permissione vel gratia
 veniret etiam si vacaret per mortem. et ideo non va-
 let. quia sic possit caprari mors aliena. sic loquitur
 c. ij. de concess. p[re]bend[is]. et c. constitutus. et c. ex par-
 te. et ideo nullus tali modo potest aperire viam ad
 vacatura generaliter nisi papa. tamen in casu nostro
 non committit generaliter potestas conferendi quo-
 niam modo vacet beneficium sed duntaxat si vacet be-
 ficium per resignationem faciendam. sub quo mo-
 do cessat ratio consilij generalis periculum captan-
 de mortis. non obstat. c. deliberationi. §. prohibe-
 mus. quia specialis prohibitio est in legato cuius
 potestas restringenda fuit in quo finalis ratio fuit
 ne nimium absorbeatur potestas ordinarioz quod
 fieret si legati possent tales commissiones etiam de
 beneficijs vacantibus per resignationem facere. et
 iurisdiclio autem ordinaria in qua est questio est po-
 tius amplianda. nec obstat quod ille tertius reddit ra-
 tionem ne aperiat[ur] via ad vacatura contra concilium
 generale. quia in ea ratione reddenda erraue-
 runt compilatores dictaminis lib. vi. vt audiri re-

citari per quendam aduocatum qui hoc audierat
 a quodam de compilatoribus. nam reuera vt pre-
 dictum est tunc demum fieret contra concilium ge-
 nerale cum generaliter via aperiretur et taliter quod
 esset periculum captande mortis alienae quod non
 est in casu illius. §. nec in casu premissis: vbi com-
 missio restringitur ad vacationem per solam resigna-
 tionem contingere debentem quare non ob. et c.

vij.

Per mandatum pape de confirmando collationes
 ordinarij non excluditur expectans a potestate ac-
 ceptandi.

Infra mensem expectantis et ante ipsius ac-
 ceptationem ordinarius de facto contulit
 cuidam beneficiu vacans et cadens in gra-
 tia expectantis et ad illius cui ordinarius contulit
 supplicationem papa mandauit certis iudicibus:
 quod illam collationem ordinariam auctoritate apo-
 stolica confirmarent si a die date litterarum huius
 modi non esset alteri ius quesitum. tandem autem co-
 firmationem per eosdem iudices facta. expectans
 acceptante infra mensem et sibi obtinuit prouideri
 postea vero dicti iudices collationem ordinariam
 confirmauerunt: queritur an talis confirmatio te-
 neat. vel an dictus expectans cui ante confirmati-
 onem extiterat prouisum post mandatum de confir-
 mando a papa emanatum sit potior et sibi ante con-
 firmationem fuerit ius quesitum? Et videtur quod co-
 firmatio teneat. et quod prouisio facta expectanti post
 quam papa apposuit manum mandando confirmari col-
 lationem ordinarij non tenuerit. quia per tale ma-
 nus appositionem totum negocium ad se videtur
 aduocasse et sic executorum expectanti. et cuiuscumque
 inferioris manus fuerunt ligate. argumen. c. vt no-
 strum. de appella. et de offici. lega. c. licet. In oppo-
 situm videtur quod non ligentur manus cuiuscumque po-
 testatez habentis conferendi quo minus prouisio
 per eum facta teneat et valeat. per decre. quia cum
 etis. §. ex parte. Josi. noui sic. et Josi. simpliciter. de
 concess. p[re]bend[is]. lib. vi. nisi papa expresse benefici-
 um sue dispositioni reseruasset. vel decretum in ta-
 li mandato subiunxisset. vel alias expresse volunta-
 tem suam insinuassent tales iudices quibus manda-
 batur reseruando beneficium sue dispositioni vel
 interdicendo. vt ibidem cum ibi notatis p[er] Archi-
 diaconum. in. Josi. simpliciter. super verbo exprimat[ur]. et
 super verbo insinuetur. et in eodem titulo. si soli. et
 facit de p[re]bendis. dilectus si. intellectus qui ita
 concord. cum. et inter cetera. in eodem titulo. Et sic
 responderi potest ad rationes in oppositu quia papa
 non aliter videtur ad se aduocare negociu nec manum

apponere nisi exprimat qd nullus alijs possit dispo-
nere. puta reservando vel decernendo per premissa
nisi velles tenendo primam partem dicere qd im-
mo mandando simpliciter providere vel alia dispo-
nit de certo beneficio vacanti videatur manum ap-
ponere etiam si alias non reservat vel decernat et
respondere posset ad iura proximae in oppositum al-
legata. quia omnia loquuntur ubi papa mandat p-
videri de beneficio vacaturo ubi non est verisimile
qd per solum mandatum incontinenti velit manus
inferioris ligare. nec aliquod beneficium afficere
etiam si de beneficio certo vacaturo hoc mader.
puta tali illud nominando vel primo vacaturo. sz
non bene video rationem diversitatis quare non
sit idem in vacantibus quod in vacaturo cuz eve-
nit casus vacationis. quia eadem est ratio quare
secundam partem de iure credo veriorum et sic p-
ulso expectanti. erit potior et confirmatio non vale-
bit ex quo prius expectanti fuerat ius questum. Au-
diti tamen qd in cancellaria per solum manus ap-
positionem pape eo qd signat supplicationem siue
provideat siue mander provideri. vel alias dispo-
suit de vacanti vel etiam vacaturo certo adeo vult
esse affectum beneficium et clausas manus inferio-
ris qd semper daret reservationem cum decreto:
de die date signationis facite per papam et tunc p-
illas clausulas reservationi. et decreti negocium e-
rit planum et clarum. verumtamen cum gratia sit de in-
certo vacaturo. reputa qd duxerit acceptandum dat
decretum incertum. et super incerto qd demum ligat
cum deductum fuerit ad certitudinem p acceptationem
iuxta decre. dudum. de preben. li. vi. f. consideran-
tes. nisi apponeret certum tempus puta mensem.
quia tunc infra tempus etiam an acceptationem liga-
ret manus aliorum ut mensis appositio aliquid opere-
tur. ut in cle. cum ei que. de conces. preben.

viij.

Acceptatio facta ante purificationem gratie valet si i-
fra mensem postea purificet si postea jobo vel scio
renouetur. b. d.

Acceptatio pauperis facta id beneficio
vacanti. si de iure sibi debeat ante purifi-
cationem postea factam infra mensem va-
leat absq eo qd iterum noniter acceptet. Et vide-
tur qd valeat. quia non est nisi declaratio volunta-
tis et ideo cum eam non mutaverit et persistat i ea
dem sibi sufficiat dum tamen infra mensem purifi-
cetur conditio. pro hoc bene facit decre. quia cum
ctis. f. penul. ad finem. et c. ne captande. de conces.
preben. lib. vi. ubi hodie alia forma est ppter ad-
lectionem mensis antequam vacet quis secundum for-

mam illam potest acceptare primum vacaturum et
ex causa secundum vel ulteriozem. et tamen ante
vacationem poterat dici gratia eius conditionalis
scilicet si eo viro vacaret beneficium. argumen. l.
heres meus. secundo responsio. ff. de condi. et dem-
stra. Et sicut ibi ante eventum conditionis facta ac-
ceptatio valet in eventum conditionis. ergo sic et
hic. pro hoc. ff. de optioni. lega. l. si cum optio. vlt-
ratio libertatis facta pendente optione eius cui
legata erat servorum optio valet in eventum quo
illa non optetur. Nec est opus qd remittatur ratio
libertatis per eundem modum. facit. l. legatarij.
f. si. ff. de lega. i. cum concordantijs suis. Item
conditio que apponitur in litteris pauperum poi-
us dirigitur ad provisionem et eius affectus qd ad
acceptationem. Item pro hoc bene facit de secun-
tabul. l. i. f. si sub conditione. ubi petitio posses-
sionis bonorum secundum tabulas factas ante even-
tum valet in eventum. pro hoc bene facit. ff. de re-
stamen. mili. in fraudem. f. testamentum. ff. de le-
ga. iij. l. i. f. si filius. ubi si duraverit voluntas. ff.
de offic. proconsul. et lega. l. observare. f. si. xxi.
sed si ante. et ff. de novatio. quotiens. f. primo. et ff.
de solutio. sub conditione. In oppositum videtur
qd immo non valeat ante purificationem gratiam si
postea renouetur verbo vel signo vel facto ex quo
postea apparet de eius animo. argumen. ad hoc.
de optioni. legat. l. optione. et de lega. l. iulianus.
et ff. quorum legatorum. l. i. f. quod ait pretor. et ff. ad
trebellianum. l. sed si autem. ibi cum dicit. Si rata
habeat a contrario sensu. pro hoc de secundarum ta-
bul. l. qui librum. f. testamentum. xxi. plane. et ff.
de testamen. mili. l. tribunus. pro hac parte vide-
tur textus. ff. de acquiren. heredi. l. is qui heres. et
l. is potest. et l. si quis extraneus. in principio. et l. he-
res constitutus. et ff. rem rata habe. l. bonorum. et
pro hoc etiam benefacit. quia acceptatio facta est
per verbum presentis temporis si de iure sibi de-
beatur et constat qd ante purificationem sibi de iure
non debeat cum ante eventum conditionis non
sit debitum sed spes indebitum. argumen. l. cede-
dere diem. ff. de verbo. obliga. instit. de verbo.
oblga. f. ex conditionali. Item non debet esse
maioris efficacie acceptatio qd provisio. quod pa-
tet. immo provisio debet esse fortioris efficacie:
cum per eam tribuatur ius in re et per acceptatio-
nem non sed ad rem. ut in. c. si tibi. de preben. et
per Archidia. et eodem titulo. c. quodam. et de conces.
preben. c. si. lib. vi. Constat autem qd provisio fa-
cta ante purificationem gratie non valeret. quia
esset facta contra ordinem littere et mentem pa-
pe: qui studiose primo ponit de purificatione con-
ditionis: et demum de provisione. Item et cete-
ra. argumen. eorum que habentur de rescriptis.

cum dilecta. Inuncto ibi notatis per Compostell.
qui ibi no. q. quando papa mandat aliquid studio
se q. tunc ordo littere seruandus est.

viii.

Habens clausulam anteferri de posteriori data:
preferitur primo qui licet acceptauerat prius non
tamen obrinnerat sibi prouideri.

Nus Innocentianus seu qui obrinuit gra-
tiam ab Innocentio de canonicatu sub ex-
pectatione prebende in una ecclesia vi-
no vel mortuo Innocentio non tunc vacante quas-
dam prebenda infra tempus debitum eam accep-
tauit sed sibi non fecit prouideri. tandem vnus q.
impetrauerat post obitum Innocentij ab Urbano
papa successore suo in consimili forma canonicatus
in ecclesia sub expectatione prebende habebat ta-
men in gratia sua clausulam anteferri eandem pre-
bendam infra mensem a data gratie sue accepta-
uit queritur quis eorum sit potior? Maior pars
tenebat q. secundus Urbanus qui habebat clau-
sulam anteferri non obstante expectatione pmi fa-
cta ante gratiam secundi ex quo sibi non fuerat prou-
isum. Et alias allegabant textu in. c. quodam. de
prebend. lib. vi. vbi propter clausulam anteferri
positam in litteris secundi fuit impeditus primus
quia prouisio sibi facta non valuit obstante decre-
to litterarum secundi. et tamen primus habebat ius
ad prebendam antequam secundus haberet gratiam.
quia sibi debebatur prebenda primo vacatura.
nam ibi primus nec secundus non habebat be-
neficium acceptandi quod appareat et sic afficieba-
tur prebenda acceptata. iuxta decre. si postquam. in
fine. eod. titu. quia quid prebende affectione non
obstante secundi gratia propter clausulas anteferri
impeditur ibi primum. Item etiam hoc dicebat
propter clausulam illam appositam in litteris se-
cundi non obstant. si aliqui apostolica vel alia qua-
uis auctoritate in eadem ecclesia sunt recepti et.
seu si super prouisionibus sibi faciendis de canoni-
catibus et prebendis in dicta ecclesia speciales vel
de beneficiis ecclesiasticis etiam generales dicte
sedis vel legatorum eius litteras impetraverint:
etiam si per eas ad inhibitionem reservationis et
decretum vel alias quomodolibet sit processum. er-
go etiam si ad acceptationem. Et per illam clausu-
lam papa videtur voluisse anteferri secundum etiam
si primus Innocentianus acceptasset. et propter
mione predicta est expresse Jo. an. in nouella extra
de rescript. c. causam. super glo. Jo. in fine. tamen
ego et duo alij sustinebamus q. primus esset potior
ex quo acceptauerat antequam secundo fieret gra-

tia cum clausula anteferri non sit extendenda con-
tra primos qui acceptassent ante gratiam suam.
quia non est verisimile papam ius eorum ita ad re-
sibi appropriatam sicut appropriantur per accepta-
tionem voluisse tollere nisi expresse de hoc fece-
rint mentionem. Et pro hoc. c. fi. de concessi. pre-
bend. lib. vi. vbi per reuocationem ideo tollit ius
ad rem. quia de hoc ibi fiebat mentio alias si tol-
leretur. pro hoc. c. ex parte. de offi. deleg. de pre-
ben. cum. J. magalon. Nec obstat. c. quodam. cum
ibi tempore gratie secundi prebenda nondum va-
cabat. et sic certa prebenda tunc determinata non
erat affecta pro primo. nec ad eam ius ad rem ac-
quisitum hic in casu nostro ante gratiam Urbani
factam secundo cum clausula anteferri iam vaca-
bat prebenda per primum acceptata. et ideo spec-
aliter et determinate affecta et ad eam primo fue-
rat ius quesitum non obstante predicta clausula vel
alias quomodolibet sit processum. quia intelligit
per executores non per partem seu impetrantem
certam prebendam vacantem. acceptantem. et ideo illa
clausula debet sortiri vires suas in beneficiis nunc
vacaturis. vel si nunc vacant que tamen nondum
fuerunt acceptata. nec per acceptationem alteri quo-
dammodo appropriata.

ix.

Apostolicus receptus ad possessionem sub condi-
tione si sibi debeatur et non alias censetur pure re-
ceptus. b. d.

Quidam expectans apostolicus acceptauit
prebendam et fecit sibi prouideri et in posses-
sione induci et prouisus inductus et ad re-
receptus fuit sub conditione si de iure sibi debe-
retur et salvo iure cuiuslibet alterius et non alias.
postea quidam ordinarius etiam eodem modo re-
ceptus fuit et in possessionem inductus. primus re-
putans se spoliatus agit possessorem petens se re-
stitui et suspendit petitorium secundus ordinarius
qui possidet dat de iure suo et non de iure primi:
dicitur per apostolicum sibi q. non potest. nec ei
articuli essent admittendi obstant. suspensione pe-
titorij. quia illi articuli concernunt petitorium. or-
dinarius responderet q. immo potest. et q. eius arti-
culi sunt admittendi ex quo ipse apostolicus si ha-
buisset possessionem pure sed sub conditione si de iure
sibi deberetur et salvo iure alterius. et ideo ces-
sante illa conditione non possedit: et ideo eius
articuli concernentes petitorium: per quos dete-
getur non ius quesitum: et per consequens ipsum
non habuisse possessionem deficiente conditione sub
qua eam adeptus fuit cum sint exclusorij possessio-
rij per eum interati sunt admittendi. Sed nunquid

bene dicat ordinarius videtur dicendum quod si-
ga possessio traditio et acceptatio possunt acquiri
et fieri sub conditione. vt ff. de acqui. posses. qui
absenti infra de restitu. spol. olim. qua deficiente
nihil acquiritur ex tali actu conditionali. vt ibi. p
hoc bene faciunt notata per Jo. an. in nouella. in
c. ij. de electio. lib. vi. super tex. in magna glosa.
que est super verbo electo. et est penultima. Sed
potius videtur dicendum contra. quia dicta condi-
tio inhererebat actui et erat de substantia et natura
sua. et ideo non videtur quod suspendat acquisitionem
possessionis. argum. l. conditiones que extrinse-
cus. ff. de condi. et demon. et ff. de lon. tempo. pre-
scrip. l. ij. cum concord. l. 3 in euentu resoluat.

Expectans ad collationem capituli et singulorum ca-
nonicorum etiam diuissim non potest acceptare be-
neficium pertinens ad presentationem unius ex ca-
nonicis ratione beneficii quod extra ecclesiam ob-
tinet. b. d.

In diocesi maioricensi sunt quedam eccle-
sie in quibus sunt duo beneficia perpetua
ecclesiastica quorum unum vocatur recto-
ria et habet curam parochialem illam obtinens. Al-
terum vocatur quartus vel quartaria et obtinens
illum quartum non habet curam sed certam pre-
sentationem et habet presentare rectores ad recto-
riam eiusdem ecclesie episcopo instituendum: ita
quod ille quartus seu illa quartaria seu illud beneficium
sic nuncupatum in illis ecclesiis non consuevit con-
ferri nisi canonico actu prebendato in ecclesia ma-
ioricensi. hoc supposito vacante rectoria in una de
illis ecclesiis quidam canonicus maioricensis qui
erat quartarius in eadem ecclesia presentauit que-
dam ad rectoriam illius ecclesie episcopo sicut po-
terat ratione quarti sui seu quartarie. quidam ve-
ro impetrans apostolicus qui expectabat ad colla-
tionem presentationem seu quantum illam dispositi-
onem decani et capituli singulorumque canonicorum
coniunctim vel diuissim ecclesie maioricensi. accep-
tauit illam rectoriam pretendens eam cadere sub
gratia sua ex quo pertinet ad presentationem illius
canonici. excipitur contra eum per presentatum aut
canonicum quod ad eum non pertinet presentatio ra-
tione canonicatus vel prebende ecclesie maiorice-
sis sed ratione quarti vel quartarie predicte quas
obtinet in ecclesia predicta de cuius rectoria agit
et ideo non cadit sub gratia sua. arg. c. mandatum
in fi. cum dicitur ratione huiusmodi prebendarum. cum
ibi notatis. de preben. lib. vi. Ipse replicat quod im-
mo cadit sub gratia sua. quia ex quo quartus ille
vel quartaria ratione cuius ad eum pertinet pre-

sentatio non consuevit conferri nisi canonico et ip-
se ideo. quia canonicus obtinet illum quartum seu
quartariam quem seu quam alias obtinere non pos-
set ideo presentatio rectorie ad eum ratione quar-
ti satis censetur ad eum ut canonicum pertinere.
Et etiam. quia ex quo ad eum qui est canonicus ma-
ioricensis pertinet presentatio rectorie satis cadit
sub eius gratia qui impetrauit etiam ad collatio-
nem singulorum canonicorum. Queritur quid iuris
Quidam tenebant pro presentato contra impetra-
tem. et quod non cadat sub gratia eius ex quo non per-
tinet ratione canonicatus sed ratione illius quarti
seu quartarie. nec refert ut vel tanquam canonicus
licet sit canonicus sed ut et tanquam quartarius.
argumen. iurium de tanquam. ff. de his quibus ut
indig. l. tutorem. ff. de adoptio. l. si pater. §. q. du-
os. cum concordantibus. pro hoc. quia iura canonici-
catus et eius prebende sunt separati et diuissi ce-
senda a iuribus quarti seu quartarie licet in perso-
narum unius et sub unius regimine concurrant et uni-
antur. quia ubi duo iura concurrunt in personam
unius perinde est ac si in personam concurrerent
diuersarum. ut dicta. l. tutorem. cum concordantibus
pro hac separatione iurium bene facit equitas et
eius ratio. ff. de separa. per totum. et quod notat
per Innocentium. de preiudic. pastoralis. de religiosis
domi. c. ij. pro hoc etiam inducebatur. l. i. §. sed si
coniunctim. ff. de lega. prestan. et l. mulieri. in fin.
ff. de condi. et demon. pro hoc. quia talis quartus
seu quartaria non potest dici de iuribus canonica-
tus seu prebende cum non conferatur. certum ca-
nonicum vel prebendam obtinenti sed interdum
vni canonico interdum alteri. nec ad collationem
canonicatus et prebende. sequitur necessario quod ob-
tineat vel obtinere debeat talem quartum vel quar-
tariam cum alteri quam canonico conferri non debe-
at de consuetudine. igitur ad illum canonicum ra-
tione suorum canonicatus et prebende quartus vel
quartaria non pertineat licet illum seu illa nisi ef-
set canonicus obtinere non potest. igitur nec pre-
sentatio rectorie pertinens ad eum ratione quar-
ti seu quartarie ratione canonicatus et preben-
debitur pertinere. immo utrumque per se et separatim
censebitur et sortietur naturam alterius. nec vnus
cedet alteri ex quo principaliter coniunguntur et
vniuntur sub unius regimine. argumen. extra. ne
sede vacan. c. i. cum ibi notatis. et ff. de fideius. l.
generaliter. §. si verum. pro ista parte etiam alle-
gabatur. quia iste quartus est additamentum patens
igitur et cetera. argum. l. item si fundi. §. huius vi-
cinius. §. si. sed si insula. ff. de usufructu. pro ista par-
te multum facit quod notat Jo. an. in d. c. mandatum. in
nouel. super fi. glo. ubi videtur expeditum si teneam
opinio. suam que habet ibi non dignitatem. quia si

impetrando ad collationem rē. capituli communi
ter vel diuifz non venit beneficium pertinens ad
vnum canonicum ratione dignitatis quam habet
in ecclesia quam etia non potest habere nifi cano
nicus vt ibi fic nec ibi ventret pertinens ratione
quarti seu quartarie licet illum vel illā non poffet
nifi canonicus obtinere. pro ifta parte etia potest
induci. ff. de verbo. fign. l. i. modestinus. cū cōcor.
ibi allegatis. pro hoc etiam potest induci. ff. quod
vi aut clam. l. si alius. §. nouerimus. et hanc partē
credo veriorē. et ad rationes et iura contra. Pro
hac parte potest induci etiam. ff. depofit. l. i. §. de
pofitione. et ff. quod culusq; vniuer. nomi. l. itē eo
rum. in prin. et potest induci. l. ficut. in fi. eo. ti. Et
ff. iudica. fol. l. iij. §. fed fi cum tutor. §. fed et qui
dem. et ff. adtrebellanū. l. debitor. in. §. fi. in fin.
pro ifta parte etiam inducebatur. ff. de folutio. l. i.
fi duo. et ff. de iure dōriū. l. profecticia. §. fi pater
non quafi pater. et ff. de operis liber. l. cū patro
nus. §. i. §. itaq; de bonis liber. l. si filius. in prin.
pro hac parte etiam allegabatur. ff. de fundo in
ftruc. l. fi. et ff. adtrebel. facta. §. fi heres. ff. de e
uic. l. si pręgnans. et l. nocte. et l. fcapbam. et ff. de
cufa. tuto. l. tutor peritus. §. i. in fine. ff. de his q
bus vt indig. l. si ticius. pro hoc quia infpicienda
ē originallis caufa ratione cuius pertinet fibi pre
fentatio quarte. facit. ff. de dona. l. qui id qd cum
teneor. potest ad hoc induci. ff. de lega. l. i. vnum
ex famulis. §. fi de falcid. l. pro et contra etia pof
funt induci no. per Jo. an. in nouella. de prebend.
cū in illis. fuper verbo institutionū. et fuper uerbo
tantū. quidam tamen tenebant contrariū. qā quar
tus vel quartaria debet cedere iuribus canonica
tus et preben. tanq; nobilioribus quare eorum gra
tia et honore et ornandi eos assignentur seu confe
rantur. arg. l. et si non fint. §. preueniamus. ff. de au
ro et argen. lega. pro hoc etiam. quia eadem est ra
tio principalis et additamenti. arg. l. item si fundi.
§. i. ff. de vfufruc. pro hoc etiam inducebatur. l. iij.
ff. de acqui. rerū domi. pro hoc etia inducebatur
magis in fpiali. ff. de pecul. l. si feruus meus or
dinaris. in prin. Item quia papa fuit intentionis
grauadi fingulos canonicos de omni beneficio ad
eorum collationem pntente. igitur rē. et de ifto:
quia nihil refert qd ad eum pntineat collatio rē. dū
tamen pntineat. arg. in fimili. ff. de ver. obli. cum
feruus. pro hoc extra de iudi. cum deputati. Pro
hoc. quia ex quo quartus ille seu quartaria pntet
ad canonicum ergo et prefentatio pntens ad quar
tum seu quartariam censebitur ad canonicum per
tinere. quia quicquid est rei mee meum est. ar. di
cte. l. si feruus meus. de pecul. pro hoc. quia he
res heredis testatoris est heres. C. de here. in fi.
l. fi. pro hoc. quia non refert immediate vel medi

ate ad eum pntineat. potest induci. ff. de testame
ntum. §. fi. pro hoc etiam. ff. de precario.
quāuis. in fi. de adop. §. illud. et quod no. Archid.
de preben. cum fingula. fuper verbo dependeat.
lib. vi. et Jo. an. in nouella. de eta. et quali. eam te
fuper glo. qualiter. pro hoc. quia propter canoni
catum habet quartam quā alias non habitu⁹ eēt
nifi effer canonicus et vbi vnu. ppter alterū rē. ar.
ff. de colla. bono. l. dedit dotem.

E.

Decretū quod redactū est ad non cām non inficit
gratiā contrariā. h. d.

Apa Innocentius sextus fecit gratias p
mo anno pontificatus fui. ix. calendas fe
buarij regi francie qd poffet nominare. lx.
personas idoneas in. lx. ecclesijs regni fui mandan
do certis executoribus qd illis per eum nominan
dis statim conferrent in illis ecclesijs canonicatus
et statim refervarent prebendas vacantes vel va
caturas: quas illi per fe vel alios infra mēfē du
cerent acceptandas de quibus fibi poftea prouide
rent. et qd gratia eis prodelfet ac fi a datis hui⁹ mo
di gratie facte regi ipfemet papa eis canonicatus
contuliffet et prebendas huiusmodi refervaffet. et
cum alijs non obftantibus et claufulis. cōfueris ap
pont in grāijs impetrantium quibus papa statim
confert canonicatus. Item sub eadem data con
fimilem gratiam fecit domine regine francie et na
uarre vidue de viginti personis per eam in vigin
ti ecclesijs dicti regni nominandis. Item confi
mitem regine Johanne vxorū regis de alijs vigin
ti personis. Item confimilem gratiam fecit re
gi nauarre de alijs viginti personis in eodem re
gno francie nominandos et sub eadem data. Por
tea eodem anno primo kalendas aprilis papa am
plauit gratiam regi francie de alijs quadraginta
personis per eum nominand. sub his verbis. nos
igitur eiusdem regis quantum cum deo possumus
precibus inclinari prefatis feraginta personis qua
draginta ad i. cimus fraternitati vestre fcilicet exe
cutoribus per apostolica scripta mandamus. et ce
tera. mandando vt in primis litteris de feraginta
et sub eadem forma et cum eisdem claufulis et non
obftant. excepto qd hec fecunda gratia de quadra
ginta fuit reftricta ad duas prouincias duntaxat:
fcilicet Senonenfem et Remenfem infra quas po
teft rex in quadraginta ecclesijs nominare. poftea
idem papa de anno quarto pontificatus fui cōcef
fit qd omnes et finguli per ipfum Francie regem
in eisdem ecclesijs vsque ad pretaratum nūme
rum in primis litteris fcilicet de feraginta perso
nis fibi concessis vigore ipfarum litterarum alijs

nominat^{is} et imposterū nominād^{is} in assēcutiōe ca-
nonicatum collatorū eis ac prebendarum accep-
tatarum per eos ac procuratores suos in eisdem
ecclesijs iuxta formam litterarū suarū alijs qui-
buscūq; per regem navarre et reginas aut aliqūē
ipsorū in eisdem ecclesijs prius etiā nominatis:
dūmodo non esset eis in eisdem canonicatibus et
prebendis tempore date litterarū declarationis
vel concessionis huiusmodi in re: specialiter ius
questum quibuscūq; constitutionibus apostolicis
et alijs contrarijs nequaquā obstā. preferent. po-
stremo idem papa pontificatus sui anno sexto de-
claravit qd sue intentionis existit et errabat: qd in
nulla ipsarū ecclesiarū posset vigeat dictarū
litterarū scilicet primarū sub eadem data re-
gi francie et reginis et regi navarre concessarū nī
si vni persone duntaxat aliquatenus prouideri de-
cernendo irritum et si secus super his et ceteris ha-
ctenus contingeret imposterum attemperari. His
suppositis contigit in facto qd virtute primarū lit-
terarū de. lx. personis rex francie nominavit quen-
dam mattheum guertti in ecclesia parisiensi. anno.
liij. xrv. february cui premissa examinatione fuit p-
erexcutozem deputatum in gratia regis prouisum
de canonicatu et reservata prebenda vacatura quā
duceret acceptandam et receptas per capitulum in
canonicū et in fratre italo in choro et loco in capi-
tulo sibi assignatis. et ille mattheus postea vacare
quadam prebenda per obitum cuiusdam dionisij:
reservata tamen acceptavit eam ignorans reserva-
tionem et de ea sibi obtinuit prouideri et in pacifi-
cam possessionem induci verum tamen cum cognov-
it eam reservatam rex supplicavit pape pro eo:
narrando de premissa reservatione per eū virtute
gratie de eo facte et de prouisione canonicatus re-
ceptionis. acceptationis. et prouisione ac in possessionē
inductione preben. predictis subsecutis qd de illa
prebenda sibi prouideret papa vero regis contē-
platione ac premissoz et meritoz suozum intuitu
narrata reservatione et quomodo ea obstā. et ei⁹
decreto acceptatio illius prebende et prouisio sub-
secuta viribus non subsistat et qd null⁹ ea vice pre-
ter ipsum de illa prebenda potuerat disponere cō-
tulit sibi illam prebendam tanq; reservatam nō cō-
ferendo alias sibi de nouo canonicatus. regina ve-
ro francie virtute sue gratie antea de anno. liij. x-
rv. iulij in eadem ecclesia parisiensi. nominavit quen-
dam egidium de translaio cui etiam erat prouisū
de canonicatu per excutozem et reservata pro eo
vacatura prebenda et cetera et receptus per capitulum.
sed quia tempore quo rex nominavit mattheū pre-
dictum dicto egidio non erat in aliqua prebenda
ius questum ipse mattheus nominatus per regem
erat dicto egidio preferendus propter gratiā pre-

dictam nominatis vel nominandis per regem cete-
ris preferend. Item etiam idem rex francie d. an-
no predicto. liij. et cxiij. february nominaverat vir-
tute sue gratie ampliatiue scilicet de. xl. personis
in eadem ecclesia parisiensi. quendam rainaldū in
raigaco cui etiam per executores fuit prouisū de
canonicatu et ad illum recepto et reservata pro eo
vacatura prebenda. Tandem de anno. lvij. vacan-
te prebenda vna per mortem cuiusdam. S. de ca-
ral. infra mensem tam dictus Egidius nominatus
per reginam quam etiam dominus rainaldus vir-
tute sue gratie de. xl. personis nominatis p regē
eam acceptauerunt et de ea sibi prouideri obtinue-
runt et ad eam simul sunt recepti per capitulū cum
protestationibus consuetis queritur quis eorū sit
potior? Fuit coram me disceptatum in tertia instan-
tia. quia pro rainaldo fuerat lata vna sententia in
partibus et hic in curia fuit reuocata et lata alia p
Egidio. et causa vertebatur coram me in tertia in-
stātia dicebatur pro parte rainaldi qd ipse erat po-
tior. quia licet Egidius et gratia regine virtute cu-
ius fuit nominatus prederet eum in data qd fuit
nominatus per regem virtute gratie secunde cō-
cesse regi de. xl. sub posteriori data tamen nomina-
tio Egidij facta per reginam. nec prouisio de ca-
nonicatu sibi facta nec inde subsecuta valebāt nec
valere poterant. quia rex nominaverat mattheum
virtute prime gratie concurrentis cum gratia re-
gine in data. et quia tunc nondum erat ius questū
Egidio nominato per reginam in prebenda Ma-
theus sibi preferri debuit propter gratiam factā
regi qd nominati per eum preferrentur. et quia de-
claratoria sequens per quam papa declaravit qd
non posset prouideri nisi vni habuit decretum de-
cernens irritum et cetera. apparet quod quicquid
factum fieret per reginam vel excutozem gratie
sue de Egidio fuit nullum seu irritum et inane qu-
rum ad canonicatum et prebendam in ecclesia pari-
sien^{si} in qua rex nominavit Mattheum. nomina-
tio enim regis facta de Mattheo. et prouisio ca-
nonicatus sibi facta et eius receptio fuerunt ab in-
icio valide et potuerunt habere effectum quo ad
assēcutiōem prebende immo et habuerunt. sicut
et infra dicetur. igitur statim decretum predictum
appositum super declaratoria predicta de nō pro-
uidendo nisi vni sortitum fuit effectum et vires su-
as. igitur nominatio et prouisio facta de Egidio et
sibi in ecclesia parisiensi vbi rex nominavit nō va-
luerunt obstante decreto etiam si postea desierint
posse habere effectum quo ad prebendam. puta
quia Mattheus aliunde eam assequeretur et non
virtute nominationis regie. vel puta. quia renun-
ciasset nominationi et gratie sue. Sufficit enim ad
rumpendū seu tollendū vel impediendū nomi-

natione regine et inde secuta quod nominatio mathei ab initio fuit valida et p[ro]visio de canonicatu sibi facta et eius receptio potuerit sortiri effectum quo ad prebendam etiam si postea deducere ad casum quo non posset. insi. qui. mo. testa. insi. §. posteriore. ff. de insi. rup. et irri. testa. l. i. t. et. §. ex his verbis. §. sed et si constante. ff. de heredi. insi. l. i. pater filio. Ad idem. ff. de testamen. mili. l. codicillis. §. si. Et pro hac parte quod decretum appositum super premissa declaratoria coniunctum cum gratia per quam nominatus per regem preferri debuit habet vires et impedit nominationem regine: et liget manus executoris eius ex quo rex nominavit et ei nominato fuit p[ro]visum de canonicatu que p[ro]visio ab initio fuit valida et effectum sortiri potuit quo ad prebendam etiam si postea deducatur ad casum in quo non posset videri casus. in. c. quoda. d. preben. li. vi. Ex quo enim nominavit rex et eius notario fuit p[ro]visum de canonicatu et ille habuit prelatiōis prerogativam p[ro]pter gratiam denominari per regem preferendis videtur quod nominatus per reginam que concurrebat in gratia cum rege penitus careat imperatone p[ro]pter declaratoria de non p[ro]videndo nisi vii et eius decretum. arg. c. duobus. extra de rescript. li. vi. in fi. ubi dicit. quo electo alius omnino careat imperatone. que clausula secundum glo. etiam refertur ad primum et secundum dictum illius. c. duobus. maxime quia declaratoria predicta habet verba multum generalia imo universalis seu universalibus equipollentia. videlicet quod in nulla ecclesiarum ipsarum etiam nisi una persone duraret aliquatenus valeat p[ro]videri que equipollet huic nullatenus igitur videtur negare nedum p[ro]visionem prebende immo et p[ro]visionem canonicatus ut omnia negent. quia qui omne vel nihil dicit nihil et. et plus negat negatio et. ut. ff. de reb[us] du. l. i. si is qui ducenta. §. vtrum. et. l. hoc genus. ff. de condit. et demon. maxime quia in narratione facta in illa declaratoria papa narrando de gratiis predictis regibus et reginis concessis: dicit et narraverat principaliter de p[ro]visione canonicatus quo modo mandaverat executoribus quod nominatis per eos in singulis ecclesiis de canonicatibus p[ro]viderent et prebendas vacantes vel vacaturas quas ibi ducerent acceptandas reservarent de quibus eis postea p[ro]viderent et. Et postea concludit quomodo sue intentionis fuit et erat quod nisi una in nulla ecclesiarum posset aliquatenus p[ro]videri igitur bene apparet quod papa hoc intellexit etiam de p[ro]visione canonicatus: de qua principaliter narraverat et executoribus mandaverat presertim propter rationem p[ro]pter quam dicit se huiusmodi intentionis fuisse se ne ecclesie gravarentur. Constat enim quod per solam p[ro]visionem canonicatus que ab initio est utilis ecclesie seu collator prebende est gravatus

Ecclesia enim videtur gravata. quia tali canonico habet de quotidianis distributionibus respondere. iuxta no. p. Inno. et Compost. in. c. cu. §. ferrari. de consi. etiam collator est gravatus. quia necesse habet sibi respondere et p[ro]videre de prebenda. ut de preben. relatu. et. c. dilectus. melius eo. et. si clericus. li. vi. et p[ro] tanto si receptus est aliquis in canonicum sub expectatione prebende non valent littere impetrare per aliquem alium sine clauula non obstant. quod pro alio scripserimus. quia per primam receptionem ad solum canonicatum licet adhuc non habuerit prebendam ecclesia reputatur gravata seu collator: hoc solo in specto quod est sibi obligata ad p[ro]videndum de prebenda vacatura vel de qua se offerret facultas licet multa possint contingere interim p[ro]pter que illa obligatio non sortiret effectum sed ad minus sola receptio que est possibilis sortiri effectum est impedimento secundarum litterarum. ut no. Bosli. de rescript. mada tum. et recitat Jo. an. in dicto. c. duobus. in fi. per me glo. igitur et. hec sola nominatio regis sancta mattheo et p[ro]visio de canonicatu et eius receptio inde secute virtute predictae declaratorie et eius decreti impediunt et nominationem regine et inde secuta: ex quo nominatio per regem gaudet prerogativa prelatiōis. Item etiam constat quod nominatio regis facta de mattheo et eius p[ro]visio et receptio ad canonicatum fuit sortita effectum etiam quo ad prebendam. quia ut premisi in themate questionis matheus prebendam dionisii acceptavit et de ea sibi obtinuit p[ro]videri et in eius pacifica possessione induci et quia illa fuisset reservata papa cum narratione premissa absque nova p[ro]visione de canonicatu quasi innitens prime p[ro]visioni virtute nominationis regie sibi facte de canonicatu et contemplatione seu intuitu premissorum de illa prebenda sibi p[ro]vidit quasi potius volens erequi et perficere nominationem regis: et receptionem seu p[ro]visionem de canonicatu in sorte illius nominationis subsequenti. quod nova gratia facere igitur illa p[ro]visio prebende potius debet attribui nominationi regie et p[ro]visioni virtute eius gratie de canonicatu facte quam nove gratie pape ex quo concōtemplatione prime gratie regie et inde secutorum papa p[ro]vidit de illa prebenda reservata. et quasi gratia pfectione et executione illius. ar. ff. de nova. l. cum enim. extra de rescript. constitutus. faciunt iura communia de lega. l. i. sed si plures. §. in arrogato cum concor. de dote p[re]lega. cum quis. §. si nam. et si quis. de procu. l. qui p[ro]prio. §. p[ro]curator. ut in ceteris de act. emp. l. si quis servum. Item quia inspicitur potius originalis causa et initium. argu. ff. de dona. l. qui id. cum concor. Item quia p[ro]visio sancta mattheo per papam de prebenda reservata intuitu premissorum videtur potius reservata in locum p[ro]visionis sibi facte per executores regios igitur et. quod quod surrogat

in locum alterius eius naturam sortitur. ff. si quis cau. l. si eum. §. qui in iuramentum. 2. ff. de lega. no. cane. l. i. §. si debitor: cum concoz. 2. videtur esse propter consequentiam 2. sequelam nominationis. regie. igitur ei attribuendum est. ar. ff. de feu. l. ij. 2. per no. per Ber. de consti. c. cum accessisset. Et quasi videtur de appenditis illius. facit. ff. de acquir. here. l. si quis heres institutus. 2. in canonicatu virtute nominationis regie per matheum obtente fundato. quod patet quia papa non contulit sibi nouiter canonicatum. sed sibi canonico facto virtute nominationis regie. 2. contulit prebendam. igitur trahitur ad fundamentum suum. ar. insi. de rerum diu. §. cum in suo. 2. §. ex aduerso. cum concoz. Et illi canonicatus tunc principalis ista prouisio preben. videtur accedere. quia prebenda est accessio canonicatus 2. non econtra. ar. dicti. c. relatum. 2. c. si clericus. de preben. Canonicatus etiam se habet ad prebendam sicut mater ad filiam. ex canonica enim sicut ex matre oritur prebenda sicut filia. vt no. Hosti. in summa. d. prebē. §. i. cum iuribus ibi allegatis. hoc idem no. Guil. de monte laud. eo. ti. si iuxta. in cle. parit enim canonica prebendam sicut obligatio actionem. d. pro cura. licet. §. ea obligatio. Si igitur ut probatum est ex premissis gratia regis seu eius nominatio inde secuta in eius virtute censetur sortire effectum etiam quo ad prebendam. videtur quod ultra in eadem ecclesia virtute nominationis regine. nec gratie sue nequeat Egidio de prebenda prouideri. 2. sic stabit gratia rainaldi. seu nominatio in virtute secunde gratie de quadraginta regi facit ampliatum de eo facit 2. prouisionis 2. receptionis inde secutorum virtute cuius potuit bene in eadem parisiensi ecclesia nominari. 2. pro hac parte fuit lata sententia parisiensis. pro parte tamen Egidij nominati per reginam fuit lata hic in curia contraria sententia. quia prius erat in data ex gratia regine virtute cuius fuit nominatus 2. ad canonicatus receptionem. quare debet esse potior nisi nominatio mathei per regem scilicet virtute prime gratie concurreris in data cum gratia regine. 2. alia gratia de preferendis notatis per regem 2. premissa declaratoria quod non prouideatur nisi vni sibi obstat. Sed ad videndum 2. declarandum quod premissa sibi non obstat. Aduertendum est quod declaratoria per quam papa declarauit quod non possit prouideri nisi vni debet intelligi de prouisione canonicatus. quod declaro sic. quia si intelligeretur quod non possit prouideri de canonicatu directo contrariaretur illi concessionem quam papa fecit denominato per regem preferendum. quod patet. quia per illam concessionem prelationis papa non intendebat nominationes aliorum in eadem ecclesia excludere sed potius preservare licet in as

secutione prebende voluerit regios preferri. vir. tus enim clausule anteferri habet preservare clausulam concurrentem. vt no. Jo. an. in nouella in deo c. duobus. in fine. eorum que no. super textu. Et si ista declaratio de non prouidendo nisi vni et eius decretum intelligeretur de prouisione canonicatus in totum gratie aliorum excluderentur. 2. sic esset papa contrarius sibi ipsi. quia si ab initio fuit intentionis quod non posset in eadem ecclesia prouideri etiam de canonicatu nisi vni. prout fecisse innuit declaratoria si sic intelligatur. postea dicendo quod nominati per regem preferantur per que verba videtur preservari gratie aliorum vt predicti alii si non posset dici preferri sed solum admitti papa esset sibi contrarius. quia illa concessio de regis preferendis nominatis alios debet intelligi de eadem ecclesia. quia frustra hoc concederetur quo ad nominatos per alios in aliis ecclesiis. 2. sic nominationes aliorum etiam factas in eadem ecclesia papa preservabat per primam clausulam prelationis. ar. premissorum. Ne igitur ista concessio prelationis regiorum que etiam ex sui natura seu virtute est preservativa gratie 2. nominationis aliorum etiam in eadem ecclesia in totum contrariaretur. igitur predicta declaratoria de non prouidendo nisi vni 2. eius decreto cōcozdemus eas 2. restringamus indubio declaratoria illam de non prouidendo nisi vni ad solam prouisionem prebende. 2. non ad prouisionem canonicatus Immo quo ad prouisionem canonicatum saluamus premissam concessionem prelationis regiorum que fuit conservativa 2. preservativa gratie 2. nominationis aliorum. Et dicamus quod nominationes omnium tam regum quam reginarum 2. prouisionem canonicatum in eadem ecclesia nihil obtinebunt Immo retro omnia de eis facta censentur irrita quod propter declaratoriam de non prouidendo nisi vni 2. eius decretum quod tunc cum nominatus per regem assequitur prebendam. incipit sortiri vires suas. 2. irritat etiam hactenus actum prout. sed si nominatus per regem designat posse consequi prebendam virtute sue nominationis. puta quia aliunde eam assequatur. vel ante assequitionem moriatur. vel gratie renunciet. vel alias efficiatur inhabilis. tunc quia nominatio facta per alios seu eorum alterum tenuit et prouisio de canonicatu. 2. receptio inde secuta bene poterit alter denominatus per eos assequi prebendam postea vacantem nulli alteri nominato per regem debitam. Et in hoc est effectus illius preservationis gratie seu nominationis aliorum inducte sub virtute gratie prelationis facte regis: que est aliorum preservativa. vt predicti. Et quod convenientius sic sit intelligenda dicta declaratoria quod loquatur de prouisione prebendarum non facienda nisi vni.

et non de p[ro]uisione canonicatu[m]. probatur. quia per istum intellectum nos concordamus eam cum p[re]missa concess. p[re]lationi que alias sibi in totum esset contraria. quod facere debemus sicut etiam in iuribus que sunt potius concordanda q[uam] quod unum in totu[m] aliud tollat vel corrigat. C. de ioffi. dor. l. i. et extra de elec. cum expedit. Per hoc etiam quantum pono intellectus declaratorie possumus saluare gratias seu nominationes aliorum et damus eis effectum quem eis dare possumus si ne quocunq[ue] p[re]iudicio regionu[m]. quia in casu quo illi habere non potuerunt dicimus illos seu eorum alteru[m] posse habere. et non alias. quod indubio facere debemus. et non interpretari ut in totum pereant sine comodo regionu[m]. argu. l. quotiens. ff. de rebus dubijs. Item per hoc saluatur q[uod] ecclesie non grauantur. quia effectualiter non p[ro]uidetur nisi vni. nec collatores p[re]bendarum grauantur. quia reuera non potest virtute dictaru[m] gratiarum p[ro]videri nisi vni. igitur iste intellectus sit potius amplectendus q[uam] alias. per quem includeremus contrarietatem in mente pape. et induceremus correctionem seu annullatione[m] gratie p[re]seruatue aliorum. et in nullo plus faueremus regijs. nec ecclesijs. nec collatoribus grauat[i]s. fauore quorum p[re]missa erant concessa et declarata. Item etiam probatur alia ratione. quia verba declaratorie de non p[ro]uidendo nisi vni indubio intelligenda sunt cum effectu. scilicet de p[ro]uisione effectuali per quam quis assequitur p[re]bendam. ar. ff. quod quisq[ue] iuris. l. i. §. hec verba. extra de eo qui m[or]t. in posses. c. i. cum concordat. Et p[er] hoc satis patet responsio ad oppositas rationes. quia cum Mathie virtute nominationis regie non fuerit assecutus p[re]bendam. sed virtute noue p[ro]uisionis et gratie sibi facte per papam tanq[uam] de reseruata. et sic postquam aliunde assecutus est eam desijt eam animodo posse habere in eadem ecclesia virtute nominationis regie. sequitur q[uod] nominatio egidij facta per reginam. et inde secuta possumus sortiri effectum. et quod eius virtute egidius possit assequi p[re]bendam istam postea vacantem nulli alieri nominato per regem virtute primariu[m] litterarum debita[m]. Nec obstat quod in oppositum dicitur. q[uod] ex quo nominatio regis facta de matheo. et p[ro]uiso de canonicatu sibi facta tenuit decretum declaratorie incepit habere vires. et ligauit manus regine. quia non est verum q[uod] declaratoria non impediabat dumtaxat nisi p[ro]uisionem faciendam de p[re]benda. et ideo eius decretum non ligabat donec vacaret p[re]benda. que nominato per regem esset debita et quaz ipse vellet statim igitur sicut per regem nominatus aliunde fuit assecutus p[re]bendam. et desijt eam posse ha-

bere ex nominatione regis nominatio regine incepit habere vires. Non obstat. §. posteriore. nec concordat. quia ibi per secundum testamentum ab initio et mente testantis tollebatur primum. quia ambo valere de iure non poterant. et ideo ex quo semel ruptum est non potest vires resumere. licet secundum desinat habere vires. argu. ff. de solu. qui res. §. aream. hic vero utraq[ue] nominatio regis et regine simul valere poterant. et ex mente pape valere debebant quam mentem inuinit gratia seu concessio p[re]lationis facta regijs. que importat p[re]lationem gratie. et nominationem regaliu[m] ut p[re]dictu[m]. licet alter dumtaxat quo ad assecutionem p[re]bende possit sortiri effectum. et ideo statim cum altera semel habuit effectum assecutionis p[re]bende altera tollitur. et irritabitur omnino. et tunc bene dico q[uod] non resumeret amplius vires. ex quo semel irritata erit. et licet altera que habuit effectum desineret habere effectum semel habitum. ut concludunt iura illa. non. ob. c. quodam. quia ibi secundus qui habebat clausulam anteferru[m]. et decretum in eius fauorem oppositum bene poterat acceptare. et facere sibi p[ro]uideri tempore quo prius acceptauit et fecit sibi p[ro]uideri. et idem eius decretum tunc impediuit et ligauit manus primi. hic vero tempore quo regina nominauit decretum declaratorie non ligauit manus eius nec executorum nominato suo p[ro]uidentium de canonicatu. quia solum erat appositum illud decretum contra p[ro]uisionem faciendam de p[re]benda ut p[re]dictu[m]. et non contra p[ro]uisione[m] faciendam de canonicatu. Tempore autem quo vacauit p[re]benda nominatus per regem. quia alius sibi preferendus erat. non poterat acceptare p[re]bendam istam. quia iam habebat aliam. scilicet reseruata[m] per papam sibi collatam. et ideo cum non posset eam acceptare decretum ei non proficeret. et ideo non ligat manus nominati per reginam. quia tunc demum decretum debebat sortiri effectum contra nominatum per reginam cuius vacante p[re]benda nominatus per regem poterat admitti ad p[re]bendam. et per eius admissione[m] ecclesia grauari. alias non ut p[re]dictu[m]. Non. ob. c. duobus. vbi altero admissio etiam ad canonicatu[m] vel litteras presentante. vel per. c. electo. alter concurrens omnino caret impetratis. Quia illud verum si admissus non habebat clausulam anteferru[m]. per quam si eam haberet p[re]seruaretur gratia alterius ut postea admitti posset. hic vero regij habebant clausulam anteferru[m]. et ideo cum p[re]seruarentur gratie aliorum propter solam admissione[m] ad canonicatu[m] nominati per regem non tollebatur effectus donec videretur an regis virtute sue nominationis assequeretur p[re]benda

dam. non obstat generalitas verborum. declaratorie. quia restringenda est propter implicitā intentionem pape in alia gratia prelationis que alias tacite preseruabat et propter rationem supradictā. Non obstat quod per receptionem ad canonicatum nominari per regem ecclesia fuit grauata. quia illud grauamen antequā vacaret prebenda de qua agitur fuit sublatum. quia cum habuit prebendam reseruata iam habuit alium canonicatum scilicet illum qui erat annexus prebende et statutus de numero in ecclesia qui erat perpetuus et desinit habere illum canonicatum quem virtute nominationis regie habuerat supra numerum. ut notat per Guilbel. de monte laud. de prebendis. c. si iuxta. in clemen. quia ille canonicatus qui prius habebatur supra numerum extinguitur. ut notat Bernb. in c. dilectus. ij. de prebendis. Item per solam receptionem in canonicum ecclesia non potuit dici grauata nisi propter spem assequendi prebendam que spes sublata est cum aliunde eam assequitur nec sola receptio in canonicum super numerum facta ex causa necessaria. puta de mandato pape grauatur ecclesiam. nec sibi prouidendum est etiam de distributionibus quorundam. ut no. Jo. and. in nouel. in d. c. cum inferior. etc.

De rebus ecclesie non alienandis. R. lica.

In vnione non requiritur tractatus.

Trum in vnione requiratur tractatus sicut in alienatione cum alienatio censetur. ut in c. tua. de his que fiunt a maiore parte capituli. ubi videtur textus. et in c. dudum. de rebus eccle. non alienandis. lib. vi. Vel an sufficiat solus consensus capituli. per. c. si vna. de rebus eccle. non alienandis. in clemen. Antiquiores auditores palacii dicebant opinionem fuisse et sic pluries seruatum fuisse quod licet requiratur aliquis tractatus non tamen talis et tantus qualis et quantus in alienatione. et hoc si fiat vnio ecclesie eiusdem diocesis secus si extra diocesim quia cum infra eandem diocesim non censetur propter talis nec tanta alienatio. et quia in habentibus symbolum etc. arg. ff. de lega. l. l. cetera. §. si duobus. §. sed videamus. C. non licere huius metro. l. f. lib. xi. Nec obstat. c. dudum. quia ibi non tota ecclesia vniebatur sed pars ita fiebat sectio que est odiosa. ut. c. maioribus. de prebendis. Item dicebatur quod vnionem preterdens non habet necesse probare veritatem causarum. quia pro ea presumitur pro ordinario sed bene debet immo sufficit allegare et presertim super vnione antiqua. sed si causarum falsitas in contra-

rium probetur bene infringetur vnio. predicta non placent multum.

Vnio facta ex falsis causis est nulla ipso iure.

Trum vnio facta ex certis causis sit nulla ipso iure si cause non erant vere. vel an propter falsitatem causarum veniat rescindenda seu annullanda? Quidam tenent quod sit nulla ipso iure. argumen. ff. de rebus eorum. l. i. in principio. et in fi. et l. magis puto. §. si es. et §. maneat. C. de predijs minorum. l. et si preses. ff. de tutorio. et curato. da. ab his. l. tutor petitus. ff. ne res fiat ei. l. i. hec verba. de fideicommissis. liber. l. cum vero. §. subuentus. de carbo. edicto. l. iij. §. puberi. de tutorio. et curato. da. ab his. l. seie egressis. Et quod Innocen. notat de electi. cum dilecti. super verbo confirmavit. in. §. si. Item confirmatio. licet quod ibi non. presertim in fine illius glo. etiam magis faciat contra. Et pro hoc etiam facit quod notat Innocen. in c. extirpande. super verbo priuatus. ibi immo et plus et cetera. de prebendis. licet posset induci in contrarium. cum dicit reuocaretur collatio ergo innuit quod tenuit ipso iure. pro hoc quod ibi notat in fine totius glo. sue. pro ista parte etiam facit opinio Archidia. extra de rebus eccle. non alienandis. hoc consultiissimo. super verbo forma. ubi tenet quod nedum defectus forme sed etiam defectus cause siue iusticie reddit ipso iure alienationem reiectam ecclesie nullam. Constat autem quod per vnionem fit alienatio. ut in c. tua nobis. in fine. de his que fiunt a prela. pro hoc. quia obreptio et surreptio vitiat ipso iure gratiam. de prebendis. si dignitate. in clemen. et de priuilegiis. dudum. pro hoc. quia minor qui impetrat veniam etatis non aliter sibi potest impetratio nisi cause sint vere. et eas coram ordinario suo doceat esse veras. de his qui veniam etatis impetra. l. ij. in principio. secundo responso. pro hoc quia dispensatio facta ex falsa causa non valet. ut notat glo. de consanguinitate et affinitate. quia circa. in fine de electi. dudum. et secundo. §. insuper. pro hoc. quia auctoritas perperam interposita habet pro non interposita. ff. de aucto. tutorio. l. nulla est differentia. pro hoc. quia casualis falsitas vitiat legatum. ut. l. cum tale. §. falsam. ff. de condi. et demonst. pro hac parte quod vnio facta ex falsa causa non valeat facit extra de his que fiunt a prela. si non consensu capituli. tua nobis. cum ibi notatis per Hosti. et Jo. and. post eum. licet bene posset tertius iduci pro alia parte. quia in fine cum dicit. irrita erit absque conuentu et subscriptione clericorum non repetit et si meliora non prospiciat. tamen pro ista parte quod non teneat facit. quia in vnione vera

causa est de substantia. in eodē titu. tua nobis. et de prebend. c. expositus. et hoc patet. quia alias in ra prohibent fieri unionem. vt alienationem vel ecclesie. igitur nisi fiat ex vera causa erit nulla: tanquam facta contra iuris prohibitionem et tanquam deficiens in suis substantialibus. argumē. C. de sacrosanc. eccle. l. iubemus nulli. §. pmo. et C. de legib. non dubium. in fine. Alij tamen et maior pars tenuerunt contrarium et dicebant esse opinionem antiquitus seruata et obrentam et approbatam per auditores in palacio quod falsitas cause non redderet unionem ipso iure nullam sed annullandam. quia falsitas cause non impedit ipso iure translationem dominij ex quocumq. contra etu sciendam. vt per totum titu. de condi. indebi. et de conditione sine causa. Quod patet. quia ex falsa causa transfertur dominium. quia competit conditio ad repetendum. vt ibi. nec impedit ipso iure legatum. ff. de condi. et demōstra. l. falsa demonstratio. et melius in l. cum tale. §. falsam. Itē secundū opinionē cōmunem falsitas cause vel de fectus iusticie dum tamen seruata sit forma non reddit alienationem vel ecclesie nullam ipso iure vt notat. xij. q. ij. sine exceptione. et xij. q. ij. in summa. Et ita sentire videtur Innocen. extra de consuetu. que in ecclesiarum. super verbo lectio. in fine. Sic enim non reddet nullam sententia diffinitiuam ipso iure nisi alias per dolum et. vt. l. si pzetor. §. marcellus. cum ibi notatis. ff. de iudic. Sic etiam surreptio non redderet rescriptum ipso iure nullum sed ope exceptionis. vt no. glosa de rescript. ad audientiam. Innocen. eodē titulo. dilectus filius. in fi. pro ista parte etiam allegat. ff. de manu. vindic. l. iusta. §. i. et ff. de manu. testamen. l. cum ex falsis. institu. ex quibus cau. man. pos. vel non. §. semel. ff. de re iudica. diuis. in fine. C. si ex falsis instrumentis. per totum. Pro ista parte etiam facit. quia falsa causa non impedit religionem. extra de cōuerſi. coniug. c. ex parte. Nec mandatum obligantis impedit obligationem. eodē titu. veniens. nec falsitas cause ipedit dotis constitutionem. ff. de iure dotu. l. quemadmodum. §. si. et pro hoc in speciali allegat. l. cum ibi. §. si pzetor. cum ibi notatis in fi. magne glose que est prima. ff. de transac. Nec obstant iura contraria. quia loquuntur de alienatione vel dispositione que fit cum decreto superioris. quod quidem decretum sicut et quocumq. interlocutoria obreptio vel surreptio seu falsitas cause potest impedire ne valeat. In unionem autem non requirit decretum superioris sicut nec in alienatione vel ecclesie. no. glo. de rebus eccle. non alienand. c. dudum. super verbo tractatus. in fine lib. vi. vel

dicet melius quod etiam decretum vel interlocutoria lata ex falsa causa tenet ipso iure: sed potest reuocari per appellationem vel restitutionem in integrum ex causa. pro premissa vltima opinione. facit quod no. Innocen. de renunc. in presentia. super verbo preter ista. et quod no. de excusat. in to. qui testamento. et glo. ff. de acqui. hered. is ad quem. §. si. Nec obstant iura supra primo allegata. quia loquuntur in speciali casu et in alienatione minorum vbi etiam est aliud speciale quod sententia lata ex falsa causa est ipso iure nulla. C. si ex fals. allega. per totum. Non obstant alie leges. quia in omnibus alijs veritas cause erat de essentia actus quātum ad fines in quibus quilibet loquitur si bene inspiciantur materie in quibus loquuntur et ideo falsitas vitiat ipso iure ad. §. puberl. et l. sepe egressa. soluitur per Cynū. quando prouo. si est necesse. l. ij. in secunda oppositione. ad. c. si dignitatez. dic speciale ibi ratione ambiciose imputationis.

Creatio dignitatis facta sine dote cui statim vultur parrochialis ecclesia valet non obstat quod capitulo remittatur portio prius illi debito cui dignitas constituitur. b. d.

Discopus creauit vnam dignitatem de eodē sensu capituli in sua ecclesia cathedrali et regulari seu monachali et nulla alia dote illi dignitati constituta vnuit eidem vnam parrochiale ecclesiam. hoc acto quod cum unionis preteritum habuisset pacificam possessionem illius ecclesie quod extunc monachus qui institueretur seu pacificaretur pro tempore in eadem dignitate nihil percipere deberet a capitulo de his que prius ratione sue portione monachalis solebat percipere Queruntur duo primo an creatio dignitatis valeat. Secundo an valeat talis unio per quam capitulum in effectu consequitur utilitatem releuationis a portione monachali. quasi consequenter et indirecte videatur unio facta capitulo saltem in effectu. de primo fuit dictum per aliquos quod creatio dignitatis non tenebat quod sine dote per quibus videbatur facere quod prius crearet beneficium siue ecclesia et dos constitueda. in aut. vt nul. fabri. ora. do. §. si. deinde si aliter. et in aut. de sanc. epl. §. si quis oratorij. et per prius secundum eos si non valuit originaliter dignitatis creatio non valuit sibi de ecclesia postea facta unio. alij vero dixerunt quod creatio valuit et cesset fuisse facta sine dote quod incōueniens ecclesia fuit sibi vnita vt esset sibi per originali dote. et non est incōueniens quod talis dignitas habeat illam ecclesiam pro totali dote sua. et supposita ista secunda opinione fuit dictum de secundo quesito quod unio valuit. quia non fuit facta principaliter nec totaliter nec directe capitulo licet

consequenter capitulum sit consecutum aliquas
utilitatem. et sic respondebatur. ad. c. vna. de reb?
eccle. non alie. in cle. ubi prohibetur fieri capitu
lo per episcopum de consensu capituli vno. quia
verum est directe et principaliter ne idem de capi
tulo videatur auctorari in re sua. quod esse non
debet. sicut in simili. licet tutor non possit principa
liter auctoritatem facere in re sua. tamen per quan
dam consequentiam bene potest. ff. de auct. tuto.
l. i. in principio. Et super hoc Brocar. an quod non
debet fieri directe possit fieri indirecte. vel per
consequentiam. vide quod ibi no. per glo. In hac
ratione etiam super hoc potest inducti concor.
rium. §. legatarius. insti. de testa. qui ita concor.
cum. l. omnibus. C. de testif. Alij vero dicebant co
tra. per dictu. c. si vna. sed prima opi. quod in iure valeat
plus mihi placuit.

IIIj.

In iure facta dignitati ad utilitatem capituli non cen
setur facta capitulo.

Repositure nemansen. que est dignitas in
ecclesia. et habet quasi omnia bona capitu
li. et providere toti capitulo etiam singu
lis canonicis in victualibus et alijs necessarijs. et
habet administrationem omnium. et totum sibi re
tinet prepositus quod superest oneribus etiam in
cumbentibus supportatis. et prepositura etiam ha
bet bona et administrationem eorum. facta est vno
cuiusdam ecclesie ex certis rationabilibus causis
ut possit melius providere capitulo. et onera incu
bentia supportare per episcopum nemansen. de
consensu capituli. Queritur an valeat vno pro et
contra. facit. c. si vna. de rebus eccle. non alie. in
cle. videtur dicendum quod valeat. ex quo principal
ter fit dignitati non ipsi capitulo. licet ex hoc et
consequenti capitulum utilitatem consequatur. per
hoc bene facit de tutor. qui auctorizat pupillo in
ad eundem hereditate. licet ex quadam consequen
tia redundet in utilitatem tutorum. cui forsitan ad
ta hereditate debet legatum. C. de admini.
tuto. l. cum quedam. pro hoc etiam. ff. de auct. tu
to. l. i. et l. quod dicitur. in prin. Item per eundem
modum potest induci ad hoc insti. de testa. §. le
gatarius. sic et hic capitulum hunc vniioni potuit au
ctorizare. non enim censetur hoc vno esse res. per
prima capituli. ex quo fit prepositura et nomine pre
positure non nomine proprio capituli. bene facit
ff. quando appel. sit. l. i. §. impropria. cum dicit no
mine suo. et quod est prepositura vel prepositi non
est capituli. facit. ff. de rerum divi. intantuz. §. vni
versitatis. et de in ius vocan. sed si hac lege. §. q

manumittitur. presertim cum ea que capitulum et
inde percipiet non possit per se percipere. sed de
manu prepositi. argu. ad hoc. ff. de usufruc. l. de
functa. §. sempromio. et de usufruc. legato. l. fundi
trebatiani. Pro hoc quia interdum per medium
permissum agitur in extraneum prohibitum. facit
ff. de acceptila. l. per usufructum. §. et si fideiussor
ubi acceptilatio facta fideiussori per medium ob
ligationis. fideiussio que est verbalis agitur in ob
ligationem rei principalis non verbalem. in qua
alias agere non possit. igitur in ista vniione aucto
ritas capituli per medium prepositure agere pos
sit et prodesse in utilitatem consequentem capitu
li. non enim queritur cui commodum queratur vni
onis. Sed cui honor habitus est. bene facit de le
ga. prestat. l. iij. §. i. et de iure fisci. l. edicto. §. ad
eos. de vulga. et pupil. l. qui liberis. §. hec verba.
et de contra. tabul. non putavit. §. in adoptionem
in fin. §. pro hoc quod potius attendere. debemus
preposituram cui principaliter fit vno possit indu
ci. l. i. ff. de his quibus ut indig. et de edi. edic. cum
autem. §. si. pro hoc quod hoc casu auctoritas ca
pituli possit mediante prepositura seu per alium quod
non possit per se. ff. que res pigno. obliga. pos. l.
aristo. §. si. cum concor. pro hoc quia ista ecclesia
vniata nec eius bona erit sub cura capituli sed re
digetur sub cura seu administratione prepositi. quod
multum attendendum est. argu. ff. de lega. l. i. pa
tronus. §. sempromius. pro hoc. quia licet hic sint
aliqua que videntur vitare vniorem. scilicet quia
ex ea redundat seu resultat utilitas capituli cui me
lius providebitur. quod non potest in re propria.
auctorizare. ex quo tamen sunt aliqua principalio
ra que habent eam validare scilicet quia fit. pos
us principaliter ipsi dignitati prepositure potius at
tendamus id quod prodest quam id quod nocet. ff. de
iure fisci. l. non intelligitur. §. si quis palam. ut sic
vno magis teneat quam pereat. argum. l. quotiens.
ff. de rebus dub. non enim attendenda est illa com
munis utilitas capituli. quia secundum hoc nunquam
episcopus de consensu capituli possit facere vni
onem alicui prebende ecclesie cathedralis. quia cum
omnes prebende sint capituli ex ea vniione capitu
lum consequeretur utilitatem saltem vacante pre
benda quo tempore bona eius semper remanent
apud capitulum. ut notat Inno. de testa. relatum.
in fine. quod tamen falsum est. quia immo potest.
ut no. Jo. an. in dicto. c. si vna. super verbo digni
tati. et super Jo. de capitulo. pro ista parte etiam pos
set induci. l. profecticia. §. si quis certam. ff. de iu
re dotiu. In oppositum videtur quod potius attenda
tur utilitas capituli resultans ex vniione ut sic ca
pitulum non potuerit auctorizare vniorem. que fi
ebat ad eius utilitatem ut ei possit melius prepo

fitus providere. facit quia potius attenditur la-
cui effectuale commodum acquiritur. et ad culus
utilitatem fit dispositio. argu. ff. de lega. prestan-
l. ij. §. item si quis. et §. sed si proponas. pro hoc
de success. edic. l. i. §. i. et institui. per quas perso-
nobis acquiritur. §. sed si heres. p. hoc ad trebel. l.
cogi. §. hij qui solidum.

III.

Episcopus potest alteri committere ut faciat tra-
ctatus super alienatione rei ecclesiastice cum ca-
pitulo. hoc dicit.

Trum episcopus tractatum faciendo cum
capitulo super alienatione rei ecclesiastice
et vel viiione facienda possit facere per
alium cui committat q. tractet cum capitulo su-
per necessitate vel utilitate seu expedientia et cau-
sis alienationis vel unionis et sibi referat. et an si
postea episcopus cui talis tractatus relatus est p-
quem capitulum reputabat iustas esse et rationa-
biles tali alienationi vel unioni suam auctorita-
tem et decretum interponat. et eam faciat sine alio
tractatu in sui presentia habito talis alienatio vel
unio teneat. Quidam dicebant q. tractatum epis-
copus facere non possit per alium. sed per se. et
per consequens alienationem vel unionem non
tenere. quia talia sunt ardua. et in quibus videtur
a iure electa industria episcopi. et ideo non possint
fieri per alium. argu. l. i. §. i. item adiciendum. ff. de
diver. et tempo. prescrip. C. de predijs minorum.
cum concordant. ibi alle. pro hoc ar. C. de ponde.
aur. l. ij. C. de exactio. tributorum. missi opinato-
res. l. i. et ij. ff. mandati. l. mandatum distraben-
dorum. in fi. ff. de rei vendi. in fundo. extra. de p-
cura. c. fi. l. i. vi. et ff. de solu. l. inter artifices. pro
ista parte allegatur. ter. ff. de transac. l. cum hij.
Et hec opinio videtur placere Archi. xvij. q. iij.
in venditionibus. allega. ff. de offi. proconsulis.
ne quisquam. §. vbi decretum. Alij et maior pars
dicebant contra. quia hoc non reperitur prohibi-
tum. igitur et cetera. ff. de adminis. tuto. l. ita au-
tem. §. gessisse. Item quia ex quo tractatus sibi de-
bet referri ipse discernit. an deliberatio fuit bo-
na et eam sequeretur et non aliter. et per hoc satis
tolluntur contraria. quia alienationem ipsam et
unionem per se expedit. argu. ad hoc in ratione
de offi. delega. super questionum. §. intentionis.
in fi. et eo. ti. si pro debilitate. pro hoc allegaba-
tur ter. ff. de rebus eorum magis puto. §. ne titu-
lo. ibi dare viatorem. et cetera. pro hoc etiam. q. de
iure canonico etiam cause meri vel mixti im-
perij sunt delegabiles. de offi. ordi. q. sedem.

vbi no. et de rapto. in archiepato. p. rñsione ad. §.
vbi decretum. vide Inno. de reli. domi. cōstitut. §.
sup verbo. ordinatione. in fi.

De locato et conducto.

Rica.

i.

Lex quotiens de rei vendicatione habet locum i
locatione. ut scilicet secundus conductor rei cui
tradita est possessio preferatur primo conductori
alias si non haberet possessionem prius prefe-
retur. hoc dicit.

Trum lex quotiens. C. de rei vendi. ha-
beat locum in locatione. ut si locavi rem
duobus vni primo et alteri secundo. cui
rem locatam seu eius detentionem primo tradi-
di. secundus cui primo tradidi sit potior et non pos-
sit expelli propter priorum. nec ad eius instantias
videtur q. sit potior secundus per illam legem.
que licet loquatur in venditione. tamen videtur
q. idem servari debeat in locatione. quia locatio
et conductio proxima est emptioni et venditioni eis-
demq. iuris regulis consistit. ff. locati. l. ij. p. hoc
bene facit ratio diversitatis quam assignant doc.
inter locationem et venditionem. quare in matri-
monio potius est primum non consummatum carna-
li copula q. secundum consummatum. et tamen in co-
sumatione potior est secundum consummata tradi-
tione. ut extra. de sponsa. si inter. et de sponsal.
duorum. c. licet. et c. si ratio diversitatis in dicto
c. si. redditur per Bossi. et Jo. and. in novel. que
facit pro ista parte quam ibi vide. In oppositum
facit. quia in locatione per traditionem nullus ius
reale in re constituitur. C. locati. l. emptorem. Jo.
traditio nil videtur detrabere prime obligatio-
ni personali competenti primo conductori. sed co-
petit utriusq. conductori actio personalis. et in acti-
onibus personalibus non qui prior est tempore po-
tior est iure. nec attenditur prioritas nec posteri-
oritas. ut. l. privilegia. cum sua materia. ff. de pri-
vile. credi. immo videtur q. primus sit potior per
l. in operis. ff. locati. sed ibi neutri facta fuerat
traditio. potest dici q. secundus cui facta fuit tra-
ditio si teneat rem locatam per viam exceptionis
sit potior. et per viam retentionis et exceptionis
possit se defendere. quia primo conductori con-
tra eum agentis se defendet q. sibi non tenetur re-
stituere. quia in re nullum ius reale habet. nec
res aliquo iure reali sibi affecta est. nec ipse secu-
dus aliqua personali obligatione seu actione sibi
tenetur. vtpote. quia secum non contraxit vel quasi
nec in eum deliquit nec quasi. sed si secundus non

teneret. Immo cecidisset a detentatione et ageret
forsan contra primum ad quem rei detentatio p-
uenit. vel contra tertium detinentem. tunc non est
potior. quia traditio primo sibi facta nullo iure re-
ali rem sibi afficit. ut dicta. l. emptorem. nec eos
habet aliqua actione personalis obligatos cum qui-
bus non contraxit nec quasi. et si possessio reue-
nisset ad locatorem tunc ambo agerent contra eum
ibi dico quod secundus non esset potior. licet semel
res fuisset tradita. ex quo per hoc non fuit reali iu-
re affecta. sed tunc crederem primum preferendum
in rei assentione. ut. d. l. in operis. ff. loca. et dominum
locatorem scilicet teneri ad interesse.

De rerum permutatione.

Rica

.i.

Beneficium viventis unum alteri non potest per-
eum permutari. b. d.

Unquid ille cuius beneficium est alteri be-
neficio unum ut unum post ceterum vel de
cessum illius foris fiat effectum possit il-
lud beneficium sic unum cum aliquo alio permu-
tare. tenetur communiter quod non. ar. pro hoc. quia
per frequentes permutationes unum posset reddi
inutilis vel saltem nimis deferri contra utilitates
vel necessitatem ecclesie. cuius contemplatione fu-
it facta unum quod precauendum est. ar. ff. de usufruc.
l. si usufructus. et.

.iii.

Permutatio facta de ecclesia minor quam obti-
nebat nepos episcopi permutans cum ecclesia pin-
guior non censetur facta in fraudem. b. d.

Utrum quedam pinguis ecclesia que non ca-
debat in gratia expectant. propter exces-
sum tunc vacaret in partibus. et unusquisque
expectans speraret et crederet quod episcopus ordi-
narius contulisset eam cuidam nepoti suo qui unam
ecclesiam minorem tunc temporis obtinebat. Quod
quod per assentionem maioris vacasset minor quam ille
nepos obtinebat acceptavit illam minorem que be-
ne cadere potest sub gratia expectantis. et de ea
fecit sibi provideri. licet de facto cum reuera tunc
dicta maior ecclesia non fuisset collata dicto nepo-
ti minorem obtineri. sicque dicta minor minime va-
caret. dictusque expectans egit contra dictum nepo-
tem in curia romana et petijt dictam minorem ec-
clesiam tanquam ex causis premissis sibi debitam. tan-
dem lite pendente episcopus contulit maiorem seu
pinguiorem ecclesiam cuidam alteri nullum benefi-

cium obtinenti. et ille alter permutavit illam ma-
iorem cum nepote episcopi qui minorem obtine-
bat cum eadem minore. perfectaque permutatione
et translatione permutantis in ecclesia permutan-
tis dictus expectans acceptavit minorem iterato.
et sibi obtinuit provideri pretendens eam noniter
vacasse per renunciationem. nec sibi obviare permu-
tationem. quia fuit ut preterit fraudulenta et cau-
sis predictis. et omnia predicta conficit preterit
in eius fraudem. Item quia facta lite pendente et
petit eam in virtute secunde acceptationis et pro-
visionis. Queritur an sibi debeat. fuit dictum quod
non. quia aliquid non potest dici ibi factum in frau-
dem eius principaliter sed in permutationem permu-
tantis. non enim potest dici quod nepos episcopi co-
miserit fraudem dimittendo minorem pro maiorem
sed sibi de meliori providit. cum et si eam non die-
miserit non esset vacatura illa minor necessario cum
in potestate ipsius non esset posse assequi maiorem
immo in potestate episcopi erat sibi conferre qui
episcopus nolebat sibi conferre ne de sua posset
alteri provideri. quod quidem non posset propter
expectantes. et ideo si alteri nullum beneficium ma-
ius contulit nulli iniuriam facit cum nulli illa ma-
ior deberetur. immo usus est debito iure suo. ille
autem cui maior fuit collata dimittendo maiorem
pro minore nullum fraudavit cum maior nulli alii
deberetur. nec minor esset alias vacatura. nec per
consequens expectant. debenda. et ita licet ad pro-
visionem suam adveniens fuerit talis modus per
quem minor non vacaverit taliter quod posset per im-
petrantem acceptari non per hoc censetur fraude
aliquam commisisse. ar. ff. de lega. ij. l. cum potest. §
ticio. et ff. de dam. infec. l. pculus. cum concord. nec
ob. lit. pendens. quia constat quod tempore quo expe-
ctans movit litem nullum ius habuit in illa eccle-
sia minore cum tunc illa non vacasset. nec per con-
sequens tunc erat acceptabilis. et ita quod indebite
movit litem. et ideo sua indebita litis motio non
potest sibi prodelle. nec illum nepotem episcopi po-
tuit impedire quo minus uti possit iure suo eam-
cum meliori permutare. nam litis motio iniusta si fiat
maliciose non inducit vicium litigiosi. ar. ff. de liti-
glo. l. i. §. i. per quo etiam facit. quod constat de iniusti-
cia moventis lites et de non iure suo. et ideo retro
apparet litis pendenti minus indebite fuisse mo-
tam. et sic nec habere locum vicium litigiosi.

.ij.

Permutationibus perfectis non possunt permutan-
tes propria auctoritate redire ad priora beneficia.
et contra facientes de facto non incurrunt penam
e. de multa. de prebendis. nec. c. eum qui. et cere-
ra. hoc dicit.

Tram permutantes sua beneficia expedita permutatione per papam vel alius superioris in culis manibus renunciant ex causa permutationis inuicē collatis alterutris beneficiis possint propria auctoritate renunciant dictē permutationi in suis pristinis beneficiis remanere. put ante permutationem remanebant. licet quidam tenerent qd sic. quia permutatio est facta in eorum fauorem cui fauori poterant renunciare. tamen omnes tenuerunt contra. quia permutatione expedita neuter habet ius in pristino beneficio suo. sed in nouiter sibi ex causa permutationis collato. Item ipsa permutatio et eius expeditio tota pendebat ex potestate superioris. ut si videret ecclesijs et personis eam expedientem faceret. ut extra de re. pmut. questum. in fi. Igitur sine eius licentia nequeat resolui. ar. l. nihil tam naturale. nec est solus fauor pmutati. imo et ecclesiarum. Ideo interuenire debet auctoritas superioris. Igitur non obstat ratio in oppositum supra allegata. Sed pone sicut erat in facto dicti permutantis post expeditam permutationem sine superioris licentia remanserunt de mutuo consensu in suis pristinis beneficiis. sicut ea tenebant ante permutationem. quidam impetravit unum illorum beneficiorum tanq̃ vacans ex eo. qd beneficia erant incompatibilia. puta erat due dignitates curate puta decanatus et prepositura. Querit nunq̃ valeat impetratio. videt qd sic. quia ex quo decanatus permutauerat cum preposito expedita permutatione incepit habere ius in prepositura. et eius assequi potuit optime possessionem si voluit. ex quo igitur sine superioris licentia retinet decanatum in quo desierat habere ius. propter permutationem cesset se intrudere scienter et iniuste. et sic videtur qd per illam iniustam intrusionem seu retentionem decanatus ipso iure vacauerit prepositura qua virtute permutationis obtinebat saltem de iure. ex quo in ea ius habuit. ar. c. cum q. de preb. li. vi. na perinde erat ac si eam de facto pacifice possideret. ex quo p̃ eum stabat quo minus pacifice eam possideret. ar. c. commissa. §. i. de elec. et no. in. c. de multa. de preben. et eodem modo etiam potest deduci qd vacet decanatus in quo virtute permutationis olim prepositus habuit ius. ex quo post permutationem scienter se intrudit iniuste in prepositura et indebitum sine superioris licentia retinendo. et sic videntur duo beneficia incompatibilia tenere. tñ dñl contra tenuerunt presertim. qd in istis cessat ratio ambitionis et cupiditatis cum reuera nenter de facto teneat nisi unicuique beneficium. nec habeat animum nec intentionem duo beneficia obtinendi. sed unum tñ licet errent in iure. ex quo sine licentia superioris remanent in beneficiis ex causa permutationis dimissis. igitur cesset pena decretalis de multa. et c. eum qui ubi eius intentio ferebat ad duo. et ubi assequendo secundum intendebat etiam tenere primum. vel ius quod in eo habebat. hic vero non. immo assequendo secundum intendebat dimittere primum.

ij.

Non valet permutatio facta de beneficio qd quis se obtulerat dimissurum per assecutionem alterius hoc dicit.

Apa reservauit beneficia vacantia per assecutionem alterius beneficii auctoritate apostolica obtenti hoc supposito quidam impetravit gratiam expectatiuam a papa ad collationem. et talis episcopi. et obtulit se dimissurum unum beneficium quod tempore binot impetratiōis obtinebat cum virtute predictae gratie foret aliud beneficium assecutus pacifice. Interim autē anteq̃ virtute illius gratie foret aliquod beneficium pacifice assecutus vult pmutare illud beneficium quod obtinet et obtulit se dimissurum. Queritur an possit illud permutare vel corā ordinario vel corā papa tacito de premissa oblatione dimissum. faciente post assecutionem. Quidam dicunt qd potest illud pmutare de hoc non facta mentione. qd habet ius in beneficio. igitur per renunciationem factam ex causa permutationis vacabit et poterit alteri conferri. sed eo permutato in virtute gratie predictae non poterit assequi aliquod aliud beneficium qd nō potest implere quod obtulit pape. s. se dimissurum qd tñ tenebat. qd ex quo illud pmutauit nō poterit illud ulterius dimittere. nec papa illud conferre quasi inter ipsum et papam fuerit quedam conventio innominata. do tibi seu facio gratias ut dimittas. et ideo cum iste non poterit conventionem implere ex parte sui non poterit gaudere gratia pape presertim ex quo per eum factum est quo minus posset implere maxime etiam. quia si potest gaudere gratia sua posset illud papa qui voluit de illo quod obtulerat dimissurum libere disponere. Item etiam potest esse iste pluralis in beneficiis contra intentionem pape qui voluit eam esse pluralem. ideo voluit qd prius obtentum dimittere teneretur qd post permutationem de illo. factam ammodo facere non posset. et aliud obtentum ex causa permutationis qd papa non afficit nec sue dispositioni reservauit retinere potest eum obtinendo virtute gratie si alias cum illo esset comparabile. et sic illuso papa obtineret plura beneficia contra eius voluntatem. Alij dicunt qd valebat permutatio. sed obtentum ex causa permutationis qd est loco alterius

surrogatum dimittere tenebitur sicut illud tenet
 et de eo papa potest virtute reservationis dispo-
 nere. qz qd surrogat loco alterius vice illius fun-
 git. vt. l. si donat. ff. de dona. inter vt. et vxo. r. l.
 eum qui. §. qui in iur. ff. si quis caut. Alij di-
 cunt qz nō valet pmutatio in effectu. qz licet tene-
 at de presenti reseruet tamen in euentum quo vir-
 tute dicte gratie impetrans iste aliquod beneficiū
 assequeret. qz nūc purificabitur conditio predictę
 collationis factę de dimittendo etiam reservatio-
 nis pape factę de eodem beneficio dimittendo in
 euentum illius. et sic retractatio facta apparebit
 retro illud beneficium fuisse reservatū. quasi sub-
 iacuisse restitutioni. igit patet ipsū nō potuisse hoc
 tacto papa libere disponere. ar. auct. res que. c.
 cōla de lega. et ar. l. potior. §. q. sub conditi. ff. qui
 po. in pig. ba. maxime ar. cōla clausula. volumus
 autem. quam papa cōter ponit in lris pmutatio-
 num p quam patet qz nō vult minus vel aliud ius
 queri ei cum quo fit pmutatio quā competere p-
 mutanti. nec ob. si dicas talem retractionē non
 posse fieri postqz ex pmutantibus fuerit alteri ius
 quesitum. ar. d. rescrip. quāuis. et c. si pro te. li. vi.
 qz ibi. f. in. c. quāuis. nō est aliqua rō fiende retro-
 tractionis in p̄iudicium eius cui interim fuit in-
 quesitum. qz ille cui fuit ius quesitum illud obtu-
 lit auctoritate eius sub cuius libera dispositione
 erat ius tribuere. vt in dicto. c. si pro te etiam fu-
 it ius quesitum alteri pendente cōditiōe vlt enē-
 tu eius vel auctoritate eius qui poterat eā cōces-
 sionem conditionālē renouare. vt no. in dicto. c.
 super. Josi. si ad idem. hic secus. qz iste pmutans nō
 poterat renouare oblationē quam de dimittendo
 papa fecerat. nec papa expediendo pmutationem
 de hoc fuit certificatus. et sic expeditio pmutatio-
 nis fuit surrepticia seu nūc retro fuisse apparer.

lilj.

Sola disparitas valoris beneficiorū pmutatorū
 nō est sufficiens p̄sumptio fraudis. b. d.

N sola disparitas in valore beneficiorū
 pmutatorū sit sufficiens p̄sumptio frau-
 dis commissę in permutatione in fraudē
 expectantiū. no. ar. l. dolus. c. d. rescin. ven. vide
 Jo. an. in nouel. de re. pmu. c. l. in fi. li. vi.

De solutionibus.

Camera apostolica tenetur ad debita conuersa in
 vtilitatē ecclesie quando succedit beneficiato de
 functo. hoc dicit.

Am camera apostolica recipit spolia seu
 bona alicuius prelari vel clerici benefici-
 at. et creditores petūt debita. nūqz te-
 nent p̄bare illa cōuersa in vtilitatē ecclesie. et
 an ad illa debita cōuersa in vtilitatē ecclesie ca-
 mera teneat. qz scdm dubiū debet esse p̄mū. v-
 det discendū qz camera nō teneat nisi ad debita cō-
 uersa in vtilitatē ecclesie. p. c. i. de solu. et p. c. pre-
 senti. de offi. ordi. li. vi. in fi. cū ibi no. sup verbo
 debitis et p. c. grauis. extra de deposito. nec ob.
 si dicatur qz prelatus vel clericus viuens cogi pos-
 set de fructibus beneficiorū suorū satisfacere cre-
 ditōribus etiā si debita nō erant conuersa in vtili-
 tatem ecclesie. vt videt p. c. peruenit. d. fideius. et
 per dictū. c. grauis. in fi. quia posset dici hoc non
 est verū. per ea que no. Archi. et Jo. an. in nouel.
 post eū. in. c. statutū. §. assessor. de rescrip. li. vi.
 vbi patet solutio ad dictum. c. puenit. vel esto qz
 hoc concederet posset dici aliud esse prelato vi-
 uente vel beneficiato. qz tunc cū fructuario cōpa-
 ret fructus et puentus beneficii sui facit suos. et
 ideo cū p̄sona sua sit ad h̄mōi debita obligata. in-
 mirū si etiā de fructibus beneficiorū suorū quē
 facit suos satisfacere teneat. sed secus ē cū mori-
 qz tūc potius vsuario cōparat. et post mortē omnia
 sua que ab ecclesia acquisiuit tanqz ecclesie rema-
 nent et reseruant futuro successori. vt dicto. c. pre-
 senti. in cuius p̄iudicium bona illa nō potuit ob-
 ligare. maxime qz nō h̄z cām ab eo nec censet he-
 res eius. faciunt no. p. Inno. in. c. qz. v. de iudi. et
 ideo nō mirū si successor ad ea tūc nō teneat ex quo
 ad ea ecclesia nō censet obligata. vt. d. c. i. de so-
 lu. in cuius successoris locū camera p sp̄ales refer-
 nationē pape succedit i illis spolijs seu bonis ab
 ecclesia puentibus et et? occasiōe p ipsū acqsi-
 ta. qz in alijs bonis p̄mōntialibus vel altande ac-
 quisitis bene succederet ali? heres su? q ad oia
 alia eius debita teneret. c. de epis. et cle. aut. li.
 cētā. vlt etiā posset fieri distinctiō in h̄ntē admini-
 strationē. vt tūc nō teneat successor vlt camera etiā
 de fructibus pceptis in vita predecessoris nisi ad
 debita cōuersa in vtilitatē ecclesie. et ad que solū
 teneat ecclesia. vt. d. c. i. de solu. et nō habentē ad
 ministratiōē. vt tūc teneat ad oia quatenus suffi-
 cerent fructus et puentus quos ante mortē fecerat
 suos. qz talis beneficiarius nō h̄ns administratōz
 oēs illos fructus et puent? pceptos in vita adeo
 facit suos qz de illis potest restari. et nisi testet de
 illis ab intestato succedit ecclesia. de testa. c. rela-
 tum. put no. glo. in. d. c. p̄iud. de offi. ordi. super
 verbo reservari. et per hosti. in. c. si quis sane. d.
 peculio clericorū.

De alio dubio an creditores teneant p̄bare
 debita conuersa in vtilitatē ecclesie. sic ut no.

per glo. 2. Arch. r. q. ij. f. hoc ius porrectum. et p. post. 2. doc. extra de deposito. c. gravis. super verbo utilitatem. de fidelis. c. quod quibusdā. de testa. cum in officiis. p. Inno. 2. post. in summa. de fidelis. f. 2. quis. p. sed contra. de preben.

De testamentis.

Rica.

.l.

Executor testatoris datus pro monasterio edificando potest petere restitutionem adversus negligē tiam prosequende appellationis per testatorem in terposita. hoc dicit.

Udam testator reliquit omnia bona sua p. monasterio edificando dato executore demum in vno litigio quod ducebat 2 in quo appellauerat testator eo mortuo ppter negligē tiam testatoris fuit deserta dicta appellatio in terposita per testatorem. Nūc queritur nūqd iste executor possit adversus lesionem petere restitu tionem iure p. privilegio quo ecclesia restitueret. Quidam dixerūt q. nō. q. p. monasterio vel eccle sia quod vel que nondū est non potest peti restitu tio. ar. de eccle. edifi. ad audientiam. Alij vero cō tra. q. ista bona erāt destinata p. edificando mona sterio. ergo iā p. furti monasterij utilitate vt pos sit p. fieri gaudent privilegio monasterij. ar. ff. d. le ga. ij. l. itē lege. f. l. 2. l. l. gnt. cum multis cōcor. ad hoc q. destinatiō sortit naturā eius ad qd desti natur. p. hoc q. erat ceptū 2c. ar. l. i. f. cepisse. ff. de pollicita. 2 meli⁹ de au. 2 ar. lega. l. 2 si nō fuit f. qd ergo si ceptū. c. concor. p. hoc etiā alleg. q. si istis bonis iā ceptis censebat monasteriū edifi candū 2 p. edificationē p. tpe pariendū. ergo gau deat privilegio monasterij. ar. q. ptus cōceptus in hijs que concernūt eius preservationē vt pdu catum inesse gaudet privilegio iam natozū 2c. ar. ff. de penis. l. pregnantis. 2 de sta. ho. l. q. i vtero 2 que habent. ff. de extraordi. cri. l. diuus. p. hoc q. ppter spem videt inesse. ar. iurium de spe. Itē p. hoc facit. c. religioso. de sen. ex. li. vi.

De decimis.

Rica.

.l.

Privilegiū religioni concessum de non soluendis decimis de terris si est reale extenditur ad colo nos. alias non. b. d.

Apa concessit privilegium cuidam religi onī vel ordini de non soluendis decimis de terris quas per se vel alium faciet ex coli. Queritur nūqd privilegium extendat ad co lonos vt sic coloni per quos terras illas faciebāt excoli non teneant ad decimas de pte penes eos remanente crederem sic dicendū. Aut privilegiū est reale cōcernēs terras 2 concessum terris. vtpu ta de terris mille decime prestari debeant. 2 tunc credo q. extendat ad colonos. q. privilegium rea

le 2 rel concessum sequit rem penes quemcūq. va dar. Si autem sit personale concessum personis p. rebus crederem q. nō extenderet tūc ad colonos. q. privilegium psonale nō egreditur psonam ei⁹ vel eorum. cui vel quibus conceditur. ar. ad hanc distinctionem. ff. de pac. si tibi decem. f. pactum. cum concor. 2 facit ad hoc extra d. deci. licet. 2 ita determinat glo. extra de deci. c. religiosi. sup ver bo excolendos. in cle.

De iure patronatus.

Rica

.l.

Secundus presentatus per patronum clericū post q. primo pñatus in manibus patroni tantum renū ciant si per episcopum su erit institutus preferi p. uiso postmodum ab episcopo ac alteri apostolico expectanti. b. d.

Atronus clericus pmo presentavit A. epi scopo. episcopus anteq. veller eum ad mittere 2 instituere premisit edictum vt si quis veller se opponere certa die compareret quo termino edicti pendens. dictus. A. presentat⁹ in manibus ipsius patroni solius renuntiavit pre sentationi sue 2 iuri sibi i per eam quesito. quo scō dictus patronus cuidam canonico cessit seu cōces sit pro illa vice ius presentandi vt suo nomie quē veller presentaret. qui canonic⁹ presentavit eidē episcopo B. tandē anteq. epūs dictū B. scōdo insti tueret A. primus presentatus in manibus episco pi iterum renuntiavit iuri suo. cui primo renūciaue rat in manibus patroni. 2 tūc epūs B. scōdo pñta tū admisit 2 instituit. postea vero epūs presentēdens scōdam pñtationē subsecutū et eo q. pñonus anteq. pñmus in manibus epi renūciasset non poterat scōm. f. B. presentare. q. erat pñonus clericus cui non pmit titur variare. 2 per pñs nec dictus canonicus cui ptātem presentādī concesserat eundē B. potuerat presentare. 2 sic ex hoc ptātem cōferendī ad se p tinere iure deuoluto ex eo. q. post renunciationē pñmī. f. a. patronus nec alius eius noie nullū pre sentauerat infra tpa debita. beneficiū illud contu lit auctoritate ordinaria 2 tanq. iure ad eum p pa troni negligētiā deuoluto cuidā C. tandē aut ve niens in noticiā cuiusdā D. expectantis aucte apo stolica ad collationē dicti epi beneficiū illud ifra tēpus debitū ipse D. ap. licus impetrans accepta uir 2 sibi obtinuit puidet p executorē suū p cle. si de beneficio. Querit quis dictozū. A. B. C. D. i d. cto bñficio sit potior. 2 p. eundē. expresse the mate forman sequētia dubia. Pñio an dicit⁹ A. p mo pñtat⁹ potuerit i manib⁹ solu⁹ pñoni clici re

nūciare. et eius renunciatio valuit presentis possit
presentatio iam erat delata et exhibita superiori:
scilicet episcopo: et fuit dictum quod sic per no. p.
30. an. in. c. si electio. de elec. lib. vi. cum remis.
ibi factis. et per Archidia. de offi. lega. c. delibe-
rationis. §. si. circa finē. ¶ Secundo an dictus pa-
tronus potuerit cedere seu cōcedere illa vice ius
seu potestatem presentandi illi canonico seu alte-
ri: et fuit dictum quod sic. ex quo beneficium vaca-
bat. argumen. c. constitutus. de conces. preben. cū
ibi no. per Innocen. et no. per eum in dicto. c. si
electio. ¶ Tercio an dato qd renunciatio non fuis-
set facta in manibus patroni per ipsum. A. primo
presentatum. vel facta non fuisset de iure si pen-
dente prosecutione presentati ius sue prime pa-
tronus secundum scilicet. B. presentavit seu cano-
nicus predictus. vel alius eius nomine: si primo
presentato iuri suo debite in manibus episcopi re-
nunciati. talis secunda presentatio sit admittenda
per episcopum: et videtur quod non. quia facta fu-
it pendente prima presentatione ipsius. A. et sic fu-
it nulla ipso iure. quia non licuit tali patrono cler-
rico. nec alij eius nomine venienti variare. de iur.
repat. cum autem. et sic licet deveniat ad casū quo
fieri potuit scilicet. quia prius presentatus renun-
ciavit iuri suo non propter hoc validatur. argu. re-
gul. iuris. Non firmatur tractu temporis et cetera
Credo tamen qd sit admittenda si patronus petat
eam admitti. vel alius eius nomine. quia petendo
eam admitti satis videtur eam de novo facere ex
quo suam continuat voluntatem. et ita quasi ex nūc
summat vires non retro. argu. ff. de offi. p. consu.
et lega. l. observare. §. si. cum iuribus ibi allegat.
et c. licet. de procura. lib. vi. Et idem credere est
am si ipse non petat eam admitti dū tamen non re-
nocet aliam faciendo sed in eadem voluntate per-
sistat et ipsemet presentatus secundus: petat eā ad-
mitti. quia satis patronus videtur eas: noviter fa-
cere ex quo in eadem voluntate persistit et permittit
eum prosequi illam presentationem. argu. dicti. §.
si. cum iuribus ibi allega. et argu. de supplen. nega-
p. zela. c. litteras. cum ibi no. et sic multo fortius cie-
do qd si postquā primus renunciavit episcopus illū
secundū instituit et patronus non contradixit qd in-
stitutio valeat. et idem si tunc patronus nesciuit sz
postea ratum habuit. quia sufficit ratihabitio pa-
tronis. argumen. de iurepa. cura. et c. suggestum. et
no. expresse per Hostien. in summa de iurepatro.
§. si quis. incipit in quibus differant. Host. quid si
ecclesia vacat. pro premissis etiam facit. quia qn-
do patitur qd potest impedire consentire videtur
ut l. sepe. §. cui autem. de re iudica. iuxta notata.
ff. de pigno. fidelis: §. pater. et per Dp. in reg.
iur. qui tacet. et in regula. is qui tacet. forsan possit

dicti qd etiam absqz nouo consensu patroni. Ista se-
cunda presentatio sumat vires. nec patronus pos-
sit contra venire. quia ab initio in sui preiudicium
renuerunt. ff. de serui. rusti. predio. per fundum. et
cōmunia predio. l. ij. et l. si. nec permittendum est
sibi venire contra factum suum. argument. l. post
mortem. ff. de adoptio. non enim ab initio simpli-
citer erat nulla nisi in fauorem primi cui preiudici-
cari per secundam presentationem non debuit nec
potuit. ergo cessante fauore primi cessabit inualidi-
tas secunde presentationis. et sumet vires effica-
ces. argu. dictorum iurum. per fundum. et l. si. nō
enim interest alicuius eam esse nullam. non episco-
pi. quia etiam licet esset nulla non propter hoc ad
eum pertineret dispositio beneficii. ut infra dicā.
nec primi qui iam renunciavit. nec patroni qui hoc
non posset allegare. cum turpitudine suam allega-
ret et veniret contra factum suum et quia ut premi-
si si sciret in eius preiudicium tenuit. igitur ex quo nul-
lus potest pretendere interesse huius nullitatis
seu inualiditatis videtur qd nullus sit audiendus:
volens eam impedire quod minus admittat. qd nō
solent addiri quorum non interest. de elec. cum in-
ter. ¶ Quarto dato qd dictus patronus clericus:
pendente presentatione primi secundū presentat:
quero an propter hoc ad superiorem scilicet epū
deuoluat dispositio ut ipso primo renunciente eo
ipso de beneficio possit dispensare quasi patronus
sic variando reddiderit se indignū. et dico qd non.
dum tamen non presentauerit indignum. argumē-
tio. in simili per Innocen. de elec. considerantes. i.
secunda glo. in prin. et sic dico qd nisi ut in precedē-
ti questione dixi in fin. secunda presentatio possit
dicti resumere vires vel alias forsan non possit p-
pter impedimentū eiusdē primo presentati secūda
presentatio sortiri effectū ex quo primus renuncia-
uit et secūda presentatio nulla est. si hoc teneas ul-
alias non pōt sortiri effectū ius pūrandi dē redire
ad eundē patronū et non deuoluūt potestas dispo-
nendi ad superiorem. ut d. c. si. de elec. li. vi. qd etiā
h3 locū in patronis et presentatis. ut ibi no. 30. an.
nouel. in fi. glo. triū. ibi elec. et. Sic ex premissis
concludo responsione preposite questionis quod ol-
troz. A. B. C. D. sit porloz. qd dico qd. B. secundus
pūtatus p patronū potior sit. et dictus. A. qui bis
iuri suo renunciavit nullum ius habet. C. vero cū
episcopus post admissionem et institutionem faciā
de. B. secundū presentato et infra tempus debitū
contulit etiam nullum ius habet cum presentatio
secunda ipsius. B. facta postquā primus renuncia-
uit in manibus patroni fuerit bona et canonica et
admittenda. put etiā fuit per epū admissa et be-
nē etiā qd si non fuisset tūc bona sumpsit vires p-
renunciationem primi cessante causā impedimenti

et patrono commutante voluntate quasi de nouo fu-
it facta. tum etiam. quia episcopus eam admisit. tum etiam
quia patronus non potest dici fuisse negligens. nec ad
episcopum et per consequens etiam iure deuoluto
pertinuit collatio propter quod etiam dicitur apo-
stolicus nullum ius habet.

ij.

Institutio facta per episcopum de presentato a patrono
laico excoicatio valet secundum in patrono clerico. h. d.

Patronus excoicatus presentauit aliquem
episcopo et episcopus presentatum admisit et isti-
tuit querit nunquid valeat institutio. et per
consequens si alius impetrauit a papa illud benefi-
cium si non fuerit alteri ius questum non debeat ob-
tinere. quidam dicebant quod presentatio fuit nulla ip-
so iure et per consequens institutio episcopi inde se-
cuta ex quo refertur ad originem viciosa. Alij di-
stinguebant inter patronum clericum et laicum di-
centes quod presentatio patroni clerici est nulla ipso
iure et per consequens institutio episcopi ad eam se-
cuta. quia presentatio patroni clerici habet vi ele-
ctionis. ut in. c. cum autem de iurepatro. et ideo co-
firmatio seu institutio episcopi secuta ad electionem
nulla erit. tunc enim totalis dispositio non depen-
debat de iure a potestate episcopi sed a potestate
patroni cuius presentatio non valebat. et ideo actus
cum sit factus partim a persona inhabili. scilicet patrono
non potuit pro alia parte valere. facit decre. cum
super. de iurepatro. secus esset si esset facta a pa-
trono laico. quia tunc secundum aliquos valet pre-
sentatio cum sit de iure sui patroni et eius ratione sibi
quodammodo competat cuius administratio in extra-
iudicialibus sibi excoicatio non esset interdicta si-
cut nec contrahere vel alia que facti sunt exercere
argu. no. per Innocen. de dolo et contu. veritatis
et per Archidia. in. c. pla. de excepti. lib. vi. vel se-
cundum alios licet quia sit annexum ius spiritualibus
presentatio sit nulla etiam facta a patrono laico. Et
ita dicebant fuisse determinatum pluries in palacio
tum quia ipse nihil vel parum iuris habet circa dispo-
sitionem beneficii nisi de quadam gratia. iuxta no. per Tho-
mas. in. c. quoniam. de iurepa. totalis dispositio potest cen-
setur dependere a potestate episcopi. et per consequens
institutio episcopi tanquam sola plene ius in beneficio
tribuens potius erat attendenda. Alij autem simpliciter
in utroque patrono dicebant idem et tenebant simpliciter
institutionem episcopi tenere. non obstat quod patronus
fuit excoicatus presentans etiam si esset patronus clerici-
cus. quia ex quo patronus consentit episcopo nec se
opponit eius institutioni. totalis dispositio per quam
iure in beneficio queritur censetur ab episcopo de-
pendere et ad eum pertinere cum etiam si expost facto
patronus consentiret ad hoc sufficeret. argu. de
iurepa. c. cura. et c. suggestum. et no. Thomas. i. c.

insinuante. §. si. circa si. de iurepa. argu. ad hoc de
offi. lega. dilectus. et ideo cum patronus absolutus
non contradixerit sicut etiam nec contradicere potuit:
ne variaret. et quia saltem in eius preiudicium pre-
sentatio tenuerat ne sit melior conditio eius excoicati:
quia si non esset excoicatus videtur quod institutio episco-
pi teneat. Item licet ad patronum et episcopum simul:
licet iure diuerso dicatur et censetur dispositio bene-
ficii pertinere. tamen videtur quod patrono excoicato:
totaliter ad episcopum deuoluatur ne beneficia diucl-
us vacent. et quia ipse debet omnes defectus sub-
ditoz supplere. bene facit in simili extra ne se-
de vacan. c. i. lib. vi. et presertim cum ipse sibi ex-
pressum consentit nec contradicit licet forsan si sibi
contradiceret episcopus veller alium. instituere:
recusando presentatum suum preterea excoicatio
nisi sui presentantis posset sustinere quod patrono ex-
coicato non curreret tempus. argu. c. quia di-
uersitatem. de concess. preben. et licet ista opinio mi-
hi et quibusdam alijs placeret tamen plures et ma-
iores fuerunt in opinione contraria scilicet quod pre-
sentatum patrono clerico excoicato institutio episco-
pi ad eam secuta non valeret.

liij.

Tempus presentandi currit patrono a tempore no-
te vacationis. h. d.

Quo tempore currat patrono tempus pre-
sentandi quadrimestre vel semestre. vide-
tur quod a tempore vacationis. ar. de iurepa.
eam te. imo videtur quod a tempore noticie. ut ar. c. l3.
de sup. negli. prel. et c. ga diuersitatem. in fi. de
concess. preben. et dico. c. eam te. intelligitur a tem-
pore vacationis scilicet noticie.

De sponsalibus.

§. i. c.

An vacent statim beneficia contrahentis matrimonium
cum minore. xij. annorum. h. d.

Tru si beneficiatus contrahat matrimonium cum
minore. xij. annorum vacet beneficium incontinen-
ti tempore contractus matrimonij. vel demum post
carnis copulam. vide 30. in nouel. de clerici. collat. c.
i. in antiquis. et plenius per eundem in commento. c. cum
Johannes. eo. ti.

Qui filii sint legitimi.

§. i. c.

Contra dispensatum super defectu natalium non admittitur
tur articuli quod mater fuit filia spiritualis patris dispen-
sati et quod ante et post dispensationem tenuit concubinam
et sic erat et fuit paterne incontinentie imitator. h. d.

Apud madauit dispensari cum quodam qui esset
de preterito genitus et soluta ut postea
promoueri ad omnes ordines et obtinere
beneficium ecclesiasticum cum cura si esset idoneus.
et non esset paterne incontinentie imitator. Ille autem

cui papa comisit pretendens se inquisivisse dispensavit cum eo. postea ille cum quo sic dispensatum fuit i pertravit in forma codi ad collationem et tandem vacante primo beneficio cadente sub gratia acceptavit infra tempus debitu et petijt sibi de illo provideri. sequens vero in data qui idem beneficiu acceptavit et sibi fecit provideri et in possessionem induci. opponit se et dat obiectu de illegitimitate contra primum et impugnat premissam dispensationem. primo quia eius mater soluta ex qua per presbyterum fuit genitus erat parochiana illius presbyteri. et cui idem presbyter ministraverat ecclesiastica sacramenta presertim sacramentum penitentie et eu carissime et de hac qualitate non fiebat mentio in litteris quod videbatur debere fieri. quia secundum hoc erat filia spiritualis et sic comiserat novam speciem delicti scilicet incestus spiritualis. ut videtur argu. xxx. q. i. omnes. et c. sequenti. Item obijcit quod tempore obtente dispensationis ille erat publicus concubinarus et manifestus et quod creaverat liberos ex quadam concubina quam ante obrentam dispensationem et tunc et post tenuerat. et sic dispensationis mandatum seu conditiones ibi apposite non fuerant purificate veraciter. quia tunc erat paterne incontinentie imitator queritur utrum isti articuli si alias sint in bona forma sint de bona materia ad mittendi et probati debeant obviare dispensationi. Tenuerunt domini quod non primum enim si obstat quia penitentiaria non consuevit illam qualitate etiam si fuisset expressa per illum qui impetrat dispensationem apponere in litteris. nec exprimere tales extrinsecas qualitates crimen aggravantes presertim novam speciem concubitus parentu non inducentes. alleg. nota. per hostien. de filiis presbyteri. c. fi. circa finem. Et de ista qualitate retulit auditor cause scilicet dominus Jo. bone burse qui re pulsis articulis prouidit et sententiauit pro primo in data cum fuerat dispensatum asserens se informatum super hoc cum illis de penitentiaria et presertim cum domino florentino cardinali tunc summo penitentiario quod penitentiaria si consuevit exprimere illam qualitate. Item quia propter administrationem dictorum sacramentorum non contrahit propter cognationem spirituales talis sicut cum illa quam tenuisset in baptismo vel cui ministrasset sacramentu baptismi. ut in d. c. nota. facit quod non. possi. in summa de cognatione spirituales. §. et an aliquis. in fi. Secundus obiectus etiam non ob. quia illa verba posita in mandato dispensationis si sit idoneus et non paterne incontinentie imitator potius sonant in quendam modum commissarii qualiter debeat et super quibus inquirere instructu quod in conditionem presertim extrinsecam que reddat mandatum conditionale sed dant sibi certam formam que etiam sine expressione hac intelligeretur. ut in c. licet

de fili. presbyteri. ergo et. facit. ff. de tutel. tutor. §. si sub conditione. et de lega. l. i. l. i. et quod not. Inno. de presump. dudum. in princ. l. i. glo. et glo. De. ancha. in c. iudices. de offi. delega. in clem. facit etiam quod non. Inno. de transla. c. licet. glo. fi. Et cum appellatum fuisset ab eodem domino Jo. et causa appellationis mihi commissam fuisset de omnium dominorum consilio eius sententia confirmata. presertim quia pars que dedit illos articulos voluntarie coram me conclusit nec petijt illos articulos admitti et ideo fui in securo.

De dona. inter virum et vxorem. Glosa.

Non presumitur maritu donasse localia vxori si autem alij donat recurri debet ad coniecturas. h. d.

Etrus existens in matrimonio cum Anna vxore sua eidem plures et diuersas vestes ac arnesia fecit etiam eidem plura localia et diuersa dedit et tradidit dicens teneas istud verum est quod dicta Anna vxor predicta existens in dicto matrimonio diuersas pecunias acquisiuit diuersimode per bonam diligentiam de quibus aliquando dicto De. viro suo tradidit quadoque pro fodrariis mantellorum. et. florenos siue plus siue minus semel vel pluries necnon plura localia daceas argenti et coclearia per compadres et alios amicos dicti sui mariti ac paucos plures tam pro mantellis quam alijs rebus ad beneplacitum sibi datus ex noticia eius viri acquisiuit. deinde dicto De. veniente ad mortem suam condidit testamentum in quo liberos eorum communes heredes instituit constituens dictam Annam vxorem suam tutricem gubernatricem et administratricem tam liberorum quam bonorum tamen cum beneficio inuentarii. nunc queritur an dicta Anna vxore prefata teneat ponere in inuentario faciendo arnesia et localia sua supra scripta necnon cum dicto De. maritus suus nullam intentionem de hoc fecerit in testamento suo nec ea sibi legauerit. vel quod iuris quo ad vestes et arnesia per virum facta vel empti. videtur dicendum quod si erant talia ad que sibi faciendum maritus secundum statum mulieris et communem consuetudinem tenebatur et mulier indigebat quod non videbatur sibi donasse. quia necessitas exhibendi et sibi talia administrandi incumbere marito. et ideo iura fauent marito ut tantum ratione presentis usus intelligat potius sibi tradidisse. ut probatur. ff. de dona. inter vi. et vxor. l. i. sed si vir lana. cum ibi non in primo. et l. mortis sue causa in fi. eo. ti. et facit. ff. solu. matri. l. in his. §. i. et in hac sententia est ibi Oldra. et Ep. et hoc contra tenet in d. l. sed si vir lana. quo ad acquisita per suam industriam et diligentiam. Videtur dicendum quod si ex

opera sua fuerint acquisita q̄ debeant pertinere ad maritū seu virū et eius heredes post eū q̄a vxor tenet opari viro. vt in l. i. sicut. ff. de ope. libe. et no. C. de condi. inser. l. si vxor in fl. ij. glo. et facit ad hoc d. l. i. si vir. in p̄n. et p̄ hoc qd̄ no. Innocē. de testa. cū inoffi. circa fl. p̄me colūne. facit etiam ad hoc qd̄ dicit de vxore cū subiungit paulo poss. q̄a quicquid acquirit vxor et opera sua viro acquirit. si vero alia aliter acquisit et pōt monstrare unde et a quo vel quomō tunc illa ad eā debet pertinere et nō ad maritū etiā si ex pecunia mariti quesiuisset. puta mercādo vel tenēdo in cambijs. ar. ff. de dona. inter vi. et vro. ex annuo. §. i. qz mulier erat libera nisi quo ad debitū carnis et quo ad opandū. vt d. l. si vxor cū vi. quo ad vasa et localia et vestes et alia ornāmēta ad que sibi ministranda marit⁹ necessario nō tenebat p̄ maritū sibi tradita si constaret q̄ aīo donandi sibi l̄z donatio sibi nō valuerit: tunc tanq̄ scā inter virū et vxorē. qz maritus eā ex p̄esse n̄ renouauit dicerē q̄ esset morte viri cōfirmata et q̄ deberet ad eā pertinere et nō ad heredes mariti. vt l. i. cū hic status. §. i. ff. de do. inter virū et vro. s̄z in casu p̄missi. q. facte s̄ in tradēte non credere q̄ p̄ illa verba que maritus dicebat vxori teneas istud videret donare s̄z potius eā custodire et vsus p̄missi sibi cōmēdare. qz in dubio q̄a n̄ p̄sumit donare nec suū lactare. ar. ff. de p̄ba. l. cū de indebito. et l. filius fa. ff. de dona. p̄serti ne sic p̄sumēdo mutuo amore se spoliēt et qz donatio inter virū et vxorē est: p̄hibita de iure. et in dubio n̄ est p̄sumendū fecisse cōtra iuris dispositionē et p̄hibitionē. quo ad alia donata vxori per cōneas cōtēplationes viri credere distinguendum an illi intēderent p̄ncipalit̄ donare viro et vellent q̄ sibi acq̄rerent l̄z traderēt vxori et tunc credo q̄ talia pertinere debeāt ad virū et eius heredes et nō ad vxorē. qz qd̄ vir p̄ ministeriū vxoris acquirit sibi acq̄rit etiā cū ratā h̄z talē donationē. arg. ff. de neg. ges. l. si ego. nisi vir cū credebāt vxori intēderet sibi donare. qz tunc l̄z illo tpe donationis iter virū et vxorē n̄ valeret tū morte viri cōfirmaretur ff. de dona. inter vi. et vro. l. iij. §. fi. et l. se. iuncta l. cū hic status. §. i. eo. et q̄ tū in dubio non p̄sumeret. s. virū vxori voluisse donare. arg. eozum que dicit. s̄. in p̄ceden. per. l. cū de indebito. Si autē illi qui donabāt cōtēplatione viri intēderent p̄ncipalit̄ donare vxori: et volebāt res donatas ei queri et non viro l̄z eius cōtēplatione hoc facerent et tunc credere q̄ talia donata quererent vxori non viro. qz ipsa est p̄sona libera que sibi querē pōt nec sibi quesita querunt. qz nō sunt quesita ex eius operis. vt no. per. Cy. C. de fur. l. fl. in vltima q. ibi vero tollit hoc arg. nec talia teneret ponē in inuentario: in dubio credere recurrēdū ad cō

lecturas et ad genus rerū donatarū an potius congruerent viro q̄ vxori vel econtra vt tunc secūdū hoc p̄sumat an voluerint donatores. acquiri viro vel vxori. et pro hoc bene facit quod notat Jo. an. in nouella de appella. c. a collatione. lib. vi. in fine. super verbo ad eundē. et si ex his aliqd̄ p̄sumi non potest credere in indubio donatores voluisse queri marito ex quo eius cōtēplatione donabant. arg. ff. de vulgā. et pupil. l. sed si plures. §. ad substitutos. cū ibi no. ff. solu. marri. si vero negōcti. §. Atē quicquid. cum concoz. De donatiōe autē vxoris cōtēplatione vxoris nō viri non est dubiū quin sine dubio ad eam debeāt pertinere. arg. iurū p̄dictorū. In dubio autē si vxor p̄bare non posset unde quomodo et a quo acq̄suerit oīa p̄sumerent esse de bonis viri. vt l. etiā. C. de dona. inter vi. et vro. et l. quāvis. ff. e. et. et ideo cautius esset vxori omnia ponere in inuentario p̄stādo tamen de iure suo et p̄pter hoc non intēdit confiteri illas res ad maritū vel eius heredes p̄tinuisse vel pertinere debere et p̄stādo q̄ res quas de iure ad se apparebit pertinere tanq̄ suas p̄p̄ias valet obtinere ne alias sine p̄testatione simpliciter ponēdo eas in inuentario videat confiteri eas ad virū vel eius heredes p̄tinuisse vel pertinere. vt. C. arbi. tute. l. i. si. qd̄ confiteri nō videbit cū p̄missa p̄statione que sibi cōseruabit ius in futurū. ar. ff. qui. mo. pig. vel ipo. sol. l. si debitor. §. i. et ff. de rel. l. ar. si q̄s. §. sed i. terdū. et ar. no. de materia p̄stationis p̄ doct. in c. cū. O. ferrari. de consti. et p̄ Jo. mo. et Jo. an. in nonel. in regu. iuris. in generali.

De accusationibus.

Rica.

Priuat⁹ ecclesia que est totū censet p̄riuat⁹ p̄oratu qui est pars. h. d. Adā p̄cedens in qdā ecclā fuisse factū p̄oratu et vicariā p̄petuā que habet curaz aīarū cū causē cognitiōe fuit p̄riuat⁹ illa ecclā per ep̄m et ordinatū āmodo eē regendā p̄ vnū rectore et dictā ordinatiōē factā de p̄oratu et vicariā n̄ tenuisse. ipse dicebat q̄ cū ipse eēt p̄rior et non esset p̄riuat⁹ p̄oratu s̄z ecclā p̄riuat⁹ si tenebat. querebatur an bñ diceret tēuerūt oēs q̄ n̄. qz p̄riuat⁹ ab ecclā que ē totū p̄ consequēs censet p̄riuat⁹ p̄oratu q̄ est ps in ecclā et q̄libet etiā sui p̄e etiā si illa ordinatio de p̄oratu et vicariā scā non fuisse casata vel declarata nulla ergo m̄to fortius ex quo declarata ē q̄ fuerat nulla seu n̄ tenuisse et.

De hereticis.

Rica.

i.

Si cōsuetus de heresi negat se fuisse hereticū. et fateat se credere quod ecclesia credit est tanquāz hereticus condēnandus. h. d.

Accusatus de heresi negat ea de quibus de-
fertur dixisse et credidisse et asserit se credi-
disse et credere contrarium et credere quod
ecclesia credit per testes idoneos convincit. et probat
eum hereticalia multa dixisse et affirmasse et publice
predicasse et asseruisse se credere et illa credenda.
tamen non obstante testium depositione sibi publica-
ta contra quos nil excipit nec alias defensiones ex-
cusatorias allegat semper tamen remanet in eadem
negatione qua prius. scilicet quod illa nunquam dixit nec asseruit
nec credit imo totum contrarium credidit et cre-
dit cum sancta matre ecclesia. queritur virum talis
sic convictus sed negans sit condemnandus ut here-
ticus et relinquendus brachio seculari eo prius de-
gradato si sit clericus. iuxta. c. ad abolendam. §. i.
de here. Et videtur quod non. quia hereticus non vi-
detur ex quo credit quod ecclesia credit et quod est
catholicum. et dato quod per testes probetur eum fuisse
hereticum tamen hodie non est: ex quo non asserit
nec credit aliquid hereticum ergo cum hodie non sit
hereticus non potest ut hereticus condemnari. quia
non est modus pronunciandi in iure aliquem fuisse he-
reticum de preterito. sicut non. Archidia. de here.
comis. sup. verbo in carcere. li. vi. Nec potest dici
quod hoc quod negat se fuisse hereticum sit heresis vel
hereticum. quia ex quo non credit aliqua hereticalia
nec asserit licet neget credidisse vel asseruisse illud
est potius mendacium quam heresis vel hereticum cum
non sit contra aliquem articulum fidei. non enim ne-
gat ideo se fuisse hereticum. quia negat ea que pre-
tenditur dixisse fore heretica sed ex eo. quia negat
se dixisse illa et credidisse. et ideo bene patet quod propter
istud medium ideo ista negatio non concludit
contra eum heresim de presenti. Item iste nunc
non est hereticus de presenti ideo quod probetur per
testes fuisse. nec est relapsus. quia non fuerat alius
lapsus ecclesie reconciliatus ergo non videtur quod pos-
sit ut hereticus condemnari. quia solus hereticus vel
relapsus condemnatur. ut dicto. c. ad abolendam. §. i.
Item iste videtur redire ad gremium ecclesie: ex quo.
hodie dicit se talia non credere sed contrarium. per
credit ecclesia et se velle esse catholicum. imo quod
plus est se dicit nunquam talia credidisse et semper fuisse
se catholicum ergo videtur ad misericordiam recipien-
dus. si enim confiteretur se dixisse et credidisse talia he-
reticalia sed decetero credere se non velle et credere
cum ecclesia non esset relaxandus brachio seculari.
nec condemnandus ut hereticus licet fateatur se fu-
isse hereticum sed esset ad misericordiam recipien-
dus et imponenda sibi penitentia salutaris saltem
perpetui carceris. ut dicto. c. ad abolendam. §. i.
et c. penul. §. si. ergo multo fortius iste erit recipi-
endus qui nunquam se fateatur fuisse hereticum sed
se fuisse et esse velle catholicum. In contrarium vi-

detur. quia sufficit quod quis testibus convincatur ad
hoc quod posset quis de heresi condemnari etiam si
confiteatur. ut probatur extra de ver. sig. c. super
quibusdam. et probatur. ij. q. i. nos in quibus. Iste au-
tem est testibus convictus: ergo nil proderit sibi
sua negatio quo minus condemnetur. non enim po-
test dici quod sibi sit habenda misericordia nec conce-
denda venia qui non recognoscit peccatum suum
immo semper illud negat. sicut dicitur de Ebain.
de penit. di. i. serpens. Item heretico non est ha-
benda misericordia nec concedenda venia nisi sa-
tisfaciat ad arbitrium superioris sui. ut dicto. c.
ad abolendam. §. i. Iste autem non satisfecit. quod
patet. quia non confitetur peccatum commissum:
de quo per tres testes convincitur. et sic nec peni-
tere confitetur. quia pars penitentis est confessio
peccati. de penit. dist. i. §. alij econtra. et c. perfec-
ta. cum multis. c. sequentibus. Item pro mani-
festis criminibus per hoc ut remittantur manife-
sta offerenda est satisfactio et oratio confessio. de pe-
nit. dist. i. perfecta. Ad quod. que notat Hostien. de
penit. et remis. §. qualis debet esse confessio. re-
quiritur etiam tertium. pro hoc etiam bene fa-
cit textus. xi. q. i. cum apud. ibi cum dicit. Cum a
sacerdotibus Italie redargueretur agnovit delictum
culpamque cum lacrimis professus publicam
penitentiam in conspectu totius ecclesie exegit.
pro hoc textus bene proprius ad propositum. xi.
q. ij. c. plerumque. in fine. ibi venit itaque foras mor-
tuus id est culpam confiteatur peccator venientes
vero foras solunt discipuli. quia pastores eccle-
sie debent ei penam admonere quam meruit qui
non erubuit confiteri quod fecit. Ad quod etiam
de penit. di. i. quem penitet. in fine. pro hoc etiam
extra de iur. iuran. c. quanto. in fine. cum dicit ibi
tuum humiliter confitere peccatum et satisfactio
nem tibi iniunctam pro illicito iuramento studeas
adimplere. pro hoc etiam extra de simo. c. nemo
presbyterorum. cum dicit. Vel minus dignam pe-
nitentem et cetera. pro hoc valde bene facit. xij.
q. ij. c. humilitatis. Item sine humilitate aliter
veniam sperare non licet. nec enim ubi est faci-
turnitas confessionis venia speranda est criminis
quia taciturnitas peccati et superbia nascitur cor-
dis. probatur de penit. di. i. est taciturnitas. Item
hereticus cum sit excommunicatus indiget absolu-
tione. non potest ergo convenienter absolui nec
debet nisi recognoscat se excommunicatum: et hu-
militer petat se absolui. extra de senten. excom. c.
cum desideres. cum notatis per Innocentium. et
Hostien. ergo et cetera. facit de penit. di. i. agi-
te penitentiam. Et dicto. c. veritas. §. econtra. §.
si. Item quoniam secundum Augustinum. Item non
sufficit sibi hodie profiteri se catholicum nisi de-

lapsu preterite heresis in qua pbat incidisse satis-
faciat qz si sufficit mores in melius commutare et a
preteritis malis recedere nisi etiam de his que facta
sunt satisfaciatur de penit. di. i. sufficit. Item is he-
reticus q recipit ad misericordiam bz abjurare. vt
de coe. ad abolendam. §. i. et in abiuratione bz pferit
se errasse. et in quo errauit specificè publice pferre
ri et iurare se nunq ad illu errorem reuersuruz. vt. i.
q. vii. quotiens. cu igit iste ppter non agnoscat
nec confiteatur errorem ergo non pot dici illu ppter
abiurare. et lz is qui solu infamatus est sed no con-
uictus necesse non habeat in abiuratione heresis
qua facere tenet iurare se nunq reuersuruz. ex quo n
faret neq conuicti incidisse in illu. vt de conse. di.
ij. ego hereticus. tu conuictus q recept ad mi-
sericordiam abiurat heresim in abiuratione. habet
publice recognoscere se errasse et in quo. et iurare
se nunq reuersuruz. vt in d. c. quotiens cordi. Item
no conuictus sed sola suspitione notabilis de hēsi
non aliter ab ecclesia recipit nec absoluit nisi pro-
pria innocentia congrua purgatione monstrauerit.
vt d. c. ad abolendam. §. qui vero. et c. excōicamus.
§. i. et in auten. gazaros. C. de hereti. ergo multo
minus conuictus p testes recipiendus erit vel ab-
soluendus ppter sola sua negatione q als suaz in-
nocentia no demonstrat sicut nec monstrare pot ex
quo conuictus est per testes idoneos. contra quos
nihil dicit nec als se defendit. Item tamdiu reputa-
tur qs incorrectus donec reatu suu recognoscens
emendet. extra de fo. cope. nullus. in fi. cu igit iste
reatu suu no recognoscat ex quo negat ergo non
pot reputari correctus. hanc aut correctionem ex
quo manifestu fuit crimen opz esse manifestā. quia
manifesta delicta manifesta correctione indigent.
extra de penit. et remis. c. i. ergo opz q confessio fit
manifesta seu recognitio criminis qd non est in ne-
gante igit qd. non obstat contraria q hereticus n
est ex quo hodie credit qd ecclesia credit. qz esto
q hoc concedat q hodie n sit hereticus si ppe cre-
dit qd ecclesia credit tu non constar ecclesie qtu
ad iudiciu humanu et ecclesie militantis que iudi-
cat scdm pbata et iudicare bz. pot ppendere q su-
it aliqui hereticus. s. tempore quo talia asseruit et se
credere dixit et dogmatizauit. qz talis quis presu-
mit qualia verba. pferit et eius animu censet fuisse
qualiter verba sonat nisi ppter excellentia status
vel alias contrariu appareret. ar. C. de iniur. l. si fi
conuicti. cu conuicti ibi all. omne enim male factu
vel dictu male presumit factu vel dictu. ex de pre-
sump. c. i. et ibi no. in fi. nemo enim extimandus e di-
xisse qd non mente cogitauerit. nec qs arbitratus
est dixisse qd no sentiret. ff. de suppl. leg. l. labeo
cu non intentio verbis sed verba intencioni debe-
ant deferuire. extra de ver. sig. in bis. voces eniz

sunt note prout ait philosophus earu que sunt in
anima passionuz. talia enim que non possunt bono
animo fieri no possunt interpretari nisi male facta
et no bene. extra de regul. iur. c. i. Ex quo ergo con-
stat ecclesie q fuerit hereticus oportet q eodem
net et puniat eum pro crimine heresis commissio.
argu. quia de quo cognouit iudex de eo iudicare
tenet. ff. de iudi. de qua re. et licet secundu reglas
iuris comunis ex quo semel comisit crimen debet
puniri iudicialiter et eodemari etiam si peniteret
qa propter penitentiam sua quo ad foru humanu
et iudiciale nocens esse no desit. vt. ff. de penis. l.
qui ea mente. et de edil. edic. l. quid sit fugitiuus
in principio. tamen quia ecclesia benigna e nec clau-
dit gremiu redeuntis benigne volens agere in hac
parte ordinauit q si talis continuo post deprehen-
sionem erroris ad fidei catholice unitate spote re-
currere et errorem suu ad arbitriu episcopi regio-
nis publice consenserit abiurare et satisfactiones co-
gruas exhibere q recipiat ad misericordiam et im-
posita sibi penitentia saluari saluetur sibi vita. nec
permittetur occidi per brachiu seculare. qa eccle-
sia debet defendere suos penitentes. sicut qd no.
Jo. an. extra de effi. ordi. c. i. super vltima glo. et
ideo tunc detruit in perpetuo carcere vbi peni-
tentiam aget. extra de here. c. penul. in fi. cu igit
iste qui sic permanet in negatione sua esto qd ho-
die credat catholice de preterita incredulitate et
de preterito heretico errore de quo conuicti suf-
ficienter illud confitendo et culpam recognoscendo
no peniteat non pot dici q debite recurrat ad
catholice fidei unitate ex quo no facit quod fides
catholica precipit. s. quia n recognoscit nec confi-
tet ppta culpam qua comisit. put catholica eccle-
sia precipit. nec etia pot dici q sufficiter ppter er-
rorem abiuraret ex quo illu non recognoscit. nec etia
am pot dici de eo sufficiter satisfacere ex quo il-
lum post errorem no confitet. qz confessio est vna. et
prima ps satisfactionis post contritione. vñ dñs p
pphetā ait. dlc tu post peccata tua vt iustificeris
et scdm Ambrosiu. no pot quisq iustificari a pecca-
to nisi fuerit peccatu an confessus. d. pe. di. i. §. alij
econtra. cu multis alijs auctibus ad hoc ibi seq.
et si dicas q ille auctoritates intelligant d confes-
sione mentali cordis. vt videt sentire. Gratianus
de penit. di. i. §. quicunq. qa dico q ex quo de illa
mentali confessione et cordiali no constar iudicialit
ex quo publice negat se errasse et constat de erro-
re preterito p testes idoneos igit necessario ecclesia
habet eu iudicialiter punire tanq ipenitentem. et
nec debite satisfaciens ex quo iudicialiter et pub-
lice non recognoscit ppta culpa nec eu confitet
vt pbat in d. c. veritas. de penit. di. i. et presertim
in §. tenetur. cum c. sequenti. vsq ad fi. di. et pro

hoc bene facit quod no. d. p. extra de regu. iuris
c. peccati venia. 7 si dicatur q non tenet confite-
ri culpā vel crimen quod non recordat se dixisse
cōmisse vel fecisse ex quo de illo vel illa non ha-
bet conscientia. q. ecclesia militans vel iudex ig-
norat mentē suā 7 memoriā suā 7 veritatē oculatā
scilicet an reuera cōmiserit 7 an sit oblitus. et an
de hoc habeat conscientia. q. de hoc scit sol⁹ de-
us sed bz iudicare secundū probata. ex quo de scō
recenti de quo secundū cōmunē cūsum nature nō
pōt nec d. esse verisimiliter oblitus cōstructur ta-
lia hereticalia asseruisse 7 se credere dixisse et do-
gmatizasse. 7 ex quo etiam sibi reducit ad memori-
am 7 pbatu cū videt non recognoscere nec con-
fiteri necesse habet ipsum reputare ipententem
7 debite non satisfaciēte de preterito culpa esto
q. hodie se asserat credere quod ecclā crederet.
maxime. quia saltem hodie nō credit ecclesie que
pcepit peccatorū sua peccata recognoscere 7 con-
fiteri. vt ibi. Cōfitemini alterutrū peccata vestra.
Iacob. 1. 7 patet auctoritatibus infinitis deductis
per Gratianū in tractatu de pnia. 7 p magistrum
suarū in eodē tractatu. Nō ob qd no. Archi. i pre-
dicto. c. vt cōmissi. sup verbo in carcere. quia ibi
loquit de recognoscere 7 cōfiteri ppiū errozes
7 debite redeire contra quē secundū nō est feren-
da snia p crimine preterito condēnatoria. nec p
nunciari debet vt crimen heresis cōmiserit. vel ol-
co 7 melius quo ad hoc q. si video incōueniens si
de preterito pferat. tu crimē heresis cōmiserit. vt
tu hereticus fuisti. pnt ibidē no. 30. an. in novel.
p quo est ter. vbi fert snia de preterito. tu calūni-
atus es. ff. ad turpil. l. 1. §. calumniator. 7 pnt ho-
die cōter pnuclant oēs ingfitozes. marie. q. pnt
subiungi verba de pnti sic dicēdo. q. pnt pbatu
est crimen heresis cōmiserit vel in crimen heresis
inciderit qd recognoscere 7 confiteri ppiū reatū
humiliter recusat scilicet cū non videamus te de-
bite penitēte te relaram⁹ brachio seculari. Non
ob. q. dicat q. negare se fuisse hereticū nō est he-
reticu cū negat ex medio illo. q. nō dicit qd cōce-
do s. tñ talis negatio est cā qre ecclā cui cōstat p
testes de cōtrario q. imo dicit q. negat se dixisse
ppendere 7 presumere imo expresse iudicare eum
de culpa illa nō penitēte nec satisfaciēte ex quo
culpā illā de q. cōstat ecclesie q. eā cōmiserit nō reco-
gnoscat nec cōfiteat. nec ob. q. si est relapsus q. fa-
reor s. quo ad hoc q. relaxet brachio seculari suf-
ficiat q. sit lapsus ipentēs seu si debite rediēs ad
gremiū ecclē nec debite satisfaciēs. vt dco. c. ad
abolendā. §. l. nō ob. q. si cōfiteret 7 rediret esset
recipiēdus ergo multo fortius si neget se dixisse
vel credidisse. q. nego cōsequentiā. q. cū confiteat
tunc ecclesie cōstat de satisfactione 7 de sufficiēti

penitētia eo mō quo sibi pōt constare ex quo publi-
ce confitēdo culpā se humiliter qd secus cū negat
ar. d. c. tacturnitas. 7 ita non d. eum recipere ad
misericordiā tunc. 7 hoc sentire videt. p. ostē. in
d. ti. de here. in summa. §. qualis deprehendetur
p. si vero neget. 7 hoc mō intelligo qd no. Ben.
in cle. si. de here. in fi. non ob. l. q. vij. d. d. c. vbi
dispensat eum illo qui verebat heresim confiteri
ex cā. sed dicit q. ibi bñ cōfitebat secrete sed q. nō
teneat publice cōfiteri in hoc secum dispensatur
vt ibi no.

De privilegijs.

lyca.

Per hmoi pba qulera libera 7 integra cū suis pri-
uilegijs pmaneat inducit exemptio. b. d.

Apā cōcessit cūda cenobio monachoz q.
ipsi 7 eoz loca qulera libera 7 integra cū
suis privilegijs pmanerent. Querit an ex
illis verbis inducat exemptio alleg. pro pre corū
q. sic. c. si papa. §. 7 est idem de pmi. li. vi. 7 per
no. p. Inno. de pmi. recepimus. 7 p ter. eodem ti.
cum olim.

De sententia excoicationis.

lyca.

Excoicatus per epm visitantē ex eo q. ipsuz ad vi-
sitatōem nō admisit pretēdēns se exemptū ante sa-
tisfactionem non debet absolui. b. d.

Trum epō excoicante aliquem de iure cōl-
subditū. quia nō pmitit se visitare vel nō
solvit pcuratōm ratōne visitatōis debitas
sed tñ pretēdēns se exemptū a visitatiōe vel pre-
statōe pcuratōis appeller 7 sic pretēdēns excoica-
tōem iniustā pendere lite appellatōis petat simpli-
ter se absolui p. c. cū cōtingat. de offi. dele. sit ab-
soluēdus cōtradicere epō q. sup eo p quo eū excoi-
cant fundat intētiōem suā de iure cōl. maior pars
dñoz tenuit q. nō. q. quasi debet reputari excoica-
tus p mīfesta offensa. nec simplex assertō sua qua
pretēdit se exemptū vt negatio qua negat se tene-
ri reddit episcopi intētiōem fundaram de iure cōl
dubā. de quo plenius per Inno. de censibus ve-
nerabili. nisi alias pro parte excoicati probaret ali-
quid saltem semiplene de intētiōe sua ppter qd
redderet intētiō episcopi dubia ut ibi no. Inno.
circa finem. l. j.

Canonice seculares non gaudent privilegio. c. si
quis suadente. b. d.

Trum canonice seculares gaudeat priui-
legio seu immunitate ut eas pberans sit
excoicatus? Quidā dicūt q. sic q. qdū re-
manent in tali statu etiam si non sint religiose sunt
tamen persone ecclesiastice vel deo deuote. igitur
gaudeant ar. xvi. q. liij. quis q. 7 quod notatur de
sentē. ex. religioso. li. vi. in fi. pe. glo. p quo bene

Canonice
privilegijs

facit. xij. q. i. duo sunt. cū ibi nō. p. quo. quia etiam
beremita qui nullā facit p[ro]fessionē & habet p[ro]p[ri]um
cenfēt p[ro]fona ecclesiastica. vt nō. Inno. in. c. cū
monasteriū. de elec. Alij dicunt q. nō. q. earū sta-
tus non est approbatus. vt in. c. indēpnitatis. in
fi. de elec. li. vi. & de statu regu. c. fi. §. illas. i. cle.
inno reprobatus. xliij. q. ij. perniciosam. Igit non
merent gaudere p[ri]uilegio imunitatis. arg. l. auct
liū. §. in delictis. ff. de mino. & ff. de colleg. illicit.
quasi per totū. & vide quod de hac materia notat
Jo. an. in nouel. de malo. & obe. dilecta. vbi glosa
nō. de istis canonici. & hanc opi. conseruat vt di-
citur cancellaria que non daret eis litteras corra-
tales imunitates. Alij distinguūt dicentes q. tem-
pore quo portant habitum canonicatus puta sup-
pellicum & in diuinis seruunt deo tunc reputent
personē ecclesiasticē & gaudeant p[ri]uilegio. s. q. n.
erlerunt & extra seruicium de i sunt in domibus. p.
p[ri]js secus. argu. l. Item apud labeo. §. si q. vir
ginem. ff. de infort. & extra de sen. excom. si iude
laicus. li. vi. ad idem. ff. de aqueductu. l. oēs. iun-
cta. l. semper. ff. de iure iunū. & quod nō. Jo. an.
de cler. coniuga. c. Johannes.

iiij.

Exco[m]municatio sua lata per legatū monitione non
premissa est ipso iure nulla. b. d.

Trum exco[m]municatio delegata canonica moni-
tione nō premissa sit nulla ipso iure: quidā
q. sic. per nō. per Archl. de offi. deleg. c.
l. in fi. s. secus in ordinario. vt nō. in. c. romana. §.
sed nec. de sen. excom. lib. vi. & in. c. sacro. in prin-
cipio. ff. in antiquis. & ij. q. i. in summa. pro hoc scilicet
q. teneat sua delegati bene facit quod nō. Ar-
chl. de offi. ordi. romana. super verbo nō artem-
per. & de sen. exco[m]. romana. §. in vniuersitatem. su-
per verbo. phibemus. & c. de legi. l. non dubium
sed contrarium credo.

iiij.

Exco[m]municatus p[ot]est acceptare b[en]eficiū in vni gratie
obrente a[n]t exco[m]municatōez. b. d.

Clendam est q. aliqui dicunt q. exco[m]municat[us]
p[ot]est acceptare b[en]eficiū ecclesiasticū ca-
dens sub forma gratie sibi facte tempore
quo erat exco[m]municatus equiperantes eū de portato.
iuxta glo. Jo. an. in. c. decernimus. de sen. excom.
vbi dant remissiones ad scripta aliorū doctozum.
simile equiperantiā facientū. de portatus antez l.
amittit ea que iuris ciuillis sunt non tū amittit ea
que iuris naturalis sunt. vt. l. ex facto. §. si quis ro-
gatus. ff. ad trebel. nā vt ibi dicit de portatus b[en]-
p[ot]est eligere seu acceptare & voluntatem suā ex-
primere in executione alterius precedentis legit-
time dispositionis. quia hoc cōsistit in solo facto &
hoc de iure naturali cōpetit. vt clare nō. Accur. in

dicto. §. si quis rogatus. modo ad p[ro]positum redū-
cendis dicunt q. acceptare est nuda expressio que
in solo facto consistit. quare hoc permissum vide-
tur exco[m]municato. argu. predictozum. ad quod etiam
inducunt notata per Iunoc. in. c. veritatis. de
dolo & contu. & ibi satis inueniunt possunt argumē-
ta pro & contra. Dicunt etiam q. iste est act[us] me-
re extraiudicialis & ideo non ita prohibitus exco[m]-
municato sicut si esset iudicialis. vt in. c. soler. i. si
ne de sen. excom. lib. vi. Nec obstat secundū eos
si dicatur q. exco[m]municatus non est capax b[en]efi-
cij ecclesiastici si sibi conferatur. per. c. postulasti.
de cler. exco[m]. inno. & ideo videtur q. non possit fa-
cere aliquod p[re]ambulum per quod perueniatur
ad illud. vt. l. oratio. ff. de sponsa. quia dicit illud
verum. in phibitione perpetua secus in tempora-
li. vt. l. si quis officium. ff. de ritu nup[ti]. & facit ad
hanc solutionē quod notat Dy. in regula. cum
quid phibetur. de regu. in lib. vi. Et sic dicit de
exco[m]municatione que p[ro]p[ri]e non potest nec debet
dicti perpetua sed temporalis cum exco[m]municatus
absolendus sit cessante cōmuniā. ad hoc de cō-
sist. ex litteris. cū ibi notatis. hoc tamen aliqui
bus non placent.

Conclusiones siue decisiones de consilijs vene-
rabilium & rozum dominozū sacri palacij apostoli-
ci causarum auditozū de tempore quo reueren-
dissimus pater dominus Bernardus de bisque-
to sancte romane ecclesie cardinalis vir vtiq[ue] ma-
gne scientie & clari intellectus erat eiusdē palacij
causarum auditoz per eundem dominū Bernhar-
dum de bisqueto recollece. & per Johannem de
molendino de benignitate sedis apostolice p[re]-
dictę rectorem parochialis ecclesie in lemme-
rigenis diocesis. Scripte de Anno domini. M.
ccclxxij. pontificatus domini Gregorij pape. xi.
anno eius septimo.

Handwritten text at the top center, possibly a title or page number, which is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Quia sunt summaria dubiorum decisionum col-
lectarum p d. Thomā. Fastoll sub congruis titulis
collectorum iuxta ordinem decretalium.

De rescriptis. *Rica.*

Commissio cāe facta alicui tacta lī. pendētia coraz
alio ē surrepticia. *Causa. xxxv. Dub. lxiij.*

De consuetudinibus. *Rica.*

Prior claustral' ex cōsuetudine pōt monachū suum
criminosū punī z excomunicare. *cā. iij. du. viij.*
Nō v3 cōsuetudo q epūs possit duas ecclesias in
uicē vñre sine cōsensu capitulī. *cā. viij. du. xvj.*

De eta. z qualite. ordinadonum. *Rubz.*

Dispensatio facta per habentem mandatū de dis-
pensando secundum omnem vim z formam litte-
ratū mādati de dispensando censetur legitime fa-
cta. *causa. xxvij. dubio. i.*

De officio. vicarij. *Rica.*

Licet vicarius curam habeat animarum non ta-
mē propterea tollitur quin rector ecclesie ēr dica-
tur habere curā saltez habitu. *cā. viij. dub. xxvj.*

De procuratoribus. *Rica.*

Constitutus pcurator nomine ordinis generalis
pro toto ordine z singulis de ordine non censetur
habere sufficiens mandatum ad agendum pro
vno conuentu illius ordinis. *cā. vij. dub. xxij.*
Si post litis contestationem procurator se absen-
tat citandus est per audientiam contradictarum.
causa. xxx. dubio. lvij.

De iudicijs. *Rica.*

Amentes ad ro. cu. p ardus negocijs publicis
suis hñt reuocandi domū. *cā. iij. dub. r.*
Succesor in beneficio potest continuare iudicij
ceptū p defunctū. *cā. vi. dub. xx.*

De mutuis petitionibus. *Rica.*

Exceptio li. pen. nō repellit libellū reconuētiona-
lez in actione reali. *cā. xix. dub. xxxix.*

De iura calum. *Rica.*

Non est quis compellendus ad iurandū de calū.
nisi pri⁹ decreta sibi copia pcessus. *cā. xvi. du. i.*

De dilationibus. *Rica.*

Non est dandus terminus ad declarandum articu-
los obiectiuos. *cā. xij. du. xxij.*
Post terminum peremptorium nō admittitur qd
ad ponendum z articulandum sine restitutione in
integrum. *causa. xxxij. dubio. lxij.*

De cā pos. z prople. *Rubz.*

Spoliatas suspendens petitorū tenetur probare
se deiectum a possessione alias non obtinet etiaz
in canone reintegranda. *cā. xxxij. dub. lxij.*

De resti. spol. *Rica.*

Interdictū vtile vñ vī datur spoliato pro rebus
mobilibus. *causa. v. dubio. xvij.*

De dolo z contu. *Rubz.*

Non est oziū decretū p cā alimētorū parte nō vo-
cata tenet. *causa. v. dub. xv.*

Ut li. pen. nilbil innotetur. *Rubz.*

Spollatus recuperans possessionem incontinenti
non videtur attemptare. *cā. xx. dub. xl.*

De probationibus. *Rubz.*

Sufficit q pbariones concludāt in canone reinte-
granda ad attemptatū etiā li. pen. *cā. i. du. liij.*
Sufficit q pbariones concludant ad attēptatum
etiā lite pendente. *cā. i. dub. liij.*
Qui coram p̄ioribus iudicibus in termino assig-
nato non probauit exceptionēz non admittitur ad
illā pbandū corā vltimo iudice cāe. *cā. x. du. xlix.*
Per appellatōnē interpositā a collatōe z a pos-
sessione bñificij probat īngetatio. *cā. xxv. du. xlix.*

De testibus. *Rubz.*

Articulans defectum etatis tempore impetrare
gratie debet articulare mensem et annum gratie
causa. viij. *dubio. xxvij.*
Remissoria semel data non debet succumbenti lre
rato dārī. *causa. ix. dubio. xxvij.*
Articulans infirmitatē ita grauē q tpe ordinatio-
num de lecto surgere non valebat satis specificē
articulare censetur. *cā. xi. du. xxi.*

De fide instru. *Rubz.*

Spolium probari potest per instrumentum. *cā. i. dubio. i.*
Notari⁹ presumit i dubio fuisse rogat⁹. *cā. i. du. ij.*
Si duo deputati sunt ad scribendas reseruatō-
nes cum clausula q alias reseruatō non valeat si
valebit reseruatō scripta per vnum soluz ex eis.
causa. xij. dubio. xxxij.
Per instrumentum in quo continetur partem eſ-
se iuductam in possessionem probatur possessio.
causa. xx. dubio. xli.
Defectus loci viciat instrumentū. *cā. xxv. du. lvij.*
Notarius si fateat errorem z vellet corrigere d3 ad-
mitti etiā parte nō vocata. *cā. xxv. du. lvij.*

De sen. z re iud. *Rubz.*

Mortuo collitigante nō potest alter collitigās
absolui ab instantia iudicij que non est. *cau-
sa. vi. dubio. xxi.*
Alia similis de actore z accensatore mortuo est.
causa. xvij. dubio. xxxviii.
Ad effectū q cōtra possidentē possit ferri snia suf-
ficir q tpe ferende snie possideat lz non posside-
ret tpe lit. contes. *cā. xxx. dubio. lvij.*

De appel. *Rica.*

Post lapsum fatalū pōt appellatio deserta p̄nun-
ciari. *causa. iij. dubio. nono.*
Lictum est appellato vti appellatōne sibi non in-
timata. *causa. iij. dubio. xli.*
Satis dī īnquietare q appellat. *cau. iij. du. xlii.*

Appellatio alternatua ad archiepiscopum vel pa-
pam non tenet. **causa. v. dubio. xvi.**

Attēptata p tertiu lite pen. inter alios non sunt p-
viam attēptari reuocanda maxime vbi pcedit so-

la appellatio eūdicialis. **cau. v. dubio. xix.**
Ad hoc vt appellatio eūdicialis deuoluat nō re-
quiritur q procurator intlmans illam intimet mā-

datum suum. **cau. xv. dubio. xxv.**
Qui non expressit in sua appellatione obiectū con-
sumptionis gratie aduersarij non admittit postea

ad id obiciendum. qula non seruauit formaz. c. vt
circa. de elec. li. vi. **causa. vii. dub. xliii.**
Non sufficit infra pimum fatale obtinere solū cau-
sam appellationis cōmitti ad euadendum deserti-

onem salua paupertate. **cau. xvij. dub. xxxvii.**
Appellans a grauinibus vno tm grauinie ex-
presso male z de alijs referens se ad pcessum sup-

illis non auditur. **causa. xxiij. dubio. xliij.**
C. vt circa. de elec. li. vi. non bz locū in appella-
tione eūdiciali. **causa. xviij. dubio. liij.**

Prius est cognoscendū de grauamine ad instātiāz
appellāris q de pncipali negocio **cā. xxxij. du. lxi.**
Non admittitur quis ad dandum obiectum pmuta-
tione fraudulenta quem non expressit in appella-

tione sua. **causa. xxxi. dubio. lx.**
De preben. Rubrica.

Beneficium semel affectum semper durat affec-
tum. **causa. liij. dubio. xi.**
Decretum appositum in litteris in forma cōmuni
ligat ignorantes. **causa. xxi. dubio. xliij.**

De concess. preben. Rubrica.
Reuocatoria gratiarū 3o. facta per Benedictū nō
se extendit ad gratiam per quaz erat reseruata ol-

gnitas z prebenda in certa ecclesia: si ante ipam
reuscatariam gratia erat sortita effectum in dig-

nitate. **causa. xxiij. dubio. xliij.**
Gratia in forma paupeꝝ cum clausula anferri pre-
fertur in forma speciali. **causa. xxiij. dub. xlv.**

Gratia ad beneficia vacantia per cessum vel deces-
sum non se extendit ad bñficia vacantia per pua-

tionem. **cā. xxiij. dubio. xlvj.**
Clausula adlerta post specificationem plurium be-
neficiorum restringitur ad beneficia vltimo nomi-

nata. **causa. xxiij. dubio. xlvj.**
Reservatio bñficiorum cedentiū vel decedentium
capellanoꝝ pape non afficit beneficia eozum qui

desierant esse capellani. **cā. xxvij. du. liij.**
Acceptatio scā p expectantē de bñficio incōparibī
li inducit cōsumptionē gratie. **cā. xxvij. du. liij.**

Gratia expectatiua non se extendit ad beneficium
monoculare. **causa. xxix. dubio. lv.**
Habens aliud beneficium ad quod singulis annis
presenat capellanū instituendū per epūm non po-

test allegare monocularitatē in alio bñficio ad suā

presentationē spectante. **cau. xix. du. lvi.**

De reb⁹ eccle. nō alle. Rubrica.
Abi papa mandat beneficium vniri requiritur cō-
siliū capituli. **causa. liij. dubio. v.**

In vnione beneficij requiritur q patronus voce-
tur. **causa. liij. dubio. vi.**

Non t3 vnio de si vacante. cā. liij. dubio. vij.
De rerū permut. Rubrica.

Permutatio facta per senē infirmū cum cōsanguī
neo suo pro beneficio mīnoꝝ valoris nō t3 etiaz
in pꝛeludiciū impetrātis aplci. **cā. vi. du. xlii.**
Permutatio que articulatur fraudulenter scā non
valet. **causa. xxi. dubio. lx.**

De regularibus. Rubrica.
Patronus non pōt augere numerū limitatū moni-
aliū in monasterio. **causa. v. dubio. xviii.**

Regularis remanēs claustralis n̄ pōt assumi ad ec-
clesiam consuetam regi p clericos seculares etiaz
ad instātiā patroni. **causa. xxxvi. dub. lrv.**

De clerici. percuss. Rubrica.
A. clericus qui certis anno mense z loco cum gla-
dio euaginato in manibus interfuisse probat cum

plurib⁹ vulnerantibus aliquē cū sanguis effusioe
incurrit irregularitatē. **cau. xliii. dub. xxxliii.**

De iniurijs z dāno dato. Rubrica.
Inder cōdēnandus est in dānis z interesse ei quē
excoīcauit vigore processus de quo non cōstat eri-

am iniuriarum. **causa. liii. dubio. xliii.**
De sen. excom. Rubrica.

Si is qui primo obtinuit sibi prouideri vigore su-
orum processuum excommunicatur per excoꝛatoꝛes
illius qui obtinuit exposit sibi de eodez bñficio p
videri non potest petere se absolui ad cautelas se
cundi tñ pcessus n̄ valent. **cā. xvi. dub. xxxvi.**

Finis.

¶ Hæc decisiones que sequuntur fuerunt extracte a quodam libro quem dominus Thomas falsoli compilauit super stilo causarum in palacio apostolico vertentium dum ibidem erat auditor quam compilatione recollegit ex dictis auditorum illis temporibus ibidem palacium regentium.

Causa prima.

Anno domini. M.ccc.xxvi. pontificatus sanctissimi in christo patris et domini domini Benedicti pape .xii. anno secundo die .xl. mensis decembris fuit in rota propositum quoddam negocium spoliationis per dominum durandum in quo lectum fuit quoddam instrumentum productum ad spoliacionem probandam in illo negotio. et ostendebatur quidam libellus siue petitionis quedam super spoliacione quadam facta per spoliatum lite pendente. nec ibi exprimebatur quo tempore spoliasset vtrum ante spoliacionem factam de ipso an post et perebat reus huiusmodi se restituere et id quod actum sic fuerat retractari tanquam attemptatum lite pendente. Circa premissa autem mouebantur hec dubia.

Dubium. i.

Primo an spoliatio posset probari per instrumentum et tenebatur quod sic. ar. extra de resti. spo. cum ad sedem. Jo. Nos prius. et de ma. et obe. cum in ecclesijs. licet ibi videatur notari contrarium in per iurio. Et de hoc notatur. si an crimen per instrumentum possit probari per Jo. an. de iureiuran. c. si. li. vi. et de Jo. sig. constitutione. c. li. Item in iure ciuili no. ff. ad turpil. in senatus et. C. ad. l. acquil. contra negantem. predictæ glo. omnes preter primam in decretali. c. in ecclesijs probant quod crimina possunt probari per instrumentum. Sof. tamen probat contrarium in violentia et possessione in summa de clandest. de. Jo. Illud autem no. et idem videtur recitare Jo. an. post. Possi. de excep. c. pia in gl. super verbo. viij. dierum circa si. ibi sed de spoliacione no. et.

Dubium. ij.

Secundum dubium erat an instrumentum valeat si non appareret notarium esse rogatum. et tenebatur quod in dubio presumebatur ipse esse rogatus et hoc no. glo. in aut. de tabel. §. nos autem credimus. super verbo insungitur. contrarium videtur sentire Inno. extra de si. instr. c. i. ibi non enim credimus. et. et melius ibi et no. vtile. et. licet ibi simul referat alios esse in opinione contraria ibi alij tamen. et.

Dubium. liij.

Tercium dubium erat an instrumentum probaret cum in eo non cauebatur quod spoliatio esset facta nomine illius contra quem erat datus libellus nec ipso mediante et arguebatur quod non cum secundum formam

narratorum in libello non erat probatum ar. ff. de pe. h. si quis libertatem. in si. et de iureiuran. si duo. §. idem iul. ar. C. de fideicom. li. i. si. ff. co. di. vt fundus. de neg. gest. l. p. in negocijs. §. si. verum tamen tenebatur quod licet non probaret instrumentum quo ad illud contra quem de spoliacione principaliter agebatur vigore interdicti unde vi. vigore tamen canonis reintegranda. li. q. i. dicebatur satis instrumentum sufficere.

Dubium. liij.

Quartum dubium erat vtrum illa petitio erat admittenda super reuocatione attemptata. lite pendente et quasi in fine litis fuisset potrecta et tenebatur quod admittenda esset ex eo quod vitimus spoliatus semper audiret qui non inordinanti spoliatio fit secunda extra de ordi. cog. c. si. ff. de vi et vi ar. l. li. §. cum igitur. et l. q. possessione. C. ad. l. iul. de vi pu. l. pri. si quis ad se fundus. cum si. et consuebat. et pro consilio tenebatur quod daretur terminus. xv. dierum reo huiusmodi qui minus determinate quo ad tempus locutus est ad probandum intentionem suam et quod ante omnia obscuritatem de tempore declararet ar. l. si quis intentione ambigua. ff. de iudicijs. et ar. extra de resti. spo. frequens li. vi.

Causa. li.

Anno domini. M.ccc.xxviij. die lune. xliij. Ianuarij propositum fuit per dominum Raynaldum in consilio de quadam bella qua continebatur. d. Jo. papa. xliij. gratiam fecisse episcopo Tarrecenen. vt possit vnire. mense decanali quodcumque beneficium spectans ad collationem presentationem seu quauis aliam dispositionem cuiuscumque de sua diocesi pro eo quod decanus et ipse episcopus suggererant pape quod redditus decanatus ita erant tenues et ciles quod ex eis decima minime soluebatur. et hoc concessit papa sub his quod videlicet beneficijs si quod vacat vel vacare contingerit. Item addidit si tibi videbitur. ex his ostentur hec dubia. videlicet an vnio facta sine consilio et consensu capituli valeat an debeat retractari. Item an idem sit si non fuit vocatus patronus. Item an vnio facta de non vacante in hoc casu teneat. et sic tria sunt dubia.

Dubium. v.

Primum dubium fuit ibi decisum pro maiori parte auditorum quod videlicet in vnione huiusmodi debebat requiri consilium capituli. ar. extra de his que fiunt a prel. sine co. ca. c. l. et c. noua. et c. quanto. et eorum que notant extra de elec. c. cum eccia et d. orbi. cum olim. nec obstat quod papa ipse per se scripsit non facta de capitulo mentione quia papa videtur semper intelligere facere gratiam absque iuris preiudicio assensu. vt. ff. ne quid. in lo. pu. l. ij. §. merito. et §. si quis a principe. C. de metropoli.

vica. l. i. et extra de rescrip. mandatu. de offi. del. super eo. de of. ordi. licet. et. q. ij. nunc vero.

Dubium. vi.

Ad secundū dicebat per maiorem partē q̄ patro-
nus debebat vocari q̄ potissime sua interest. ar.
l. nam ita. de adp. et. l. his verbis. et de bo. aut.
in. pos. l. si. de mino. in cause. §. cāe. et. c. si vt se
ab here. absti. auten. ad hec que. trahit de corpo-
re in autē. vt. spo. lar. §. ad hec. et. ff. de aqua plu.
arcen. in cōcedendo cū si. et bene facit. ff. de na. re.
si. l. ij. et si. sed cōtra videt de offi. vi. ad hec. in
glo. l. in fi. Sed ibi nō est tantū p̄iudiciū in or-
dinatione. vicarij sicut hic quidā tñ volunt distin-
guere an sit patronus laycus. et tunc non teneat
vno ipso nō vocato. an clericus et tunc secus vt
al. in simili distinguit extra de offi. le. dilectus. et
de iurepa. cū dilectus. Sed ibi loquitur in colla-
tione. vbi minus est p̄iudiciū q̄ in vñone.

Dubium. vij.

Tercium dubiū videlicet an vñio teneat d nō
vacante. decidebatur negative q̄ nō tenebat pro-
pter formam mandati cuius fines seruande sunt
ff. man. diligenter. extra de rescrip. cū dilecta. et
in. vi. de preben. cui de nō. licet al. vñio possit fi-
eri de vacaturo. vt patet extra de in. c. de cōsulta-
tionibus. ij. responso. de resti. spoli. cu3 venissent
Et ad hoc q̄ videt p̄missis decisionibus obstat
q̄ in gracia subditur si tibi videbitur. videtur p̄-
pterea ampliare potestates episcopi quo ad hoc
q̄ vñio fiat alijs nō vacatis quorū graue p̄iudi-
cū vertitur quia nō ex his verbis dat sibi pleni-
us arbitriū sed reducit ad arbitriū boni viri ar.
optimū. ff. de le. ij. fideiussor. §. q̄quā. et de ope. li.
si libertus. de pen. hodie in fi. cu3 si. et facit bene
extra de rescrip. cū aliquib. §. f. et. ij. Rn. et vide q̄
ibi nō. Jo. an. sup. ver. ad eosdē. sed nunqd vñio
est irrita vel irritanda. et apparet casus quodāmo-
do extra de iurepa. illud in fi. sed ibi loquitur in col-
latione beneficij vt beneficij et ibi forte aliud q̄
hoc casu

Causa. iij.

De mercurij. xv. eiusdem mensis fuerunt
tacta quinq; dubia.

Dubium. viij.

Primum an p̄ior claustrī alias possit suum mo-
nachum vagabundum: vel alias criminofum per
viā iuridice cognitionis punire et excommunicare
et in hoc videt distinguendū an p̄ior habeat in lo-
co superiore abbate an non vt in primo casu non
possit sc̄do sic iuxta ea que habent et notant extra
de offi. ordi. c. quanto. per ber. et Inno. aliosq; do-
ctores et de maio. et obe. c. cū in ecclesijs et de sy.
ficut. sed quicquid sit de iure standū est in hoc con-
suetudini cū et ipsa possit tribuere iurisdictionem.

C. de eman. li. l. i. et vlti. de diuer. offi. l. vniuersoz
et. q. ij. cōquestus cū si. et attende distinguendo
inter ea que respiciunt regulam et que non. vt be-
ne no. per Inno. in. c. quanto predicto.

Dubium. ix.

Secundū dubium erat an cū appellant a grana-
mine extraiudiciali si p̄bet appellatio esse deser-
ta puta quia appellans nō fuerit prosecutus p an-
nū et vltra. an iudex qui de appellatione cōgno-
scit debeat p̄iudicare desertā nō obstan. q̄ pro-
nuntiatiū fuerit eā esse ad curiā deuolutā: quidā
dixerūt. vt Fran. de ame. q̄ rōe interesse debeat
sententia ferri puta si multas expēsas fecisset. ar.
C. de se. que pro eo q̄ interest proferunt. l. i. et. ff.
de eden. l. vbi. cū si. et facit bene extra de rescrip.
ex parte in fine. alij vt Egi. de bene. dixerūt q̄ l3
possit iudex cause p̄iudicare desertā tñ sub du-
bio forte dicebat expedire q̄ non pronuntiaretur
quia iam p̄ncipale negotiū fuerat introductū cui
p̄iudiciū fieri videtur si pronuntiaretur super
desertione predicta. et sic nō videtur tanq̄ p̄iudi-
cialis questio audienda. ar. in simili. ff. de peti. be-
re. diuus. §. si. et. l. si quis libertatē. de excep. si p̄
Tercij et maior pars hoc tenebat q̄ pronuntiarī
debebat super desertione quia de qua recogno-
uit iudex. et. ff. de iudi. l. de qua re. et extra de cā
possessi. et appie. c. cū super in fi. et allegabatur p̄-
terea extra d ap. c. sicut appellationē. in cle. et hec
videtur verior opinio cū tñ doceretur de interes-
se appellari vnde bonū esset super hoc interroga-
tione fieri et sic erat obtentū per maiorem partem
ar. iurium predictorū.

Dubium. x.

Tertiū dubiū erat ex eo q̄ qdā frater d ordi.
seruorum ingressus fuerat ordinē sancti benedicti
florentie idem vero frater incusabatur super eo-
dem facto et reuocabatur ad certos fratres ordi.
seruorum predicti qui fratres obtinuerunt senten-
tiā in p̄tib. cōtra fratrem hmoi monachatu. ipse au-
tē appellauit ad curiā romanā et cām hmoi intro-
dixit et citatis ac cōparentibus fratribus supradl-
ctis dedit cōtra eos libellum in cā appellationis
prefata. verū ipsi porrexerūt et dederūt quandam
exceptionē super iur. reuocandi domū p̄ eo vide-
licet q̄ alia de cā ad curiā romanā venerāt puta
missi pro altis arduis causis monasterij sui: et or-
di. et dubitabat an hmoi exceptio deberet admitti
et dicebat q̄ nō. quia nō erat causa sufficiens quā
domū debuerāt reuocare. nā l3 pro causis arduis
essent missi non tamen apparebat q̄ cause essent
tales ex quibus quis haberet ius reuocandi domū
p̄ id q̄ habet. ff. de iudi. l. ij. §. lega. et in autē. de
sanctiss. epis. §. reuerendissimi vero. apocrisarij.
et. §. si vero epi. q̄ possent venire vt agerēt nō vt

conuentione aliquā sustineret. et sic ius reuocadi domū vendicare non possent ut in dicto. §. lega. et in. §. sed si agant. et ar. eorū que notant scdm Inno. extra de fo. cōpe. c. 13. in magna glo. et de hac materia vide in Spe. de reo. §. Itē legat. et in sum. post. de excep. §. si. §. Itē effectus et. §. se. Itē et alia rō videbat mouere videlicet sapere crimen. et sic etiā essent si essent in honore ministerio ut publico cōstituti nō videt q. habeāt ius reuocadi domū. saltē qñ debeant satisficere de iudicio fitti. ar. ff. de adul. si adulterij. §. si. l. 3. fit cōr. ff. de accu. l. 1. hos accusare in prin. Sed Bull. durand. hos habet p. expedito q. oēs qui al. bñt ius reuocadi domū etiā accusari si possint iurare et no. in Spe. de accu. §. Itē nec legatus et. §. Itē nō pñt in sum. habes de accu. §. quis accusari. ver. pñmo excipiunt et. §. q. ergo. ibi nec bi. et.

Dubium. xl.

Quartū dubiū erat tale papa Jo. xij. concessit curiā capellanū sub bulla p. hñmōi verba te in capellanū nñm recipimus et in capellanorū nostrorū consorzio aggregamus ut aplici fauoris et gratie mēer. plenius pfruaris et. querebat an hñmōi capellano extra curiā mortuo censeant beneficia sua vacare in curia ppter reservationē quā fecit Clemens. v. de beneficijs capellanorū. et tenebatur p. omnes q. p. morte Jo. pape hic. capellanus sup. fies esse non desijt capellanus et hoc ppter ratio nē adiectā illi. s. ut apostolici seu sedis apostolice. et. ratio enim debet vires et significatū verbi ppositū ampliāre si ampliatiā rō fuerit. ut. ff. de l. ij. cū pater. §. dulcissimis fratribus. et de l. ij. no. mē debitoris. §. si. de ac. pos. si is qui. C. que sit lon. cō. l. 1. et si. Itē facit lex iurisperitos. ff. de excusatione tu. in prin. C. de pñn. agen. in rebus. l. principes. nec ob. ff. loca. l. iij. quia ibi sunt verba quo ad dis. velle. et. que verba habēt reflexio nē et respectū ad certā psonā qua deficiente volūtas declarari nō pōt. de ac. et ob. sub ac. cū si. et eodē mō responde ad. l. de con. et de. si ita exprellus et de l. i. si ita §. illi si nōlet. cū si. sic etiā rñdetur ad. c. extra de rēp. si gratiose. quia ibi est simile verbū puta ad beneplacitū nostrū. Itē alio modo rñdetur q. ibi loquitur in materia odiosa et exorbitante a iure cōi. ar. l. cū quid. ff. de li. et post. et ex. §. re. in. c. ea que a iur. nec ob. ff. de excu. l. si. quia ibi si nō exercet officiū stat p. eū. et id sibi p. indicat. ff. de cō. et de. inter. de cōtra. emp. l. labeo Sz adhuc remanet dubiū an beneficia mortuentis ex curiā vacet in curia p. dictā reservationē. et ol. sique an Cle. reservauit bñficia omniū capellanorū an capellanorū simpliciter. an capellanorū consensualiū. si omniū expeditū est. ar. illorū que no. ff. de l. iij. l. quesitū. §. illud. et. l. heres meus. §.

duo. Itē elus q. no. et. l. i. iustan. in prin. Itē et. et. l. si cul. et de an. et ar. le. pedic. §. labeo. iecū do casu idem cū sit rō eadem mouendi principem vbiq. ad reservationē et hñmōi faciendā. si idē ius debet habere ad. l. acquil. l. illud. In tertio casu reservatio tantū stabit in terminis suis ad beneficia cōmensaliū restringat. ff. de exercito. l. i. §. is qui nauē. §. in re igitur dubia. del. l. ij. non aliter. et de suppl. le. l. labeo cū si.

Dubium. xij.

Quintū dubiū erat duplex. videlicet an appellatus in causa beneficiāli possit psequi causam ipsius appellationis in curia in pena. cōmumie appellantis nō obstante q. appellatio infra menses intimata non fuerit appellato. et an talis appellatio possit deuoluere in fauorē appellati et in odiū appellantis. Itē dubitabatur sub eodē pponente et scribente an libellans sup. iniquitatione et p.urbatione et super eis cōcludens satis probet si constet p. producta reū appellasse a pñsioe appellati agentis et ab inductione possessionē qua appellatus est beneficij possessionē adeptus cū nulla alia p.urbatio sit probata. Ad pñmū videt q. talis appellatio non possit deuoluere. per decre. causam electionis. de elec. in cle. ibi tūc demū ad sedem eandē. et. et in eodē. c. ibi intimatio. non aliter facta omniū. et. ex quibus videt velle ibi cōstitues q. nullo mō et nulli valeat appellatio nisi seruetur forma dicte decre. quia qui omnie dicit nihil et. i. pit. ff. de penu. lega. l. non omne. et no. C. mā. l. a procuratore in glo. et facit optime. ff. de postul. quos p.hibet et inst. qui. ali. l. i. v. nō. secūdo rñso cū si. cōtrariū tñ incōsultū est. et hoc tenet. d. Egd. d. de Benevento. l. de et etiā videt tenere Jo. an. in dicto. c. causam electionis. in glo. q. ergo no. Imo. et. circa si. ibi quere consulo. et. et ita videt si veniret et cōtra. et p. o. hac parte videntur facer rationes. pñmo quia qui certus est certiorari non debet. ut. ff. de ac. emp. l. i. §. venditor. et. §. si. d. ed. e. l. i. §. omē. et. l. si tñ si. qui et. extra de reg. in. eum qui. si ergo appellatus iā est certus d. appellatione frustra de alia intimatione queri videtur. et ad optime venit tex. in decre. causam circa finem. ibi nisi ad appellatū. et. vbi videtur sufficere qualitercūq. veniat ad notitiā appellati. Sed ad istud argumentū possit faciliter responderi et etiā ad dictū textū. c. quia in decre. causam nō simpliciter certioratio requiritur sed q. infra certū tempus ut patet in primo rñso eiusdē. c. et in predicto. §. nisi. Si vero infra dictū tempus fuisset certioratus et haberet certā plenā notitiā de appellatione videtur satis concludere. ar. predictūz verū alia secunda ratio videtur que fortius vrget q. q. fauore alicuius introductū est. et. et licitū est vni

et siq. renuntiare sibi pro se introducto. *C. de leg. l. quod fauore. de pactis. si quis in conscribendo. 2. ff. de pactis. l. pactum. 2. de minoribus. l. si iudex. cum si. Sed dicta decre. prouidet appellato non appellanti. vt patet in fi. dicte glo. ibi sol'o appposita. 2c. vbi hoc expresse dicit Jo. an. ergo videretur q. liceat appellato vti appellatione 2. si non fuerit intimata. nec ob. l. quos prohibet. quia ibi prohibitio fit propter honorem pretoris 2. ppter improbitate postulanti. vt ibi. no. Item nec illa insti. qui ali. licet. quia ibi expresse ponitur pro causa specialiter fragilitas mulieru que hic cessat ad rex. decre. causam ibi tunc demu. 2c. 2. ibi intimatio non. 2c. dico q. ille rectus habet intelligi secundum intentionem disponentis 2. causam disponenti. de deci. ex multiplici. 2. c. ad audientia 2. de prebendis. c. si. 2. de Rp. mandatum 2. mentem legis potius q. verba debemus attendere. ff. de legi. l. scire. 2. de adime. l. l. iij. §. conditio. 2. *C. de li. pre. 2. ex. l. iij. xvij. dist. c. omnes. 2. c. seculo. cuius igitur condem. intentio fuerit prouidere appellato videt sufficere talis certificatio v. qua ipse reperitur.**

Dubium. xij.

Secunda pars dubij erat an libellans. 2c. vt s. patet. ad quam dicebatur consulendo q. sufficiens erat probatio inquisitionis si doceretur reus vt premititur appellasse. 2. pro hoc allegabatur gl. composellanti de elec. c. statimur. li. vi. sup. verbo impugnat. 2. de Rp. c. mandatum in. li. j. glo. super Jo. prosequi Jo. sed nunquid habes. 2c. 2. de hoc in Spe. sub R. ca. de acti. 2. peti. §. super acti onibus. Jo. sed queritur. 2. Jo. sed q. ordo os. 2. Jo. sed nunquid.

Causa. liij.

Dubium. xliij.

Odem mense die veneris. xliij. positum est in cons. tale factum. quidam pro certa summa pecunie qua dicebatur ipsum debere ex causa emptionis cuiusdam domus. pretensabat se esse excommunicatu iniuste. imo pretendebat processum pronuntiari nullu. 2. ipsum iudicem rōe iniuste processus necnon inique renuntiationis 2. actionis ac etiā iniurie sibi accione premissorum illare petijt condēpnari in damnis interesse 2. expensis. 2. tenebatur per maiore parte immo quasi per omnes q. iudex hmoi debeat condēpnari pti querelanti in damnis 2. interesse. et q. bona erat conclusio qno ad iniuriam. Item q. nullus erat processus 2. hoc vltimu sic probatur. quia de processu precedente sententia diffinitiuam non apparebat. que sententia pretendebatur super debito esse lata. licet iudex processus pretenderet de quo a liqualiter non constabat. 2. sic sententia procedere

non potuit nec tenere cum processus preambulus non parebat. ar. extra de pbatio. c. qm cōtra flm. in fine. 2. eorū que ibi no. p. Ber. 2. Innoc. et vide que no. p. eundē Inno. de offi. dele. c. cū in iure. super verbo de mandato. 2. facit extra de fide instr. c. i. *C. de man. prin. l. i. 2. de arbi. l. ne in arbitris. §. fin autē cū. 2. vide quod de huiusmodi puncto tangit in Spe. de sententia 2. his que ipsam sequitur. §. vt aut. Jo. 2. no. secundū quosdā. 2. de pbatio. §. si. Jo. sed pone. 2. de instr. ed. §. restat Jo. in summa si recte. de snia excommunicationis. l. 3. saltim dicebatur q. cū sententia excommunicationis tribus modis dicit iniusta esse. ex causa. ex animo 2. ex ordine. vt no. ex de sen. excō. sacro. super verbo iusta. 2. per Hosti. in summa. c. t. §. quis sit ei effectus. Jo. si vero iniuste. 2. de his tribus mōis habetur. xi. q. liij. §. quod ergo. 2. §. cum ergo. 2. c. si epūs forte iracundus. per cōsequen. ergo snia censetur iniusta. vt dicto. c. sacro. 2. e. t. c. cū medi cinalis. li. vi. ex his concludebatur q. cōclusio si per iniuria facta debebat procedere. quia videbatur dolus presumptus. ex hoc potissime. quia is ad cuius instantiā dicebat excommunicatus cōfessus fuit ad suā petitionē hoc factū non esse. sed sic iudex. facti q. sciuit se facē non debere. ar. ff. de operi. c. si pcuratorem. §. si. 2. ad. l. fal. dolo. 2. *C. de instr. l. si non cōuicij. 2. ad. l. cor. l. i. §. diuus. 2. ex re. nam ex re. concernendum est quo quis animo fecerit. vt ibi 2. no. ff. de instr. l. illud. pri. R. Ita ergo excommunicans iniuriarū tenetur. vt no. xi. q. lli. c. illud. 2. debet extimatio iniurie per iuramentū ratari iuxta quod no. ff. de iniur. l. iniuriarū est mario. 2. ar. eorū que no. ff. q. di. aut clam. l. semp §. in hoc interdicto. 2. insti. de ver. ob. §. si. 2. in Spe. de fruc. 2. interes. §. viso. Jo. i. 2. anpt. 2. ex premissis et pz multo fortius q. iud ex sic male iudicans tenetur ad damna expensas 2. interesse. ut patet de senten. excō. sacro. §. cumq. 2. ad hoc. ff. de var. 2. ex. cog. l. si iudex. 2. de iud. l. si filius re. 2. insti. de obl. ex quasi delict. in prin. cū si.**

Causa. v.

Je lune. xxvij. eiusdem mensis. ianuarij. propositum est per dominum Durandus factum tale ad petitionē quarundam religiosarū que corā ordinario produxerant quoddā instrumentū in quo prima facie continebatur de quadam ordinatione facta per fundatore loci super multis que dicte religiose debent percipere pro alimentis 2. sustentatione ipsarū a quodā qui erat deputatus preceptor ibidem prelati ordinarius viso 2. intellecto hmoi instrumenti. motus ex informatione ipsius mandauit monendo preceptore predictum quatenus sub pena excommunicationis quā extūc. 2c. satisfaceret religiosis prefatis infra

certum terminū super illis que petebant vltimo
instrumēti prefati a qua monitione per ptez ad
uersam extitit appellatū ad Archiep̄m Bituricē
qui erat metropolitanus seu ad papā de mū cau
sa est introducta in curia romana et libellus du
plicitatus pro pre religiosarū vnus sup possesso
rio quo se tanq̄ spoliatus petebant reparatione
supstat numeri dñarū quas dicebat heredē patro
ni cōtra ordinatiōē fundatoris inibi posuisse. sup
his igit multa dubia vertuntur.

Dubium. xv.

Prīmū an dicta monitio teneat. et sit iusta et
tenebatur p. r. q. monitio de iure pcessit maxime
cū de alimētis et de alimēratione dñarū agebat
vbi sufficiebat pcessus summarius. ar. ff. de fer. l.
eadē orōne. et de his qui sunt sui. l. ali. iur. l. si in
der. et de li. ag. si quis ali. §. si vel pens. et §. me
minisse. et c. de his qui a nō dño. Jana. l. si. et
sic videbatur eis q. nō optebat pte aduersam an
te monitiōē vocari. et pro eis bñ facit. ff. de bo.
po. ci. qñ. l. li. §. si cā. in glo. magna ibi sed nun
quid. et c. et cū glo. ibidē videt tenere Dy. et Ray.
et facit pro hoc. ff. quis ordo. in bo. pos. ser. l. ij.
§. dies. in textu et in glo. Sed. xi. dicebat sibi vi
deri q. ps an monitiōē debebat vocari. ar. c. si
vt ab heredi. se ab. autē. ad hec al. incipit. si om
nes. et originaliter. in aute. de ec. ti. §. ad hec. et
de bo. aut. in. pos. l. si. de mino. in cause. §. causa
et si cui plus q. p. l. fal. l. i. §. cū dñ. et ille ter. opti
me facit quia l3 carta vel table testim appareant
et de his iudex fuerit informat⁹ tñ legatarij et cre
ditores debent vocari. vt ibi p3. et pro hoc bene
facit cle. de. h. si sepe. §. citatiōē. d3 enim pars
citari ne veritas occultet et facit q. no. in Spe.
de sñā. §. vt aut. et. li. q. ix. c. omnia.

Dubium. xvi.

Secundū dubiū erat an appellatio predicta al
ternatiua procederet. Et per. d. Egl. dicebat legit
tima p. presupposita. quia si monitio legitima er
go appellatio illegitima. quia contrarior eadem
est disciplina. ar. ff. de. ar. l. qui accare. et de his q.
sunt. s. vlt. ali. in. l. i. in prin. cū si. alij oēs. it. adez
tenebant sed p. aliā rationē videlz qz alternatiua
et sic incerta. vñ appellans videt vagari cū disci
pline alieno q. nō l3. ar. ff. d. iniurijs. l. pteor edit
it. §. q. aut. aut. et de sti. ser. l. q. si ita. et de excusa.
tu. l. tutor ita. et de cōfes. l. certū. li. §. ita. et facit
cū de elec. c. li. l. vi. et. c. quis duas. vbi hanc
pte tenet Jo. an. nisi appellans haberet causam p
babilē dubitādū. iuxta. l. ff. quoz. le. l. i. §. qz aut.
et de hoc etiā plenius no. per Jo. an. et de elec. si
ls qui. e. li. et p. has glo. hec ps ab alijs tenebat
Sed. xi. f. arguebat q. appellatio teneret. et primo
quia dicto aut. que in ea ponit est ampliatiua. vt

ff. de. au. et. ar. l. si quis ita legauerit. et l. quintus
mutius. circa fi. et no. ibi glo. super verbo. sñā. sic
etiā q. dicto. aut. stat ampliatiue no. p. Archidia.
extra. de li. conte. c. exceptionis. et quidā vt. p.
fer. dicāet hoc verū cū ponit in cōpassibilia. vt
in. l. si quis ita. alias secus vt hic. hec verū cū po
nit inter genus et species. et continens et cōtentus
et sic. ppue loquit. ler. si quis ita. et decre. predicta
exceptionis. circa prin. al. secus vt in dicta. l. quin
tus. videt sentire glo. sup verbo sñā. et pro hoc
extra de sta. re. c. i. §. porro. vbi seu ponit corer
ctiue p. vt no. ibi p. Archi. Secunda rō bulus va
decimi erat. quia alternatiua. si alternatiua dici d3
hic ponebat inter inferiorē et superiorē et inter p
sonas. et sic videt verificanda appellatio p. maiorē
et superiorē. ar. ff. so. ma. Salsus vbi. au. maternus
stipulatus est se se nepri sue aut. sibi decē reddi et
sic ipse videtur adiectiorius et tñ sibi obligatio et
directa actio dabitur. et facit q. no. p. p. de bel. ff.
de le. ij. l. si ita relictū. §. si. et hāc pte tenet Spe.
sub ti. de ap. §. nūc tractemus. h. q. si dicat. Snil.
va. tenet primā par. in appellatiōe iudiciali secū
dā in extraludiciali. et sic rectat Jo. an. in dicta d
cre. si is qui. et paulus post eū et tenebāt auditores
predicti q. appellatio de qua hic agitur est extra
iudicialis. et sic dicta opinio Snil. va. faceret con
tra eos.

Dubium. xvij.

Tertiū dubiū an dicte dñe debebāt restitui in
possessio quo dicebant se spoliatus possessione
vel quasi iure. precipiendi illa que secundū ordi
nationē predictā debeant precipere a patrono fin
gulis annis. et videbatur prima facie q. nō. qz in
terdictū vnde vi nō cōpetit directe nisi p. rebus
imobilibus et corporalibus. vt. ff. de vi et vi. ar.
l. i. §. dicimus in prin. cū aut. l. ff. de acquif. reruz.
do. seruus. §. incorporalis. et d. seru. l. quotiens.
cū si. et optime facit. ff. de vsufruc. l. sequitur. §.
si man. tñ tenebatur q. debebant restitui. qz l3 nō
habeat locum interdictū directū. vtile tñ potest
locū hñe et hoc denotat verbū iur. quod est in fi.
dicti. §. si man. et dic ibi iur. l. pprie. et q. vtile de
tur et iā p. iure. puta p. vsufructu seu p. quasi pos
sessione ipsi⁹ pbat. ff. de vi et vi. ar. l. li. §. vn
de vi interdictū. et extra de religi. do. cōstitutus d
causa pos. et pro. cum occo. cum si.

Dubium. xvij.

Quartū dubiū erat an ipse patronus poterat
argumentasse numerū dominarū in loco. et teneba
tur q. non. qz scdm vires earū que eis ab initio
fuerant deputate erat numerus in fundatione li
mitat⁹. ad. l. et supra vires predictas nō debebāt
alie superaddi. ar. c. de sa. secc. nō p. lures. et in
autē. vt de. sit. u. cl. i. §. si quis aut. h. nā si nō. et

col. l. et extra de consil. cum in. ubi de hoc. et ad hoc bene facit quod alibi dicitur. quod ultra vel contra. l. locationis frui desideras non audis. ff. de lo. pu. fru. l. l. in fi.

Dubium. xlii.

Quintum dubium erat an processus factus per episcopum litigantem pendere in causa contra adversarios dominum debeat renovari per viam appellationis et dicebat quod non. quod in libello attemptatorum premebat huiusmodi esse appellationem ad petitionem et contemplationem dominum. Sed non probatur. unde res inter alios. 22. vt. l. res inter alios acta. in rubro et nigro extra de re. iudi. c. quamvis cum si et monz etiam. quod tertia persona fuit que attemptavit. unde non videtur debet per auditorem appellationis renovari per viam appellationis. vt. no. Jo. an. ex de ap. non solum sap. verbo reducendum. nisi iurisdictionem iudicis ad quem appellatum erit impediret de offi. de le. c. l. et hoc maxime corroboratur ex eo quod predicti audire dicebant vt premittitur quod hec appellationis erat ex iudiciali. et sic talia attemptata renovari non debet per modum attemptati sed pendere et eventum futuro. ar. extra de elec. cum inter. r. et c. consideramus. et c. cum nobis olim. vno. in dicto verbo. non solum per eundem. et idem tangit Egi. et ad hoc ea que non per Inno. ex de except. dilectis. et per Jo. mo. ex de elec. cupientes circa si. super verbo gratia ibi sed pone. 22. et facit bene per prima rationem. ff. de liti. l. l. §. i. et de rei vendi. l. a quo cum. l. sequenti.

Causa. vi.

De mercenariis. xlii. Januarii per d. Odomarum et est factum tale. dominus cardinalis Avinionensis tunc pape Jo. xlii. pvidebat cuidam domino gerardo archiepiscopo biterano cuiusdam ecclesie spectante ad collationem suam rationem cuiusdam prioris que habebat in beneficio a papa Jo. quidam miles presentavit quandam clericum ad eundem archiepiscopum biteranum et ad eadem presentationem ipse fuerat institutus verum cum dictus dominus cardinalis obviavit cum illa committeret cuidam audit. curie et coram eo quidam procurator coparens nomine ipsius cardinalis et etiam nomine dicti domini gerardi petijt in libello pronuntiari per audit. ius copetisse et copetere dicto card. tanquam prior talis loci conferendi dictum archiepiscopum biteranum et de eo. 22. pvidendi et petijt etiam pronuntiari per iure Gerardum et per non iure prius adversus. demum lite contestata iurato de columnia hinc et inde et etiam positionibus et articulis datis per pres. car. moris. et post tempus in prioratu predicto alius in prioratu perficitur et per illum alteri de archiepiscopo biterano predicto pvideat. Et his dubitat de duobus.

Dubium. xlii.

Primo an iste debet audiri et admitti. et dicitur batur quod sic per oes. quod iste successit in locum cardinalis et ratione dignitatis seu officij in quo ipse prior sac

cedit censet eadem persona et sic debet succedere in lite et admitti ad litem. ar. ff. de re. iur. l. qui in ius alterius. et de eden. l. quidam §. l. ex de fo. copet. c. dilecti. et faciunt que non extra de Rp. significavit et de re iur. Si quis in ius per Jo. an. in vi. et dicebat per quosdam quod si volebat persequi procurator huiusmodi successor debet dari terminus ad concludendum vel ad dicendum quare non debet concludi et hoc verius. quod per hoc nulli fiet iniuria. vera enim executio non habet iniuriam. ff. de iniur. vel in iur. §. l. et ij. et §. quedam si quis omisit. ca. te. quod aut. §. si patronus. in fi. cum si.

Dubium. xlii.

Secundum dubium an ex quo dictus dominus Gerardus la erat mortuus ante creationem novum prioris nunquid saltem quo ad dictum Gerardum lite pendente quo ad priorem dictus institutus per episcopum ad presentationem militis possit petere se absolutum ab instanti iudicio et quidam vt bene. de no. et p. si dixerunt quod sic quod cause et capitula ac persone causarum separatam habere videntur ar. ff. de minor. l. etiam §. ex causa cum ibi no. et ff. fa. her. in hoc mundo. separatorum autem separatam esse debet vt. C. de do. iur. vi. et vt. si maritus. ff. da calump. l. si et per emp. l. qui fundum §. si fundum cornel. cum si. Sed alij tenebant contrarium in quod cause erant conere non sepeare et sub eodem libello contineretur. dicto. l. in hoc mundo cum sua materia et ar. C. de ordi. iur. l. l. et de ordine cognitionum. l. l. cum sua materia. tunc quod non intererat petentis vt sic absolueretur et sic non debet admitti. ar. ff. de ac. et ob. is qui manda. l. si procura. §. si mandati. et ad exhibi. l. tigni. §. si. ubi de hoc et de serao. cor. l. vlli. §. si. Item quod sententia fertur contra defunctum et sic nulla esset. ff. de iudi. l. de qua re. §. si. et qui sen. sine ap. resint. l. l. de re. iur. l. veratius. secus forte si per eo saltem ad effectum libertatis. vt. ff. de fideicom. l. l. l. cum quasi in prius. et non in dicta. l. p. et ff. de re. iur. l. in summa. §. si. et dicta. l. de qua re. Item instanti nulla est cum mortuo nec potest esse vt patet dicta l. in summa. §. si. et de iur. l. tam excoctractibus. unde ab illa que non est absoluti non potest. ar. ff. de in iur. rup. et ir. testa. l. nam. et si. §. post defactum. et de. h. ob. l. decet. et de edi edic. l. bonis. §. p. cum si. de usufruc. vel. l. Sem. putus. l. R. lica. et ideo. 22. et de codi. et de mo. tunc. ij. in prius. Secundo loco propositionis movebatur a. d.

Dubium. xlii.

Tertium dubium est tale quidam inpetrauerat a papa Jo. xlii. gratiam ad priorem. vacaturum in certa ecclesia etiam si dignitas. 22. demum archiepiscopus biteranus

llus ecclesie maior octuagenarius grane infirmil-
tate detentus ex qua mortuus est constituit procu-
ratores ad resignandū in curia ex causa pmutatio-
nis et pmutandū cum alio et de his est articulatus
demū procurator predictus in curia resignavit in ma-
nibus vicecancellarij et cū quodā alio pmutavit q-
erat cōsanguineus illius procuratoris cuius etiā be-
neficiū non valebat tertiam partē archipresbiteri
terat? dabatur etiā ista p modū articuli q- dicit?
Infirmus propterea dictū procuratores constituit
ad resignandū q- de illo archipresbiteratu vole-
bat suo provideri oportet. Et his igitur querebat an
articuli cōcepti super dicta materia ad si. proban-
di pmutationē huiusmodi fraudulentā fuisse sint perti-
nentes et l3 per aliquos fuisset dictū q- nō. q- do-
lus perspicuus. et. C. de dolo. l. doli. et de re. vē.
doli. ff. de dolo. l. elegantur in fi. et pro hac par-
te videbatur facere a contrario sensu extra de re
num. si re. prebendam cū ibi loquatur in casu certo
ab isto dissimili puta cū renuntiās in fraudē nō est
infirmus sed alius cuius forte prebendā tanq- pū-
guiozem captabat. unde cū in suo casu loquat de
alio nō videtur idē sensisse maxime dū decre. illa
et eius decisio exorbitat a iure cōi. ff. de le. non om-
niū de consti. pū. l. i. in fi. et facit. xvi. q. i. hinc est
et extra de pū. l. c. sane. et d. si. pres. c. is qui. in fi.
vel. vi. verum allegationibus huiusmodi non obstanti-
bus contrariū tenebatur p omnes et hoc per dic-
tū. c. si re. q- cōditor illius decre. non solū confide-
rabat casum predictū sed etiā regulā dispositas
iuridicā quā premisit Inno. dispositio illa debet
magis attendi et eā eiusdē quasi in tex. ponit. ibi
dūmodo de premissa fraude. et. vñ illud q- exem-
pli gratia postea sequitur ibi vt q- dicto. et. gene-
ralitatem canonis non immutat nō enim exempla
considerare debemus nisi quatenus lege firman-
t vt patz. C. d. sen. et in fi. l. nemo. et. ff. q- me. c. l.
metis. q- sed q- preter et ad ter. l. ticius. rogatus
ibi q- mihi videtur cōcludi q- dicta pmutatio erat
facta in fraudem saltem presumptā de qua potest
conjecturari duplici rōe. aut q- non sit q- fieri de-
bet. vt. ff. man. l. si procu. q- doli. et. l. doli. ff. ad.
l. fal. l. dolo. aut q- sit q- fieri non debet. C. de in-
iurijs. l. si non cōi. et. et ad. l. cor. de sic. l. i. q- doli.
q- et. re. et. concludebat ergo sic pmutatio fuerat
fraudulenta et sic inualida. quia contra prohibitio-
nem iuris extra de rerū permut. c. l. vel. vi. vbi
simpliciter videtur prohiberi permutatio fraudu-
lenta et si conclusio fiet nulla videtur. quia legisla-
tor q- fieri non vult tantum probasse sufficiat. C.
de legibus. l. non dubius et extra de reg. iu. c. que
contra. et facit in fi. de nupt. q- affinitatis. cum si.
sic ergo dicebat permutationē non tenere et per
consequens beneficium non vacare in curia et sic

concorditer concludebat apostolicū admittendū
Dubium. xliij.

Item fuit consultū per Egidium q- procurator
generalis ord. cui data est potestas per ord. et pro
singulis personis de ord. et cetera. non sit suffici-
ens ad comparandū pro vno cōuentu et hoc dixit
seruare. et facit q- dicitur q- fines mandati. et cere-
ra. ff. man. l. diligenter et extra de preben. c. de
uon. in fine vel. vi. et de Rescrip. cum dilec. in fi.

Causa. vij.

Dubium. xliij.

Je veneris. xxx. Ja. eiusdē mēsis p do-
minum Reg. proponebatur tale factum.
Duo erāt impetrantes auctoritate. Jo.
ad vacans vel vacaturum in certa ecclesia quili-
bet fecit processum suū et demū vacans vnum et
idem beneficium acceperunt et de eo fecit si-
bi quilibet provideri per suos executores et qui-
libet a processu alterius et sententiā appellavit.
Secundus autem suam appellationem psequitur
et licet in appellatione nullos obiectus expressis-
set tamen postea articulando dedit obiectus viz.
delictet. q- primus iam aliud beneficium accepta-
uerat vigore gratie sibi facte. et idem de duobus
vel tribus dicebatur fecisse. Dubitabat nunquid
modo debet ad hoc admitti probandus. secundus
ad finem q- iste primus acceptans videatur suam
gratiam consumpsisse iuxta clemen. de Rescript.
c. gratie. et ea que no. de preben. c. si pauper cle-
ricus. et tenebatur per dominum. Sui b. et alios
quasi omnes. q- primus non debebat repelli per
istos obiectus. quia in appellatione non erat ser-
uata decre. vt circa et dicebant q- huiusmodi ob-
iectus respiciebant formam provisionis et sic de-
bebat appellans seruasse formam decre. vt circa
quam. quia non seruauit postea volēs obicere nō
auditur. vt in eadem carta. p. alloquit. Sed hoc
non videtur prima facie clare sonare in auribus
audientis. q- videlicet prefatus obiectus ipsam
formam respiciat proprie considerando obiectum
nam illud de quo premittitur videtur habere cau-
sam extrinsecam adeo q- non respiciat ipsam for-
mam neq- ipsam personam directe et proprie in-
tendō tamen sententiā superiorum auditorum po-
test forte esse vera et saluari alia ratiōe. nam Jo.
mo. Zar. i. p. ma sua gl. sup dicta decre. vt circa p-
diuisionem tertius nota. et sentit q- decreta. eadē
locum semper sibi vendicat quandocūq- aliquid
in facto consistens obicitur. Etiam si obiciens
ius suū pretendat. et illud idem ius suū velit

augeri. & declarari seu verificari ex eo quod uersa
rio est obiectus. unde secundum eum habet locum ubi
cumque ius meum non prosequor. sed illud declaratur
ex facto partis aduersae. & hoc idem non. Archi. in e.
c. sup. verbo apponit & idem videtur sentire non
ret. in cle. e. r. de elec. c. constitutione. quod ergo ob
icit aduersario. quod gratiam suam consumpsit aliud be
neficiu accipiendo. non solum ius suum opponit sed
aliud in facto consistens. quod directe impugnatur
ius partis aduersae. & sic ipsa consto ut circa debet
habere locum per superiora allegata & allegatis
30. mo. ff. de his qui ut in dig. l. si testamentum.
& bene videtur facere. l. ff. ad fil. l. iij. §. si. cum sua
materia.

Causa. viij.

Quid factum per eundem. R. proponebat de
iij. impetrantibus circa quod factum certa du
bia mouentur.

Dubium. xvj.

Primum quod primus dederat certos articulos in
ter quos unus erat. quod licet beneficiu de quo in
ter omnes agebatur antiquitus fuisset curatum.
episcopus tamen loci diuiserat iam ante tempus gratie di
cti beneficiu & duas personas ibi esse uoluit uide
licet unum vicariu & aliu priore. ita quod ipse vicarius
cura ipsius ecclesie haberet. & ita volebat conclu
dere quod prioratus ille qui tunc vacabat & de quo
litigabatur non erat curatus tempore gratie & sic ad eum
pertinere debebat. quia impetrauit beneficiu si
ne cura. & consuebat. d. Egi. cum quo etiam alij con
cordabant quod licet vicarius cura habeat animarum
ut patet extra de of. vi. c. i. & ca. ad hec. & Ber. in
c. fi. tamen non propterea tollitur quin rector ecclesie cu
ra habeat animarum ibidem sicut habitu & si non actu
& facit. quod non. per Inno. extra de iurpa. pastoralis.
in. l. gl. ibi. Item si in collegiata ecclesia. & in Spe.
de lega. §. uidentur. §. sed queritur quod beneficiu.
& per Archi. extra de elec. licet. li. vi. & bene per
30. an. de preben. sup. li. vi. & uide quod non. Archi.
de fi. presby. c. i. circa fi. glo. sup. verbo dispensari

Dubium. xvi.

Secundum dubium erat an episcopus poterat uisire
unam ecclesiam alteri sine consensu capituli. & an hoc
posset consuetudine introduci sine prescribi & dice
batur primum expe. dictu. §. quod de iur. unio fieri non
debebat sine consensu capituli. ut. c. pastoralis. in
fi. de iurepa. & de his que fiunt a prela. sine con.
ca. c. cum vos. & c. tua cum si. facit bene quod habetur de
rebus eccle. non. al. dudum. & e. t. c. l. i. vi. Ad alte
ram partem dubij. §. de consuetudine dicebat argu
endo quod consuetudo talis non debebat ob stare ca
pitulo. & adducebatur rex. per. d. Egi. in cle. de re.
ec. non. al. c. si. in fi. sed illud quod ibi dicitur co
traria quauis. & c. videtur debet referri tamen ad. pr

imum ibi dictu. tamen 30. an. dist. quod refertur ad to
tu & ad utriusque dictu. & uide quod non. Inno. & Hosti.
ut ec. bene. c. l. in fi. unde sanius est tenere cum illo
quod non. 30. an. in dicta decre. si una in fi. glo. super
verbo consentiente.

Dubium. xvij.

Tertium dubium erat an obiectus datus contra
tertium per quartum quod. si idem tertius erat minoris
etatis tempore gratie sic fornamdo per uerba pre
dicta erat sufficiens cum non specificet & expresse fu
erit declaratum de anno & mense gratie predictae. &
dicebatur quod consuevit teneri quod in obiectu huius
debebat declarari de mense & anno. propter testes
examinandos super articulo ut melius possent de
ponere & examinari.

Causa. ix.

Dubium. xvij.

Emu per. d. Fran. proponebatur dubium
tale. uidelicet an concessa semel remissio
ne ad partes utriusque parti. si altera pars
repugnauerat & prout quo data erat potestas exa
minandi & succumberet an eidem parti postea re
missionem petenti debeat huiusmodi remissio iterato co
cedi. & dicebatur per. B. & quosdam alios quod non. & fa
cit extra de priuilegiis. cum olim essimus. & que non. per
Archi. extra de testi. primum super verbo produ
ctos circa prin. glo. equalitas enim in iudiciis est
seruanda. ut patet. C. de fruc. & li. ex. l. fi. & de. pri.
sa. scri. l. in. sacris. li. circa fi. l. xij. & ff. de arbitr.
si cum dies. §. p. cum si. alij ut rege. dicebant quod si ca
rationabilis allegaretur quare deberet dari re
missio tunc esset concedenda petenti alias non in pri
ma tamen opinione fuit maior pars.

Causa. x.

De prima february eodem anno per. d. B.
d. non. tale dubium agebat. lata sententia super
possessorio recuperando pro spoliato qui posses
sione beneficii sui perdidit demum impetrans in
iudiciis super executione finie comparuit pars ad
uersa coram eisdem nec in priuilegiu exemptionis ali
quid allegauit. & tamen suis seu ipsorum mandatis pere
noluit. postea vero coram secundis iudicibus super hoc
impetratis predictu priuilegiu allegauit non tamen se
obtulit probaturu nec probauit licet terminu coperet
se super hoc habuisset finaliter illi iudices miserunt
ad curiam consulendu & impetrati sunt tertij iudices
super executione predictis coram quibus spoliatus
comparuit & supradictu priuilegiu etiam allegauit et
se obtulit probaturu non tamen probauit. unde iudices circa
idem negotiu dubitantes iterum eam non solum per consi
llo sed decidendam ad romanam curiam remis
erunt. & tunc est commissa auditori predicto & pro
cessu debito per eum facto. Postremo dubita
batur. An prefatus spoliatus debebat admitti

ad docendum modo de privilegio. et si non qualis
sententia per auditorem huius sit ferenda.

Dubium. xxi.

Ad primam dicebatur per omnes quod non debe
at admitti. quia sibi debuit imputare cum in termi
no pemptorio sibi assignato nihil probaverit: et sic
ulterius non debet audiri. ut ff. de iudi. l. 1. post edi
ctum. extra de offi. delega. consilium. et xxiij. q. iij. d.
illicita. ubi de hoc.

Dubium. xxi.

Ad secundam dabatur per consilium. d. Egl. quod pronun
ciaret sententiam recte. exequenda et quod mandaret sententias ex
coicationis latus per preces iudices intolabiliter ob
servari. quod sic erat petitum versus secundum hoc debet sententia mo
derari. ut ff. de neg. gest. l. post. iij. et c. de l. ut fun
dus. C. de si. li. l. si. et de fumo. l. bell. et de accusa
rio. qualiter et quando. iij. ff. sine. et in cle. de uer
bo. sig. sepe. §. verum. in prin.

Causa. xi.

Dubium. xxxi.

Ad die per eundem do. Be. proponebatur de
quibusdam articulis datis per partes contra
quam erat obiectum quod erat punitus ipso iure
beneficio curato de quo agebatur et dabatur in articu
lis per dictam partem quod ille incubens erat per totum annum
a tempore quo beneficii extitit possessione adeptus
adeo gravi infirmitate detentus quod nec ad episco
pum nec ad loca ubi ordines fiebant accedere vale
bat temporibus quibus episcopi ordines celebrant. Item
dabatur quod illo tempore erat ita infirmus quod etiam de lecto
surgere non valebat nisi per alios portaretur. Ex his
igitur querebatur nunquid sufficeret ita in genere de i
firmitate exprimere cum de specie infirmitatis mi
nime declaratur: et l. videatur contra dicendum. l. ques
tum. in prin. et in fi. ff. de re iudi. et si quis emp. iij.
§. si propter. de edil. edic. l. i. §. proinde. tunc tenebatur
contrarium. quod illa verba secundum articulum ibi ita infir
mus et. videntur modum infirmitati apponere: et sic
specificacionem demonstrant. verbum enim ita quod et. vi
detur modum et speciem addere rei dispositivum. ut ff. de
condi. et demo. l. cum tale. et l. titio. in prin. et §. titio
Item satis specificare videtur ex predictis verbis. quod
quicquid demonstrare rei satis demonstrare additur
frustra est. ff. de do. prele. l. i. in fi. et in decre. dist.
xcvi. c. bene. circa prin.

Causa. xij.

Dubium. xxxij.

Secundo dubitabatur idem do. Be. an reserva
tio facta per papam 30. sufficienter probet cum per
vnum tamen clericum de duobus ad hoc deputa
tis scribat cum ordinasset quod omnes reservationes que
fierent per illos duos clericos scriberentur et forte quod
reservatio alius non valet. et allegabatur per De. fran.
quod non videtur fides adhibenda reservationi nisi per

duos scribat. quia ex quo contra ordinationem pape
est scripta videtur quod surrepticia sit censenda. arg. ex
de re iudi. cum olim. ubi collatio facta per papam
in preiudicium vel enervationem ordinationis pape. fa
cta per ipsum tanquam surrepticia reuocatur. Sed ibi
ratio. quia ibi ordinatio et pronuntiatio concernebat
ius et commodum aliorum. hic secus. non enim creden
dum est papam illud solum genus eligere voluisse:
per quod ipsius impugnaret iudicium. ut alius videtur
de milite testatore. ff. de mili. testa. l. si milles. et e
l. iij. et facit quod non. in Spec. de arbi. §. ut autem
quid sit compromissum. per prima parte facit bene. ff.
de lega. l. si mihi et tibi. §. penult. et si. et de leg. iij.
si quis in principio testamenti. in prin. Sed tamen secunda
pars videtur verior. per casum valde in simill. ff. de co
di. l. diuus. §. ille. Et ad contraria dicas. quia in illis
agitur de clausula derogatoria in prin. posita que ip
sam principalem respicit voluntatem et proprium dispo
sitionis subiectum. hic autem et in §. ille. derogatoria
respicit ipsam fidem. et hoc tenuit d. Egl. de beu.
et alij concordabant cum eo.

Causa. xiiij.

Dubium. xxxiiij.

De veneris. vij. eiusdem mensis primo dubi
tabatur an articuli continentes obiectus pos
sint declarari. vel an possint ad hoc termini
non assignari: et quidam ut Egl. tenent quod sic. adducunt per
hoc de testi. ad hoc. alius incipit presentium. li. vi. §.
testes. §. si video quod bene facit. vnum alij ut Fran. de
amel. dicunt contrarium. et bene facit. ff. de adul. l. accu
saturus. et de accusa. l. libello. §. si. et c. ti. l. ricta
per prima videtur multum fundari per dictum. c. presentium
§. testes. et §. si vero. In quibus per quod non obstante
quod articuli fuerunt assignati hic in curia tamen mandatur
iudici super exactione deputato in prelibus quatenus
super positionibus de curia ad eum transmissis testes
erant et addidit per hunc modum primo cum specificati
one facta sigillatim criminum et aliorum obiectum in eis
de articulis contentorum. Ex hoc ergo videtur innuere
quod non obstante quod in curia prius sunt dati articuli postea
tamen in prelibus poterunt etiam quo ad obiectum et crimi
na declarari. et per illud tenent. in hac opinione. refertur d. Egl.

Causa. xliij.

Dubium. xxxliij.

Secundo dubitabatur per dominum Du
ran. super articulo ita concepto po. et pro
bare intendit quod A. clericus in anno et me
se ac loco talibus cum gladio extracto in manu i
terfuit societati multorum qui tunc ipso. A. associati
aggressi fuerunt. B. et ipsius graviter vulneraverunt
usque ad sanguinis non modicam effusionem. et que
rebaturnunquid ad effectum irregularitatis suffici
enter articulatum fuisset. et tenebatur per dominum Egl.
quod sic. et aliorum maior per concordabat. maxime quia

dabat operam vel illicite et dubium est an percussit dictum. nec de contrario constat. et sic videtur ab officio ecclesiastico repellendus. ut no. extra de clerici. p. c. presentia. in glo. secunda. arg. xliij. q. vlti. c. si. l. di. si quis vidua. et extra de cle. p. g. in duet. c. si. et illius quod no. de homici. significasti. ij. et videtur bene hoc probari. C. ad. l. cor. de sic. l. is qui cum telo. et ff. eo. ti. l. i. circa principium. ibi qui homicis et cetera. et facit ad. l. pompo. de parricidi. l. i. in fine. et alias per beatum Gregorium scribitur sic voce et voce homici. peragit iracundia etiam cum a lesione. primi manus cessent. ut b scribit li. v. moral. xxx. c.

Causa. xv.

Dubium. xxxv.

Erro dubitabatur per dominum Egidium an ad hoc quod intimatio appellationis habeat vim citationis peremptoria. et arctet appellatum sufficiat appellationem ipsam solam intimari secundum formam clementis. causam. de elec. an vero oporteat etiam ipsum procuratorem intimare et videtur quod etiam intimari debet procuratorum ubi per procuratorem fit appellatio. quia eadem ratio videtur locum habere. nam ideo statuitur ut fiat intimatio appellationis ut appellatus qui per eam debet arctari possit certificari an appellatio ipsum arctet vel non. eadem ergo videtur ratio in procuratorio cum cognito procuratorio poterit scire an is qui se dicit procuratorem fuerit procurator et an sit talis qui potuerit appellare vel appellationem intimare. Est ergo idemprout rationis iure idemprout adaptanda. arg. ff. ad. l. aquil. l. illud. et de fonte. l. i. §. hoc interdictum. de verbo. obli. a. ricio. cum similibus. Item alia ratio videtur. nam verificatio totius sumitur ex particulari veritate. ar. ff. de leg. iij. si choruz. in fin. et de here. insti. hoc articulo quod si quis. l. si n. quotiens enim significatio sumit ex uniuerso si aliud falsum est tota oratione falsas efficit. ut ff. de reb. du. si is qui ducentis. §. vtrum. ibi id accidit et. sed decre. causam. requirit appellationem intimari et infra tempus certum et sub certa forma. ut per ibidem. pars autem appellationis videtur procuratorum appellantis. quia sine eo esse non potest et quo per procuratorem extitit appellatum. ergo per procuratorem debuit intimari infra idem tempus et sub eadem forma. Ad hoc etiam facit illa ratio arguendi ubi duo. propter unum utrobique tamen unum et neutrum sine altero. ut ff. de libe. et posthu. si ita scriptum. §. regula. de adi. le. l. iij. §. si loci. et si usufruct. per. l. i. §. i. et no. in d. §. regula. facit etiam illa argumentatio generalis idem est iudicium de via ad terminum. ut ff. de pcurat. ad rem. et l. ad legatum. et ff. de aqua plu. ar. sed interdum. et quod vi aut clau. l. na et origo. Item pro illa parte optime videtur concludi.

dere. ff. de eden. l. i. §. edere. et §. de. de transac. cum bi. §. si preter. C. ad fil. l. si. et ff. ad. l. fal. l. si is qui quadringenta. circa finem. Pro contraria parte videtur textus decre. causam. ibi porrecto. et. cum ibi loquatur de tenore appellationis intimando. nec facit mentionem de procuratorio appellantis. si enim hoc voluisset etiam de procuratore expressisset. arg. C. de cadu. tol. l. ista. §. si autem ad deficientis. extra de transla. episco. inter corporalia. circa finem. et de deci. c. ad audientiam. Item quia certa sollemnitas requiritur ut habeat vim citationis peremptoria. et in hoc exorbitat a iure communis et sic non est ultra suos terminos extendenda. arg. ff. de libe. et posthu. cum quidam. et de mili. testa. l. eius militis. §. militis. et de actio. et obli. in honorariis. §. sed cum rescissa. et facit extra de privileg. porro. et de fil. p. c. i. lib. vi. prime tamen parti videtur adherere dominus Egidius. Et forte posset distingui an appellatio fuerit interposita per ipsum procuratorem ut tunc dicebat etiam procuratorum intimari debere cum sit eadem ratio. ut superius tangitur. an vero sola intimatio fiat per procuratorem et tunc non tenetur procurator intimare procuratorem. et sic potest intelligi secunda pars et id quod no. per Guil. de man. in ultima parte libelli. §. i.

Causa. xvi.

Dubium. xxxvi.

Je lune. xi. eiusdem mensis proponebatur per dominum Adem. tale dubium. cuiusdam per suos executores extiterat vigore gratie sibi facte de beneficio vacante prouisum alii qui pretendebat idem beneficium ad se spectare per aliam gratiam sibi factam procurauit per executores suos fieri processum contra alium primum et sententias fulminari. a quibus processibus et sententiis ille primus appellauit asserens eosdem processus etiam nullos esse. et super hoc impetrauit auditorem in curia coram quo libellauit et petiit etiam se absolui et ad cautelam dicens ut premit titur sententiam excommunicationis que in eum dicebatur esse lata per dictos executores secundum nullam esse pro eo quod ad instantiam et petitionem dicti secundi qui excommunicatus fuerat dicta sententia lata extitit si qua erat. Item pro eo quod post sententiam laram et prouisionem factam per patrem et rite et iuste secundi presumpserant super eodem beneficio facere novos processus. querebatur etiam an ex his causis debebat concedi absolutio. Et respondebatur per dominum Egidium: quod ex causis premissis non erat impendenda absolutio ad cautelam. quia illi non est locus nisi ubi sententia continet intollerabilem errorem in ea expressius.

de alphonso ad multum

*etiam si in eadem de iure alium
proponit. quia pro alio de iure
alium. et tunc non dicitur hoc pro alio
per sententiam prout per alium
et tunc non pro alio. et tunc non
quod non pro alio. et tunc non*

vel ubi post appellationem legitimam ex causa legitima interpositam sententia excommunicatiōis est lata et de hoc illi a quo absolutio huiusmodi alii debet peti fuerit facta fides. ut hoc probat extra de sen. excom. c. venerabilibus. §. penult. et vlti. l. vi. et de offi. delega. cum contingat. sed hic de neutro eorum apparet ergo non est huiusmodi absolutio concedenda. quācumq; enim predictarum causarū respiciamus snia non est nulla. Ex pma nō quia non sequitur qd iudicis processus sit nullus licet excoicatus sit et fuerit ille ad culus petitionez processus est factus. ut patet ex illis que habentur et no. extra de iudi. intelleximus. et l. vi. de excep. c. pia. Item ex secunda causa non videtur nulla sententia multo magis quia stant simul qd pmi executores pmo fecerint suum pcessum p pmo et postea secundi fecerūt p secundo et tamē vterq; processus liget. nec sequitur ppter ea nullitas processus habiti p secundos dixerunt tñ qd pcessus secundus non valet. qz post suam que transiit i rez iudicatam si ab eodē vel ab eius successore cōtrarium iudicatum sit non valet. ut ff. que sentē. sine appel. rescin. l. i. in prin. C. de execu. rei iudic. post suam. et sen. rescin. non pos. l. i. et quando pmo. nō est necesse. l. i. Sed non obstat. quia hic processus fuerunt facti per secundos vigore sepeare cōmissionis eiusdem facte et pretextu gratie alteri facte et super alio non super eodem. unde non debet ppter ea dici nulli. argu. dicte. l. post suam. ij. rñso cū ibi no. et d. l. i. qñ pmo. nō est neces.

Causa. xvij.

Dubium. xxvij.

Eodem die dubitatu fuit per dñm Fran. de amelia an is qui appellauerat a snia et stetit vsq; ad nonū diem añ finē anni qd si fuerit psecutus tunc aut si fecit aliud nisi qd impe trauit cōmissionē et postea stetit p mensem qd non introduxit cām an debeat repellī. et an contra eum sit pnuiciandū cām esse desertā? et dicebat p dñm Eg. et quasi p oēs qd sic. qz non videt psequi causā ex ipetratiōe cōmissionis sed a tpe quo incipit i causā pced. re. ar. extra de of. delega. gratuz et c. relatu. et de foro cōpe. si diligenti. et c. de iurisd. om. iudi. l. in criminali. et ff. eo. ti. l. et quia. C. ne filius. p pa. autem. habita. cum si. et facit. ff. ex qbus cau. ma. ab hostibus. §. sed quod simpliciter. et de ver. obli. cū stipulatus sim. et dicebat dñs duran. qd ex quo allegata erat paupertas si talis pbaret fuisse qd cū a psecutione posset rōnabiliter impedire nō pnuiciaret appellatio deserta. et idē tenebat xl. ar. eorū que no. p Inno. ex de ap. c. ex rōne.

Causa. xvij.

Dubium. xxvij.

De mercurij. xij. mensis eiusdem per do

minum Odomarum dubitatu fuit iterum super eo de quo etiam. questum est supra die. xxi. Ianua. rñ videlicet de vltimo puncto an mortuo actore reus possit petere absolutio ab instantia iudicij? Et arguebatur per informantem qd sic. cum nullus actor comparuerit et sic videbatur habere locum absolutio predicta. et dicebatur esse casus. C. de iudic. l. pperandum. §. et si quidem. Item allegabat. ff. de iudi. non iccirco. §. si. et eo. ti. l. et post edictum. §. circūducto. alias est sub. §. quid si is. Item mouebat. quia causa non erat auditori cōmissa nisi quo ad personam dicti mortui et illius qui modo incūbit et sic l3 alius pretendat sibi ius collationis cōpetere videt qd ipsum nō concernat ista cōmissio. Itē nec per talem absolutiōem puiudicatur illi collatori per absolutiōem eandem. arg. extra de causa pos. et pple. cum ecclesia. his tamen non obstantibus dñs Egi. remansit in sua ppla opinione scz qd non debeat dari absolutio. quia ad hoc qd habeat locum absolutio huiusmodi oporteret qd citaretur is contra quem petitur absolutio. et forte requireretur trius citatio. ut patet in dicto. §. et si quidem. et notatur per Inno. extra de offi. delega. consultat. circa prin. et idem tenuit Bene. de nouo. et omnes preter duos concordabant cum eo verum dñs De. ferni. et De. de talliat. tenebāt cōtrarium et De. ferni. allegauit quasi pro casu. ff. de accusa. l. libellorum. §. si. ubi aboletur nomen accusatoris ipso mortuo reo hoc primitus postulare. Sed ibi exponit glosator aboletur idest cancellatur. et ita dicit enim a iudicij obseruatione absoluti. Tu autem attende quod dicitur in glosa sequenti qd non absolute aboletur. sed cum modificatiōe textus ita videlicet ut liceat alij ex integro reperere reum. et sic ponderat causam finalez siue effectum per modum cause. Cum igitur causa sit illa. quia non debent plures admitti ut simul de crimine reum accusent. ut ff. de actio. l. si plures. et de serui. l. iij. §. si plures. et de ppla. ac. l. ij. de libe. homi. exhiben. §. hoc interdictum. §. si tamen plures. Et vide quod ibi notat per glo. ut ergo alius aliud admittatur nomen rei abolet Illa autem causa cessat hic. quia non solum duo. sed tres et plures possent simul agere super vno et eodem beneficio. ut de concess. prebend. lib. vi. unde cessante ratione cessat effectus. et cessante effectus materie cessat iuris arratio super ea fundati argumen. extra de prebend. si pauper l. vi. et ff. de iurepa. adigere. §. quāuis. et de iure deliberan. l. in rebus dotallibus. §. si. hec autem pars scilicet dominii. et videtur inconuincibiliter debere defendi. per hoc quod notat Inno. extra de of. delega. c. conspluit. circa pn. ibi cū credim? et nā scdm eū ad hoc qd habeat locū absolutio predicta necesse

est accusatozem citari. et hoc satis clare in d. §. et si quidez. pmo et secundo Rnso. imo ibi videtur requirere qd ter citaret. sed mortuus citari non pot immo etia si ante mortem fuisset citatus imperem prole ipsum peremptorium interiret. vt patz ex pssse. ff. de re iudi. de qua re. §. si. ergo nec absolutio potest locum habere. Et quod supra in contra rium allegatur qd nullum pzeudiciz generaretur pzioz. dic imo. quia omnia acta iudicij retro habita scilicet que respiciunt ordinationez lris ex tali absolute sunt irrita et pereunt. et sic esset pze iudicium pzioz cu3 libellus simul vnus comuniter fuit datus tam pro pzioze q3 p mortuo tunc cu3 supersite. vnus forte posset dici ad concordandum predictos qd si pars rea omnino istaret ad hoc nomen ipsius mortui posset circumduci non p modum sententie sed per modum cancellationis auctoritate iudicis cum hac adiectione qd acta iudicij non perirent quo ad pziozem sed remanerent salua ei dem. et qd non fieret condemnatio expensaru que alias locum habet si simpliciter fieret absolutio ab instantia iud. cij. vt no. per Innocen. in dicto. c. co suluit. circa pzm. d. Fran. de amelia dixit imitans dictum suum qd absolutio debebat fieri non vt ab instantia mortui sed vt absentis. sed non pot esse quia non fuit vocatus. vt in dicto. §. et si quidem. et l. et post peremptorium.

Causa. xix.

Dubium. xxxi.

Je veneris. xiiij. eiusdem mensis proponebatur per dominu Duran. de quodam episcopo qd contra quendam mercatozem qui cum conuenerat libellum que3 dederat super certo debito alium libellum porrerit reconuentionalem dicendo ipsum mercatozem habere quedam bona que erant sui pzedecessoris et ad ipsum pertinebant super quibus idem episcopus ipsum re conueniebat. sed excipiebatur contra episcopu qd dominus camerarius arrestari fecerat illa bona et super hoc fiebat sibi questio in curia camerarij ex hoc querebatur an huiusmodi exceptio lris pendentie fuisset sufficiens ad repellendum reconuentionalem libellum? Et fuit consultum p dominum Eg. de ben. qd hec exceptio lris pendentie hic lo cum non habet. sed si condemnaretur ad petita in eodem libello cauendum esset sibi de saluando ipsum indenem aduersus camerariu. quia hic agi videtur in rem non in personam. et sic hic habet locum dicta caurlo. vt arg. ff. de rei vendi. l. a quo cum. l. sequenti. sed allegabatur ad hoc per Pese. extra de rescrip. c. dispendia. cum glo. sua super verbo personales. Et in hoc concordabat maior pars maxime ea ratione. quia tunc temporis si apparebat qd tunc procederetur per curiam came

rarij. verum dominus alias allegabat qd exceptio procedebat cum ille mercator esset presentis apud maius tribunal q3 audietia palacij. pzeterea illa lex contra pziuilegium loquitur quando coram maiore lris iam fuerat inchoata. hic autem procurator camerarij procedebat ex mero officio. quia bona intestati in curia mortui dicebantur pertinere ad papam.

Causa. xx.

Odem die per dominu Fr. proponit tale factum. petebatur enim possessionez restitui per viam attemptati lite pendente. ille autem qui sic spoliauerat dicebat se pzi spoliatum per partem aduersam et extunc iudicem aduulisse. puta senascallam regis francie per cuius curiam fuerat receptus in salua guardia secundum consuetudinem regni francorum et cum officialibus eiusdem senascalli. reuersus se dicebat possessionem recuperasse. Ex hoc oriebantur duo dubia.

Dubium. xl.

Primum an videat rectinuisse possessione adeo qd nec spoliasset dicatur. nec per consequens ille actus reuocetur per viam attemptati? Et allegabatur qd sic. quia si in ipso congressu vel illico recuperat spoliatus non censetur spoliasset sed potius in pristinam causam reuerti. vt ff. de vi et vi arma. l. qui possessionem. et l. iij. §. cum igitur. sed ista sunt paria illico et incontinenti desicere spolii autem et infra biddum vel triduum querendo amicos hoc facere. vt no. in dicto. §. cum igitur. super verbo excontinenti. et bene notat extra de homic. c. significasti. ij. circa fine ultime glo. et facit extra de restitu. spol. c. olim. facit et ad hec. ff. de duobus reis. l. duos. et de adul. qd ait lex. §. si. de testa. h. des palam. §. si. et bñ. C. de erro. aduoc. l. si. cu3 si. sed qdam intendebant facere differentiam inter illuz qui querit amicos et illum qui vadit ad iudicem. quasi pzius videatur habere magis animum retinendi possessionem. sed contra eos bene fac. ff. de noui ope. nunc. l. de pupillo. §. meminisse. cum similibus.

Dubium. xli.

Secundum dubium erat an per publicu instrumentum quo continebatur partem esse inductam videatur sufficienter probari possessio? et dicebat Eg. qd non. cu3 nec possessio videatur posse probari p publicam scripturam. argu. eius quod no. Sof. in fine. de clandestini. despon. §. illud autem no omitto. sed per dominu Odomaru et per maiores pze tenebatur contrarium. argu. extra de restitu. spo. cu3 ad sedem. §. si. Item non prohibetur expresse per informantem probari ergo videtur permitti. ar. ff. de pcura. mutus. §. i. et ex quibus cau. malo. et non. §. quod eis. §. que clam. et de iudicij. cum

Interposuit a prouisione alterius non debeat pro
cedere. quia in ea non erat seruata forma decreta
lis. vt circa. ex aduerso obijciebatur qd impetrans
vacaturam ad illam vacantem non debet admitti
quia vacare videbatur in curia pro eo qd ille qui
eas ultimo tenuit fuerat capellanus pape. et sic vi
debatur cadere in reservatione Clementis. quia
beneficia capellanz fuerant reservata. sed pri
mus hoc videbatur excludere dando qd dictus
capellanus erat capellania priuatus ante mortem
ipsius. Item secundus dedit obiectum qd prius
consumpserat gratiam suam pro eo qd ea penden
te aliud beneficium quod sub gratia sua cadebat
acceptauerat. ex his oriuntur tres questiones.

Dubium. liij. q. iij. c. iij.
Primo an obiectus appellationis procedat: et
dicebatur qd obiectus non procedebat. quia a p
cessu conditionali fuerat appellatum et vocata p
re exceptionibus datis per eam et non admittis
sic appellatio erat indicialis unde non habet locum
constitutio vt circa. pater de elec. c. constitutio.
li. vi.

Dubium. liij.
Secundo dubitabatur. an beneficium vacans
de quo premititur videatur vacare in curia: Et
allegabatur quod videtur vacare in curia. quia te
pore reservationis capellanus erat et sic illud tem
pus debebat attendi. ar. de. r. p. si eo tempore. li.
vi. de. preben. c. cum cui. eodem libro. maxime cu
in reservatione dicatur capellanz nostrorum
et. et sic illa sba videtur presens tempus resp
cet. vt. ff. de. le. liij. vrozem. §. testis. et de au. et ar.
le. l. si ita esset. et eo. ti. l. modico. in princ. cum. si.
sed in contrarium allegabatur. quia mutata erat
ante mortem suam conditio et esse defierit capel
lanus. et sic deficiente qualitate videbatur qd defi
cere debebat reservationis effectus. ar. ff. de. le.
iii. l. item legato. §. si vt. et de au. et ar. l. qui et
bi. et l. vroz. et facit de fidei. li. l. nichus. §. nichus
seruus meus. vbi adiectio qualitaris manifeste co
ditionem facit et huic parti adbesit dominus. Eg.
pro eo pot. ff. me qd in res. seruatoz. sint reservata
beneficia capellanz decedentium vel cedentium.
Cum igitur verum sit dictum capellanz ante
mortem priuatum capellania fuisse. per consequens
non potest dici ipsum capellanz decedisse. sicqz
beneficiuz vacasse in curia non videtur. et facit be
ne. ff. de. le. ij. peculiu. ij. §. n. et de le. liij. l. septo
ribus a contrario sensu cum si.

Dubium. liij.
Tertio querebatur an dictus obiectus de ac
ceptione alterius beneficii recipi debeat ad finem
qz videatur gratia esse consumpta: Et tene
batur per maiorem partem auditorum qd talis ac
ceptatio facta pendente gratia sit consumpta cu

beneficium se non comparatur cum alio vigore
gratie. ar. de Rescrip. c. gratie. in cle. et de prebe.
Si pauper. li. vi. in glo. et vide qd ibi no. doc.

Causa. xxi.

Idem die per dominum Adomarum fu
it propositum tale factum. quidam impe
trauit proximam vacaturam spectantem
ad collationem presen. seu quamuis aliam dispo
sitionem certi abbat. postea vacat vnum benefi
cium spectans ad prouisionem eiusdem seu presen
tationem de quo sic vacante alteri prouidetur de
voluntate abbat. vel per ipsum. sed pro expectan
te a prouisione huiusmodi ad sedem apostolicam
appellatur. et causa committitur auditori coram
quo datur articulando contra expectantem qd for
lum illud beneficium spectat ad collationem pre
sentario. seu prouisionem dicti abbat. pro parte
vero dicti expectantis datur qd est quedam alia
ecclesia pertinet ad eundem abbatem ad cuius
curam idem abbas consuevit singulis annis pre
sentare quendam capellanz episcopo. Item qd
episcopus singulis annis habuit capellanz vnu
vel alium ad dictam presentationem recipere et
sibi curam committere in eadem ecclesia. Ex his
querebatur de duobus effectum pertinere articu
lorum.

Dubium. ly.

Primo an gratia extendatur ad illum qui vni
cum beneficium habet conferre vel ad ipsuz pre
sentare: Et tenebatur qd non pro vt. no. Archidi.
extra de preben. c. si pro clericis pauperibus. sup
verbo prouideas. et per Jo. mo. de re. tu. in gene
rali. Sed ille gio. videntur loqui in forma paupe
rum. tu tamen dicas idem in forma gratie specia
lis. vt no. Jo. an. in cle. de preben. c. i. super ver
bo incerta. et facit. ff. de offi. presi. illicitas. §. et ne
tenuis.

Dubium. lvi.

Secundo dubitatur an supposito qd dictus ar
ticulus de capellania esset pbatus releuaret. hoc
est an talis capellania pro beneficio perpetuo ha
beatur vt sic faciat aliud beneficium de quo pre
tangitur ad gratiaz pertinere. et tenebatur per do
minum Egi. qd debuit reputari perpetuum et repu
tabat esse textum de capel. mo. c. i. li. vi. et incipit
pres bi. et facit quod habet. e. ti. c. i. in antiquis.
et adeo hoc tenebat qd consuetudo vel statutum
contrarium non obstaret ar. dicti. c. i. li. vi. et hoc te
nebant omnes preter duos. dominus enim bene.
dicebat qd dicta decre. pres bp. no videbatur pos
se vendicare sibi locum in casu isto cum hic capel
lanus annis singulis presentetur et recipiatur et sic
non videtur esse perpetuus. decreta. aut pres bp
teri. loquit in casu cum debent esse perpetui ex in

centione presentantis et instituentis. et hoc idem tenebat. *f. ar. extra de preben. c. si. de decimis. ex multiplici. et de Rp. susceptum. li. vi. in quibus apparet qd attendi debet intentio disponentis et facit. C. de. le. pre. et exhiben. l. iij. ff. d. adi. l. l. iij. §. conditio. et de suppellecti. le. labeo. maxime cum cura videatur hic esse commissa tanqz ministeriuz simpler. non autem cum iurisdictione prout alias dicitur dari cura. vt patet extra de elec. dudum Rothom. p. sed tamen in iure. et ad hoc de offi. ordi. cum ab ecclesiarum. et li. vi. de preben. super eo. in glo. ij. per. Jo. an.*

Causa. xxx.

Dubium. lvij.

Quidem die per dominum Eg. propositum fuerat factum tale. Tribus contendentibus super quodam beneficio. vno apostolico et alijs duobus apostolicis libellabat contra vtrumqz. sed alter non possidebat tempore litis contestare sed postea in conclusionem vel post est fides iudici qd possideret. an contra ipsuz possit fieri sententia. posito qd litis contestatio tpe minime possideret. Et tenebatur per omnes qd sic. per. l. ff. de. rel. ven. sin autem. §. i. et de pre. l. questuz. et ad exhib. signi. §. si quis in pzin.

Dub. um. lvij.

Deinde secundo querebatur. an si procurator factus dominus litis compareat et suscipiat causam et postea se retrahat et desistat. an possit procedi faciendis citationes per audientiam et distinguetur. quia aut procurator non erat presens in curia et tunc sufficiebat citationem fieri per audientiam. aut erat presens. et tunc non debet sufficere immo ille procurator continue debet citari. et facit qd no. Archid. de elec. c. i. super verbo sicut de iure. li. sexto.

Causa. xxxi.

Je martis. xxv. dominus Durandus proposuit factum tale. Quidam martinus impetravit gratiam ad beneficium proximum vacaturum in civitate vel diocesi dauracensi. postea quidam adolphus. qui rector fuerat cuiusdam ecclesie sancti Jacobi in eadem diocesi. valentis annuatim. cccc. libr. turosi. paruorum duz gravi infirmitate que idropisis dicitur adeo fortiter laboraret qd de vita desperaretur ipsius eandem ecclesiam cum quodam alio beneficio in alia diocesi quod beneficium valebat ultra. xx. lib. turonesi. permutavit. demum infra. x. vel. xij. dies a tempore dicte permutationis ex ipsa infirmitate predicta mortuus est. vigore autem permutationis eiusdem ordinarius fecerat processus monitiones et sententias fulminavit contra huiusmodi expectantem qui etiam ecclesiam ex causa permutationis vacavisse

percepit et quo ad eandem aliquantulum molestaret a quibus processibus idem expectans ad se appellavit tandem causa introducta in curia. expectans dat obiectum contra ordinariu qd permutatio fuit fraudulenta et in fraudem ipsius expectantis facta. et ad probandum fraudem dat materia supradicta. Querebatur igitur de duobus. an predicta sufficerent ad fraudem probandum et ad hoc qd permutatio censetur inualida. Secundo an appellans admitatur ad dandum obiectu de permutatione fraudulenta cum illu non exprefferit in appellacione et sic non videtur servata forma decreta. vt circa.

Dubium. lix.

Et ante omnia dicebatur ad secundum dubium per. d. Egi. qd non oportet servari formam constitutionis vt circa. dupli ratione. prima. quia non est appellatu a promissione seu a processibus et sic non habet locu. vt patet in. c. vt circa de elec. et. c. i. c. constitutio. li. vi. nec ob. qd salte occasione pussionis extitit appellatum. quia hoc non sufficit quo ad satisfaciendu verbis consensionis predicte imo ad hoc qd habeat locu oportet qd directe appelletur a pussionem electione vel postulatione. vt ibi patz nec obstat decreta. causam electionis. in cle. quia illa loquitur in suo casu quo ad materia. c. statutus. de elec. li. vi. illa enim loquitur quo ad actionem ventendi et prosequendi causam in curia illa vero vt circa. quo ad formam appellandi. vt ibi patet. Secunda ratio. quia posito qd a promissione appellatu fuisset tñ iste obiectus est admittendus. non fit in appellatione exprellus. quia iste obiectus directe fundatur ius obicientis. na non possit ius suum fundari nisi dicta ecclesia vacaret per mortem Adulphi. cum ipsam tanqz vacante per eius mortem petebat. vacare autem per mortem illius non poterat nisi enumeraretur effectus permutationis et sic ipse obiectus ius obicientis videtur respicere directe quod satis ex hoc potest liquere. quia etiam si is qui ex permutatione obtinuit iam esset post litē contestatā mortuus tñ expectans haberet probare ecclesiaz vacavisse per mortem Adulphi quod esse non possit nisi pmutatio non teneret. Sed ob stare videtur quod no. Archi. s. qd etia si obiectus in formā vel in personā augeat ius opponentis p sone tñ locu d3 hñe decre. vt circa. per no. p eundem Archi. de elec. vt circa. super verbo se opponunt. et Jo. mo. in pzin. eiusdem. c. Sed rñde qd ibi loquitur de obiectu qui principaliter datur ad aduersarium excludendu? puta quia dico aliquos electores non prestare electo suffragium quia sūt criminosi. licet enim ius opponentis aliquantulum augeatur. non tamen ex hoc ipsius opponentis ius in aliqua parte fundatur. nec erinde probatur. Secus in isto obiectu exclusivo non fundatis

cum vacauerint conferend. postea contingit prebendam quandam et prestimonia ac prestimonialem portionem per priuationem vnius vacare. Ex istis terminis resultabat ardua questio. an huiusmodi prebenda sic vacans veniat sub gratia supradicta? Et maior pars tenuit quod non. quia tamen prouisus sibi videbatur in casus duos specificare nec de aliis mentio habeatur per consequens ad eos casus de quibus nulla facta est mentio non est gratia extendenda. ergo nec ad casum priuationis maxime cum gratia sit ambigua. vt ar. de preben. c. quamuis. et c. is cui. c. non potest. et de fi. pres. c. i. et ij. lib. vi. et arguebatur. ex. l. ff. sol. ma. si cum dotem. in prin. et de. h. obli. ex ea parte. §. insula. et facit ad hoc. ff. de li. et post. l. comodissime. ij. responso cum si. Item adducebatur pro ratione id quod per Job. in decre. no. f. q. in solis illis casibus ciuilibus mors equiperatur morti naturali ubi hoc in iure cautus inuenitur. vt no. xvi. q. i. c. placuit. in vi. glo. et idem no. per Jo. an. de Rpt. c. suscep. in glo. cum ergo in hoc casu non reperitur expressum in iure quod casus priuationis equiperetur morti. nec nos equal perare debemus. allegabatur. ff. so. ma. l. si vero. §. de viro. de publi. de precio. cum si. Contra predictam tamen opt. faciunt iura multa. vt patet. ff. pro socio. l. actorem. §. publicatione. de bo. poss. contra tabul. l. i. in fine. de bo. liber. si necesse. §. si depositarius. ad trebel. l. mulier. l. et ij. Rnso. et de dona. inter virum et uxor. sed si mors. ij. Rn. et c. de insti. et sub. sub con. fa. l. iij. que scribit si mater Sed ad omnia ista iura potest responderi per gl. predictam in. c. placuit. Et pro prima opinione bene facit quod no. Jo. an. de preben. c. quamuis. tibi nuper in glo. super verbo deducendum ibi sed quid dices et. et bene facit eo. li. de Rpt. c. susceptum. et ij. Rn. et quod ibi no. de hac materia etiam ibi no. per Archidi. et p. Jo. mo. de sup. neg. prelatoz si quis episcopus. per Hof. et Hostien. de conuer. fio. coniugato. cum sis. et ibidem post eos in nouella. per Jo. an. Item per Dinum in predicto. §. insulam. et per Lynam. per Pet. C. de epis. et cle. deo nobis. verum in casu proposito dominus Egi. tenebat quod illa limitatio cedentium vel decedentium non habebat ad prebendam referri. videtur enim propter prestimonia et prestimoniales portiones tunc adhibita quod huiusmodi clausula consuevit papa apponi ad prestimonia et non autem cum simpliciter puidetur de prebenda. ad commune enim verbi intelligentia in dubio recurrendum est. et verba debent ad illud sensum reduci que verba recte intelligibilibus generarent. et de spon. ex litteris in fi. et in dubio interpretatio est facienda secundum illud quod communiter consuevit accidere. et xliij. di. de siracusane. et consuetudo loquendi disponentis de attendi. vt. ff. de lega. l.

seruus prelii. §. si. et de lega. l. i. n. m. et de sup. pel. lega. labeo. Jo. non enim. et ad hoc etiam dicebat dominus Eg. se moueri ex eo potissime quod huiusmodi expectanti primum iam fuerat de canon. cura per papam et simpliciter nulla modificatione adiecta. et sic cum sine prebenda esse non debeat et prebenda sit consequens ad canonicatum dicebat quod etiam prebenda sub eadem simplicitate et puritate sine alia modificatione deberetur. argu. de preben. c. si clericus. §. verum. et de offi. delega. c. si super. l. vi. hoc idem dicebat dominus pe. fran. corroborauit per duas rationes. vna erat. quia id tacite videtur in dispositione vel conventionem venire quod est fieri consuetum. vt no. per glo. ff. de le. comul. l. si fundus. ij. §. in comuloria. et videtur ibi probare recte. in fi. melius facit. ff. de edili. edi. quod si nolit. §. ga. assidua. ipse vero allegauit de aqua plu. ar. si prius §. placuit. alias incipit recte. Alia ratio fuit quia talia ratione recti sermonis et. vt. ff. de auro et argen. lega. l. plautius. in fi. sed modicus videtur facere nisi attendatur consuetudo scribendi in istis gratiosis de qua consuetudine supius tangit. vbi sup. addit hanc eandem preter firmando primo regulam iuris Quotiens enim idem sermo duas significationes exprimit ea potissime accipienda est que rei generis de aprior est vt habetur ad litteram. ff. de re. iu. l. quot. idem sermo. et accedit. ff. de re. du. quot. ij. et l. vbi in fi. cum ergo per presupposita illa adiectio cedentium vel decedentium aptius referatur secundum stilum scribentis ad prestimonia et prestimoniales portiones dumtaxat per consequens huiusmodi significationem preualere oportet vt sic referri non habeat ad prebendam. Secundo probatur per rationem exclusiuam obiectus pro parte contraria facientis. licet enim dictio repetitiua vt et que hic ponitur vel. et hoc vel hoc amplius. seu alia simul repetat et modos seu etiam qualitates vt de modis illa et patet. ff. de fun. instruc. l. seie. §. Baio. de in lit. iurand. l. in repetendum. de vel. et de hoc amplius eo. ti. Si tibi pure. de condi. et de. l. aua. et hoc siue a parte ante siue a parte post qualitas apponatur. vt p. in dicta. l. si per in prin. et de re. du. l. si. cum si. et quod supra dictum de dictione repetitiua et de ipsius virtute habet locum quia alia ratio non potest assignari quare duo iungantur eadem copula mediante. nam tunc copulatiua coniunctio. et vel. cum inducit repetitionem conditionis. secus si alia ratio coniunctionis valeat assignari. puta ratio necessitudinis vel consanguinitatis vel alia similis. vt hec quia prestimonia et prestimoniales portiones accedunt quodammodo ad prebendam et sic copulatiua huius videtur apponi non ad coniungendam qualitate sed ad accessionis consequentiam demonstrandam vt hec verba in simili habentur. ff. de condi. et de

mon. iulius paulus. circa fi. fol. 7 illa conuentione
7c. 7 no. per glo. ordinariam. e. t. l. anta. in glo. su
per verbo repetitam. hec sunt que tacta fuerunt
circa dubium proximum supradictum.

Causa. xlv.

Dubium. xlvij.

Odem die per. f. propositum est primo
dubiu. an valeat instrumentum in quo no
appareat de loco instrumenti confecti. et
per Eg. dicebatur qd archidi. no. xij. q. ij. cum re
demptor. circa fl. super verbo romana. qd eo non
obstante valet. sed certe magis videtur contrari
um teneri 7 expressissimus textus videtur pro co
trario extra de re iud. abbate. f. pe. fo. ex. his ibi
propter. 7c. 7 ibi. 7 sine quibus. 7c. col. vi. 7 satis
tex. ex de proba. quoniam contra falsam. 7 in au
ren. qui. mo. na. ef. le. f. quantum col. vi. 7 no. gl.
C. de contra. 7 committe. l. optima. super verbo in
ipso die. 7 de tabulis. l. generali. li. x. 7 per Jo. an.
in dicto. c. abbate. super verbo censet. Et hec ps
tenebatur per maiorem partem. imo p omnes pre
ter dictum dominum Egldum. 7 idem tenetur in
Spe. de instr. erbi. f. porro alias incipit instrumē
tum. fo. quod si locus.

Dubium. xlvij.

Secundum dubium erat an si post conclusionē
in causa notarius compareat coram iudice 7 recog
noscat huiusmodi instrumentum in quo est loci de
fectus 7 fateatur de loco vbi confectum est instru
mentum 7 addat etiam locū emendatū dicens se
omississe per errorem an reconvalescat vigore in
strumenti 7 iudex secundū ipsius possit procedere?
7 tenebat dominus Eg. qd sic. aliqui. tamen vole
bant distinguere an esset pars aduersa ad hoc vo
cata 7 tūc sic. an n. sed oēs concordabāt qd nisi ps
aduersa renuntiauerat liti 7 actioni si quam habe
ret non oportebat eam vocari.

Dubium. xlvij.

Tertiū dubiū erat propositū per eundē an is
qui i libello dedit aduersariū se inquietasse cir
ca possessionem certi beneficii satis fundet intenti
onem suam si probat aduersariū appellasse a col
latione 7 ab inductione 7 tenebat. d. Eg. qd sic. p
illa que no. per compostell. extra de elect. statul
mus. super verbo impugnat. 7 est circa prin. ca. ll.
vi. 7 de sp. p. mandatum per eundem in tertia glo.
super verbo prosequi. fo. sed nūquid. 7 de hoc su
pra in. ij. folio. i. collum. ibi secunda ps. 7c.

Causa. xlvj.

Dubium. l.

Odem die propositum fuit per dominum
Eg. dubium tale. libello dato pro parte
actoris in causa beneficii iudex vult co

pellere alteram partem iurare de calumpnia ad
petitionem agentis qui est paratus iurare ps au
tem aduersa se excusat 7 petit primo sibi discerni
copiam processus vt sic possit videre an defende
re debeat an non. querebatur an iuste allegabat.
7 videbatur maiori parti qd iuste. quia sic sciretur
an secure posset iurare an non. Et idem finaliter
tenebat dominus Eg. ex equitate ar. ff. de eden.
l. i. circa prin. cum si. dicebat tamen iudicem posse
de rigore partes compellere ad iurandū. sed alio
pars magis est consona equitati.

Causa. xlvij.

Dubium. l.

Te veneris. xx. eiusdem mensis propositū
fuit altum extitit per dominum alatum vt expo
situm 7 situm factum tale. quidam impetrauerat
gratiam super primo beneficio vacaturo in certo
loco. 7 secum obtinuit dispensari super minorita
te iuncta clausula cum nobis ipsam. xx. annorum
existere asseratur non tamen erat directe 7 imme
diata cum eo dispensatum per ipsum sed manda
batur quibusdam vt per duos vel unum eorū dis
pensaretur cum eo super etate. sed vnus illorum
dispensauit secundum omnem vim formam 7 effe
ctum litterarum commissionis sue. non tamen con
tinebatur in litteris dispensationis qd inquisitio
nem aliquā fecerit commissarius super dicta eta
te. xx. annorum. dubitabatur an esset secum legit
ime dispensatum. 7 tenebatur qd sic. per Eg. et
omnes. 7 hoc propter illam clausulam secundum
omnem vim 7c. quia delegatus satis fecisse vide
tur forme sibi mandata cum in illa nulla conditio
sit appositā licet inserta fuerit illa clausula cū no
bis 7c. de qua supra est facta mentio cum ergo sic
satisfactum intentioni mandatis secundum formā
uerborum videtur satisfacere. ar. quia ultra ver
ba disponētis non debemus intellectum exten
dere nisi aliud apparet de intentione loquentis
ff. de le. liij. non aliter de supell. lega. l. labeo. de
exerci. l. i. f. si is qui nauem. fo. lu re igitur dubia
Causa. xlvij.

Causa. xlvij.

Dubium. l.

Odem die propositū extitit per. d. Ray.
de duobus impetrantibus quorum vnus
impetrauerat proximam vacaturam alius
impetravit vacantem medio loco. seu eandem ec
clesiam 7 super huiusmodi causa erat introducta
in curia. per partem autem impetrantis vacaturā
dantur contra aduersarium certi obiectus 7 econ
uerso per aduersariū contra ipsum per primā eni
datur qd appellatio impetrantis vacantem quam

pretor. in pñu. extra de spon. c. cū apud. 2 de hoc
de trālati. epif. inter corporalia. circa fi.

Causa. xxi.

Dubium. xlii.

Idem die dubitabatur 2 taliter an de-
eretur qd ponitur in fine litterarū gra-
tie in forma communi concessæ arce-
dinariū ignozantem seu antequam insinuatio fu-
erit sibi facta adeo qd interim non possit conferre
Et dicebat dominus Egi. qd non arceat. Sed con-
tra allegat d. prebe. quod. circa fi. li. vi. 2. c. t. c.
duduz. 30. 2 qd decretū. 2 cetera. ipse vero respō-
debat quia illa iura loquūtur quando decretū ap-
ponitur in gratia speciali. secus in forma commu-
ni. quia tunc decretū ligat in euentum quo condi-
tiones fuerunt liquidate vt paret in elem. de con-
cess. prebe. c. cum ei quem. et hoc nō solū quo ad
conditiones de quibus ibi in textu fit mentio sed
etiam quo ad alias que continētur in litteris for-
me communis vt ibi not. per 30. an. super verbo
ordinariū. vñ cū in fine huiusmodi litterarū talis
sit clausula cum diriguntur. iam alij executori quā
epō. prefato eniz episcopo ne post insinuationem
huiusmodi litterarum nostrarum 2 processū. per
eos habitūm ei factam de huiusmodi beneficio
interim etiam ante acceptationem huiusmodi ibi
sponere quoquo modo presumat. districtus iubi-
bemus 2 postea sequitur decretum. ad conditionē
insinuationis se videtur referre sicut. 2 alias vt su-
perius est notatum 2 facit ad bec. ff. de condi. in
sti. cum seruus 2 de condi. 2 demon. l. ama. cūz fi.
demum communiter omnes alij auditores primi
gradus concordabunt quo ad illam partē ad quā
in predicta gratia mēsis nō opponitur puta quo
ad beneficium quod se extendit ad taratam in lit-
teris quantitatem secus si intra quantitatem fit 2
non se extendat quia quo ad hoc opponitur men-
sis in gratia ar. dicte elem. cum ei quem. §. secus
2 licet tener dominus duran. Sed certe videtur
qd etiam in gratia forme communis limitatio mē-
sis referatur ad omne beneficiū quod sit vsqz ad
taratationem inclusiue cum sic dicat nostre tamen in-
tentiois existit qd de huiusmodi beneficio etiam
si minoris quam predictur valoris extiterit pos-
sit eidem clerico si illud infra vnius mensis spa-
rium postqz sibi de ipsius beneficii vacatione con-
stituerit acceptare voluerit prouidere 2 sic dictio
etiam que supra ponitur videtur implicare bene-
fictum quod non sit minoris valoris 2 sic videtur
habere locum dictus. §. secus 2 facit ad id qd dic-
tio implicet facit bene. ff. ad trebel. l. 1. sed etiam
fi. 2 ibi no. per glo. cum. fi.

Causa. xxi.

Dubium. xlii.

Je lune. xvi. eiusdem mensis. proposuit
dominus Ray. de ma. dubium tale. quidā
rei debendi tres numero erant obligati
duobus creditoribus in certa quantitate pecunie
singuli singulis insolidum. dicti vero debitores
per procuratorē suū ad hoc constitutū recognō-
uerunt debitum coram auditoze camere. 2 condē-
nationem subierūt recipientes terminum ad sol-
uendum. demum vnus creditorum nomine suo et
nomine creditoris sui cessit alteri actionē que ip-
sis ad illam pecuniam compe rebat. 2 hoc fecit p-
quadaz quantitate que non attingebat ad dicti de-
biti quartam partem. Sed in termino nō extitit
satisfactum 2 ideo citati erant quare dicta condē-
natio non debet executioni mandari. illi autem sic
citati duas exceptiones dederunt contra executi-
onem. vnā de acquietatione. aliam dedit super
dicta cessione 2 contra causam dicens eam simulā-
tam 2 fraudulentē factam. iudex vero ordinauit
qd daretur copia parti absenti 2 qd haberet termi-
num ad respondendum. pars vero absens repu-
tans se grauata a premissa admisione exceptio-
num 2 ordinatione ad sedē apostolicam appella-
uit sed in appellatione non expresse nominati-
causas aliquas nisi vnā tantum scilicet de ordi-
natione facta contra absentem de alijs non nisi re-
ferendo se ad processum. Queritur ergo an hu-
iusmodi appellatio sit legitima 2 sufficiens? Et di-
cebatur per dominum Egi. qd appellatio nō erat
sufficiens. quia ex causa expressa appellatione non
videtur sufficiens. nam aliud est ordinare de termi-
no prefigendo absenti. 2 aliud terminum ipsum
absenti prefigere vnde licet videtur grauare absē-
ti terminum assignando absqz certificatione ipsius
vt. l. ab eo. 2. ff. que sen. sine ap. ref. l. i. §. 3. 2 et 3. ra-
men licet tantum ordinet de termino assignando
non tñ videt ipsum propter hoc assignare et pro
hoc optime facit. ff. qui. mo. pi. vel ppo. sol. sicuti
§. si voluntate. vbi non sufficit creditorem volē-
se seu etiā ordinasse qd pignus vendet sed opor-
tet sequi venditionis effectum 2 accedant ea que
notantur. C. de contra. emp. 2 vñ. In euictis. 2 de
le. l. l. secundum electionem. super verbo posu-
mus. circa fi. glo. 2 facit de op. le. l. apud auidi-
um cūz fi. licet videatur ob stare. ff. de le. iii. l. pā-
philo. §. propositum sed ibi foret speciale in mi-
lite. Item alia ratione dicebatur appellatio
nem non procedere propter. c. appellanti. in. cle.
de appellationibus. vbi dicitur qd vbi ab interlo-
cutoria appellatur. non licet alias causas prosequi
nisi eas que sunt in appellatione nominatim expresse.
Cūz ergo ex causa predicta vnica nominata nō
sit sufficiens nec alie sint modo debitoze expresse
sed per relationē ad processū duntaxat nō videt

[k₁]

factum dicto .c. appellanti. nec obstant leges que dicunt nominatim aliquid exprimi cum per certam demonstrationem intentio loquentis ostendatur. vt. ff. si cer. p. certum. 7 de lib. 7 pos. l. ij. de condi. 7 demon. l. nominatim. 7 de heredi. insti. que est si quis nomen cum si. quia illi loquuntur de demonstratione tali que rem in presenti ostendit ex ipsis verbis prolati vel ex facto ipso habito de presenti secus si per relationem ad futurum aliquid demonstratur. nec obstat. ff. de heredi. insti. alle. toto. 7 de condi. insti. institutio talis. de re. iudi. in summa in prin. cum si. quia secundum Egid. si in heredis institutione iura requirerent. q. heres nominatim in testamento institueretur: tunc non sufficeret testatorem se ad codicillos referre et ita intelletur. l. alle. cum si. idem etiam dicit de sententia que ad processum refertur. vt. l. in summa cum si. Sed contra istam solutionem expresse videtur. C. de testa. l. iubemus. in prin. vbi per relationem ad codicillos potest institui. vt. dicta. l. alle. unde sic videtur q. in appellatione ad interlocutoria vel grauamine sufficeret causas exprimere sub relatione habita ad processum. sed videtur Egid. potest saluari si bene attendatur verba l. iubemus. in prin. dicit enim q. ponere debet testator nomen heredis in sua subscriptione vel in quacunque parte testamenti que littera satis verificare potest si ad codicillos in quibus nomen heredis scribitur in testamento fiat relatio. quia codicilli sunt pars testamenti. vt. ff. de codi. l. qui dam referunt. p. numerum. quemad. testa. ap. l. si cut. cum si.

Causa. xxiij.

Idem die dominus Ademā. proposuit tale fictum. Quidam in forma gratie specialiter prouiderat papa Johannes 7 contulit sibi canonicatum in certa ecclesia reseruans prebendam cum dignitate prima vacanti. in eadem ecclesia si tunc non vacarent eidem cum vacauerint conferend. demum vacauit dignitas ante mortem Johannis 7 de ea fuit vigore dicte grē sibi psum. verū mortuo Johanne successit bndictus 7 reuocauit oēs gratias expectantium auctoritate Johannis. Idem vero benedictus mandauit cuidam prouideri in forma pauperum de beneficio ecclesiastico in dicta ecclesia que erat collegiata cum clausula anteferri vt mortis est. 7 finaliter vacauit prebenda in ipsa ecclesia quam idem pauper clericus acceptauit. modo queritur quis debet preferri an pauper benedictinus an vero Johanninus.

Dubium. xliij.

Et primo dubitabat circa hoc an reuocatio se extendat ad istam prebendam? 7 dicebatur per dominum Egidium q. non extendetur. argumen. extra d. pre

bend. c. si is cuius. §. non sic autem 7 cetera. vbi uidetur casus in reuocatoria beneficii. tamen qdaz vt dominus Duran. distinguere volebant an prebenda esset annua dignitati an non? vt primo casu reuocatoria locum non habeat. secundo sic. secundum id quod habetur de prebend. quia sepe. 7 eo. ti. super eo. 7 pro hac distinctione facit primum responsum in dicto. c. si is cui. vbi in facto reservationis bonifaciane distinguitur inter annuam 7 non annuam. ibi cum dicit alicui non annuam. 7 cetera. Et sic videtur q. eadem distinctio debet seruari in secundo responso. Sed ideo ibidem videtur tangere de non annua dignitati prebendam. quia si esset annua non posset vacare ante dignitatis vacationem. Et eadem ratione secundum responsum habet intelligi in non annua vt sic etiam si non sit annua dignitatis reuocatoria locum non habeat. 7 secundum hoc non procedit predicta distinctio in hoc casu. unde maior pars adhebet opinioni Egidij.

Dubium. xlv.

Secundo ergo supposito q. reuocatoria locum non haberet dubitabatur an pauper debeat preferri Johannino. 7 per maiorem partem dicebatur q. sic propter clausulam anteferri omnibus qui alicuius auctoritate expectant. 7 sic illi qui expectant prebendam auctoritate Johannis. Sed dominus Egidius tenet q. non dedeat preferri. quia illa clausula anteferri cum non obstantia sibi iuncta refert se tantum ad totaliter expectantes non autem ad illos expectantes quibus est a papa canonice collatus. nam si papa hoc voluisset de eo mentionem fecisse prout dicitur in decre. ad audientiam extra de decimis. 7 de trans. epi. inter corporalia. circa fi. C. de cadu. tol. l. ista. §. finautem ad deficientis. 7 facit pro hoc de preb. si clericus. §. verum vel. xl. 7 huic adhebet fran. de amel. per iura predicta. 7 quia clausula anteferri videtur exorbitare a iure communi. 7 sic ultra terminos non debet extendi vt de reg. iur. in vi. c. que a iure. 7 de fi. pref. bire. qui. 7 ad hec. ff. de reg. iur. l. quedam contra. 7 de consti. l. i. circa fi. cum. si. 7 facit q. nota. per Archid. de preben. c. cui de nō. super verbo prouideri.

Causa. xxliij.

Dubium. xlvj.

De mercurij. xvij. eiusdem mensis propositum fuit dubium tale per. B. de Noñ. Quidam impetrauerat gratiam sub hac forma in effectu. papa enim sic dixerat. canonice talis ecclesie tibi conferimus. prebendam vero 7 prestimonia ac prestimoniales portiones cedentium vel decedentium si que vacent ad presens eodem modo tibi conferimus alioquin reseruamus tibi

[Faint, illegible handwritten text at the top of the page]

9-

[Faint, illegible handwritten text in the left column]

[Faint, illegible handwritten text in the right column]

[46]

secundū ritum regularis. et ex quo assumit ad eccle-
siam secularē d[icitur] vivere et officiare secundū ritum
secularium et non regulariū. et q[ui]ntum ad illa que no-
tant. xvi. q. i. de monachis. et rō Inno. post Host.
l. c. q. dei timorē. de statu regu. et dicit ibi Host.
q[ui] p[ro]pter hoc vt seruat ecclesie extrahitur a clau-
stro et absoluit ab alijs que cōmode seruare nō po-
test. idē no. Inno. ad hoc facit de elec. cōstitutus.
xvi. q. ij. si quis iā translatus. cum etia[m] quisq[ue] de
iure cōi teneat in suo bñficio residere. et sic legi. et
et no. de clerici. non residen. conquerēte. et no. de re
scrip. c. gratia. li. vi. p. Bull. et Jo. an. q[ui] idem non
possit esse clericus secularis et remanē in claustro.
est ter. xvi. q. i. nemo. Itē q[ui] vtrūq[ue] sibi tenet v-
troq[ue] d[icitur] p[ri]uari. de p[re]ben. de multa. et est ipso iu-
re p[ri]uatus vtroq[ue]. p[er] decre. exuagā. execrabilis. et
l[et] illa iura loquantur in curatis idē dico in benefi-
cijs requirentibus residentiā. hec no. Inno. d[icitur] cle-
ri. non residen. c. si. Itē quia regularis. nec regula-
ris naturaliter requirit claustrum. vt. xvi. q. i. si cu-
pis. et ideo cū iste de quo agit velle esse claustra-
lis et remanere non p[ot]t ecclesiā secularē regere cū
officiū clericī secularis non assumat quod debuif-
set assumere si voluisset seculari ecclesiā deseruif-
Itē regularis q[ui] p[re]ficitur ecclesiē seculari debz
p[re]s[entari] vt clericus et institui et in officio cum p[re]
byteris secularibus cōformari. xvi. q. i. si mona-
chus. et c. cū p[er] vtilitate. Iste tū de quo agit non
assumpfit officii clericī secularis imo fuit p[re]t[er]itus
et institutus vt claustralis q[uo]d est contra iura p[re]di-
cta. Itē dispensatio episcopi opari nō p[ot]t q[ui] i clau-
stro remaneat et iura sue claustralitatis vt aū p[er]ci-
piat et ecclesiē seculari curate deseruat. vt. c. ne i-
agro. in. f. sane. de statu regu. in. cle. Itē dispensa-
tio episcopi statū ecclesiē sine cōsensu capituli et si
ne cause cognitione imutare non p[ot]t. iuxta no. p[er]
Jo. an. de elec. c. ex eo. li. vi. bo. de statu regu. q[uo]d
dei timorē. p[er] Archi. de fil. p[re]f. c. i. et de elec. i. c.
l[et] canon. li. vi. no. et Inno. de fil. p[re]f. c. ventēs. i
antiquis Itē q[uo]d p[ot]t inueniri seculares non sūt
ponēdi in ecclesijs secularibus regulares p[er] c. iter
quatuor. s. allega. et no. p[er] Hosti. in. c. q[ui] dei timorē
rem. Itē non valet dispensatio exhibita p[er] p[re]z
aduersam. q[ui] l[et]s episcopi cū sint p[ri]uate scripture
non ē credendū nisi sup[er] excoicatione. maxime vbi
lederef ius p[ri]s nisi habeant testiū subscriptiones
vt no. Archi. vi. q. ij. c. placuit. et de elec. vt circa.
sup[er] verbo publico iussu. li. vi. et Jo. an. post eum.
Itē non valet ex alia cā. q[ui] qui dispensat debz p[re]
mittere cognitionē et exprimere cām. p[er] Inno. de
fil. p[re]f. ventēs. p[er] Archi. in. c. cū de bñficio. de
p[re]ben. li. vi. et de elec. l[et] canon. Itē ex alio non
valet. q[ui] dispensatio est iuris cōmunis relaxatio.
sed si ep[iscopu]s dispensaret q[ui] remaneret in claustro et

p[re]ficeretur ecclesiē seculari consue[ti] regi p[er] se-
culares dispensaret contra omnia iura. p[re]dicta et
sic dispensaret sup[er] duobus beneficijs incōparabili-
bus sc[ilicet] q[ui] condetineret claustrū et exerce[re]t offici-
um religiosi et officii clericī secularis cum religio-
sus quando p[re]ficeretur ecclesiē seculari debeat se
conformare in officio secundū ritum secularium et
non regularium quod tamen facere non potest. q[ui]a
tantū summo pontifici reseruat[ur] quia episcopus
solū in illis potest dispensare que sibi permittunt[ur]
a iure. de iudi. in. c. decernimus. de tempo. ordi.
c. cum dilectus Itē quod ab initio nullum est tra-
ctu t[em]p[or]is non firmat. de reg. in. sed p[re]s[entatio] et institu-
tio facte et de scō d[icitur] regulari vt claustrali ad eccle-
siā secularē consue[ti] regi p[er] seculares cū de iure
fieri non possent nec deberēt. vt patet p[er] iura p[re]
allegata sūt et sunt cassa et inualida tanq[ua]m de minuf-
idoneo facte et p[er] subsequēte dispensationē vali-
dari non p[ot]t. no. iura que dicunt sicut. c. quod dei
timorē. de statu regu. et c. p[re]f. l[et] v. di. allegata p[er]
partē aduersam q[ui] ex dispensatione episcopi p[ot]t
p[re]fici regulares ecclesiē seculari loquit[ur] q[ui] p[ri]mo
abdicant a claustro et p[re]sentant[ur] et instituunt vt cle-
rici et in illis ecclesijs etiā in quibus non est com-
pleta p[re]scriptio seculariū vel regulariū. iste autē
de quo agit fuit p[re]t[er]itus vt claustralis. et in ecclesiā
ad quā p[re]sentat[ur] est cōpleta p[re]scriptio seculariū
Itē alia. c. p[er] partē aduersā allega. que sūt. xvi. q.
i. c. doctos. et c. cum p[ro] vtilitate. et c. in parro-
chia. in quibus de iure cōmuni seruunt p[re]fati
regulares ecclesijs secularibus loquuntur etiam
quando p[ri]mo abdicantur a claustro et p[re]sentant[ur]
et instituunt vt clericī et assumunt officii clericī se-
cularis loquunt[ur] etiā in illis que q[ui]q[ue] consueuerūt
regi p[er] seculares et non in illis ecclesijs in quibus
est cōpleta p[re]scriptio seculariū vel regulariū. eccle-
lesia sūt de qua agitur cōpleta ē p[re]scriptio secu-
lariū a tanto t[em]p[or]e q[ui] in cōtrarium hominum memo-
ria non existit quare cuz ex p[re]missis appareat p[re]
sentationem et institutionem p[re]fatas tanq[ua]m de mi-
nus idoneo factas non tenent quare vacat ipsa ec-
clesia.

Decisiones siue conclusiones. R. P. et d[omi]norum
sacri palacij auditoru[m] recollecte p[er] R. P. et do-
minum Thomam fastoli eiusdem sacri palacij tūc
auditozem finitunt feliciter.

iuris opponentis ut ibi inter quem magna est differētia et illum qui ē exclusus iuris p̄tis cui obicitur. fundatius iuris opponentis p̄sone ut hic.

Dubium. lx.

Secundo dicebatur ad primum dubium. vide licet an propositi articuli super permutatione fraudulenta concepti. ut superius tangitur sufficiēt ad fraudem probandam: tenebatur enim per eundem dominū Egi. q. sic. per decre. si te p̄bendam. de renunc. li. vi. et in p̄missis omnes tam dñs Old. q. alij concordabant.

Causa. xxliij.

Dubium. lxi.

Quodam die per dñm De. raf. erat p̄positū factum tale. quidam seruientes et officiales cuiusdam abbatis ceperunt quendam clericum transeuntē qui erat de varijs criminibus diffamatus et ipsum vigore temporalis iurisdictionis quam idē abbas in eodem districtu habebat carceri manciparunt requisierunt tamē officiales episcopi loci ut ipsum reciperent qui tamen eum recipere non curarunt. demū dictus clericus emancipatus de carcere finaliter orta contentione super hoc inter episcopū et abbatē episcopus monasteriū supposuit interdicto quod videns abbas misit ad curiam et impetravit certum executorem qui de iniusticia interdicti cognosceret. et si dictaret ratio reuocaret. qui executore secundū formam mandati interdictum suspendit et ab huiusmodi suspensione p̄ parte episcopi exiit appellatum. causa vero appellationis deducta in curia utraq. pars libellavit scilicet episcopus super gravamine et appellatione. et pars abbatis scilicet appellata super principali et super iusticia suspensio nis interdicti. eadem vero pars appellata voluit q. final cognosceret sup suo libello et sup libello etiā appellantis. pars autē appellans voluit q. p̄mo de appellatione cognosceret et de gravamine idē de iniusticia suspensionis interdicti. querebat igit quis eorū esset potius audiendus. Et dicebat do. Egi. q. ep̄s erat potius audiendus. q. quicūq. alius pars appellans posset petere q. obmissio appellationis articulo p̄cedat in negotio principali inuito etiā appellato. ut tenet Archi. de ap. cordi nobis. §. post hec. et Immo. de ap. ut debet. in gl. plus dicimus. circa fi. et post. idē in gl. s. contra tñ hoc dicebat idē Egi. n̄ debere appellato concedi nisi ubi n̄ appareret gravamē aliq. reparandū vñ si gravamen superesset quod nondū eēt servatum p̄mo d. de appellatione cognosci. ut in cā. p̄posito. q. gravamina p̄pter que fuerat appellatū reuocata nondū fuerant et sic ep̄s debebat audiri et p̄ se adducebat no. Immo. d. elec. statim. i. gl. super verbo appellari. §. si autem causa appellā

et sibi adhibebant omnes p̄ter Oldra. et §. dñs vero Oldra. dicebat q. pro celeriori expeditione cause appellatus erat potius audiendus. ut super utroq. simul cognoscatur. argumen. de dolo et cōtuma. finem. et c. de agri. et censu. l. litib. de resti. spoliatoz. frequens. circa principiū. lib. vi. et hoc tenebat per id quod no. Immo. extra de appel. in terposita. in glo. super Jobo probatum. circa prin. Sed. §. distinguit utrū esset tale gravamen reparandū q. esset separandū a negotio principali puta ex cōmunicatio vel condemnatio exp̄si. vel simile et tunc posset procedē ratio domini Egi. an esset idē cū negotio principali ut hoc. quia per appellatio nem petitur reuocari suspensio interdicti et per appellatum petitur pronuntari eam iustam fuisse. et tunc ut dicit. d. Ol. servanda esset glo. Immo. in c. interposita. et hanc distinctionem innuit exp̄selle Compotell. in dicta deere. statuimus. in. §. si autēz predicto.

Causa. xxliij.

Dubium. lxij.

Je mercurij. xvi. proposuit dominus Benedictus de Noñ. tale dubium. Iudex dederat terminum ad ponendum et articulandum in quo termino nihil erat datum pro positionibus vel articulis. demum etiam cui terminus erat datus petijt de nouo se admitti ad ponendū non obstante lapsu termini. querebatur an debeāt admitti et qualiter an per viam restitutionis in integrum an modo iuris et dabatur et dicebatur tucius esse per viam restitutionis hoc fieri. quia terminus erat peremptorius quem nō licet transgredi de ordine iuris. ut ff. de iudi. l. in peremptorio l. et post edictū. et facit bñ ad hanc p̄tē q̄si i. finis extra de re. in integ. c. coram. et ad hoc bene facit q. sic oporteat fieri id q. no. in Spe. d. pos. §. quarto. §. Sed et si ante. et de dilat. §. nunc videndū. §. Item q. si datus libellus. et de edi. instru. §. nūc dicamus. §. licet autem. et facit bene textus. c. de iuge. et ma. diffamari. qui ac. non pos. si ea. ff. d. op. l. mancipioz. Sed tamen videtur q. possit emit ti peremptorium pluries. ut no. in Spe. de cita. §. viso. §. Item peremptoriū. Sed tñ nō cogitur ut ibi no. nec etiā potest in grave p̄iudicium partis ar. dicte. l. mancipioz. et eius q. no. per Jo. an. extra de. §. si sepe. §. p. super verbo obstante. circa fi. glo. in cle. et facit ad hoc id quod habetur et nota. per glo. et doc. iuris civilis. ff. de mino. l. mino ri. xv. ann. omittam.

Causa. xxliij.

Dubium. lxij.

Quodam die per eundē. d. Bene. p̄ponebat tale dubiū. quidā appellās a spoliatioe ad curiā corā auditore dato libellavit tā in petitione

[K₄]

¶ In possessorio tandem suspensum est petitorium
 et processum in possessorio. probata est possessio sed
 non delectio modo querebatur an pro libellante
 posset fieri sententia quo ad restitutionem posset
 fieri? Et dicebatur per omnes quasi quod non. quia
 non erat probata delectio. et sic nec dici potuit spo-
 liatus. nec tanquam spoliatus debet restitui. duo enim
 ad hoc sunt probanda. scilicet possessio et delectum
 possidentem fuisse. ff. de vi et vi ar. l. i. §. interdic-
 tum. et extra de restit. spol. cum ad sedem. cum si.
 sed per Fran. allegabatur in contrarium canon re-
 integranda. l. i. q. i. reintegranda. et quod dicitur in
 dicto. c. de restit. spol. sepe. Sed per Egidium re-
 spondebatur quod ille canon hic locum habere non
 potuit. quia cum petitorium suspenditur hoc fit et
 permittitur in odium spoliantis. ut patet in clem.
 de causa posset. et pprie. c. l. ibi et in spoliantis et
 ad illam ergo finem suspenditur tantum ut contra
 spoliantem succurratur in possessorio spoliato. Cum
 igitur non appareret spoliatus cessat intentio et cum
 tam constitutione illam clementiam edentis quam etiam
 intentio petitorium suspendentis et sic cessante
 causa huiusmodi cessabit effectus. ideo pronun-
 ciari non possit de restitutione fienda. argumē. de
 iure patris adigere. §. quis. et hanc rationem alij
 approbabant.

Causa. xxxv.

Dubium. lxxij.

¶ Eodem die per eundem propositus extitit
 tale factum. quidam archidiaconus erat
 in curia interfectus post cuius mortem qui-
 dam nepos domini Cardi. de hispania erat ad dic-
 tum archidiaconatum promotus. procurator demum
 fiscalis camere domini pape vendicavit fructus ar-
 chidiaconatus eiusdem a quodam Car. alio qui eum
 dicto mortuo super archidiaconatu huiusmodi con-
 tendebat. et super hoc causa erat commissa domino. A. episco-
 po tusculano. demum dictus novus archidiaconus
 obtinuit eam super eiusdem fructibus committi domino
 auditori predicto verum contra commissionem oppo-
 nitur quod lis pendet coram dicto domino tusculano. et
 ad actus iudiciales aliquos est processum. et erat
 an impetratione commissionis predictae in qua nulla
 de huiusmodi litis dependentia mentio facta fuit. querit
 ergo an commissio prefata surrepticia reputetur? Et
 dicebatur quasi per omnes quod debebat surrepticia
 reputari. quia tacitum est de litis dependentia quod si
 fuisset expressum non fuisset facta commissio audito-
 ri et sic surrepticia deberet censeri. ut in dicto. c.
 super litteris. §. inter alios. ij. Et nota immo quod
 plus est etiam si papa concessisset ex quo venire po-
 rest graue preiudicium prius aduersus cum super eadem re-
 agatur. idem est iuris censendum. ut extra de re-
 scrip. c. significante. argu. ff. de excep. rei iudica. l.

De eadem re. et argu. quia eadem ratio debet mo-
 uere delegatum que et delegantem. ut dicto. c. su-
 per litteris. in fin. sed dominus Egidius tenebat
 contrarium. quia non omnia tacita quibus exposi-
 tis rescriptum non fuisset obreptum reddunt re-
 scriptum surrepticiū. ut patet in casu de lit. cont.
 c. i. li. vi. in fi. sed ibi ideo. quia alias nullus habe-
 ret effectum quod alias est statutum de pemptorijs
 post litem contestatam etiam usque ad sententiam pro-
 ponendis. ut ibi no. per Jo. an. immo etiam si ibi
 de replicatione mentionem fecisset nihilominus lit-
 teras habuisset. pro parte tamen ista facit. quia in
 huiusmodi commissione persone contra quam et pro
 qua est commissio impetrata comprehenduntur sunt in re
 scripto. et sic videtur quod rescriptum debeat prece-
 dere. ut patet per ea que no. Compostell. de rescrip.
 super litteris. circa prin. et eo. titu. significante. in
 prin. Sed hoc non videtur procedere. quia non
 derogat secundum rescriptum primo nisi quod ad
 personas in secundo expressas ergo non preiudicat
 quod ad aliam cum qua coram primo delegato lis pen-
 det. secundum ea que no. per eundem Compostell. de
 rescrip. pastoralis. circa fi. super verbo quibusdam
 alijs. ibi si queras et etiam in prin. glo. a contra-
 rio sensu. et facit bene pro prima parte id quod not.
 eo. ti. de rescrip. c. mandatum. in fi. ibi. sed quod si
 plures de eadem re.

Causa. xxxvi.

Dubium. lxx.

¶ Accente quadam ecclesia parochiali consu-
 ta regi per seculares a tanto tempore cu-
 ius contrarii hominum memoria non exi-
 stit patronus laicus ipsius ecclesie ad quem inspa-
 tronatus noscitur pertinere presentavit ad dictam ec-
 clesiam suo episcopo quandam canonicum regularem
 episcopus ipsum admittit et instituit in ecclesia super dicta.
 ipso ut prius remanente canonico et in suo claustris
 residente distributiones quotidianas et parte pro-
 uentuum ipsum contingente ut unus ex alijs canonici-
 cis iure sue religionis et claustralitatis perciperet
 venit ipetrans apostolicus et petit dictam ecclesiam
 tanquam de iure vacantem. Ad ostendendum quod regu-
 laris in quantum regularis remanens claustralis non
 possit assumi ad ecclesiam secularem consuetam regi
 per seculares. no. per Jo. an. in. c. quia regulares.
 de sup. negli. prela. in cle. super verbo seculares.
 no. etiam ibidem per Pau. super eodem verbo. Item
 no. per Pe. et Abb. in. c. ij. eo. ti. in antiquis. Item
 est textus de religi. domi. c. inter quatuor. de re-
 gulari. super eo. in antiquis. Item notat Hostien.
 in. c. possessiones. de rebus eccle. non alienan. Item
 Vincen. in. c. monachi. de statu regula. in antiquis
 Item quia tunc sequeretur quod idem esset secularis et
 regularis. quia ex quo remanet in claustris de vivere

Commissio per archidiaconum
 non per archidiaconum

et de Rescriptis

Item litem pendente
 impetratio non datur
 nisi in litem pendente
 datur litem pro
 de impetratio pendente
 et per papam

Derisio, fransu Nicomij Iuris utriusq; doctor
Referendarij Optimi Vtrum habens bona obligata
in carta firma in vnu recipere possit putare, omisso
vero herede bonorum etc.

Propositur mihi dubium petens moneret per eundem Raphaela Ra
Iphat tradidit petro villas aliquas tenendas in vico et do
mo per eundem restituitur in istis villis est recta et inspirationis
Raphaelis obla instrumenti sunt ista

Que omnia et singula bona petens in summis superscriptis tenet
et ead. ubi fuerit ad omni iure et dominio proprietate more
proprie hereditas, nihil capiendis ad ipsa vite et summi Petri et ma
et successores eius Petri familiam tenebunt eadem donec ipsa
per eundem dicta restituerentur etc.

Querit rursus eadem supradicta ubi habet representandi petens an
Raphael

Respondit quod petens probat quia licet inspirationis non transferat
titulo particulari transferat tamen titulo universali ut in c. ex lib. de
iure pat. sic petro dato sunt ville ergo titulo universali quia villa
et castro dicitur quod universali quod continetur in summa superscriptis
sunt iurisdictionis honoris et distincti ut per dor in c. ex lib. de iur.
jur. pa. super Ro. de iur. pa. in §. ap. vel ibi q. xxij. ad fi. Bal.
in cons. c. xlv. in villa vel castro in ij. volumine limitat et p.
en. facto age hoc fundando quod sumus in universitate ut est in
clauso et sunt dubio tamen confirmabo per aliqua

Primo quod vendita villa vel castro transferat inspirationis et hoc non
negat ut in c. ex lib. in xi. q. post. jo. an. ibi de iur. pa.
sed hoc fuit translatum dominium villarum quas per iurisdictionem
quia ad vita petri et in postea donec reddunt ergo etc.

cerno si stude omnia bona in tali villa venit quia in vobis
non est ita lufidi in libellis suis de qua pa vte pte transfectur
sege abba in e ex lufi de qua pa vbi alij lufidi hoc et pbat
L bonum ita y ff de vce sig vbi bonum appellatione continetur
vniuersalis sicut bonum sicut hoc in tra pa vte pte et id
in q xxij c l i lufidi post Bal quando est verbum bona mea
quid tunc sicut sicut de que omnia bona patet lufidi sequens
patet patet

Quia monetur qd licet orationes facta ad modicum tempus reddita non possit
proficere tamē si oratio est ad longū tempus vel p̄stina t̄m
ad fundū oratio t̄nsit sub patre scilicet in fundū ad reddendū
casus est in c. ex hīs & p̄. p̄. Rurs. de p̄. p̄. & p̄. ut
ib. q. xxij. sic est redditus nō ad modicum tempus sed ad v̄m
petri ut vltimū donor redderet Raphael. itē sub p̄. p̄.

Septimus quodam dat vinctus ad idem tradit nob per vinctum

Et potuit mortis presentare qd habet usum fructus in rebus dotali-
tialibus ut Rotu x ubi fuit dubitatum de ppa. in mortis pssim
qd possidet r. consultationibus totu sed hic potuit est usufuctuarius
et est data villa que est ministerialis rego et ut ob creditu debet fru-
ctus restituitur sic in ppa no restituitur post presentationem qd sicuti ma-
ritus no restituit fructus dotis et presentat ut sua potuit hic ex
contractione in tenet ad fructus restitutionem rego Ma respondendo
ad obi qd in ppa trasit no pignorate sed accipit ut pignore et tenet
est no restitui fructus

Octavo quia licet ppa no possit dari insolentia ad rebus pignoratili-
pot tamen ad ministeriales ut Bal in rob xxxij ubi quidam nobilis in
vol fregit Rob de ppa & ipse voluit qd xxxij rego licet ppa
ad rebus pignoratili licet tamen trasit debet in ministeriales rego
pba pba potui

Nono allego qd Mo pba qd est facta sequestro totus potuit presentare
dante possidet ut inno et Barba in r. examinata de iudi fili in r.
quon Buchboldus in fi de rem udi dicitur sicuti funditus qd ante est
tunc castro et tunc presentat qd fano solus aut est funditus pot
presentare ad rebus ut p Rob ibi de no ppa & ipse voluit qd
xxxij et ibi ubi ad modernum Si rego licet hic sequestro nulla
magis habenti tutatum et possidenti rego in ppa potui

Decimo qd privilegium ecclesie antequam castro Baguoli ad omnia
suo iure includit pignorate in eis ditione loni et postea dominum rector
p mortu in rob xs in prin fregit feli in c. Rodolphus col xij ad
fi sec octavo de resai et includit autoritas et in iudicio et debet pba
necis suis et mibus ut corfi. in fine pignoratili in di pignoratili in prin
dicitur et ex rotund in l. si qd c. de bon uctura lib x ad remor et
pba qd ppa in rob lxxxviij in fine attulit post prin ut prin

Undecimo qd p respond in fendo trasit pba in se fuit ex pba
ita gle in c. in facis xij qd sed hic nihil est ex pba rego
pba pba potui

Ultimo dico et bene advertit est in hoc qd ex istis colligitur

Quae possunt in ratione allegari per Raphaelis col peten dico quod
si in ratione nominatur ut corporales tamen tunc in parte non ratione
si aut in ratione sunt corporalia et incorporea tunc quod per rationem
ut per Bal in cod. xxiij. ubi quidam nobilis in iure in i. vel dicitur quod si
sunt volumine utitur est factus rationis in eodem et in corporalia
ratione si aut per rationem quodam descriptum et asseritur tunc sicut
quod per per non rationem Clarus itaque dico quod si quod dicitur videtur rationem
tollit ex illa descriptione Bal in cod. i. ubi an molise in i. vel ubi per
quod licet quod per quod est in iure in i. vel tunc ad et rationem putat
et fundus bonitatis tunc sicut est quodam ad universalitatem circa
quod universalitatem est descriptio quia aut est universalis ratio
sicut universalis aut ratio est universalis primo ratio quod
dico unde est possessor talis ratio et mea quod ubi habet in
transit per per Secundo ratio quod est universalis ratio autem
universalis per rationem rationem vel velle et rationem tunc quod per transit
Ratio descriptio est quia primo ratio quodam resolutum per singula
rationem et ideo non plus importat quodam rationem rationem
l. si ratio ff. de leg. i. quod quodam est universalis ratio autem
universalis ad resolutum in singularitatem l. i. c. de ver. sta Bal
ubi 3

Ultimum per id quod est universalis in isto ratione sunt per bene nota
ubi ad omni quod et toto dominio et proprietate super quod verbis
adducit Bal in cod. cccxxxv. ubi quidam molise in i. ubi in i. vel
ubi dicitur quod quod per rationem non est de bonis nec in bonis patrum
autem quodam rationem et ideo principate et per non per alienari vel non
in l. 7. ff. de reg. i. ubi dicitur unde principate et rationem non per
separat apponit per rationem alienationis rationem et l. quodam molise
ff. famul. et c. sed rationem potest alienari ad universalitatem in i. vel
per ad totum et tunc rationem sub rationem quod ad universalitatem non
transit quod rationem sub per et in per et l. i. c. de ver. sta ff. de
per transit ergo per tunc per in toto ubi secundum est quod totum aliud
est integrale et fundus et est quod sua integritate rationem et l. c. ubi dicitur
ff. de reg. i. ubi dicitur aliud est totum numerale vel x et xx vel l. si ideo ad
l. 1. ff. de reg. i. ubi dicitur aut in al. ff. de reg. i. ubi dicitur aliud est totum quodam quod per
aut secundum secundum naturam sua definitionis de quodam rationem sub
vo totum tunc de totum in rationem per in modo vel in l. 7. c. postea

Omnino ff de omni iur qz qd pa no rursi in specie plicipate
et p se sed rursi cu toto integrali et cu gliba pbi qd si in aliqua
pbi heritorij est fundata recte dicitur est p cu toto universaliter rursi
et cu toto integrali ad rursi sed hic est universaliter ut dixi sup ad
principio rego id

Confessio sua pbi pposita et illud pbi non tenet ppxi est pbi rego nulla
pbi sua importat universaliter qz respondit cu loco ppxi hereditate de hereditate
est ead psona cu testatore et representat psona defuncti active et ymali dicit
pafus ut pbat in si in ante de iure in a no pxi no. dicit in l quoniam dicitur
vol in in xxix c. qd no ppxas dicit in l bannu volu in xxvi c. qz qui pbat
admi et hereditas est rursi ut pbat in no xxix in qd nobilis dicit
in fi in i vol go in

Arndit ora illud vteb nil expendo quod ad nihil debet opaci
qz nullu tibi debet et in instrumentis utqz afferte opandi ut pbat
in lrb c di idra empti y xl

Et ex his colludo pstantione pcola ppxi legitime facta tanqz
a psona facultate habente pstante

Decisio in eum effectum ut sup facta
per Rndm d. marth & hwm mzh

Quida nobiles vllas quasdam suas vcl pzechodi kj d off
vclzbla vclz et in hclendo pzechodis in scriptis omi
nibus, obligatorijs in vum rclumtionis. Magro dno petro
opalyenstj in vclz dclent cu his clausulis et verbis vclz.
et ead bona, idc magro dno petro teneat, et his vclz.
fruat. Cu omni iure et toto dominio ppxitate, more ppxi
heredit nil expendo ita qz donec vivit idem dno petrus
ex ead bonis exeni no possit sed successoris exeni poterit

Stato pdicto contracto ac possessio nigni dno petri pdictam
vllam sacrauit ecclesia parochialis in kj d off hntitune
ad quibus ptinere debeat, insparatione ppxate ecclesie paro
chialis mony ad eund dno petrus opalyenstj, solvnd bo.
mon tunc possessore ut ad ppxitatis p se ex contracto nihil
expetit, Et ita qd m pntia, obmissa longiore vi

Contrarietate contrariorum alteratione, sed et in paucis verbis
conferendo, conclusio electa magis est suspensionis p[ro]p[ri]e ex his
debet p[ro]ut ad p[ro]p[ri]um dom[us] p[ro]p[ri]um ex his casib[us]

Prima q[uod] ip[s]e magis d[omi]n[u]s p[ro]p[ri]us est possessor p[ro]p[ri]etatis
bonorum ad rem que possessio longi temp[or]is est, et quoddam
p[ro]p[ri]a vel legit[im]a et notat[ur] in l. i. ff. p[ro]p[ri]o, sufficit aut[em]
et q[uod] bonorum in q[ui]bus p[ro]p[ri]etatis consistit possessor p[ro]p[ri]e
etia[m] p[ro]p[ri]e conditor ad longu[m] temp[or]is, vel p[ro]p[ri]etario illi debet
at[que] vel dicit[ur] lxx. in. r. ex l[ite]ris de p[ro]p[ri]etate ubi est
casus rotundus

It[em] quia paria sunt verbis exp[re]ssis bona ad p[ro]p[ri]etatem
concedere, vel verbis licet no[n] exp[re]ssis, tamen exp[re]ssis
fiat

It[em] quia verba in eod[em] p[ro]p[ri]o heredes et p[ro]p[ri]etarios
sunt omnino p[ro]p[ri]a et g[e]n[er]aliter verba p[ro]p[ri]a l[ite]rat[ur]a ubi
fiat[ur] ad omni p[ro]p[ri]etate et toto dominio p[ro]p[ri]etate, more p[ro]p[ri]i
heredit[ur]is nihil excludit que no[n] sunt cosa ac no[n] sunt esse
et sunt ad apponit[ur] facit et vellet aut[em] eo q[uod] que
m[ag]is fieri possit comprehendit que etia[m] ea q[uod] p[ro]p[ri]etatem
acquirunt exp[re]ssis vel est lxx. in. ad ubi dicitur d[omi]n[u]s in l[ite]rat[ur]a
l[ite]rat[ur]a ff. de lega. 3. plura em[en]da magis stringit et
vincit et comprehendit vel dicit[ur] lxx. in. b. b. sed hoc p[ro]p[ri]e de
adoptio[n]e etia[m] itaq[ue] no[n] est m[ag]is si q[uod] p[ro]p[ri]a in his etia[m] includat[ur]
verbis, in retractu exp[re]ssis

Concedit p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]etatis magis d[omi]n[u]s curat magis vel
fructus bonorum, id aut[em] q[uod] habet vel fructus bonorum in q[ui]bus
consistit p[ro]p[ri]a: habet etia[m] bono p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis q[uod]
p[ro]p[ri]etatis fructus est et aut[em] fructus computat[ur] q[uod] admodu[m]
ergo alios fructus suos facit vellet, d[omi]n[u]s ita no[n] minus et
h[ab]et p[ro]p[ri]etatis, et dicit[ur] p[ro]p[ri]a in. r. consuetudinib[us]
de p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]a lxx. Allegat[ur] d[omi]n[u]s Rot[em] in antiquis
celxviij q[uod] etia[m] h[ab]et videt[ur] d[omi]n[u]s p[ro]p[ri]etatis a fornicat[ur]
ad id[em] similis lxx. est in. r. q[uod] d[omi]n[u]s de etia[m] et in. r.

Ad aliam de rafa possessoris et p[ro]prietatis

Ita tanta est progrema possessionis et etiam si violentus possessor de
cunctis violentis non constat, ex illis bonis presertim, valebit in
certo casu eius presentia quia etiam p[ro]p[ri]etate in possessoribus tunc dicitur
l. x. in c. in l. de respo. spolia: Quia magis honorificus legalis
fieri possessor extra dubium in uno casu ad effectum presentatur, et
eius supra dictum est

Ad extendendum quia illi nobiles congrui domi curis augere supradictis
modo possessione illorum bonorum translatum ac in alio dominium
ac p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]a in eis bonis spectat quod regere non debent
consequens est etiam in eis et explorati et p[ro]p[ri]etate ecclesie p[ro]p[ri]etate
apud eundem magis p[ro]p[ri]etate alio dominium non apud dictos
desiderat l. x. q. p[ro]p[ri]etate: translatum eis bonis magis respicit etiam
quod ad alio dominium nisi spectat exipiat, et hoc, ac p[ro]p[ri]etate
p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate clare dicitur p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate: c. ex l. x. q.
de p[ro]p[ri]etate: quod obit in p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate

Proposio quae fit de spolio facto p[ro]p[ri]etate famula mag[is]
dum op[er]at[ur] et non pot[est] si p[ro]p[ri]etate de in eis n[on] impt[ur]
dicit p[ro]p[ri]etate in in p[ro]p[ri]etate: movet aliquot fructus:
nullo

Primo quod in dubio delictum familiae vel consanguineorum totum
non censetur factum et servitute n[on] obligat c. quia p[ro]p[ri]etate
l. q. in c. sicut tunc de sumo: c. p[ro]p[ri]etate de homi: l. i. q.
dicit p[ro]p[ri]etate ff. de vi arma: ubi non videtur tunc debuisse
quod familia tua dicitur: glo: mag[is] in c. quod ad sedem
per illud t[er]m[inu]m: de respo. spo: glo: nullo: in c. tibi dno l. x. q. di:
feli: in c. constitutio de test. et mittitur ad dicta p[ro]p[ri]etate
late ubi limitatio feli: in c. cum q. ed. xi in xvi
de test. post abb ubi dicitur et notum monentibus et
successoribus Bat: in casu ubi n[on] in ea dno ed. in

Ad fi. in i. vol. inferens ad familiam q. dolose recepta.
verum quia non obligat dominum et est dupliciter: ad rob. cclxxxij
in v. vol. Bal. in rob. cxxxvij in i. q. titulum s. Lex
col. fi. in fi. in i. vol. inferens ad familiam volentem
se admittere Bal. in rob. cclxxxv. in i. consub. et
est talis. p. totum in i. vol. inferens ad familiam p. totum ter
tium q. si delinqueret non obligat p. totum in eo in quo
sunt electi delinquerint et ibi dicit non esse p. totum fami-
liam illos q. habeant de p. se et non de p. se et p. totum
et ibi q. debet p. totum talis esse de familia et quod tali ex-
tremo in quo delinquerint fuerit p. totum.

Hinc est q. si custos castri substituit nobilem ad custodiam
et datus substitutus non censetur facta cum scientia custodis
principalis nisi si amputat ita censetur Older. in rob.
Xij. Jun. Lex. habet et scientia non presumitur nisi probetur
l. vicinis ff. de proba. c. presumitur de reg. in. in v. no.
bellum in. den. de lxxij in. de lxxij de proba. den. in l.
non hoc col. ij. in p. in c. unde regi quid p. in rob.
cxxxvij in i. consub. col. fi. ad int. vtr. ad tertium
ponit et quod statim in iuramento misisse son. in reg. cxxxij
fieri ignorantia ubi limitantur et in reg. sequent.
Quid p. totum debet fuisse illi q. ea allat l. q. ff. de
proba. l. actor c. de proba. cul. fi.

Secundo movetur quia si dominus res ab aliquo in p. in
indiviso posset contrahi dicitur famulo suo furias vindicari
et famulus occidat offendere dominum non tenetur dominus
quia censetur precepisse de vindicta iusta s. accusandi
de in iusta s. occidendo ita Paul. caste in l. i. p. totum illu-
tex. in glo. c. de sic q. ut indig. p. totum corse. in i. in
p. totum in i. famulus col. fi. in i. in. den. in l. de
consul. col. fi. in xij. ff. de reg. in. si. reg. in i. in i. in
aliquo non imputatur datus factus famulo quia minus ubi

ubi nulli mandatum probatur, imo ex post facto dñs opalyensis
de causa in iudicio voluit spoliar

Tercio monere quoscunque post delictum commissum a familia
dñi dñs pnegat delictum post scientiam nil pot imputari dñi
et p. 207. in dñi. c. lxxij. in. it. si. vltimis in. vltis
Idem consilium. Bal. si. filius tunc in hominibus armatis
violencia infert alicui p. nō tenet et si. postea fit
contractus sup. rebus ablatis q. violencia illa censet. 20.
missa. Ita Bal. in. rebus d. vi. in. in. tre. mandacionib.
col. si. in. in. in. v. vol. sed. hic. restituta sunt ablata q.
enid si. aliqua culpa esset dñi opalyensis delictum est nō
obesse pot.

Quarto enid si. iste res ablatis restitueret p. dñm opalyensis
quod tñ nō esset nō restituta sunt aduc. illi nō posset
imputari spolium vel delictum quia licet possessio rei nō
maret p. dñm qui fuerat occupata p. familiarem dñi
nō tñ psumit dñm mandasse quia potuit potius
ad dñm ex alia causa q. ex violencia off. quia violē
tio officiatum nō pot. tñ nocere. Ita. Juno. in. c. quō ad
sed. de. resti. spoli. et. ubi. abb. vlt. it. p. supponit

Quinto et audis aduersarij occiderent plebanus q. enid
si. quid ablatus est p. familiarem dñi opalyensis nō re
delictum, fecerunt in. in. addat. mala malis. In. in.
canet. q. resistens officinatus de facto quando excedunt q.
fuerunt sunt nō p. in. et. rebellis in. sing. Bari. in. c.
nag. ad. reprimend. in. vlt. rebellid. seg. feli. in. c. p. lxxij
col. p. post. p. in. de. sing. est. enid. glo. p. in. c. lxxij
de. offi. dele. in. aduersarij. et. p. in. in. in. dñm
glo. fol. lxxij. vlt. octuagesimo quinto in. in. in. 80
ope. fol. lxxij. conu. in. col. p. ubi. dñm feli.
in. c. si. qu. col. in. in. vlt. sed. de. offi. dele.

Contemplantes lincij absentis et p[ro]p[ri]a d[omi]na absentis lincij
agere velit debet p[ro]bare q[uod] faciens expellens h[ab]eat ma[n]d
datum t[em]p[or]e expulsiōis vel q[uod] postea totum habuerit n[on] suff
fieri p[ro]bare q[uod] expellens est familiaris lincij quia p[er] hoc n[on]
p[ro]bat[ur] mandatum ita Bal: in r[ati]o[n]ib[us]. lxxviii. ma[n]d[atum] ad t[em]p[or]e[m]
d[omi]ni p[ro]p[ri]a in i vol: dicens q[uod] determinat[ur] hoc in c. q[uod] ad
s[an]c[t]o de res[er]v[ati]o[n]e spoli. et in l. iij § si p[ri]m[us] ff: q[uod] p[ro]p[ri]a in
i[n]t[er]d[i]c[t]o[n]e s[an]c[t]i Jo de ligu[is]: in r[ati]o[n]ib[us] Bal: in r[ati]o[n]ib[us] ccc lxxij ma[n]d
statuto r[ati]o[n]ib[us] post m[an]d[atum]: in iij vol dicitur d[omi]n[u]s n[on] t[em]p[or]e quia
ad mandatum et est dupli[m] ex r[ati]o[n]ib[us] ccc lxxij in r[ati]o[n]ib[us] vol
dicitur d[omi]n[u]s n[on] t[em]p[or]e quod p[er] n[on] t[em]p[or]e ob violentia[m] facta[m]
a filiis nisi pater alit[er] r[ati]o[n]ib[us] sit ex eo Bal: in r[ati]o[n]ib[us] lxxij
in r[ati]o[n]ib[us] beto[n]ib[us] ad fi: in i vol: et est dupli[m] ex r[ati]o[n]ib[us] ccc lxxij
in r[ati]o[n]ib[us] vol: inferens ad famulatu[m] delinquentem vel amicum

R[ati]o p[re]dicta est quia ex p[ro]hibitiōe n[on] surgit n[isi] in r[ati]o[n]ib[us] tota
delinquentis vel eius successoris universali q[uod] appellatur
in r[ati]o[n]ib[us] successor l. quida[m] § ibi aut[em] ff: de r[ati]o[n]ib[us] l. i c. ex d[omi]n[u]s
et f[aci]t: Et n[on] debet r[ati]o[n]ib[us] p[ro]p[ri]a gravari q[uod] possit ad in
i[n]t[er]d[i]c[t]o[n]e separari l. si ibi ex quo ff: r[ati]o[n]ib[us] d[omi]n[u]s. n[on] Bal: in r[ati]o[n]ib[us]
ccc lxxij in r[ati]o[n]ib[us] r[ati]o[n]ib[us] d[omi]n[u]s vel fi: ad m[an]d[atum] in i vol:

N[on] ob fi q[uod] in tota r[ati]o[n]ib[us] adduci possunt quia p[re]dicta q[uod] d[omi]n[u]s
est in culpa quia fecit vel fecit potuit delictu[m] p[ro]p[ri]a
et ad p[ro]hibitiōe vel mandatum ita feli: in c. nulli post
p[ri]m[us] de accu[sa]t[i]o[n]e p[er] l. i § i ff: si famuli: furi: f[aci]t: di: sed
in r[ati]o[n]ib[us] p[ro]p[ri]a n[on] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a est aut p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
Et ex i[n]t[er]d[i]c[t]o de m[an]d[atum] in r[ati]o[n]ib[us] ad p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a mag[is]
d[omi]n[u]s op[er]at[i]o[n]ib[us] p[ro]p[ri]a n[on] alia allegatiōe r[ati]o[n]ib[us]

Decisio An Chirographus obliget aliquem ad solu-
tionem alterius debiti in eo recepti ita, quod non pos-
sit recipere aliqua obvia, & quam exadeo soluit

Dominus Benigna dedit dno Laurentio in
monetam 900 florenos Id dno Laurentio
& Chirographum manu propria scriptum de
anno dñi 1914 de mense Julij confessus
est se recepisse eisdem 900 flor in monetam a
prestata dña Benigna punitens ad certas ra-
tas debitum huius confessati solvere prout
apert ex tenore Chirographi. Nunc vero dictus
dñs Laurentius tam obtinuit remitti & se-
dem aptam ratione eandem dñam Benignam
allegans se eisdem dictum Chirographum sibi futuris
et memoratis perenniam dedit se quod in
ibi veritate se non recepisse dicit et postea
nomenclaturam debiti confessati aut restitutionem
Chirographi. Dña Benigna in pante et pte
domi Laurentium ad solutionem debiti confessati
compelli. Iste casus est casus in terminis qui
sibi clarus & iura codum et per doctores n. c.
si ratio de fide. Iustm. Iose iam etiam
pro et ratione iura aliquid brevissimè et con-
cludat id quod mihi verius videbitur de iuri
pro informatio et resolutione iudicis

Et primo de iure mihi videtur dictum Chiro-
graphum manu dñi Laurentii scriptum prima
facile nulla facere probationem ad hoc ut ex
eo oriatur actio D. Benigne ad petendum a dno
Laurentio 900 flor. seu ad probationem debiti
confessati. & ex. & textu: c. secundi de fide:
Iustm. a ratione sensu et per L. Justinian.
la C. de probationibus ubi ratiatur Justinian.
la domestica seu primatim testamento sine
alijs administratis ad probationem non suffi-
ciat, Chirographus iste est primata scriptura
quod non per manum publicam refertur et si

Diceretur qd scriptura p aliu facta no pbar
 fuit admittit hoc in iudicib allegari pbar
 fir mano debitoru scripta ut est t. i. in pi.
 de litte: obligation in principio puz est Chi.
 rographus d. Laurencij dicit vbi ipse
 d. Laurencius ad solutionem debiti confessus
 si vige 900 flos d. Bengus compelli no
 potest p l. si intra: C. de no monstra per
 mnia p p medium vbi disponit qd si p qm
 tantum expositi quidam debitor
 in iudicib pbar pto heredi et via rone
 hereditu creditoru ex scriptis no monstra per
 mnis ppetuo competit, et quia d. Laure.
 rensius quidam sup Chirographo rone
 d. Bengus dicitur in iudicib videri qd
 locus exceptio no monstra per mnis ppetuo
 quatinus ab eo d. Bengus pbat debitu
 confessatu vel saltem actio ad petend mon
 ra per mnia confessata vel ad petend
 Chirographu restituentis sibi confirmatur
 p l. prima et l. si ex ratione C. sed vbi
 dicitur textus non aliter mltitudine monstra
 per mnis tenet p si de fide debiti conside
 rit et q petitor per mne monstra probare
 se per mnia monstra quo no completo absolu
 ti psequi debet Cu ergo hic no constat de fide
 id est veritate debiti aneato aut per mne no
 mtrari aut Chirographu d. Laurencio p
 ipam d. Bengus restitui debet iudicib
 sup dictis nisi ato d. Bengus debitu no
 mtratu pbari iuxta singularem textu: c. bi.
 cautio de fide: Insuper in principio vbi C.
 dicitur onerare pbari debiti fuit em d. Laure.
 rensius ad solutionem rone mltitudine debiti
 Cui pbari cu no fir facta p d. Bengus
 pbat qd iudicib sup allegatis q d. d.
 Bengus de pbari se per mnia monstrasse
 d. Laurencio ato absolvari
 Sed iam oibus pmissis no obstant. de iudic
 pbari in rone q vige ex Chirographo
 videri actio d. Bengus rone dominu

Laurentium ad p[er]tinet debet confessatum
Et q[uod] u[bi] dicitur Laurentium ad solutionem p[ro]p[ri]e
debeti v[er]o 900: f[lo]c in d[ic]to suo Chirogra-
pho confessati de iure rati[fi]cari debet
prima pars p[ro]bat[ur] p[er] textu[m] apud: Insti: de
litte: obli[ga]: multa glo: et Laurentius contra
qui p[ro]p[ri]a et L: si quasi: C: eod[em] d[ic]t[ur] d[ic]t[ur] d[ic]t[ur]
rati[fi]cari ex scriptura p[ri]vata actionem compellere
L[icet] forsan infra brennu[m] a t[em]p[or]e d[ic]t[ur] Chi:
rographi inefficacem quonia[m] tunc semp[er] usq[ue]
ad brennu[m] exceptio no[n] monstrata p[er]sonis
opponi poterit ut infra deducet[ur]
S[ec]unda pars v[er]o q[uod] compelli debet d[ic]t[ur] Lau:
rentius ad solutionem in p[ro]bat[ur] p[er] textu[m] legis
in contrariis in p[ri]ncipio C: eod[em] et Insti:
p[ri]m[us]: de litte: obli[ga]: §: multu[m]: ubi est textus
ad tram qui rati[fi]cari no[n] pot[est] q[uod] exceptio no[n]
monstrata p[er]sonis, seu querela de no[n] monstrata
p[er]sona no[n] pot[est] opponi lapso brenno Non
enim est verisimile q[uod] qui indebit confessus
fuisse tanto tempore taceat et melior
textus q[uam] inveniri possit in corpore iuris
in L: si intra: C: eod[em] infra p[ro]bat[ur] s[ec]undum
p[ar]tem p[re]dicta conclusio[n]is vel ad l[ic]tam
qui dicitur d[ic]t[ur] vero legitimu[m] tempus a bren-
nu[m] excessu[m] quatuordecim annis deducta
in iudicio omnimodo etia[m] habet et si p[ri]m[us]
p[ar]tibus sic debet solvere compelli[re] h[ec]
ubi lapsu[m] eni brennu[m] facit p[re]sumtionem
iuris et de iure rati[fi]cari qui scribit rati[fi]cari
q[uod] etia[m] contra ea no[n] admittit p[ro]batio iuris
inter iuramentu[m] creditori offerri debet p[er]
textu[m]: L: in contrariis in §: illo quo ra-
ti[fi]cari aliu[m] semp[er] firmari ut ubi post temp[us]
lapsu[m] no[n] p[er]mittit exceptio[n]em no[n] monstrare
p[er]sonis opponere etia[m] vel iuramentu[m] offerri
h[ec] rati[fi]cator ut etia[m] iure canonico
p[er] fide[m] textu[m]: r: si rati[fi]cari sup[er] allegato
quo d[ic]t[ur] p[ro]p[ri]a p[er]p[et]u[um] in confessione debet

in causa debitor ad salutem compellitur.
Cum itaq; evidentissimè constet ex data Chi-
rographi et litteris exsentis. Conr. d. Benigna
aut quibzmonia in iudicium deducit breuius
lappu et causa in dicto Chirographo expressa
ad solutorem 900. flor. d. Benignus reddendi
debere iuribus supra allegatis.

Non obstat qd papa remisit tam p parte
d. Laurentij sup peten memoratos peten-
tiam aut Chirographi restitutionem Nam d.
Laurentius in suis Commissionibus impetravit
expressis Chirographum manu alterius script-
tumq; etiam rempnt lapsu breuij iurta
qd Chirographus repen et exceptio no au-
merat. plerumq; opponi debent que si vlt
expressis unq; obtinisset Commissionem remp-
lappu em breuij fieri iussisset d. Be-
nignus quo ad 900. dnt. confessarios p fund
L. si intra sup allegati qd iussisset
et pontifex cu no sumus in spiritualibus
vultu no pot vlt tam moratoria concedere
poterit cautionem tantu pino de solutu data
facit L. quonib et L. vniuersa C. de pri-
bus iuratori offerendis et t. odoardus de
solutiomb et enattib d. Laurentius
in sua confessioe pferet negauit Chiro-
graphu propria manu scriptu pnt in Com-
missionib narratum, vultu it. d. Laurentius
not solu in debito confessari p Chirographu
sine sz in duplo debere dnt Benignus con-
demnatus qd txx; singularem audientis Conr.
qui p pria sup allegati que disponit, debi-
torum negantem scriptura p pria aut no-
meratorem plerumq; in duplo condemnat
et d. Laurentius Chirographu forte manu

sua propria scriptum penam dupli duntaxat
sententia sed in confessato condemnari debet ex
iuribus allegatis

Non obstat etiam si deduceret et probaret ex parte
ddi. Laurentij d. Benigna de restitutione Chi:
topographo impellata in quia in probare an
intra brenium impellatur hinc sit et quatinus
comparat de interpellatione intra brenium talis
impellatio in sit. donec legem est nulla et
est textus x. d. r. vides. et r. sed de testi. et
L. no. dudu. C. de legibus et ita non per:
petuas querela aut exceptionem non moneretur
per omnes opponens non omnia est forma ista.
his actus qui datur esse rei. et q. i. sunt ex:
ceptiones et r. quia propter de electi. et r.
fi. de rebus ale. ubi alie. et L. Julianus
ff. ad exhiben. ad hoc cum ut tempus brenij
querela et exceptio non moneretur per omnes
fuerunt sed perpetuas de essentia. actus et:
quidam q. debitor intra brenium. Cora. iudice
et in scriptis parte citata si p. est hinc.
querelam deducat in iudicio iuxta L. in
contractibus. §. in omni tempore brenij sup.
allegat et L. et perfectus. C. de annali. Exce:
ptionem §. 4. q. 1. glo. in r. illud in verbo inter:
ruptio de. p. testu. que forma in sit omnia
in casu non omnimodo querela et exceptio non
moneretur per omnes locum non habet iuribus sup.
allegatis

Ex quibus iuribus allegat concludat in casu
nostro querela et exceptionem non moneretur
per omnes locum non habet ipam d. Benignam
hinc debere querela aliqua probare debet. et
fessati p. d. Laurentij §. sumptu. d. Lau:
rentius in 900. flor. confessati d. Benignus
condemnari debet

Et LL. adductas in contrarium et primis ad r.
i. de fide. Instru. et L. Insuper multa respon:
derunt q. intelligat de scriptura privata ma:
terij scripta in casu non est scriptura

primaria debitorum vestri D. Laurentij iuxta glo:
liij l. si etiam ex ratione sup allegata
l. l. prima et l. si ex ratione dicitur qd lo:
quuntur in causa in quo breviter scriptum est
per dno Chirographi lapsu aut esset iuxta l.
in contrarietate et l. si iuxta sup allegata ubi
textus ad liam et ad r. si tunc. Et qd ibi no
erat causa expressa et adeo creditor obligatus
procurator debitor sed in causa modo expressa est cau:
sa in Chirographo D. Laurentij acce causa mo:
tui et l. d. Sanguis nulla procurator debitor
onerosi debet iuxta fundum r. si ratio sup
allegari sed et pmissum dicitur D. Laurentij
in debito confessari D. Sanguis venit de
iure condempnandus

Denfio patri Hispani An p in
pignoratione Civitate perditur sub
pa: et si p solvendo fundi rursus
restituitur

Quoniam individui trinitas facit tale op p rini:
bar sub pignoratione ad dno rursus velle p cau:
ra p rini p rini in rini p rini et velle sub:
pignoratione dividitur Barbara quod habet dno
pignoratione tres sortis dno velle quanta vero obligat
l. septingens dno a rini quod postea exempla est
pignoria Barbara iuxta rursus obligat rini rini
rursus rini sola pignoria rini an rini pignoria
exemplis quoniam pignoria rini pignoria rini
et Barbara iuxta pignoria et hinc pignoria
rursus rini et an obligat rini rini
pignoria rini pignoria rini pignoria rini
an no no si ad Barbaram rini pignoria

in his p[er]sonis p[ro]prietatib[us] p[er] ex[em]p[lo]s ad Nicolau[m] 28.
 d[ic]t[um] s[er]u[er]e d[ic]t[um] et in d[ic]t[is] extra r[ati]o p[re]s[er]u[er]it
 d[ic]t[um] aliquib[us] d[ic]t[is] p[ro]prietatib[us] apud Nicolau[m] d[ic]t[um] d[ic]t[um]
 reman[er]it v[er]it[as] et em[er]it in d[ic]t[is] r[ati]o v[er]it[as] r[ati]o r[ati]o
 s[er]u[er]e in d[ic]t[is] p[ro]prietatib[us] s[er]u[er]e o[mn]ib[us] r[ati]o d[ic]t[um] et R[ati]o in
 s[er]u[er]e tra[ct]u[m] de d[ic]t[is] p[ro]prietatib[us] in v[er]it[as] i[st]e v[er]it[as] a quo r[ati]o hab[er]it
 in p[ri]ma q[ue]st[i]o[n]e v[er]it[as] o[mn]ib[us] allegat r[ati]o in v[er]it[as] r[ati]o
 p[ro]prietatib[us] d[ic]t[um] r[ati]o et na[m]q[ue] no[n] t[ra]n[s]f[er]it d[ic]t[is] p[ro]prietatib[us]
 ad creditore[m] att[er] in c[on]s[er]u[er]e d[ic]t[um] p[ro]prietatib[us] i[st]e nota p[er] M[an]u
 d[ic]t[um] s[er]u[er]e r[ati]o m[an]u[m] m[an]u[m] d[ic]t[um] extra de 28. m[an]u[m] ad d[ic]t[um]
 et m[an]u[m] d[ic]t[um] et r[ati]o p[ro]prietatib[us] q[ue]st[i]o[n]e allegat R[ati]o in d[ic]t[is]
 v[er]it[as] i[st]e v[er]it[as] q[ue]st[i]o[n]e d[ic]t[um] v[er]it[as] et em[er]it in v[er]it[as] r[ati]o
 p[ro]prietatib[us] d[ic]t[um] p[ro]prietatib[us] no[n] t[ra]n[s]f[er]it ad creditore[m]
 h[oc] r[ati]o p[ro]prietatib[us] s[er]u[er]e ad m[an]u[m] m[an]u[m] d[ic]t[um] p[ro]prietatib[us]
 s[er]u[er]e q[ue]st[i]o[n]e creditore[m] f[er]u[er]it no[n] l[ic]et d[ic]t[um] p[ro]prietatib[us]
 in s[er]u[er]e et na[m]q[ue] r[ati]o d[ic]t[um] l[ic]et d[ic]t[um] q[ue]st[i]o[n]e creditore[m]
 a m[an]u[m] d[ic]t[um] r[ati]o m[an]u[m] M[an]u in s[er]u[er]e p[er] d[ic]t[um] r[ati]o
 na[m]q[ue] s[er]u[er]e l[ic]et p[ro]prietatib[us] creditore[m] f[er]u[er]it f[er]u[er]it
 f[er]u[er]it et in s[er]u[er]e ad s[er]u[er]e d[ic]t[um] r[ati]o d[ic]t[um]
 s[er]u[er]e et v[er]it[as] r[ati]o p[ro]prietatib[us] d[ic]t[um] s[er]u[er]e m[an]u[m]
 q[ue]st[i]o[n]e p[ro]prietatib[us] t[ra]n[s]f[er]it f[er]u[er]it p[ro]prietatib[us] p[ro]prietatib[us]
 t[un]c an f[er]u[er]it et h[oc] p[ro]prietatib[us] ex d[ic]t[um] d[ic]t[um]
 in illo d[ic]t[um] an f[er]u[er]it p[ro]prietatib[us] t[ra]n[s]f[er]it et v[er]it[as]
 s[er]u[er]e p[ro]prietatib[us] d[ic]t[um] d[ic]t[um] t[un]c r[ati]o et v[er]it[as] in t[un]c
 s[er]u[er]e q[ue]st[i]o[n]e creditore[m] v[er]it[as] o[mn]ib[us] f[er]u[er]it ex p[ro]prietatib[us]
 p[ro]prietatib[us] r[ati]o v[er]it[as] vel in s[er]u[er]e r[ati]o d[ic]t[um] ex d[ic]t[um]
 r[ati]o d[ic]t[um] aut s[er]u[er]e p[ro]prietatib[us] no[n] in l[ic]et et 2. c[on]s[er]u[er]e de
 p[ro]prietatib[us] c[on]s[er]u[er]e de v[er]it[as] s[er]u[er]e d[ic]t[um] p[ro]prietatib[us] t[ra]n[s]f[er]it
 ad creditore[m] et h[oc] p[ro]prietatib[us] p[ro]prietatib[us] q[ue]st[i]o[n]e f[er]u[er]it
 r[ati]o d[ic]t[um] p[ro]prietatib[us] d[ic]t[um] r[ati]o in illo m[an]u[m] p[ro]prietatib[us]
 d[ic]t[um] d[ic]t[um] d[ic]t[um] no[n] d[ic]t[um] c[on]s[er]u[er]e de d[ic]t[um]
 p[ro]prietatib[us] m[an]u[m] s[er]u[er]e p[ro]prietatib[us] p[ro]prietatib[us] t[un]c 28. in
 s[er]u[er]e et s[er]u[er]e s[er]u[er]e in d[ic]t[um] c[on]s[er]u[er]e d[ic]t[um] p[ro]prietatib[us]

Cultor Rector in die: ut: q: velis p: q: xxij 80
sedm nos impignorant in polonia creditor fuit
no reputat nos insolubis computat nos sustulor
propter spm as p: iure patris fuit fuit ipe reus
iure creditor presentat fuit fuit rapit in
fuit em sedm ois doctores putat numerare
dubm in ipe no est qui sedm nos impignorant
in polonia in universitate pignori data ius pa:
translatio ad creditorem translatio Constat ergo p:
dicta Barbara iure creditis quod qui dicantur
obligari facultatem habuisse putant post tempus
autem in suis intimatione quarta parte bonorum ius
putant ad dictam Nicolam redigisse manifesta reus
na si in parte bonorum ad dictam Barbaram p: obli:
gari translatio facultas putant ad ipam Nico:
lam p: tempus reus dicta quartum em translatio
obligari tempus refundit restituere in pignori
pam oia d: nihil inuoluntate ff: de re iur: et r:
l: ex cog: ois em res in pignori p: quascumque eas in:
fuit p: eas d: insolubis in rebus facultas Confirmo
p: illud vulgari obligari ois tollit solus em
quod debet nisi in pignori qui: mo: tol: ob: fuit
p: solutima l: de iuribus ff: de actionibus et obli:
gari: ut dicitur in eis consuetudine: multum inesse
debitorum tractantibus an et obligant p: tempores in
esse debitorum ad liberand quod ad obligand in
fuit si ipe ius putant ad dictam Barbaram
translatio p: ois obligari dicuntur multo magis
redigisse p: liberari et ita p: tempus ad Nicolam
debitorum dicuntur Concludo ergo omnia ten:
gare disputat ius putant et p: tempus obligari
apud dictam Barbaram fuit p: tempus apud p: dicit
Nicolam esse quartum em obligari translatio tenet

XIX

exemplis refutis si hoc iudici non fuit ad victoriam
et per dicti iudicii resolutionem de dubio et resolutione
magis hoc probatum iudici satisfactum

Dubium

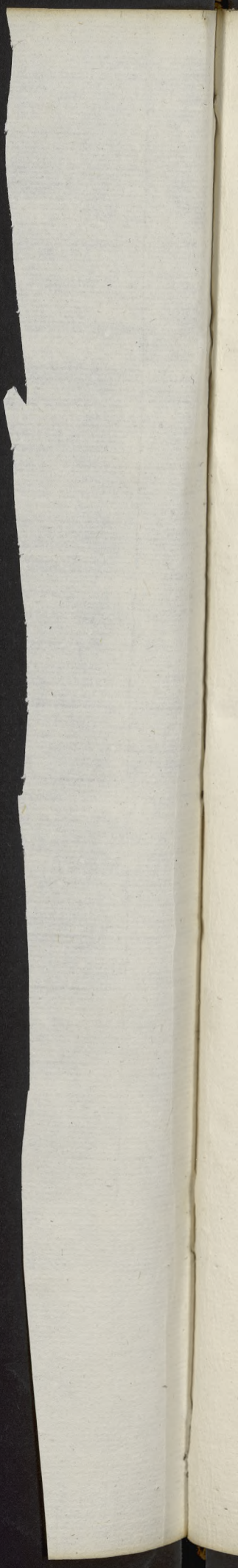
Utrum lite pendente mortuo uno colligante patrom
laici infra fatalia possint alium in locum mortui pre-
sentare non obstante surrogacione obtenta per suppositum
colligantem a sede apostolica

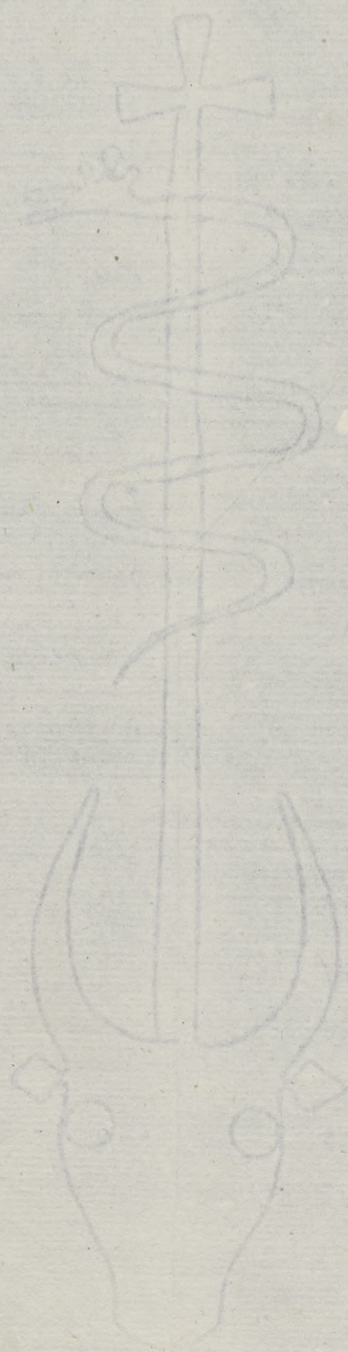
Respondio breuiter in iudicio et iuxta veritatem practice procedendo
et dico quod patrom in tali casu non possunt presentare. Quia omne
ius residet penes colligantem superstitem qui obtinuit surrogari
Decisio est Lapi. in alleg. xxij dicentis quod tex. in c. i. ut li.
pend. in vj habet locum in presentacione. et ita Rotha semper
tenuit et indicauit ut refert Ludo. Comes in Regul. Cancell.
de surroga: colligant. q. xij per totam. Respondendo quedam
dicta contrarium que magis arguit quam secundum veritatem
possent adduci ut per eum. Et ita cum eo et benicio et
indicandum censet nisi velimus iniquitate sequi. Cuius
pro Augusti. No. 1. 5. 8. 5.

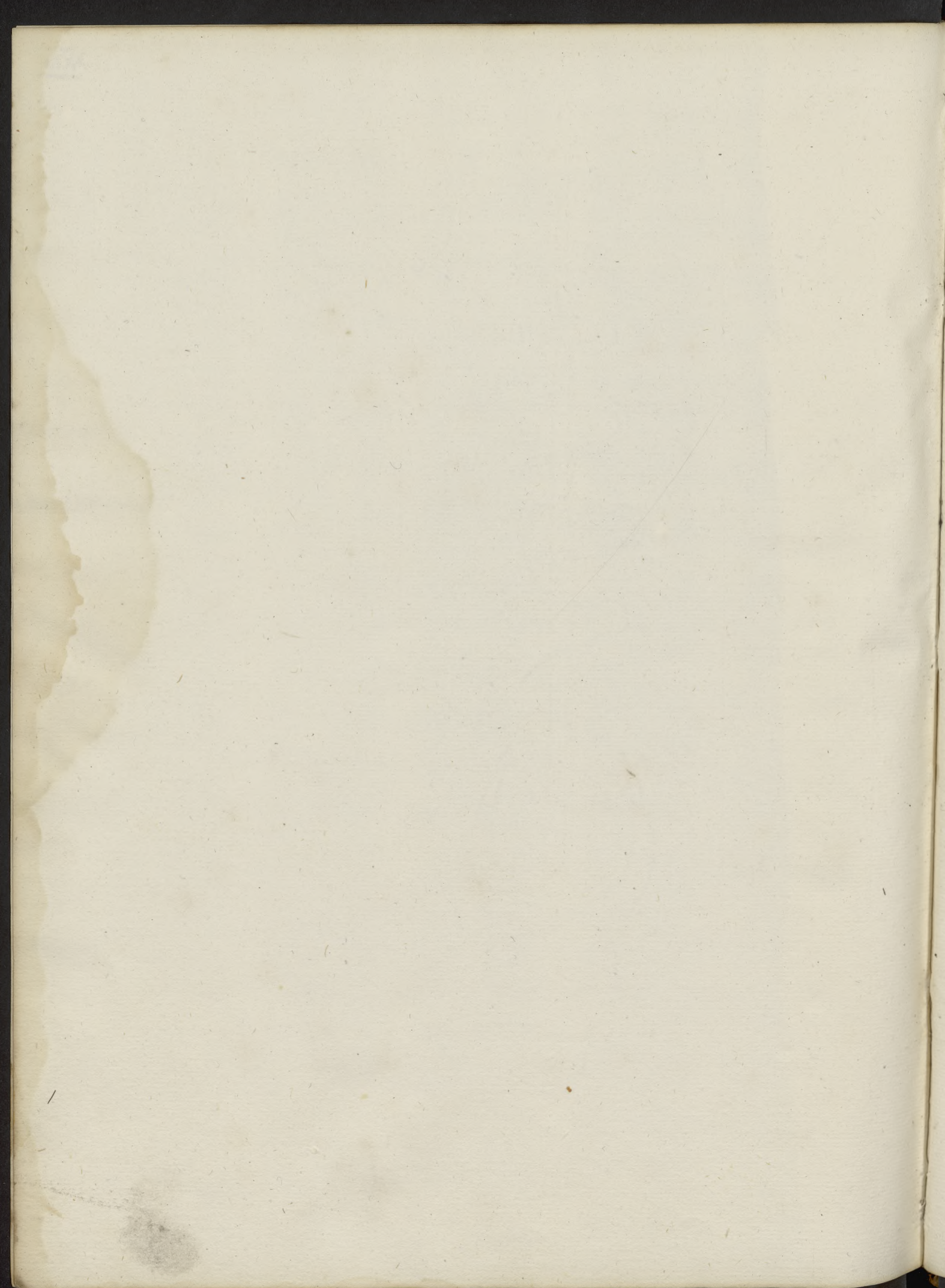
F. Xicomius

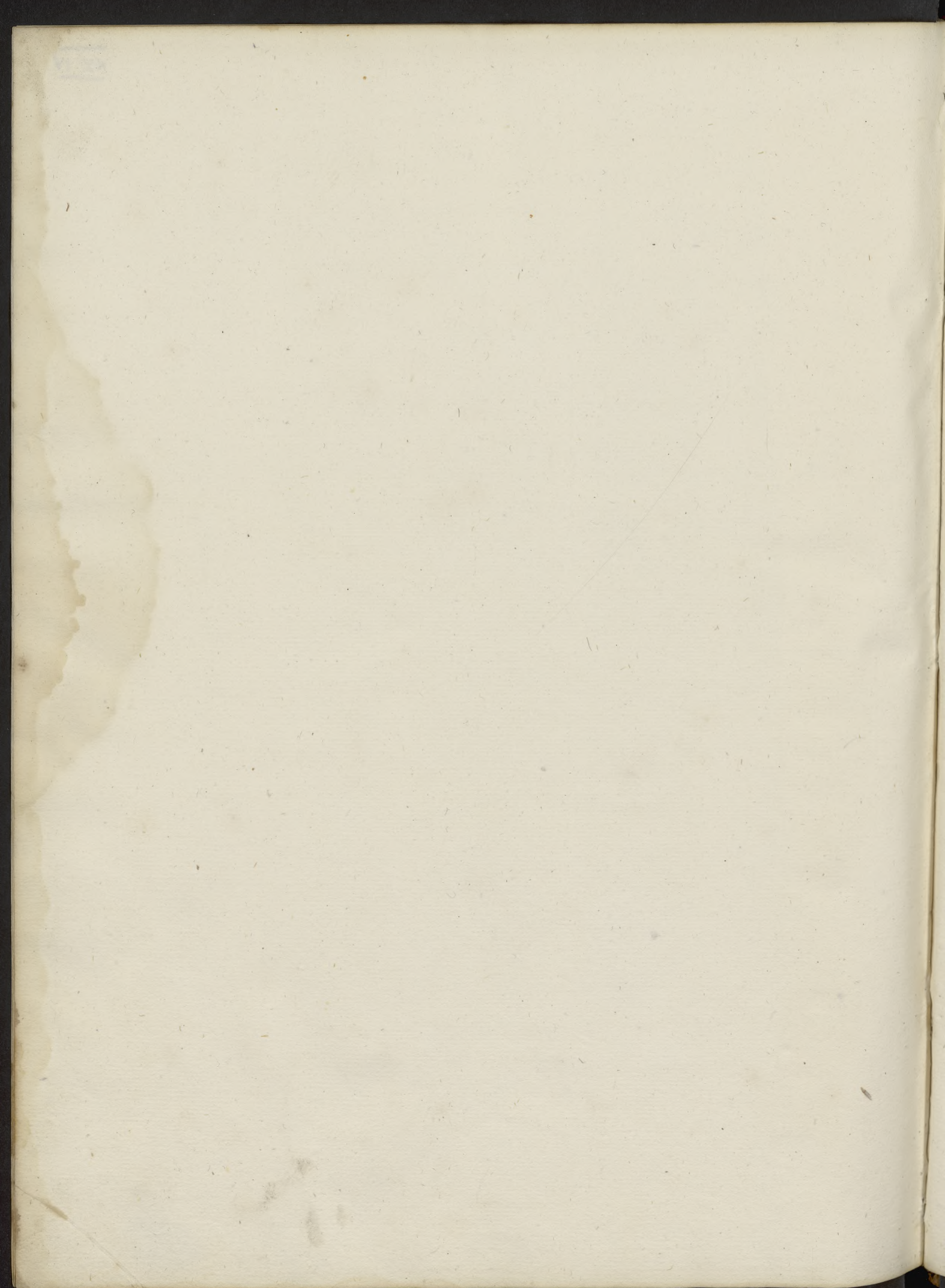

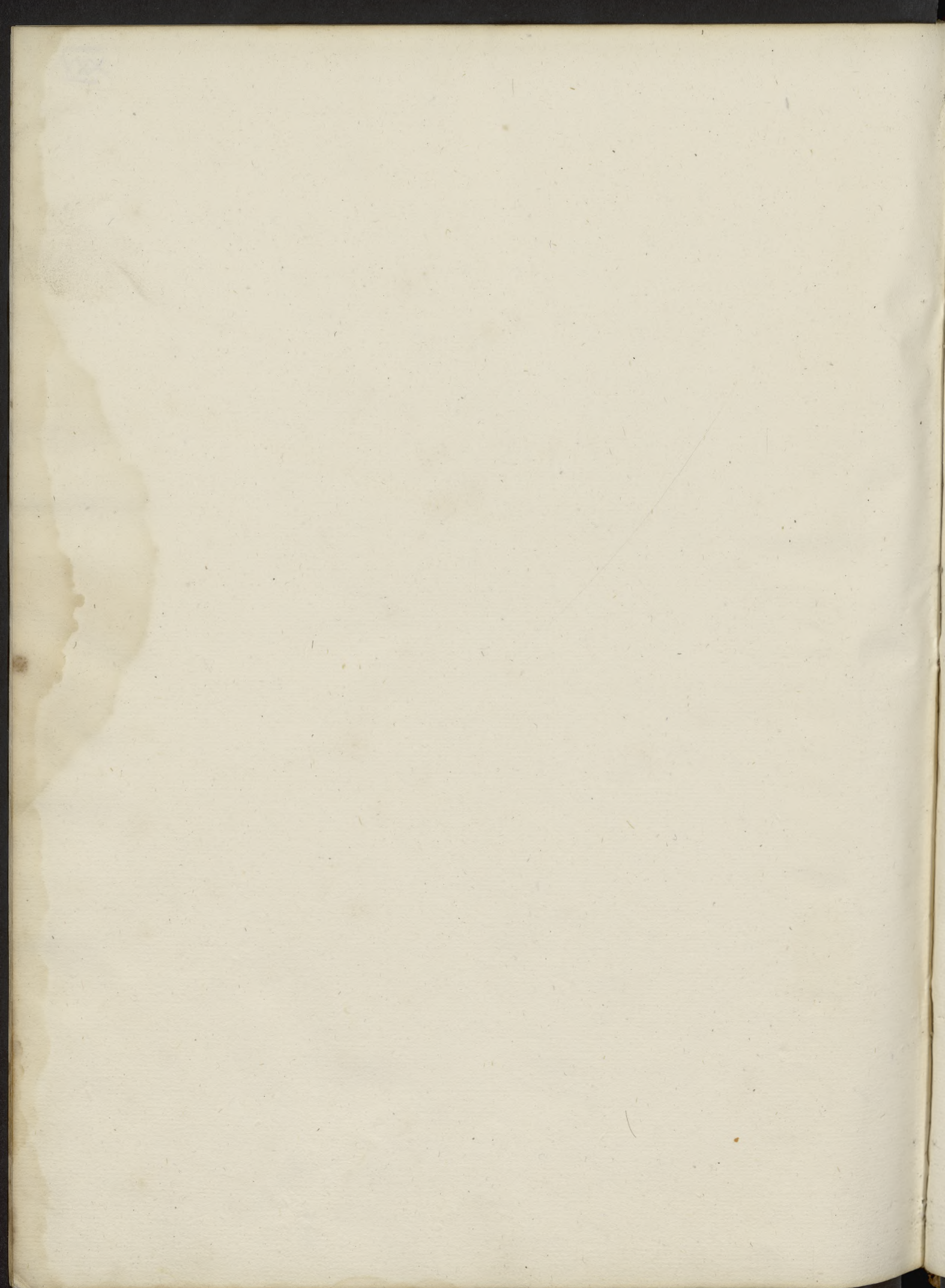
—
XVI
—

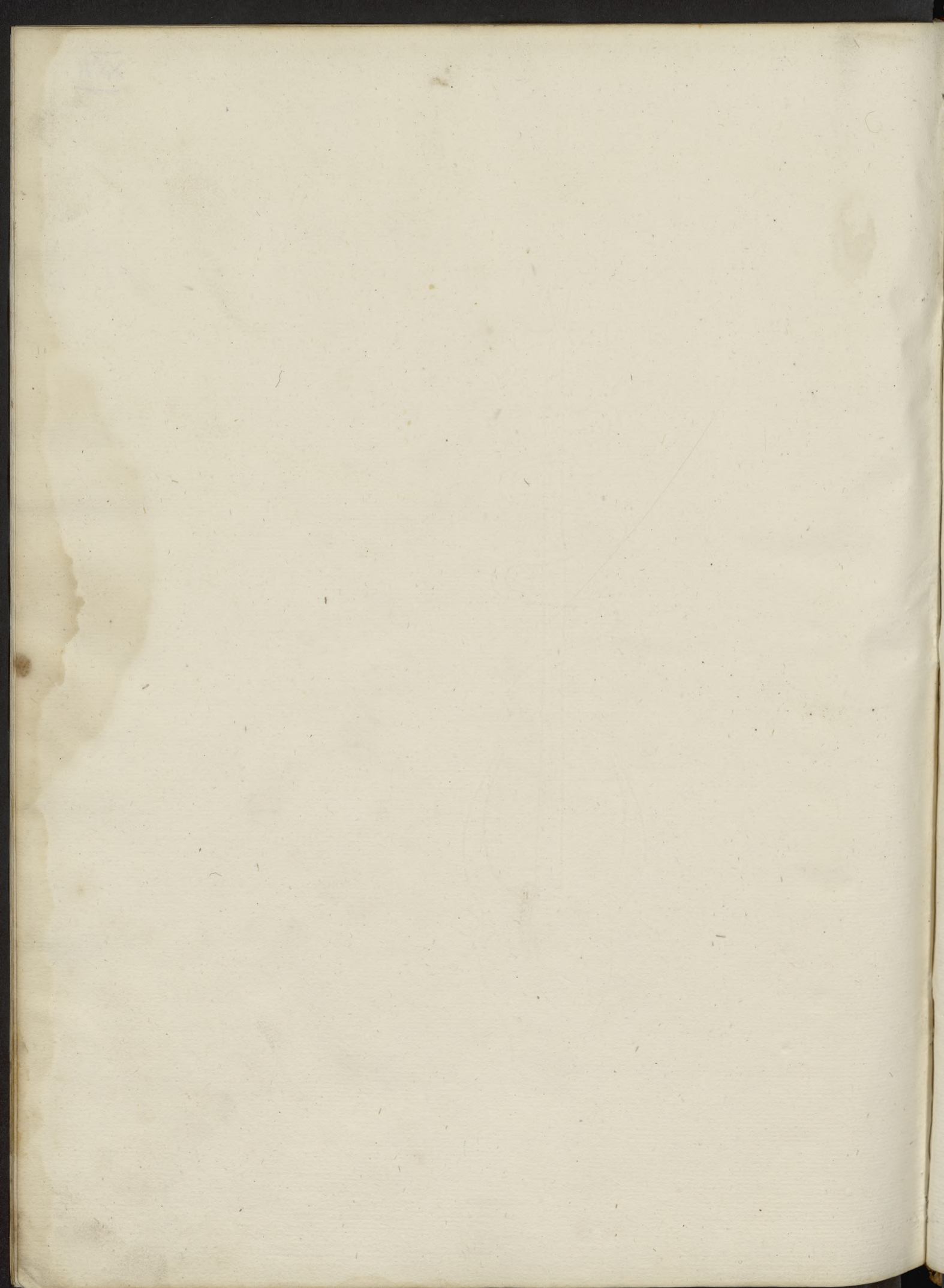

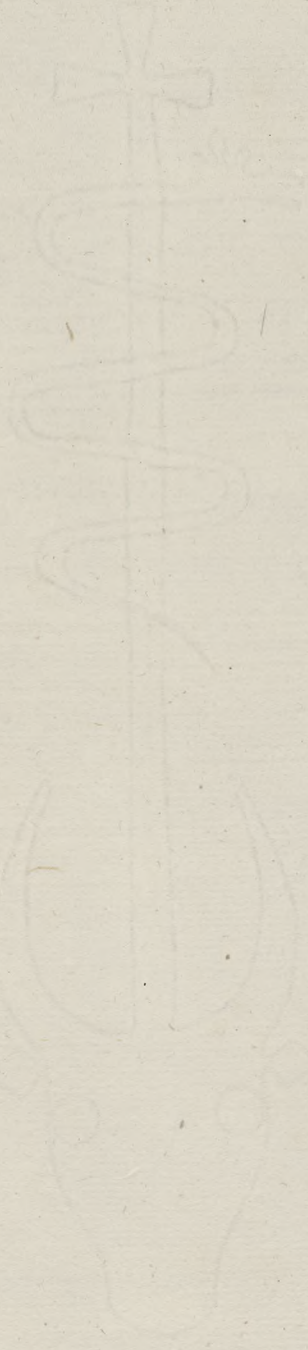

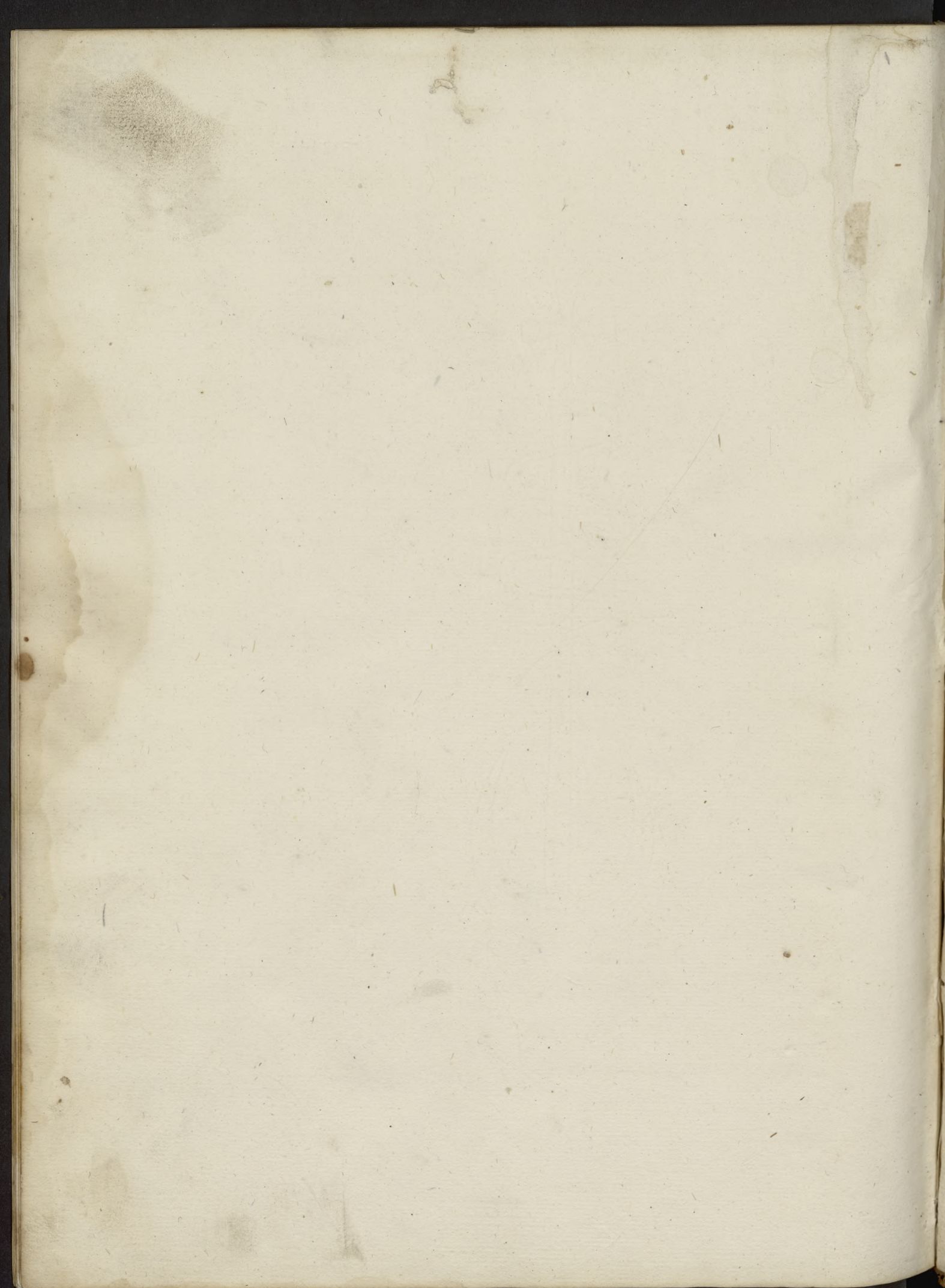

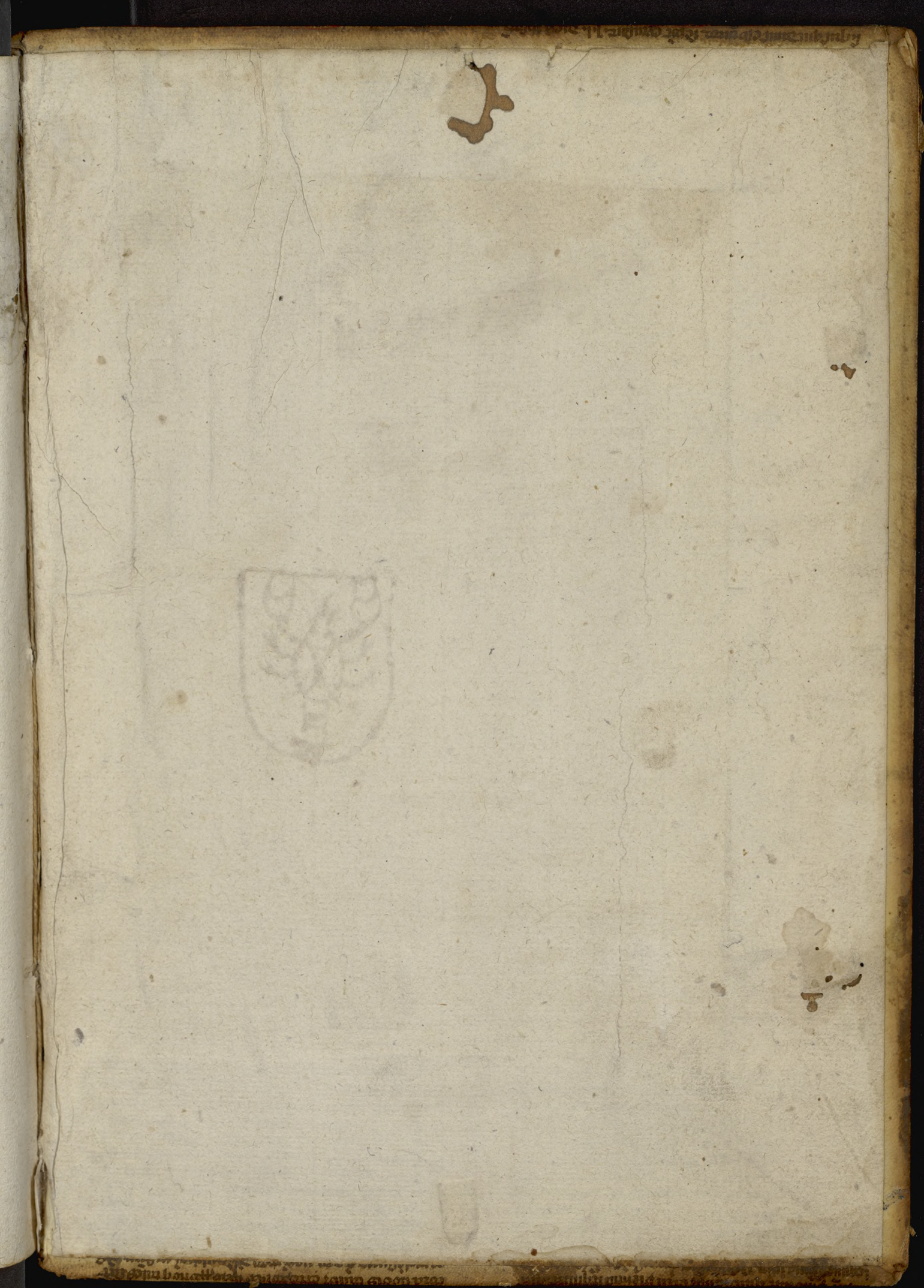

7

[illegible][illegible]

Bernhard
Bisigneto
Decisiones
b. r.